

iconte

14th INTERNATIONAL
CONGRESS ON **NEW TRENDS** IN EDUCATION

CONGRESS THEME

Let's heal our wounds, hold onto science

ICONTE 2023 ABSTRACT BOOK

† Organize Your Own Congress as You Wish †

HYBRID CONGRESS
ICONTE 2023

August 31 - September 3, 2023 / TÜRKİYE

📺 📱 📧 icontecongresstr

**14th INTERNATIONAL
CONGRESS ON NEW TRENDS IN EDUCATION
ICONTE 2023
ABSTRACT BOOK**

**14. ULUSLARARASI
EĞİTİMDE YENİ YÖNELİMLER KONGRESİ
ICONTE 2023
ÖZET KİTABI**

Editörler / Editors: Dr. Erkan KIRAL & Dr. Bilgen KIRAL

Kapak Tasarımı / Cover Design: Ali AKGÜN

Yayın Tarihi / Publication Date: Eylül 2023 / September 2023

ICONTE 2023 Bildiri Özetleri Kitabında yer alan tüm bildiriler sözlü bildiri olarak ICONTE 2023'de ilgili yazar/lar tarafından sunulmuştur. ICONTE 2023 Bildiri Özetleri kitabında yer alan tüm özetlerinin sorumluluğu ilgili yazar/lara aittir.

All papers in the ICONTE 2023 Abstracts Book were presented as oral presentations by the relevant author/s at ICONTE 2023. The responsibility of all abstracts in the ICONTE 2023 Abstracts Book belongs to the relevant author/s.

**Eğitimde Mükemmellik Derneği Yayını
AYDIN**

Honorary Presidents of Congress

Dr. Bülent KENT, President of Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Zeki KAYA, Eğitimci-Yazar, Türkiye

Congress President

Dr. Erkan KIRAL, President of the Association on Excellence in Education, Türkiye

Congress Coordinators

Dr. Bilgen KIRAL, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Ramazan BAŞARAN, Vice President of Association on Excellence in Education, Türkiye

Instructor Dilek KESER, Ministry of National Education, Türkiye

Elif Gözde KAYA, Tourism Manager, Türkiye

Organizing Committee Members

Dr. Adem Bayar, Amasya University, Türkiye

Dr. Adem Beyhan, Ministry Education of Türkiye

Dr. Alexios Mastogiannis, Ministry of Education, Greece

Dr. Ali İlker Kurt, Ministry Education of Turkey

Dr. Ali Rıza Erdem, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Ali Serdar Sagkal, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Aysegül Atalay Mazlum, Van Yüzüncü Yıl University, Türkiye

Dr. Barış Cavus, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Basak Coskun, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Türkiye

Dr. Berkay Celik, Ministry Education of Türkiye

Dr. Bertan Akyol, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Beste Dinçer, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Bilgen Kiral, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Burcu Akkaya, Ministry Education of Türkiye

Dr. Burcu Altun Birgün, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Caner Cereci, Ministry Education of Türkiye

Dr. Charlie Russo, University of Dayton, USA

Dr. Corinne Brion, University of Dayton, USA
Dr. Davut Elmaci, Amasya University, Türkiye
Dr. Didem Guven, Istanbul Sabahattin University, Türkiye
Dr. Dilek Karisan, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Durmus Ozbasi, Canakkale Onsekiz Mart University, Türkiye
Dr. Ebru Oguz, Mimar Sinan University, Türkiye
Dr. Erkan Kiral, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Ertug Can, Kırklareli University, Türkiye
Dr. Eşef Hakan Toytok, Kahraman Maras Sutcu Imam Univesity, Türkiye
Dr. Ferah Güçlü Yılmaz, Ministry Education of Türkiye
Dr. Funda Nayir, Pamukkale University, Türkiye
Dr. Hamit Ozen, Eskişehir Osmangazi, Univesity, Türkiye
Dr. Ilknur Durdu, Ministry Education of Türkiye
Dr. Ilknur Istifci, Anadolu University, Türkiye
Dr. Inci Ozturk, Ankara University, Türkiye
Dr. Isa Bahat, Kırşehir Ahi Evran University, Türkiye
Dr. Jianfeng Yang, Jiangxi Normal University, China
Dr. Kursad Yılmaz, Kutahya Dumlupınar University, Türkiye
Dr. Mehmet Birgun, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Türkiye
Dr. Mehmet Ulutas, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Meltem Çengel Schoville, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Meltem Yalin Ucar, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Metin Isik, Kırşehir Ahi Evran University, Türkiye
Dr. Muhammet Mehmet Mazlum, Van Yuzuncu Yıl University, Türkiye
Dr. Nermin Koruklu, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Nuri Baloglu, Kırşehir University, Türkiye
Dr. Nuri Karasakaloğlu, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Olcay Yavuz, Southern Connecticut State University, USA
Dr. Osman Tayyar Celik, Inonu University, Türkiye
Dr. Ozgur Bolat, Final International University, Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC)
Dr. Pinar Arslan, Ministry Education of Türkiye
Dr. Pinar Yengin Sarpkaya, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Ramazan Başaran, Vice President of Association on Excellence in Education, Türkiye
Dr. Ramazan Erturk, Ministry Education of Türkiye
Dr. Remzi Burcin Cetin, Ministry Education of Türkiye
Dr. Ruhi Sarpkaya, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Rukiye Aydogan, Ministry Education of Türkiye

Dr. Ricardo Lozano, Texas A&M International University

Dr. Saadet Kuru Cetin, Mugla Sıtkı Koçman University, Türkiye

Dr. Senol Sezer, Ordu University, Türkiye

Dr. Servet Atik, Inonu University, Türkiye

Dr. Temel Kalafat, Cankiri Karatekin University, Türkiye

Dr. Tahir Yılmaz, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Ugur Akin, Tokat Gaziosman Pasa University, Türkiye

Dr. Umit Kahraman, Bilecik Şeyh Edebali University, Türkiye

Dr. Yasemin Yesilbas Ozenc, Educator – Author, Türkiye

Dr. Yusuf Gidiş, Ministry of National Education, Türkiye

Dr. Zeynep Akkus Cutuk, Trakya University, Türkiye

Dr. Zeynep Eren, Sinop University, Türkiye

Dr. Xiaochuan Jiang, Jiangxi Normal University, China

Instructor Dilek Keser, Ministry of National Education, Türkiye

Instructor Sadi Yılmaz, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dept. exp. Kadriye Cetin, Ministry of National Education, Türkiye

Dept. exp. Mustafa Cetin, Ministry of National Education, Türkiye

Dept. exp. Naciye Çalışıcı Çelik, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Note: Our Organizing Committee Members are listed alphabetically according to their names.

Science Committee

Dr. Abdurrahman Ilgan, Izmir Democracy University, Türkiye
Dr. Abdul Hakim Juri, University of Kuala Lumpur, Malaysia
Dr. Adriana Denisa Manea, Babeş-Bolyai University, Romania
Dr. Ahmet Ok, Middle East Technical University, Türkiye
Dr. Ahmet Pehlivan, Cyprus International University, TRNC
Dr. Alejandro J. Gallard, Florida State University, USA
Dr. Aleksandra Pejatovic, University of Belgrade, Serbia
Dr. Alexios Mastrogiannis, Ministry of Education, Greece
Dr. Ali Balci, Educator -Author
Dr. Ali Cetin, Siirt University, Türkiye
Dr. Ali Culha, Ministry Education of Türkiye
Dr. Ali Güneş, Istanbul Aydın University, Türkiye
Dr. Ali H. Raddaoui, University of Sfax, Tunisia
Dr. Ali Simsek, Anadolu University, Türkiye
Dr. Alicia García-Holgado, University of Salamanca, Spain
Dr. Antoinette J. Muntjewerff, Amsterdam University, Netherlands
Dr. Antonis Lionarakis, Hellenic Open University, Greece
Dr. Augustyn Bańka, Nicolaus Copernicus University, Poland
Dr. Asuman Seda Saracalioglu, Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Aycan Cicek Saglam, Mugla Sitki Kocman University, Türkiye
Dr. Ayse Ozturk Samur, Aydin Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Aysegul Atalay Mazlum, Van Yuzuncu Yil University, Türkiye
Dr. Boriss Misnevs, Transport and Telecommunication Institute, Latvia
Dr. Busra Bozanoglu, Ministry Education of Türkiye
Dr. Carlos Machado, Vrije Universiteit, Belgium
Dr. Carmencita L. Castolo, Polytechnic University, Philippines
Dr. Danièle Moore, Simon Fraser University, Canada
Dr. Danny Bernard Martin, University of Illinois at Chicago, USA
Dr. Davut Elmaci, Amasya University, Türkiye
Dr. Debasis Mahapatra, Sambalpur University, India
Dr. Demetrios G. Sampson, University of Piraeus, Greece
Dr. Didem Guven, Istanbul Sabahattin University, Türkiye
Dr. Dion Ginanto, Islamic State University, Indonesia
Dr. Durmus Ozbasi, Canakkale Onsekiz Mart University, Türkiye

Dr. Ebru Oguz, Mimar Sinan University, Türkiye
Dr. Emine Demiray, Anadolu University, Türkiye
Dr. Emine Kolac, Anadolu University, Türkiye
Dr. Erkan Kiral, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Ertug Can, Kırklareli University, Türkiye
Dr. Esmahan Agaoglu, Anadolu University, Türkiye
Dr. Esra Yıldız, Atatürk University, Türkiye
Dr. Ezendu Ariwa, Metropolitan University, United Kingdom
Dr. Fatos Silman, Near East University, TRNC
Dr. Feyzi Ulug, Gazi University, Türkiye
Dr. Fırat Kıyas Birel, Dicle University, Türkiye
Dr. Funda Nayir, Pamukkale University, Türkiye
Dr. Francis Glasgow, Guyana University, South America
Dr. Gillian Roehrig, University of Minnesota, USA
Dr. Gonca Telli Yamamoto, Maltepe University, Türkiye
Dr. Halil Kiymaz, Rollins College, USA
Dr. Harold Bekkering, University of Nijmegen, Netherlands
Dr. H. Ferhan Odabasi, Anadolu University, Türkiye
Dr. Hamit Ozen, Eskisehir Osmangazi University, Türkiye
Dr. Hayriye Koc Basara, Sakarya University, Türkiye
Dr. Heba Eldeghaidy, American University in Cairo, Egypt
Dr. Heli Ruokamo, University of Lapland, Finland
Dr. Hua Guan, Northwest University of Politics and Law, China
Dr. Huseyin Serin, Istanbul University, Türkiye
Dr. Ilknur Istifci, Anadolu University, Türkiye
Dr. Ilknur Durdu, Ministry Education of Türkiye
Dr. Inayet Pehlivan Aydın, Ankara University, Türkiye
Dr. Irfan Erdogan, İstanbul University, Türkiye
Dr. Isa Bahat, Kırşehir Ahi Evran University, Türkiye
Dr. I. Hakki Mirici, Hacettepe University, Türkiye
Dr. Jianfeng Yang, Jiangxi Normal University, China
Dr. Jim Flood, Open University, United Kingdom
Dr. Kamala Qahraman, Baku Devlet University, Azerbaijan
Dr. Kasim Karakutuk, Ankara University, Türkiye
Dr. Kismet Deliveli, Mugla Sitki Kocman University, Türkiye
Dr. Kiyoshi Nakabayashi, Kumamoto University, Japan
Dr. Kristian Adi Putra, Universitas Sebelas Maret, Indonesia
Dr. Kuozhen Zhang, Jiangxi Normal University, China

- Dr. Kursad Yılmaz, Kutahya Dumlupınar University, Türkiye
Dr. K. M. Gupta, Motilal Nehru National Institute of Technology, India
Dr. Larissa Kozik, National Academy of Sciences, Belarus
Dr. Leena Vainio, e Learning Centre, Finland
Dr. Levent Yigittepe, Karamanoglu Mehmetbey University, Türkiye
Dr. Liliana Ezechil, University of Pitești, Romania
Dr. Liying Rong, Capital Normal University, China
Dr. Mahmut Polatcan, Karabuk University, Türkiye
Dr. Margaret Sands, Nottingham University, United Kingdom
Dr. Marie J. Myers, Queen's University, Canada
Dr. Mateja Bubić, University of Zagreb, Croatia
Dr. Mehmet Ali Hamedoğlu, Sakarya University, Türkiye
Dr. Mehmet Altin, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Mehmet Caglar, Near East University, TRNC
Dr. Mehmet Katrancı, Kirikkale University, Türkiye
Dr. Mehmet Kesim, Anadolu University, Türkiye
Dr. Mehmet Korkmaz, Gazi University, Türkiye
Dr. Meltem Yalin Ucar, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Meral Aksu, Middle East Technical University, Türkiye
Dr. Merih Taskaya, Akdeniz University, Türkiye
Dr. Metin Isik, Kirsehir Ahi Evran University, Türkiye
Dr. Min Jou, National Taiwan Normal University, Taiwan
Dr. Muhammet Mehmet Mazlum, Van Yuzuncu Yil University, Türkiye
Dr. Murat Ozdemir, Hacettepe University, Türkiye
Dr. Murat Tastan, Kafkas University, Türkiye
Dr. Mustafa Caner, Akdeniz University, Türkiye
Dr. Modafar Ati, Abu Dhabi University, United Arab Emirates
Dr. Mohamed Dawabsheh, Arab American University, Palestine
Dr. Mohamed Abolgasem Artemimi, Zawia Engineering College, Libya
Dr. Mufit Komleksiz, Cyprus International University, TRNC
Dr. Natalia Rzhnevskaya, Pereyaslav-Khmel'nitsky State Pedagogical University, Ukraine
Dr. Nataliya Malaya, Belorussian State University, Belarus
Dr. Natasa Angeloska Galevska, University Ss. Cyril and Methodius, Macedonia
Dr. Natalija Lepkova, Vilnius Gediminas Technical University, Lithuania
Dr. Nazan Doğruer, Eastern Mediterranean University, Turkish Republic of Northern Cyprus
Dr. Nerguz Bulut Serin, European University of Lefke, Turkish Republic of Northern Cyprus
Dr. Nezahat Guçlu, Gazi University, Türkiye

Dr. Necati Cemaloglu, Gazi University, Türkiye
Dr. Necmi Gokyer, Elazığ University, Türkiye
Dr. Nigel Bagnall, The University of Sydney, Australia
Dr. Nikos Terzis, Aristotle University of Thessaloniki, Greece
Dr. Nino Kandelaki, Tbilisi State Medical University, Georgia
Dr. Nilgün Yenice, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Nuray Turker, Karabuk University, Türkiye
Dr. Nuri Baloglu, Kirsehir University, Türkiye
Dr. Olcay Yavuz, Southern Connecticut State University, USA
Dr. Osman Tayyar Celik, Inonu University, Türkiye
Dr. Oguz Serin, European University of Lefke, Turkish Republic of Northern Cyprus
Dr. Ozgur Kiran, Ondokuz Mayıs University, Türkiye
Dr. Paul Kawachi, Beijing Normal University, China
Dr. Pinar Arslan, Ministry Education of Türkiye
Dr. Pinar Ayyıldız, Ankara Medipol University, Türkiye
Dr. Ramadan Eyyam, Eastern Mediterranean University, Turkish Republic of Northern Cyprus
Dr. Ramazan Ertürk, Ministry Education of Türkiye
Dr. Ramesh C. Sharma, Bharat Ratna
Dr. B. R. Ambedkar University Delhi, New Delhi, India
Dr. Recep Demirci, Gazi University, Türkiye
Dr. Recka Liljana, Eqrem Cabej University, Albania
Dr. Roberta E. (Bobby) Harreveld, CQ University, Australia
Dr. Rositsa Doneva, Paisii Hilendarski University of Plovdiv, Bulgaria
Dr. Rozhan M. Idrus, School of Distance Education, University Sains, Malaysia
Dr. Rukiye Aydoğan, Ministry Education of Türkiye
Dr. Santosh Panda, Indira Gandhi National Open University, India
Dr. Selahattin Gelbal, Hacettepe University, Türkiye
Dr. Senol Sezer, Ordu University, Türkiye
Dr. Semra Mirici, Gazi University, Türkiye
Dr. Serhan Ulsan, Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Servet Atik, Inonu University, Türkiye
Dr. Sharif H. Guseynov, Transport and Telecommunication Institute, Latvia
Dr. Simon Stobart, University of Teesside, United Kingdom
Dr. Steve Wheeler, University of Plymouth, United Kingdom
Dr. Tanja Betz, Goethe University, Germany
Dr. Temel Kalafat, Cankiri Karatekin University, Türkiye
Dr. Thomas M. Skovholt, Minnesota University, USA

Dr. Tuncay Akcadag, Istanbul University, Türkiye

Dr. Tuncer Fidan, Burdur University, Türkiye

Dr. Turker Kurt, Gazi University, Türkiye

Dr. Ugur Akin, Tokat Gaziosman Pasa University, Türkiye

Dr. Umit Kahraman, Bilecik Şeyh Edebali University, Türkiye

Dr. Ummühan Aslan, Bilecik University, Türkiye

Dr. Ufuk Tanyeri, Ankara University, Türkiye

Dr. Valerya Sokolchik, Belarusian Medical Academy of Postgraduate Education, Belarus

Dr. Valentina Dagiene, Institute of Mathematics and Informatics, Lithuania

Dr. Veysel Karani Ceylan, Ministry Education of Türkiye

Dr. Violeta Mircheva, St. Kliment Ohridski, University of Sofia, Bulgaria

Dr. Vüsale Ismayilova, Nakhchivan State University, Nakhchivan

Dr. Xibin Han, Tsinghua University, China

Dr. Yasemin Kepenekci, Ankara University, Türkiye

Dr. Yavuz Akpınar, Bogaziçi University, Türkiye

Dr. Yıldız Ozerhan, Gazi University, Türkiye

Dr. Yoav Yair, The Open University of Israel, Israel

Dr. Yurdagül Bogar, University of Helsinki, Finland

Dr. Zdena Lustigova, Charles University, Czech Republic

Dr. Zeynep Akkus Cutuk, Trakya University, Türkiye

Note: Our Scientific Committee Members are listed alphabetically according to their names.

IT Committee

Instructor Ali Aktaş, Association on Excellence in Education
Instructor Görkem Cengiz, Association on Excellence in Education
Instructor Selin Kocaer, Association on Excellence in Education
Student Ali Akgün, Association on Excellence in Education
Student Doğu Servan Özdemir, Association on Excellence in Education
Student Ecesu Kırıl, Association on Excellence in Education
Student Ilke Günes Kırıl, Association on Excellence in Education

Abstracts Referee

Dr. Adem Bayar, Amasya University, Türkiye
Dr. Baris Cavus, Aydin Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Berkay Celik, Ministry Education of Türkiye
Dr. Bilgen Kırıl, Aydin Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Caner Cereci, Ministry Education of Türkiye
Dr. Corinne Brion, University of Dayton, USA
Dr. Davut Elmaci, Amasya University, Türkiye
Dr. Erkan Kırıl, Aydin Adnan Menderes University, Türkiye
Dr. Ilknur Durdu, Ministry Education of Türkiye
Dr. Jianfeng Yang, Jiangxi Normal University, China
Dr. Larissa Kozik, National Academy of Sciences, Belarus
Dr. Nataliya Malaya, Belorussian State University, Belarus
Dr. Saadet Kuru Cetin, Mugla Sıtkı Koçman University, Türkiye
Dr. Ramazan Basaran, Educator-Author, Türkiye
Dr. Zeynep Eren, Sinop University, Türkiye
Dr. Xiaochuan Jiang, Jiangxi Normal University, China

INVITED SPEAKERS

Presentation Title: Financing and Management of Education Budget

Dr. Kasım KARAKUTUK
Ankara University, Türkiye

Presentation Title: Responsible Leadership in Times of Crisis

Dr. Ricardo LOZANO
Texas A & M International University, United States

Presentation Title: Misconceptions About Leaderships

Dr. Nuri BALOGLU
Ahi Evran University, Türkiye

Presentation Title: Competence Map Tomorrow's Leaders: The Necessity of Change and Transformation in the Turkish Education System

Dr. Ruhi SARP KAYA
Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Presentation Title: Creating an Earthquake-Resilient Community

Dr. Necati CEMALOGLU
Gazi University, Türkiye

Presentation Title: Parental Education Mindset and Student Success

Dr. Michele A. DELUCIA
Southern Connecticut State University, United States

Presentation Title: Understanding and Interpreting Emotions in Rough Times

Dr. Fuat TANHAN

Van Yuzuncu Yıl University, Türkiye

Presentation Title: Future of Distance Education

Dr. Hilal ERKOL

Ministry of Education/Maltepe University, Türkiye

PANELS

There are four panels in this congress. Panels, their topics, and panelists are below.

PANEL 1

Remaining with Artificial Intelligence in the 21th Century

The topic of "Remaining with Artificial Intelligence in the 21th Century" will be discussed by the panelists in front of the audience in this panel.

1-Panelists

Dr. Ferah GUCLU YILMAZ

Ministirt of National Education, Türkiye

Dr. Ertugrul Rufayi TURAN

Ankara Univesity, Türkiye

Dr. Sahin FILIZ

Akdeniz Univesity, Türkiye

Dr. Ali Osman CIBIKDIKEN

KTO Karatay Univesity, Türkiye

Dr. Yılmaz KILICASLAN

Aydın Adnan Menderes Univesity, Türkiye

PANEL 2

Continuing Education for Mothers, Fathers and Teachers

The topic of “Continuing Education for Mothers, Fathers and Teachers” will be discussed by the panelists in front of the audience in this panel.

2-Panelists

Dr. Ugur BATI

Nisantasi University, Türkiye

Dr. Eşef Hakan TOYTOK

Moderator, Kahramaras Sutcu Imam University, Türkiye

Dr. Ozgur BOLAT

Educator-Author, Türkiye

Dr. Burak KARABEY

Dokuz Eylül University, Türkiye

PANEL 3

STEM Education: Current Applications and the Future Trends

The topic of “STEM Education: Current Applications and the Future Trends” will be discussed by the panelists in front of the audience in this panel.

3-Panelists

Dr. Augusto MACALALAG

Arcadia University, United States

Dr. Dilek KARISAN

Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Gillian ROEHRIG

University of Minnesota, United States

Dr. Joseph JOHNSON

Mercyhurst University, United States

PANEL 4

Caos, Crisis and Uncertainty Management

The topic of "Caos, Crisis and Uncertainty Management" will be discussed by the panelists in front of the audience in this panel.

4-Panelists

Dr. Aysegul ATALAY

Van Yuzuncu Yıl University, Türkiye

Dr. Zeynep EREN

Sinop Univesity, Türkiye

Dr. Elif SEYLİM

Ministirt of National Education, Türkiye

WORKSHOPS

There are three workshops in this congress. The workshops, their topics, and trainers are below.

WORKSHOP 1

Mixed Research Method

The topic of "Mixed Research Method" will be examined interactively by the relevant trainer with the participants in this workshop

Dr. İlhan GUNBAYI

Akdeniz University, Türkiye

WORKSHOP 2

Reasonig and Problem Solving

The topic of " Reasonig and Problem Solving" will be examined interactively by the relevant trainer with the participants in this workshop.

Dr. Meltem YALIN UÇAR

Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

Dr. Burcu ALTUN BİRGÜN

Aydın Adnan Menderes University, Türkiye

WORKSHOP 3

Creative Project Preparation and Implementaion Processes: The Case of EU Beyond the Limits Project

The topic of "Creative Project Preparation and Implementaion Processes: The Case of EU Beyond the Limits Project" will be examined interactively by the relevant trainer with the participants in this workshop.

Dr. Osman TITREK

Sakarya University, Türkiye

MEETINGS

There are two meeting in this congress. The meetings, their topics and speakers are below.

MEETING 1

ADMINISTRATORS MEETING -1

Crisis Management Abilities of School of Administrators

Bunyamin ARAS, Principal, Türkiye

Buket YANIK, Principal, Türkiye

Mustafa CETIN, Principal, Türkiye

Huriye OKTAY, Principal, Türkiye

MEETING 2

TEACHERS MEETING -2

The Role of School Counseling Services and Psychological Counselors in Times of Crisis

Deniz SENLI, School Counselor, Türkiye

Ayşe Batık YILMAZ, School Counselor, Türkiye

Necati KESER, School Counselor, Türkiye

Ayşe ALTUN, School Counselor, Türkiye

ICONTE 2023 ABSTRACTS

Abst. Num.	Abstract Title and Author/s	Page
2301	Taşımali Eğitim Sisteminin Yeterliliği Üzerine Okul Yöneticilerinin Görüşleri	17
	Ali DEVİNÇ Dr. Öğr. Üyesi, Mehmet ULUTAŞ	
2302	Okul Öncesi Dönem Deprem Araştırmaları	18
	Menşure İlayda ER Doç. Dr. Ferah Güçlü YILMAZ	
2303	Fizik Öğretmenlerinin Çevre Duyarlılıkları.....	19
	Doç. Dr. Ömer Cem KARACAOĞLU Demet KARACAOĞLU	
2304	Proje Okulu Öğretmenlerinin Yeterlilik Algıları: Karşıyaka 15 Temmuz Şehitler Anadolu Lisesi Örneği.....	20
	Demet KARACAOĞLU Doç. Dr. Ömer Cem KARACAOĞLU	
2305	Afet Eğitimi Kapsamında Bir Araştırma Önerisi: Beceri Temelli Arama Kurtarma Eğitimi Programının Geliştirilmesi.....	21
	Doç. Dr. Ömer Cem KARACAOĞLU	
2306	Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretim Stilleri ve Özyeterlilikleri İle Duygusal Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	22
	Gizem ÇAĞLAYAN YILMAZ Doç Dr. Bilge ÇAM AKTAŞ	
2307	Ergenlerde Psikolojik Sağlık ile Olumsuz Yaşam Olayları İlişkisinde Bilişsel Esneklikle Yetersizliğin Rolü.....	23
	Gülsüm Avcı KAZIK Dr. Öğ. Üy. Ayşen BALKAYA ÇETİN	
2308	Uluslararası Öğrencilerin Doktora Deneyimlerinin Çözümlemesi: Kimlik Algıları ve Perspektifleri Nasıl Dönüşüyor?.....	24
	Dr. Bahar Yakut ÖZEK Dr. Hilal BÜYÜKGÖZE	
2309	Duygusal Zekâ ve Okul Liderliğinin İlişki ve Etkileşim Dinamiklerinin Okul Gelişimindeki Rolü.....	25
	Dr. Bahar Yakut ÖZEK	
2310	Eğitimde Yeni Paradigmalar ve Yeniliği İnşa Süreci.....	26
	Prof. Dr. Melik BÜLBÜL	

2311	Öğretmenlerin Denetim Odakları ile Öz Yeterlik İnançlarının İncelenmesi.....	27
	Doç. Dr. Çağatay DERECELİ Öğr. Gör. Ebru DERECELİ	
2312	Öğretmenlerin Anlamli İş Algısının Karakter Aşınması Düzeyine Etkisi.....	28
	Dr. Öğr. Üyesi Tuba AKPOLAT	
2313	İlköğretim Velilerine Göre Okul Aile İşbirliği.....	29
	Ebru ÇATALKAYA Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ULUTAŞ	
2314	Sınıfta Kaynaştırma Öğrencisi Bulunan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri	30
	Doç. Dr. Eşef Hakan TOYTOK Cansu YÜCETÜRK	
2315	Lisans Öğrencilerinin Küresel Vatandaşlık Algısı: Toplumsal Farkındalığı Artırma ve Sürdürülebilirlik.....	31
	Dr. Bahar YAKUT ÖZEK Doç. Dr. Muhammet İbrahim AKYÜREK	
2316	Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitimde Karşılaştıkları Sorunlara Dair Görüşleri.....	32
	Fatih ÇELİK Prof. Dr. Ahmet NALÇACI	
2317	Ergenlerde Zorba Davranışları Tahmin Eden Değişken Olarak Ebeveyn Kabul Reddi, Bağlanma Stilleri ve Sosyal Dışlanma.....	33
	Öğr. Gör. Davut AÇAR Doç. Dr. Osman Tayyar ÇELİK	
2318	Züheyr B. Ebî Sülmâ ile Lebid B. Rebîa'nın Muallakalarının Karşılaştırılması.....	34
	Dr. Öğr. Üyesi Faruk KAZAN	
2319	Ebü'l-Atahiye ile Mutenebbî'nin Şiirlerinin Mukayesesi.....	35
	Dr. Öğr. Üyesi Faruk KAZAN	
2320	Ortaokullarda Örgütsel Muhalefet: Tetikleyen Konular, Nedenleri ve Sonuçları.....	36
	Sevgi Dilber AYDUK Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ULUTAŞ	
2321	İşitme Kayıplı Öğrencilerin Okuma Becerilerinde Güçlük Çektikleri Alanlar ve Destek Eğitim Uygulamaları	38
	Dr. Öğr. Üyesi Elif AKAY Prof. Dr. H. Pelin KARASU	
2322	Çevrimiçi Oyun Oynayan Ergenlerde Akış Yaşantısı.....	39
	Öğretmen Rıdvan SANSUR	

2323	Çevre Sağlığı Öğrencilerinin Çözüm Odaklı Yaklaşım Düzeyleri ile Çevre Sorunlarına Yönelik Davranışları Arasındaki İlişki	40
	Dr. Öğr. Üyesi Sevil ÖZCAN YL Öğrencisi İnci GÜNDOĞDU	
2324	Öğretmen Adaylarının Çevrimiçi Eğitime Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi.....	41
	Dr. Erol SÜZÜK	
2325	Empowering Inclusive Sports: Enhancing Trainers' Informal Education for People With Disabilities.....	42
	Dr. Sanja SELİMOVIĆ Dr. Stanko BLATNİK BSc Ana MILOŠ MSc Luka DOBROVIĆ	
2326	Empowering Health and Wellbeing Through Inclusive Sports Education.....	43
	Dr. Sanja SELİMOVIĆ Dr. Stanko BLATNİK MSc Paulina PERUŠINA	
2327	Artificial Intelligence and Education.....	44
	Dr. Sanja SELİMOVIĆ Dr. Stanko BLATNİK	
2328	Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Modeliyle Dijital Hikâyelere Yönelik Kavramsal Anlayışların Analizi.....	45
	Prof. Dr. Fatma TAŞKIN EKİCİ Dr. Merve KOCAGÜL Doç. Dr. Erhan EKİCİ	
2329	Ahmet Şevki'nin Rus Yazarı L. Tolstoy'a Yazdığı Mersiye'nin Değerlendirilmesi.....	46
	Dr. Öğr. Üyesi Faruk KAZAN	
2330	Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersi Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumları ve Akademik Öz-Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişkisi.....	47
	Dr. Fatih PALA	
2331	Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Dijital Hikâyeye İlişkin Metaforik Algıları.....	48
	Dr. Fatih PALA	
2332	Akıllı Sistemler Mühendisliği Programı İçin Araştırma Önerisi: Yaşam Boyu Öğrenme Kapsamında Matematik Okuryazarlığı Becerilerinin Belirlenmesi.....	49
	YL. Öğrencisi Demet KARACAOĞLU	

2333	Okul Dışı Öğrenme Ortamları ile İlgili İlkokul Düzeyinde Yapılan Araştırmaların İncelenmesi.....	50
	Aysun GEZER Doç. Dr. Ertuğ CAN	
2334	Ortaokul Teknoloji ve Tasarım Dersi Öğretim Programı ile İlgili Çalışmaların İncelenmesi.....	51
	Oğuz ARKAN Doç. Dr. Ertuğ CAN	
2335	Sınav Kaygısı ve Akademik Başarı Arasındaki İlişki: Bir Keşifsel Veri Analizi.....	52
	Öğr. Gör. Dr. Mahmut Sami YİĞİTER	
2336	Mükemmel Liderlik Envanteri Geliştirme Çalışması: Öğretmenler Üzerinde Bir Uygulama	53
	Dr. Ramazan BAŞARAN Prof. Dr. Erkan KIRAL	
2337	TIMSS Matematik ve Fen Puanları Arasındaki Bağımlılık Yapısının Arşimedyen Kapulalar ile Araştırılması 54	
	Ahmet ÖZ Prof. Dr. Hülya OLMUŞ	
2338	İngilizce Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlik, Öz-Yeterlik ve İş Motivasyonu Düzeyleri ve Aralarındaki İlişki	55
	Ruskat Merve HASÇELİK Doç. Dr. Meltem YALIN UÇAR	
2339	Argümantasyon Temelli Uygulamaların 8. Sınıf Öğrencilerinin Sosyobilimsel Konulara Yönelik Düşünme Becerilerine Etkisi	56
	Serkan AYDIN Doç. Dr. Dilek KARIŞAN	
2340	8. Sınıf Öğrencilerinin Sosyobilimsel Konulara Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi: Toulmin Argümantasyon Modeli.....	57
	Serkan AYDIN Doç. Dr. Dilek KARIŞAN	
2341	STEM Uygulamalarının Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik İnançlarına, STEM Farkındalıklarına ve Sorgulama Becerilerine Etkisi	58
	Doç. Dr. Dilek KARIŞAN A. Tuğçe AKTAS	
2342	Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikalarında Etkili İki İsim: Ziya Gökalp Ve John Dewey	59
	Dr. Öğr. Üyesi, Aylin KİRİŞÇİ-SARIKAYA	

2343	Sosyal Bilgiler Eğitiminde Sinema İçerikli Çalışmaların Eğilimi: Betimsel İçerik Analizi.....	60
	Mehmet Selim GÖK Prof. Dr. Elif ALADAĞ	
2344	Secondary School Students' Perceptions Of Innovative Thinking Skills In Social Studies Curriculum.....	61
	Mehmet Selim GÖK Doç.Dr. Mavi AKKAYA YILMAZ	
2345	Vatandaşlık Eğitimi ve Propaganda Sineması	62
	Mehmet Selim GÖK Prof. Dr. Elif ALADAĞ	
2346	Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Derslerinde Teknolojiyi Entegre Etmeleri ve Teknoloji Entegrasyonunun Yansımaları	63
	Tuğçe İNCE Prof. Dr. Ebru OĞUZ CANOL	
2347	The Scholarly Sources on Virtual Classroom Management	64
	Assist. Prof. Dr. Aylin KİRİŞÇİ-SARIKAYA	
2348	Okul Öncesinde Uygulanan Eğitici Drama Temelli Çocuk Hakları Eğitimi Programının Etkililiğinin İncelenmesi	65
	Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül KINIK TOPALAN Songül KARTAL	
2349	Wellbeing of English Language Teachers at Workplace	66
	Arzu BİLHAN Dr. Meryem AKÇAYOĞLU	
2350	Sanat Eğitimi Kapsamında Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Lisans Programlarına İlişkin Akademisyen Görüşleri	67
	Gülşah SEMİZ Prof. Dr. Ebru OĞUZ CANOL	
2351	Ortaokul Matematik Dersi Müfredatının Orantısal Akıl Yürütme Becerisi Bağlamında İncelenmesi.....	68
	Hafize Gamze KIRMIZIGÜL	
2352	Finlandiya Eğitim Sisteminde Okul Öncesi Eğitimde Çevre Eğitiminin Yeri.....	69
	Öğretmen Baki ALTUNAL	
2353	My UOLP Students' Cultural Awareness	70
	Öğr. Gör. Arzu Bilhan	

2354	6.Sınıf Matematik Ders Kitabındaki Çözümlü ve Konuya Giriş Problemlerinin İncelenmesi.....	71
	Aykut ÇAM Doç. Dr. Beste DİNÇER	
2355	Öğretmen Failliği ile Okul Müdürüne Güven Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	72
	Dr. Hilal BÜYÜKGÖZE	
2356	4. Sınıf Öğrencilerinde Görülen İstenmeyen Öğrenci Davranışları	73
	Diğdem ALEMDAR Doç. Dr. Hamit ÖZEN	
2357	Öğretmenlerin Mesleki İlişki, Arkadaşlık ve Güven Ağlarının Sosyal Ağ Analizi ile İncelenmesi	74
	Dr. Yasemin YEŞİLBAŞ ÖZENÇ Dr. Sinem KALENDER	
2358	Yaşam Boyu Öğrenme: Kapsamı ve Türkiye'deki Uygulamaları.....	75
	Dr. Yasemin YEŞİLBAŞ ÖZENÇ	
2359	Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Dijital Vatandaşlık	76
	Nurgül ÇALIŞKAN Doç. Dr. Kibar AKTIN	
2360	Ortaokul Öğretmenlerinin Örgütsel Demokrasi Algıları	77
	Serdar GÜNDÜZ Doç. Dr. Aydan ORDU	
2361	Göç Sürecinin Mülteci Kadınlar Üzerindeki Etkisi: Çocuk Evliliği	78
	Melike Nur AKSOY Simel PARLAK	
2362	Öğretmen Adaylarının Akademik Erteleme ile Akademik Kendini Engelleme Davranışları Arasındaki İlişki	79
	Dr. Sevgi KOÇ	
2363	Orman Okulu Etkinliklerinde Rehberlik Yapan Öğretmen Adaylarının Uygulamalar Hakkındaki Görüşleri. 80	
	Arş. Gör. Merve EKER ÇELEBİ Prof. Dr. Fatma TAŞKIN EKİCİ	
2364	Spor Kulüplerinde Örgütsel Öğrenme ile Örgütsel İnovasyon Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	81
	Demet ÖVELEK Dr. Selman ÇUTUK	

2365	Türkiye’de Kendini Yönetme ile İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerinin Sistematik İncelemesi	82
	Arş. Gör. Burcu YAPAR	
2366	Ortaokul Öğrencilerinin STEM Etkinliklerine Yönelik Öz Yeterliklerinin İncelenmesi	83
	Uğur BAHÇEPINAR Doç. Dr. Ferhat KARAKAYA	
2367	Psikodrama Yoluyla Stresle Baş Etme Becerileri Grup Çalışmasının Etkiliği	84
	Simel PARLAK	
2368	Okul Yönetiminde Kalite Güvencesi	85
	Vildan ÖZGEN Prof. Dr. Ali Rıza ERDEM	
2369	Yükseköğretim Alanında Öğrenme Analitiği: Yapay Zeka'nın Dönüştürücü Rolü	86
	Dr. Rıdvan Kağan AĞCA	
2370	İHL Arapça Ders Kitaplarında Yer Alan Sözlü İletişim Becerileri Etkinliklerinin Değerlendirilmesi	87
	Dr. Öğretim Üyesi Ersin ÇİLEK	
2371	The Impact of an Upward Bound Program on STEM Degree Attainment	88
	Dr. Khaliah SPROUL	
2372	Güvâhî'nin Pendnâme'sinde Yer Alan Dostluk, Dürüstlük ve Sorumluluk Değerlerinin Eğitim Açısından İncelenmesi	89
	Özge Berrak ÇABUK	
2373	İlkokul 3. ve 4. Sınıf Fen Bilimleri Öğretim Programı Kazanımlarının Üst Düzey Düşünme Becerileri Bağlamında İncelenmesi	90
	Ümmücan KÜÇÜK Doç. Dr. Burcu ŞENLER	
2374	Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Dijital Oyun Bağımlılık Eğilimlerinin Ebeveynlerinin Öz-Yeterlik Düzeyleri İle İlişkisinin İncelenmesi	91
	Dr. Tuba BAĞATARHAN	
2375	Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Öğretmen Özerkliğinin İncelenmesi	92
	Aslı EROL Doç. Dr. Beste DİNÇER	
2376	Farklı Sosyoekonomik Çevre Okulların Sahip Oldukları Kaynaklar.....	93
	Hatice ŞAN Doç. Dr. Emine ÖNDER	

2377	Liselerde Örgütsel Muhalefet: Konuları, Nedenleri ve Sonuçları	94
	Müjdat GÜNTEKİN Doç. Dr. Emine ÖNDER	
2378	Okul Müdürlerin Öğretimsel Liderlik Düzeyleri.....	95
	Prof. Dr. Erkan KIRAL Zeynep Kübra OKYAY	
2379	Kendini Gerçekleştiren Mobbing (Başta Yaşadıkları Mobbing Olmayan Öğretmenin Davranışları Mobbing'e Sebebiyet Verir Mi?).....	96
	Sedat DEĞER Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ULUTAŞ	
2380	Özel Yeteneklilerin Eğitimi Alanında Bir Analitik Düşünme Stratejisi Örneği: Kavram Gelişimi	97
	Dr. Öğr. Üyesi Şule DEMİREL DİNGEÇ	
2381	Okul Müdürlerinin Etik Liderlik Düzeyleri	98
	Prof. Dr. Erkan KIRAL Yusuf AKBAŞ	
2382	Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlıklarına İlişkin Algılarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi	99
	Dr. Yeliz ÖZKAN HIDIROĞLU Prof. Dr. Abdurrahman TANRIÖĞEN	
2383	2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nın Mesleki Yönlendirme Boyutunda İncelenmesi	100
	Feyza KABALAY Doç. Dr. Mavi AKKAYA YILMAZ	
2384	Socioscientific Issues: Understanding STEM Subjects Through Integrated Contexts in Everyday.....	101
	Dr. Augusto Z. MACALALAG, Jr. Zachary MINKEN Dr. Kelly FEIGHAN Megan RICHARDSON	
2385	Genç Yetişkinlerde Sanal Sosyal Destek, Özyeterlik ve Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri Arasındaki İlişki	102
	Zeynep AKKAVAK Dr. Öğr. Üyesi Işıl TEKİN	
2386	Yeni Neslin Yeni Eğitim Felsefelerine Etkisi	103
	Bünyamin ARAS Zekeriya DEMİR Orhan BAYRAKTAR	
2387	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Örgütsel Sessizlik Ve Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Arasındaki İlişki	104
	Rabia KENGİL Dr. Öğr.Üyesi Mustafa Aydın BAŞAR	

2388	Öğrenci Velilerinin Okul Memnuniyet Düzeyleri	105
Dr. Öğr.Üyesi Mustafa Aydın BAŞAR		
2389	Pop Up Reklam Tasarımı Ve Geleceği	106
Doç. Semih DELİL		
2390	Canva ve Canva Üretimleri Üzerine: Ekranda Olan Ekranda Kalır	107
Doç. Semih DELİL		
2391	Travma İle Başa Çıkabilme Algısı ve Öz Bilinç İlişkisi	108
Dr. Selman ÇUTUK Dr. Zeynep AKKUŞ ÇUTUK		
2392	Videokonferans Yöntemiyle Öğrenmeye İlişkin Öğretmen Görüşleri	109
Peri TUTAR ÇINAR		
2393	Türkiye ile Güney Kore ve Amerika Birleşik Devletlerindeki Öğretmen Atama Kriterlerinin Karşılaştırılması.....	110
Öğr. Gör. Dr. Fatma Hümeysra YÜCEL		
2394	Kara Taşıtları İçin Bulut Bilişim İle Kara Kutu Uygulaması	111
Ömer MUNĞAN Dr. Ersin ÖZDEMİR		
2395	Scratch Tabanlı Etkinliklerle Desteklenmiş 5E Öğretim Modeline Uygun Ders Planı Örneği	112
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah KORAY		
2396	İlkokulda Dil Becerilerini Geliştirmek İçin Yapılan Etkinliklerin İncelenmesi	113
Dr. Öğretim Üyesi Dilek KIRNIK		
2397	Müzelerin Eğitim Amaçlı Kullanımına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri	114
Dr. Öğretim Üyesi Dilek KIRNIK		
2398	Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerini Tanımak İçin Kullandığı Yöntemler	115
Dr. Öğretim Üyesi Dilek KIRNIK		
2399	Okul Öncesi Eğitime Yardımcı Personel İhtiyacının Değerlendirilmesi	116
Figen ÇALIŞKAN BÜTÜN Doç. Dr. Öznur TULUNAY ATEŞ		
23100	Senaryo Temelli Öğrenmenin İlkokul 3. Sınıf Öğrencilerinin Başarı Ve Matematiğe Yönelik Tutumlarına Etkisi	117
Emine YÜCE Dr. Öğretim Üyesi Galip GENÇ		

23101 Ortaokul Öğrencilerinin Dijital Okuryazarlık Düzeyleri ile Öğrenme Stilleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi	118
Türkan Nur METİN Prof. Dr. Nilgün YENİCE	
23102 Ortaokul Öğrencilerinin Yenilikçi Düşünme Düzeyleri ile Fen Öğrenmeye Yönelik Öz-Yeterlik İnançları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	119
Yeliz Nilüfer TERZİ Prof. Dr. Nilgün YENİCE	
23103 Öğretmenlerin Bakış Açısına Göre Okul Müdürlerinin Yönetici veya Lider Olma Durumlarının İncelenmesi.....	120
Doç. Dr. Eşef Hakan TOYTOK Dr. Özgür BOLAT Şeyda ÇALIK	
23104 Okul Yöneticilerinin Seçilmesinde Tarafsızlığın Suistimali	121
Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU Dr. Öğr. Üyesi Mehmet TURHAN	
23105 Sosyal Bilgiler Eğitiminde Doğal Afetler	122
Nurbanu ŞULEK Doç. Dr. Kibar AKTIN	
23106 Araştırma Projesi Yarışma Sergisine Hazırlanan Lise Öğrencilerinin Prova Sunumlarının Değerlendirilmesi: Bir Örnek Olay İncelemesi	123
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf SÖZER Sinan ÖNEL	
23107 Üçgen Eşitsizliğine Yapılandırmacı Bir Bakış: Pipet Etkinliği	124
Dr. Burcu Nur BAŞTÜRK-ŞAHİN	
23108 Millî Eğitim Bakanlığının Afet Yönetimi Çalışmalarının 2023 Kahramanmaraş Depremi Özelinde İncelenmesi	125
Mehmet YURTSEVER	
23109 Kimyasal Denge Ünitesinin Web 2 Araçları ile Öğretiminin Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi	126
Rabia KORUCU Prof. Dr. Hilal AKTAMIŞ	
23110 Hikâye Etkinliklerinin Okulöncesi Çocuklarının Kelime Dağarcığına Etkisinin Beyin Fırtınası Tekniği Aracılığıyla Değerlendirilmesi	127
Erdal YÜKSEL Doç. Dr. Nilay DEROBALI	

23111 Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Güncel Olayların Kullanım Durumu	128
Melisa SEÇGİN Doç. Dr. Kibar AKTIN	
23112 Matematik Evi Projesinin Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi: Anaokulu Örneği	129
Emine Filiz KARAHALİLOĞLU Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ALTIN	
23113 Türkiye’de Bilimsel Muhakeme Becerisi Odağında Yapılan Lisanüstü Tezlerin İçerik Analizi	130
Arş. Gör. Dr. Feride ŞAHİN	
23114 Transforming STEM Instruction Through Socioscientific Issues Focused Professional Development	131
Dr. Joseph JOHNSON Dr. Becky MATHERS Dr. Lisa MARCO-BUJOSA	
23115 Okul Yöneticilerinin Okul Temelli Mesleki Gelişim Modeli’ne İlişkin Görüşleri	132
Prof. Dr. Sadegül AKBABA ALTUN İlayda KÖKLÜCAN	
23116 Öğretmenlerin Okul Müdürlerine İlişkin Metaforik Algıları: Geçmiş, Günümüz ve İdeal	133
Gülşah ŞEKER Yüstra Bingöl TUNÇDEDE Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Mehmet MAZLUM	
23117 İlkokul Öğretmenlerinin Gözünden Geçmişten Günümüze Denetim Uygulamaları	134
Ertan ADANAŞ Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Mehmet MAZLUM	
23118 Eleştirel Düşünme ve Eleştirel Pedagoji Üzerine Kavramsal Bir Çözümleme	135
Hasan Basri MEMDUHOĞLU Dr. Muhammed Mehmet MAZLUM	
23119 Öğretmenlerin Öz Yeterlik İnançları ile Mesleki Tükenmişlik Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi	136
Muhammed Okan ÇİÇEK Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU	
23120 Ortaokul Öğrencilerinin Satranç Bilgi Düzeyleri İle Görsel Matematik Okuryazarlığı ve Problem Çözme Tutumları Arasındaki İlişki	137
Ahu Köksal ÖLMEZ Prof.Dr. Muzaffer OKUR	

23121 Visualization And Ict As Powerful Mediating Tools For Studying Motion Geometry.....	138
Dr. Alexios MASTROGIANNIS Dr. Paraskevi KATSIOPİ	
23122 Bilinçli Tüketici Konusuna Yönelik Başarı Testi Geliştirme Çalışması	139
Esra EĞRİKAYA Arzu TANIŞ ÖZÇELİK	
23123 Fen Bilgisi Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Metaforik Algıları ve Görüşleri	140
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ÇİFTÇİ	
23124 Ücretli Öğretmenlik Uygulamasının Yönetici ve Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi	141
Dr. Öğretim Üyesi Halil KARADAŞ Seyhan YILDIZ	
23125 Fen Eğitimine Mühendislik Tasarım Süreci Döngüsünün Entegre Edilmesi	142
Doç. Dr. Nevin KOZCU ÇAKIR Yüksek Lisans Öğrencisi Suna KARLIDAĞ	
23126 Araştırmalar Işığında Türkiye'de Öğretmenlik Mesleği Kariyer Basamaklarına İlişkin Durum	143
Dr. Öğr. Üyesi Burcu ALTUN BİRGÜN	
23127 Öğretmen Gelişiminde Okul İçi Denetim Uygulamaları	144
Prof. Dr. Pınar YENGİN SARP KAYA Dr. Öğr. Üyesi Burcu ALTUN BİRGÜN	
23128 Sosyal Adalet Liderliği Çalışmalarının Haritası: Bibliometrik Analiz	145
Bahriye Yeşim DEMİR Doç.Dr. Tamer SARI Doç.Dr. Funda NAYIR	
23129 Çocuklar İçin Üst Bilişsel Farkındalık Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirliği	146
Dr. Rukiye AYDOĞAN	
23130 Aile Dostu Okul Politikaları Ölçeği Geliştirme Çalışması: Okul Yöneticileri Üzerinde Bir Uygulama	147
Dr. Yusuf GİDİŞ Doç. Dr. Bilgen KIRAL	

23131 Okul Yöneticilerinin İşkoliklik Eğilimleri ile Aile Dostu Okul Politikaları Arasındaki İlişki	148
Dr. Yusuf Gidiş Doç. Dr. Bilgen KIRAL	
23132 Fen Eğitiminde Eleştirel Düşünmeye Dayalı Öğretimin Öğrencilerin Fen Başarısına Etkisi: Bir Meta-Analiz Çalışması	149
Maviye ALDIRMAZ Prof. Dr. Özlem KORAY Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Serhat GÖZÜTOK	
23133 Özel Eğitim Meslek Okullarında Çalışan Öğretmenlerinin Velilerle Yaşadığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri.	150
Uz. Öğ. Müjdat KAVRUK Doç. Dr. Bilgen KIRAL	
23134 Learning Losses Due to COVID-19 Process According to The Views of Primary Teachers	151
Inst.Dr. Hilal UĞRAŞ	
23135 An Investigation of Primary School Teachers' Technostress Levels	152
Inst.Dr. Hilal UĞRAŞ	
23136 An Investigation of Primary School Teachers' Computational Thinking Skill Levels.....	153
Inst.Dr. Hilal UĞRAŞ	
23137 Eğitim Araştırmalarında Etik Temalı Uluslararası Yayınların İncelenmesi: Bibliometrik Analiz	154
Doç. Dr. Saadet KURU ÇETİN Doç. Dr. Zeynep EREN	
23138 Aday Öğretmenlere Yönelik TÜBİTAK Projelerinin Bilgi Çağı Becerileri Kapsamında İncelenmesi	155
Dr. Aslı Açıroğlu BAKIR Doç. Dr. Özden Ölmez CEYLAN	
23139 Matematiksel Yaratıcılıkta Cinsiyet Farklılıklarının İncelenmesi	156
Dr. Öğr. Üyesi Nazmiye Nazlı ATEŞGÖZ	

23140 Yapay Zekâ Uygulamalarının Eğitimde Geleceği: Çok Yönlü Bir Analiz.....	157
Bilim Uzmanı Nurdan ÖDEMİŞ KELEŞ Prof. Dr. Ferudun SEZGİN	
23141 Gelişim Zihniyeti Üzerine Yarı-Deneysel Bir Çalışma	158
Dr. Öğr. Üyesi Şefik KARTAL	
23142 Diskalkuli İle İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi	159
Dr. Mehmet Selman KAYAN	
23143 Türkiye’de Okul Dışı Öğrenme Ortamları Hakkında Bir Metasentez Çalışması: 2011’den Günümüze Eğilimler	160
Dr. Serkan COŞTU Ajda ERDEM	
23144 En Geçerli Pedagojik Alan Bilgisi Testi Hangisi? Kpss, TEDS-M ve CPAB-CAB Karşılaştırması	161
Dr. Serkan COŞTU	
23145 Investigation of Word Types in Oral Narratives of Preschool Children	162
Dr. Selcen AYDOĞAN Hatice ÇETİN Merve KURÇ Ülkü OKSAY	
23146 Perspectives of Mothers in Türkiye and England on Children's Games	163
Dr. Selcen AYDOĞAN Doç. Dr. Ayşe Öztürk SAMUR	
23127 Öğretmenlerin Liderlik Algıları	164
Gönül BOZAN	
23148 Örgütsel Strese Neden Olan Faktörler	165
Çağla DİNÇ Doç. Dr. Meltem YALIN UÇAR	
23149 Yapay Zekâ Uygulamaları Işığında İngilizce Öğrenme-Öğretme Süreçleri Üzerine Bir Araştırma	166
Öğr. Gör. Lütfi SARAÇ	

23150 Sosyal-Duygusal Öğrenme: 'Düşünüyorum, O Halde Varım' Felsefesinden 'Hissediyorum O Halde Öğreniyorum' Felsefesine Doğru	167
--	-----

Öğr. Gör. Lütfi SARAÇ

23151 Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri Okul Yöneticilerine Göre Öğretmen Devamsızlığı	168
---	-----

Dr. Sevgi GÜRSES BİLGESÖY

23152 Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi Bağlamında Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Davranışlarının İncelenmesi	169
--	-----

Dr. Öğr. Üyesi Metin IŞIK

23153 Öğretmenlerin İnfomal Gruplara Katılma Nedenleri İle Yöneticilerin İnfomal Grupları Yönetme Tarzları	170
--	-----

Dr. Adem BEYHAN

23154 Okul Öncesi Dönemde ORF Yöntemi İle İlgili Yapılan Lisans Üstü Tezlerin İncelenmesi.....	171
--	-----

Dr. Mehmet Selman KAYAN

23155 Okul Yöneticilerinin Okullarındaki Dedikoduya İlişkin Görüşleri	172
---	-----

Dr. Sevgi Gürses BİLGESÖY

23156 Okul Yöneticisi ve Öğretmenlerdeki Mesleki Etiği Üzerine Kavramsal Bir İnceleme	173
---	-----

Uzman Öğretmen Mustafa Kemal EROĞLU
Uzman Öğretmen Mustafa ÇETİN

23157 Özel Yeteneğin Uzaktan Destekle Eğitim Modeli (ÖY-DEM)	174
--	-----

Dr. Öğr. Üyesi Bilge BAL SEZEREL

23158 Matematik Öğretmenlerinin Akademik Başarı Sorumluluk Algısının Öğrencilerin Matematik Dersine Etkin Katılımlarına Etkisi	175
--	-----

Emine KEPEK
Dr. Öğr. Üyesi Furkan DEMİR

23159 Conversations With EMI Scholars: Research Agenda for Turkish EMI Context	176
--	-----

Dr. Mehmet BİRGÜN

23160 Use of Social Media for Productive Skills in English as a Foreign Language (EFL).....	177
Dr. Yusuf POLAT Dr. Mehmet BİRGÜN	
23161 Yönetimde Sanat ve Estetiğe İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşlerinin İncelenmesi.....	178
Doç. Dr. Eşef Hakan TOYTOK Fatma ÇELİK	
23162 'Anlıyorum Ama Konuşamıyorum' İngilizce Konuşma Sürecinde Yaşanan Sorunlar Üzerine Nitel Bir Çalışma.....	179
Lütfi SARAÇ	
23163 Views of Mothers About Children's Books: Türkiye And England Samples.....	180
Assoc. Prof. Ayşe ÖZTÜRK SAMUR Dr. Selcen AYDOĞAN	
23164 Öğretmenlerin Akademik İyimserlik Tutumları: Bir Q Metodoloji Çalışması	181
Dr. Öğr. Üyesi Tuba AKPOLAT	
23165 Öğretmenlerin Farklı Övgü Türlerini Belirlemede Yaşın ve Özgüvenin Etkisi: Deneysel Bir Çalışma	182
Dr. Özgür BOLAT	
23166 Öğretmenlerin Web 2.0 Araçlarını Kullanarak Dijital Öğretim Materyali Geliştirme Öz-Yeterliliklerinin Belirlenmesi.....	183
Aylin ER Dr. Elif AKDEMİR	
23167 Ebeveyn Özerlik Destek ve Ebeveyn Psikolojik Kontrol Ölçeklerinin Türk Kültürüne Uyarlaması: Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışmaları.....	184
Dr. Ergün KARA Dr. Özgür BOLAT	
23168 Usability of Neurosky in Synch With EEGID App During the Implementation of Online STEM Activities: A Novel Idea As Measurement Instrument in Education.....	185
Dr. Çağla BULUT ATEŞ	
23169 Akademik Erteleme, Genel Erteleme ve Sabır Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir İnceleme.....	186
Dr. Öğr. Üyesi İsa BAHAT	

TAŞIMALI EĞİTİM SİSTEMİNİN YETERLİLİĞİ ÜZERİNE OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

Ali DEVİNÇ

Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Mehmet ULUTAŞ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada; taşımali eğitim yapılan okulların yurtdışında ve Türkiye'deki yapısı, işleyişi hakkında bilgiler verildikten sonra, Türkiye'de taşımali eğitim ve ortaokul idarecilerinin yaşadığı sorunların tespiti ve bu sorunların çözümü hakkında süreçlere yer verilmiştir. Bütün okul yöneticileri taşımali eğitim öğrenci velilerinin okul programlarına katılımında ulaşımın önemli bir engel olduğunu belirtmişlerdir. Taşımali eğitimde okul idarelerinin yaşamış olduğu sorunların başında, ihaleyi özellikle kooperatif şirketleri almışsa araç ve şoförlerin denetim ve takip zorluğu gelmektedir. Araç ve şoför sayısı fazla olduğunda kooperatif şirketi araç ve şoförleri günlük olarak kendi içerisinde işine geldiği gibi değiştirmektedir. Oysa araç, şoför ve öğrenci sabit olmalıdır. Bu eksikleri milli eğitim müdürlükleri de bildiği halde herhangi bir sorun yaşanana kadar bu durumlara göz yumulmaktadır. Göz yumulmasının bir sebebi de çok uzak dağ köylerinden taşıma ile gelen köyler bulunmakta ve bu köyler için ihaleyi alacak kişi ya da kooperatif de çok zor bulunmaktadır. İhaleyi alan kişiler genellikle zaten bu köylerde yaşayan insanlar arasından olmaktadır. Diğer türlü il ya da ilçe merkezinden öğrencileri almak için gidip tekrar gelmek çok daha maliyetli olmaktadır. Araçların denetimleri ile diğer bir sorun ise okul idarelerinden trafik ekibi gibi çalışmalarının istenmesidir. Araçların camlarının açılma durumu, ruhsat ve muayene bilgileri, aracın yaş bilgisi, şoförlerin ehliyet ruhsat bilgileri, gerekli ışıklandırma sisteminin çalışıp çalışmadığı gibi kontrolleri okul müdürlerinin yapması istenmektedir. Okul müdürleri de bu görevleri nöbetçi öğretmenlere verdiği zaman iş iyice içinden çıkılmaz bir hal almaktadır. Haklı olarak öğretmenler de meslekleri ile ilgisi dahi bulunmayan trafik polisi işlerini yapmak istememektedir.

Anahtar Kelimeler: Taşımali eğitim, gereklilik, yeterlilik.

OKUL ÖNCESİ DÖNEM DEPREM ARAŞTIRMALARI

Menşure İlayda ER
Hacettepe Üniversitesi

Doç. Dr. Ferah GÜÇLÜ YILMAZ
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu araştırmada okul öncesi dönemde deprem ile ilgili 2006-2021 yılları arasında yapılan 7 yerli 5 yabancı makalenin karşılaştırmalı analizi yapılarak okul öncesi dönemde deprem ile ilgili araştırma sonuçlarının değerlendirilmesi ve erken çocukluk döneminde deprem konulu yeni yapılacak araştırmalara öneriler geliştirilmesi amaçlanmıştır. Makalelerin karşılaştırmalı analizinde bir tarama modeli olan nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği tercih edilmiştir. Veriler, içerik analizi kullanılarak kategori ve temalar olarak sınıflandırılmış ve sonuçlar tablolar halinde raporlaştırılarak sunulmuştur. Araştırmaya ek olarak okul öncesi dönemde olası bir doğal afete maruz kalma durumuna yönelik erken çocukluk döneminde deprem bilinci oluşturma odağında çocuklarla uygulanması planlanan 5 adet etkinlik geliştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre okul öncesi dönemde çocukların depreme ilişkin algıları ve deprem deneyimi durumları; ebeveyn tutumları, yaş, çevre, depreme ilişkin sahip oldukları ön bilgi düzeyleri, depremi yaşayıp yaşamama durumlarından etkilenebilmektedir. Erken çocukluk döneminde doğal afetlerden biri olan depreme ilişkin çocuklarda farkındalık oluşturulması ve güvenli yaşam için deprem ve alınabilecek önlemler ile ilgili eğitim programları, içerikleri ve etkinlikleri geliştirilerek okul öncesinde öğrenme süreçlerine entegre edilebilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, doğal afet, deprem

FİZİK ÖĞRETMENLERİNİN ÇEVRE DUYARLILIKLARI

Doç. Dr. Ömer Cem KARACAOĞLU

Demet KARACAOĞLU

Bakırçay Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrencisi

Özet

Fizik öğretmenlerinin çevre duyarlılıklarının belirlenmesi amacıyla yapılan araştırmada fizik öğretmenlerinin eğitim fakültesinden mezun olmaları ve çevre eğitiminin yeterliliğine ilişkin inançları arasında bir ilişki olup olmadığı ve fizik öğretmenlerinin görüşlerine göre okullarda yeterince çevre eğitimi verilip verilmediği incelenmiştir. İncelemeler nicel araştırma yöntemleri kullanılarak İzmir’de çalışan 100 fizik öğretmeni ile yapılmıştır. Araştırmada “Çevre Duyarlılığı Anketi” kullanılmıştır. Eğitim fakültesi mezunu olup olmama durumunun ve okullardaki çevre eğitiminin yeterliliğine ilişkin inançlarının fizik öğretmenlerinin çevre duyarlılıklarında fark oluşturup oluşturmadığına bakmak üzere ilişkisiz t testi yapılmıştır. Fizik öğretmenlerin kıdemleri ile çevre duyarlılıkları arasında anlamlı fark olup olmadığının belirlenmesi için ANOVA yapılmıştır. Fizik öğretmenlerinin çevre duyarlılıklarını incelemek üzere frekans ve aritmetik ortalamalardan yararlanılarak veriler yorumlanmıştır. Bulguların yorumlanması sonucunda fizik öğretmenlerinin hava, su, toprak kirliliği ve ekolojik dengeye ilişkin duyarlı oldukları belirlenmiştir. Fizik öğretmenlerinin toprak kirliliğine daha çok duyarlılık gösterdikleri, çevre çalışmalarına katılım konusunda ise diğer boyutlara göre daha az duyarlı oldukları saptanmıştır. Fizik öğretmenlerinin önemli bir çoğunluğunun toplu taşıma araçlarını her zaman tercih etmedikleri buna karşın önemli bir çoğunluğunun yazı yazdıkları kâğıtların her iki yüzünü kullandıkları belirlenmiştir. Fizik öğretmenlerinin çevre duyarlılıklarının farklı değişkenlere bağlı olmadığı, fizik öğretmenleri arasında eğitim fakültesi mezunu olup olmama, kıdem durumu veya çevre eğitimi yeterliliği inancı gibi değişkenlerden kaynaklanan anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur. Fizik öğretmenlerinin çevre çalışmalarına katılıma ilişkin kısmen duyarlı olduğu belirlenmiştir. Birçok öğretmenin çevre konusunda çalışan gönüllü kuruluşların çalışmalarına asla katılmadıkları, çoğunun bazen katıldıkları saptanmıştır. Fizik öğretmenleri kendilerinin aldıkları çevre eğitimi kısmen yeterli görürken öğrencilerinin de yeterince çevre eğitimi almadıklarına inandıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çevre eğitimi, çevre duyarlılığı, fizik öğretmenleri

PROJE OKULU ÖĞRETMENLERİNİN YETERLİLİK ALGILARI: KARŞIYAKA 15 TEMMUZ ŞEHİTLER ANADOLU LİSESİ ÖRNEĞİ

Demet KARACAOĞLU
Bakırçay Üniversitesi
Yüksek Lisans Öğrencisi

Doç. Dr. Ömer Cem KARACAOĞLU

Özet

Araştırmanın amacı proje okulu öğretmenlerinin, öğretmende olması gereken yeterlilikler açısından kendilerini nasıl algıladıklarını belirlemektir. Araştırma, genel tarama modeline göre yapılmış nicel bir araştırma özelliği taşımaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu İzmir Karşıyaka 15 Temmuz Şehitler Anadolu Lisesinde görev yapan 48 öğretmen oluşturmıştır. Araştırmada verilerin toplanması aşamasında Karacaoğlu tarafından geliştirilen "Öğretmen Yeterlilik Algısı Anketi" kullanılmıştır. Anket, 4 bölümden ve 137 maddeden oluşmaktadır. Her maddenin karşısında her biri beşer dereceden oluşan bir dereceleme ölçeği bulunmaktadır. Ankette, "Hiç", "Az", "Kısmen", "Oldukça" ve "Çok" seçeneklerinden oluşan beşli dereceleme ölçeği kullanılmıştır. 352 öğretmen ve öğretmen adayına ön uygulama yapılmış, anketin tüm maddelerinin bir arada analiz edilmesi sonucunda anket tek faktörlü bir yapı göstermiş ve Cronbach-Alpha güvenirlik katsayısı 0.96 olarak bulunmuştur. Öğretmen yeterlilik algısı ölçeği yoluyla elde edilen veriler, frekanslardan ve yüzdelerden elde edilen sonuçlar ışığında yorumlanmıştır. Ölçekteki her bir madde için frekanslar ve yüzdelere hesaplanmış, yorumlar frekans ve yüzde değerleri üzerinden yapılmıştır. Elde edilen bulgular ışığında öğretmenlerin hemen hemen bütün yeterlilik konularında kendilerini oldukça ya da çok yeterli algıladıkları belirlenmiştir. Sadece "aileyi tanıma ve ailelerle ilişkilerde tarafsız olma" konusunda çok yeterli algılamayan öğretmen sayısı daha azdır. Öğretmenlerin en çok "öğrenciye değer verme" konusunda kendilerini çok yeterli olarak algıladıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Proje okulu, öğretmenlik, öğretmen yeterlilikleri, yeterlilik algısı

AFET EĞİTİMİ KAPSAMINDA BİR ARAŞTIRMA ÖNERİSİ: BECERİ TEMELLİ ARAMA KURTARMA EĞİTİMİ PROGRAMININ GELİŞTİRİLMESİ

Doç. Dr. Ömer Cem KARACAOĞLU

Özet

Deprem arama kurtarma eğitimi programının tasarlanması için gerekli bilgilerin kullanılmasını sağlayan temel becerilerin belirlenmesi ve söz konusu eğitim programının bu becerilere göre hazırlanması belki de deprem afeti ile ilgili yapılacak öncelikli işlerden başında olmalıdır. Türkiye’de arama kurtarma ile ilgili sistematik bir eğitimin olmayışı, bu beceri ve yeterlilikleri kazandırmaya yönelik uygulamaların eksikliği dikkat çekicidir. Arama kurtarma temel becerileri ile ilgili yapılan bilimsel çalışmaların sınırlı olması da bu araştırma önerisini gerekli kılmaktadır. Arama kurtarma becerilerinin belirlenmesi, belirlenen becerilere göre deprem arama kurtarma personeli eğitim programının tasarlanması araştırmamızın genel amacını oluşturmıştır. Bu araştırmada nitel yöntemlerin kullanılması planlanmıştır. Araştırma üç farklı çalışma grubu ile gerçekleştirilecektir. İlk grubu kamu kurumlarında çalışan arama kurtarma personeli oluşturacaktır. İkinci grupta sivil toplum örgütlerinde çalışan arama kurtarma gönüllüleri yer alacaktır. Üçüncü grubun ise arama kurtarma ile ilgili akademik çalışmalar yapan bir afet araştırma merkezi uzmanlarından oluşması planlanmaktadır. Belirlenen becerileri kazandırmak üzere bir eğitim programı tasarlanacaktır. Deprem arama kurtarma eğitimi programının tasarlanmasında eğitimde program geliştirme sürecinin bilimsel adımları izlenecektir. Bu süreç gereği, belirlenen deprem arama kurtarma becerilerine göre eğitim programının hedeflenen kazanımlarının yazılacak, hedeflenen kazanımlara göre eğitim programının içeriğinin üniversite içindeki ilgili sağlık ve mühendislik birimlerinden görüşlerinin alınarak oluşturulacaktır. Eğitim programının öğrenme öğretme süreci, üniversite içindeki eğitim bilimleri bölümünden görüş alınarak belirlenecektir. Hedeflenen kazanım, içerik, öğrenme öğretme süreci boyutlarına göre ölçme ve değerlendirme süreci yine eğitim bilimleri bölümünden görüş alınarak belirlenecektir. Bu araştırma ile deprem arama kurtarma temel becerileri bilimsel yollarla belirlenecek olması ve belirlenen becerilere göre deprem arama kurtarma eğitimi programının geliştirilecek olması araştırmamızın beklenen en önemli etkileridir.

Anahtar Kelimeler: Deprem arama kurtarma becerileri, afet eğitimi, beceri temelli eğitim programı, program geliştirme

ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETİM STİLLERİ VE ÖZYETERLİKLERİ İLE DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Gizem ÇAĞLAYAN YILMAZ
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç Dr. Bilge ÇAM AKTAŞ
Anadolu Üniversitesi

Özet

Bu araştırmada ortaokul öğretmenlerinin duygusal zekâ düzeyleriyle öğretme stilleri ve özyeterlilikleri arasında bir ilişki bulunup bulunmadığını belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını ortaokullarda görev yapan 321 öğretmen oluşturmaktadır. Veriler öğretim stili ölçeği, öğretmen özyeterlilik ölçeği ve Rotterdam duygusal zeka ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin öğretme stili, özyeterlilik ve duygusal zekâ düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin öğretme stili düzeylerinin cinsiyete, hizmet yılına, branşa ve mezun olunan okul türüne göre anlamlı farklılık gösterdiği ancak öğrenim durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Öğretmenlerin özyeterlilik düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği ancak öğrenim durumlarına, hizmet yılına, branşa ve mezun olunan okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Öğretmenlerin duygusal zekâ düzeylerinin cinsiyete, branşa göre anlamlı farklılık gösterdiği ancak öğrenim durumlarına, hizmet yılına ve mezun olunan okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Öğretmenlerin öğretme stilleri ile öz yeterlilik düzeyleri, öğretme stilleri ile duygusal zekâ düzeyleri ve duygusal zeka düzeyleri ile öz yeterlilikleri arasında pozitif ve orta düzeyde bir korelasyon olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretme stili ve öz yeterlilik değişkenlerinin duygusal zekâ düzeyinin %31'ini açıkladığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim stili, özyeterlilik, duygusal zekâ.

* Bu çalışma birinci yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ERGENLERDE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK İLE OLUMSUZ YAŞAM OLAYLARI İLİŞKİSİNDE BİLİŞSEL ESNEKLİKLE YETERSİZLİĞİN ROLÜ*

Gülsüm AVCI KAZIK
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Öğ. Üy. Ayşen BALKAYA ÇETİN
Anadolu Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinde psikolojik sağlamlık ile olumsuz yaşam olayları arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkide bilişsel esneklik ve yetersizlik duygusunun aracılık rollerini ortaya koymaktır. Araştırma grubu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Konya ili Meram ilçesinde yer alan liselerde öğrenim gören 942 lise öğrencisinden (552 kadın, 371 erkek) oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları "Psikolojik Sağlamlık Tutum ve Beceri Ölçeği (Akar ve Aktan, 2020) ", "Olumsuz Yaşam Olayları Listesi (Tercanlı Metin, Harma, Gökçay ve Bahçivan Saydam, 2017) ", "Bilişsel Esneklik Envanteri (Gülüm ve Dağ, 2012)", "Yetersizlik Duygusu Ölçeği Ergen Formu (Kara, Alçay ve Spahi Kovac, 2021)" ve "Kişisel Bilgi Formu" dur. Verilerin analizi SPSS 26 programı ile yapılmıştır. Nicel Yöntem kullanılan araştırmanın sorularını test etmek için, bağımsız örneklem t-testi, korelasyon analizi ve aracılık testi kullanılmıştır. Lise öğrencilerinin psikolojik sağlamlık modelinde aracılık etkilerini analiz etmek için 4 numaralı model Process Macro kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre lise öğrencilerinin psikolojik sağlamlık düzeylerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Araştırmada psikolojik sağlamlık ile olumsuz yaşam olayları arasında negatif, bilişsel esneklik arasında pozitif, yetersizlik duygusu arasında negatif yönde anlamlı düzeyde ilişki bulunmuştur. Olumsuz yaşam olaylarının yetersizlik duygusu üzerindeki doğrudan etkisinin pozitif yönde anlamlı, bilişsel esneklik üzerindeki doğrudan etkisinin negatif yönde anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Aracılık testi sonuçlarına göre olumsuz yaşam olaylarının bilişsel esneklik yoluyla psikolojik sağlamlık üzerindeki etkisinin anlamlı olduğu, olumsuz yaşam olaylarının yetersizlik duygusu yoluyla psikolojik sağlamlık üzerindeki etkisinin anlamlı olmadığı görülmüştür. Araştırma, okullarda psikolojik sağlamlığın geliştirilmesine, psikolojik sağlamlığı etkileyen etmenlerin ortaya çıkarılmasına, okullarda ruh sağlığının korunması çalışmalarına ve alanyazına değerli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik sağlamlık, olumsuz yaşam olayları, bilişsel esneklik, yetersizlik duygusu, ergenlik.

* Bu çalışma Dr. Öğr. Üyesi Ayşen BALKAYA ÇETİN danışmanlığında yürütülen Gülsüm AVCI KAZIK'ın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN DOKTORA DENEYİMLERİNİN ÇÖZÜMLENMESİ: KİMLİK ALGILARI VE PERSPEKTİFLERİ NASIL DÖNÜŞÜYOR?

Dr. Bahar YAKUT ÖZEK
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Hilal BÜYÜKGÖZE
Hacettepe Üniversitesi

Özet

Yurtdışında eğitim, bir taraftan öğrencilerin küresel topluma entegre olmalarına yardımcı olurken bir taraftan da bireylerin bireysel ve küresel bakış açılarını geliştirerek şekillendirmeye yardımcı olmaktadır. Uluslararası öğrencilerin akademik deneyimleri mevcut uluslararasılaşma literatüründe geniş çapta incelenmiş olsa da doktora eğitimi açısından öğrenci hareketliliğinin sosyal ve daha spesifik olarak bireysel yönleri daha az akademik ilgi görmüştür. Bu bağlamda, bu araştırmada, yurtdışında eğitim deneyiminin kimlik gelişimi, kişisel bakış açısı ve dünya görüşü üzerindeki etkisini Türkiye'deki uluslararası öğrencilerin bakış açıları ile çözümlenmesi amaçlanmıştır. Fenomenolojik bir yaklaşımın ölçüt alındığı araştırmada, Avrupa'dan Afrika'ya kadar toplam 19 katılımcıya kartopu örnekleme tekniği ile ulaşılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme soruları aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Analizler sonucunda, üç ana tema ortaya çıkmıştır. Bunlar, (1) uluslararası doktora eğitimi için iten ve çeken faktörler, (2) Türkiye'deki doktora eğitimi deneyiminin uluslararası öğrencilerin kimlik gelişimine etkisi ve (3) yurtdışında eğitim deneyiminin kişisel bakış açıları ve dünya görüşleri üzerindeki rolü olarak belirlenmiştir. Araştırmanın sonucunda ise Türkiye'de doktora eğitiminin uluslararası öğrencilerin kimlik gelişimi üzerindeki etkisi ve yurtdışında eğitim almanın onların kişisel bakış açıları ve dünya görüşleri üzerindeki rolü çözümlenmiştir. Bağlamsal özellikler ve deneyimler kabul edilerek, yüksek öğretimde uluslararasılaşmaya ilişkin mevcut söylem ile ilgili çıkarımlar tartışılmıştır. Bu tartışma sonucunda, uluslararası doktora deneyiminin çeşitli akademik, teknik ve aktarılabılır beceri ve yeterlilikler yoluyla kimlik gelişimini önemli ölçüde ilerlettiği sonucuna varılmaktadır. Dahası bireylerin kişisel bakış açısını şekillendirmeye ve dünyaya bakış açısını da yeniden inşa etmeye yardımcı olduğu da varılan sonuçlar arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararasılaşma, uluslararası öğrenciler, yükseköğretim, doktora deneyimi, Türkiye.

DUYGUSAL ZEKÂ VE OKUL LİDERLİĞİNİN İLİŞKİ VE ETKİLEŞİM DİNAMİKLERİNİN OKUL GELİŞİMİNDEKİ ROLÜ

Dr. Bahar YAKUT ÖZEK
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Okul liderlerinin de okulun gelişiminde kilit rol oynadığı bilinmektedir. Bu nedenle okul liderlerinin gerek öğretmen ve öğrencilerle gerekse okulun diğer paydaşları ile etkili iletişim kurabilmeleri beklenmektedir. Etkili iletişimin yanı sıra kendi duygularını anlayabilmeleri ve yönetebilmeleri, diğer çalışanlarla ve paydaşlarla empati yapıp onları da anlayabilmeleri gibi duygusal becerilere sahip olmaları da gerekli görülmektedir. Okul liderlerinin bu duygusal zekâ becerileriyle donanmış olması öğretmenlerin motivasyonuna ve iş performansına pozitif etki edeceği, okul kültürünü olumlu bir şekilde şekillendireceği, okuldaki akademik başarıyı ve sosyal uyumu da olumlu yönde etkileyeceği ve okul gelişime katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamdan hareketle, araştırmada, duygusal zekâ ve okul liderliği arasındaki etkileşim dinamiklerinin okul gelişiminde oynadığı rolün tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma nitel araştırma metodolojisi ile tasarlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden de fenomenolojik yaklaşım benimsenmiştir. Araştırma gurubu ise zengin veri elde edebilmek amacıyla maksimum çeşitlilik örneklem ile belirlenmiştir. Bu kapsamda 20 öğretmen ile görüşülmüştür. Araştırma gurubu ile yapılacak olan görüşmelerde görüşme aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Bu görüşme formunun hazırlanmasında Daniel Goleman'ın Duygusal Zekâ Kuramı ölçüt alınmıştır. Bu kuram, duygusal zekanın liderlik becerileri, ilişkiler ve başarı üzerindeki etkisini vurgulamaktadır. Hazırlanan görüşme formu ile ilgili üç uzman görüşüne başvurulmuş, bu görüşlerle görüşme aracı tekrar revize edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda, okul liderlerinin duygusal zekâ becerilerinin öğretmenlerin motivasyonuna etkisi, okul kültürü ve çalışma ortamının iyileştirilmesi, okul liderlerinin duygusal zekâ becerilerinin öğrenci başarısı ve sosyal uyum üzerindeki etkisi ve dolayısıyla okul gelişimine nasıl katkı sağlayabileceğine yönelik veriler elde edileceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul liderliği, duygusal zekâ, duygusal zekâ becerileri, okul gelişimi, etkili iletişim.

NEW PRADIGMS IN EDUCATION AND THE PROCESS OF BUILDING INNOVATION

Prof. Dr. Melik BÜLBÜL
Atatürk Üniversitesi

Abstract

The problem of education, which has been making its problematic structure felt effectively in every field for many years, has become a high-level issue for our country. Throughout the history of humanity, the education process, which always necessitates the newest principles by evolving in the network of thought systems for the construction of the inner and outer world of the human, has reached multiple dimensions with the phenomenon of globalization. Global capital, development level of countries, investment activities, defense industry and development processes are the main determinants that form the infrastructure of an existential problem for the individual and the country as a whole. The aim of transformation in education is based on these parameters. It is now a necessity for those who are trying to find a solution to the congestion of the education system, to be critical in the construction of the essential truths, to prepare an environment for innovations suitable for their own resources, and to realize that the construction of the future depends on the studies on education investments. In this study, it is aimed to draw attention to the stimuli of which paradigms should be prioritized in the development and construction of an individual and society-oriented country depending on the education processes.

Keywords: Education, innovation, investment, development, development.

ÖĞRETMENLERİN DENETİM ODAKLARI İLE ÖZ YETERLİK İNANÇLARININ İNCELENMESİ

Doç. Dr. Çağatay DERECELİ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Öğr. Gör. Ebru DERECELİ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışma öğretmenlerin denetim odakları ile öz yeterlik inançlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu çeşitli branşlardan öğretmenler oluşturmuştur. Araştırmanın anketi katılımcılara Google Formlar aracılığıyla ulaştırılmıştır. Gönüllülük esasına göre doldurulan anket formunu toplamda 275 katılımcı doldurmuştur. Daha sonra uygulanan aykırı uç değer analizinde on altı anket formu değerlendirilmeye alınmamıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak ilk bölümde kişisel bilgiler formu, ikinci bölümde Sadowski, Taylor, Woodward, Peachner ve Martin (1982) tarafından geliştirilen Türkçe'ye uyarlama çalışması Buluş, M. (2011) tarafından yapılan öğretmen "Denetim Odağı Ölçeği", üçüncü bölümde ise öğretmenlerin öz yeterlilik algılarını ölçmek için Tschannen-Moran Hoy (2001) tarafından geliştirilen ve Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan "Öğretmen Öz Yeterlilik Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 25.0 paket programı kullanılmıştır. Katılımcıların denetim odakları ile öz yeterlik inançlarının yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, mevcut müdürünüzle çalışma süresi değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı, branş ve mesleki tecrübe değişkenleri arasında ise anlamlı farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Sonuç olarak katılımcıların denetim odakları ile öz yeterlilik ve tüm alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Anahtar Kelimeler: Denetim odağı, öz yeterlilik inançları, öğretmen.

ÖĞRETMENLERİN ANLAMLI İŞ ALGISININ KARAKTER AŞINMASI DÜZEYİNE ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Tuba AKPOLAT
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin anlamlı iş algısının karakter aşınmasına etkisinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda çalışma, ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2019-2020 eğitim öğretim yılında İstanbul İli Eyüp İlçesinde çalışma olan öğretmenlerden, olasılıklı örnekleme yöntemlerinden basit tesadüfi örnekleme ile belirlenmiş 382 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Anlamlı İş Ölçeği ile Karakter Aşınması Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi JAMOVİ istatistik programı ile yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin demografik özelliklerine göre anlamlı iş algılarında ve karakter aşınması düzeylerinde anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Bununla birlikte anlamlı iş ölçeğinin bazı alt boyutlarının karakter aşınması düzeyini ters yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karakter aşınması, anlamlı iş, işte anlam, öğretmen.

İLKÖĞRETİM VELİLERİNE GÖRE OKUL AİLE İŞBİRLİĞİ

Ebru ÇATALKAYA
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ULUTAŞ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı ilköğretim 1.kademe çocuğu bulunan velilerin görüşlerine göre okul aile işbirliğinin nasıl olması gerektiğinin ne ölçüde bilindiğı, okul aile birliklerinden velilerin beklentilerinin neler olduğı, bu beklentilerin okul aile işbirliği faaliyetlerin özüne yönelik mi yoksa velilerin sorunlarının çözümü veya isteklerinin yerine getirilmesi ile mi ilgili olduğunun ortaya konulması, ilköğretim okullarında velilerin örgütlü hareket edebilme gücünün ve zayıflığının ortaya çıkartılması amaçlanmıştır. Araştırmada var olan durumu ortaya koymak amacıyla tarama modelinden yararlanılmıştır. Araştırmaya 2022-2023 yılında Aydın ili Nazilli ilçesinde ilköğretim 1.kademe bulunan 211 veli gönüllü olarak katılmış ve analizler bu velilerden alınan veri üzerinden yürütülmüştür. Veri toplama süreci çevrimiçi olarak katılımcılar ölçekleri Google Formlar aracılığıyla yanıtlamıştır. Veri toplama aracı olarak " Velilere Göre Okul Aile İşbirliği Ölçeğı" kullanılmıştır. Araştırma hipotezlerinin test edilmesinden önce, basıklık-çarpıklık değerleri incelenmiş ve verinin normal dağılım varsayımını karşıladığı görülmüştür. Ölçme araçları geçerlilik ve güvenilirliği mevcut veri bağlamında da test edilmiş ve bulgular geçerlik ve güvenilirlik ölçütlerinin karşılandığına işaret etmiştir. Elde edilen bulgular araştırma değişkenlerine yönelik velilerin algılarının nispeten yüksek olduğu ve değişkenler arasında orta ve yüksek düzeyli istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğunu göstermiştir. Okul aile işbirliği desteğı hem eğitim paydaşların hem velilerin güçlenmesini artırmakta; böylece daha iyi, nitelikli, kaliteli bir eğitim oluşmaktadır. İlköğretim 1.kademesinde aileler ve okullar arasında iş birliğinin geliştirilmesi çocukların hem eğitim ortamlarında başarı sağlamalarını hem de gelecek hayatında olumlu yönde etkileri görülebilir. Sonuç olarak, okul aile işbirliği etkililiğini artırmak için velilerle sürekli iletişim halinde olunabilir, okul aile işbirliğinin aileler üzerinde etkisi, var olan sorunların, durumların ele alınmasına önem verilebilir.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, okul aile birliğı, veli.

SINIFINDA KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİSİ BULUNAN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Doç. Dr. Eşef Hakan TOYTOK
K. Maraş Sütçü İmam Üniversitesi

Cansu YÜCETÜRK
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu çalışmanın amacı sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar ve bu sorunlara getirdikleri çözüm önerilerine ilişkin görüşlerinin incelenmesidir. Araştırma nitel bir çalışma olup olgu bilim deseniyle gerçekleştirilmiştir. 2022-2023 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş ili Dulkadiroğlu ilçesinde sınıf öğretmeni olarak çalışan gönüllü 20 öğretmen araştırmanın çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Araştırma verileri görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Yapılan görüşmelerde araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan sınıflarda davranışsal problemlerin olduğu belirlenmiştir. Çalışma sonucunda sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamaları ve sınıf yönetimi konularında hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlere ihtiyaç duydukları, velilerin ve öğrencilerin kaynaştırma uygulamalarına bakış açılarının uygulamayı etkilediği belirlenmiştir. Sınıf öğretmenleri davranışsal problemlere çözüm önerileri olarak normal gelişim gösteren öğrencilerin ve velilerin uygulama hakkında bilgilendirilmelerini önermektedirler. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim sürecinde; kaynaştırma öğrencileri karşılaştıkları problemleri ile onlarla konuşarak, sorumluluk vererek, görevler yükleyerek ya da akranlarından destek sağlayarak çözümler üretmeye çalıştıkları görülmektedir. Sınıf öğretmenleri tarafından kaynaştırma öğrencileri için yapılacak sosyal etkinliklerin artırılması, oluşturulan plan doğrultusunda ders içinde aktif hale getirilmeleri ile davranışsal problemlerin azaltılabileceği şeklinde birtakım öneriler getirilmiştir. Sınıf içi iş birliği ve dayanışmanın öğrencilere kavratılması, sınıf kurallarının açıkça belirtilmesi, kaynaştırma öğrencisinin dışlanmaması gerektiğinin vurgulanması, aile ve rehberlik servisiyle etkili iletişim kurularak diğer öğrencilere empati kurmanın gerektiği kavratılarak etkili sınıf yönetiminin oluşacağı önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma öğrencileri, davranışsal problemler, sınıf yönetimi, sınıf öğretmeni.

LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN KÜRESEL VATANDAŞLIK ALGISI: TOPLUMSAL FARKINDALIĞI ARTIRMA VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Dr. Bahar YAKUT ÖZEK
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Muhammet İbrahim AKYÜREK
Selçuk Üniversitesi

Özet

Teknoloji, iletişim ve ulaşım alanındaki ilerlemeler, farklı ülkelerdeki/coğrafyalardaki insanların birbirleriyle daha yoğun etkileşime girmelerini mümkün kıldı. Dolayısıyla herhangi bir ülkenin kendi ulusal dinamikleri içerisinde herhangi bir durumun, o ulusal sınırların dışına çıktığı ve dünyanın birçok ülkesini de etkileyebileceği bilinci küresel vatandaşlık olgusuna dikkat çekmiştir. Bu araştırma, lisans öğrencilerinin küresel vatandaşlık algılarını keşfetmeyi, bu konudaki farkındalıklarını tespit ederek daha yaşanılabilir bir dünya için aktif vatandaşlar olmalarına yönelik önerilerde bulunacaktır. Küresel vatandaşlık algıları kapsamında küresel adalet, küresel meselelere yönelik duyarlılık ve sorumluluk, kültürel çeşitlilik, insan hakları, küresel iletişim, küresel öz farkındalık vb. konuları irdelenecektir. Bu bağlamda araştırma, nitel araştırma yöntemi ile tasarlanmış, nitel araştırma yöntemlerinden de fenomenolojik yaklaşım benimsenmiştir. Araştırma grubu 20 lisans öğrencisinden oluşması planlanmış, veri doygunluğa ulaşmadığı takdirde araştırma grubunun genişletilmesine karar verilecektir. Araştırmanın veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu geliştirilmiştir. Görüşme formu, küresel vatandaşlık kavramının küresel yetkinlik, sosyal sorumluluk ve sivil katılım olmak üzere üç boyutu üzerinden tasarlanmıştır. Bu çerçevede hazırlanan ölçme aracı üç uzman görüşüyle buluşmuş, bu görüşler neticesinde revize edilerek nihai halini almıştır. Araştırmadan elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi ile deşifre edilecektir. Elde edilen bulgular üzerine öğrencilerin küresel vatandaşlık algıları, farkındalıkları irdelenecek, geliştirilmesi gereken dinamikler tartışılacaktır. Bununla birlikte, küresel adalet, küresel meselelere yönelik duyarlılık ve sorumluluk, kültürel çeşitlilik, insan hakları, küresel iletişim ve küresel öz farkındalık gibi temel konularda yer alan zayıf yönler tespit edildiği takdirde çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Küresel vatandaşlık, küresel adalet, küresel yetkinlik, kültürel çeşitlilik, farkındalık.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİMDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARA DAİR GÖRÜŞLERİ

Fatih ÇELİK
Milli Eğitim Bakanlığı

Prof. Dr. Ahmet NALÇACI
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Özet

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin pandemi sürecinde uzaktan eğitimde yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması çerçevesinde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenen Gaziantep il merkezinde ortaokulda görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri oluşmaktadır. Araştırmada öğretmenlerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim yoluyla Sosyal Bilgiler Dersine girmiş olmaları ve görüşmeye gönüllü katılmaları temel ölçüt olarak belirlenmiştir. Araştırmaya 7'si erkek 5'i kadın olmak üzere toplam 12 sosyal bilgiler öğretmeni katılmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler zoom uygulaması üzerinden görüşme yapılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre uzaktan eğitim sürecinde; öğrenciden kaynaklı sorunlar, öğretmenden kaynaklı sorunlar, mekânsal açıdan yaşanan sorunlar ve altyapısal sorunlar olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler öğretmeni, pandemi, uzaktan eğitim.

ERGENLERDE ZORBA DAVRANIŞLARI TAHMİN EDEN DEĞİŞKEN OLARAK EBEVEYN KABUL REDDİ, BAĞLANMA STİLLERİ VE SOSYAL DIŞLANMA

Öğr. Gör. Davut AÇAR
Hakkari Üniversitesi

Doç. Dr. Osman Tayyar ÇELİK
İnönü Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı ergenlerde zorba davranışları tahmin eden değişkenler olarak ebeveyn kabul reddi, bağlanma stilleri ve sosyal dışlanmayı incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılı içerisinde liselerde öğrenim görmekte olan 210 ergen oluşturmaktadır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Verilerin analizinde t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Pearson korelasyon analizi ve hiyerarşik regresyon analizi yapılmıştır. Analizler sonucunda erkeklerin, zorbalıkta kızlardan anlamlı şekilde önde oldukları, ergenlerin yaşları arttıkça zorba davranışlarının arttığı belirlenmiştir. Ergenlerin sahip oldukları kardeş sayısının, ailelerinin gelir durumunun, babalarının eğitim seviyesinin zorba davranışları üzerinden anlamlı bir etkisi olmadığı görülmüştür. Sosyal dışlanmaya maruz kalanların ve güvensiz bağlanma stillerine sahip ergenlerin, zorba davranışlar gösterme eğiliminde oldukları, bunun dışında güvenli bağlanan ve ebeveyn kabulleri yüksek olanların ise zorba davranışlar göstermedikleri belirlenmiştir. Regresyon analizi sonucunda ise sosyal dışlanmanın, anne kabul red durumunun, kaçınan bağlanma stili, güvenli bağlanmanın ve kaygılı/kararsız bağlanma stillerinin akran zorbalığını anlamlı şekilde yordadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ergenlerde akran zorbalığı, zorba davranışlar, ebeveyn kabul reddi, bağlanma, sosyal dışlanma.

ZÜHEYR B. EBÎ SÜLMÂ İLE LEBİD B. REBÎA'NIN MUALLAKALARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Faruk KAZAN
Dicle Üniversitesi

Özet

Züheyr b. Ebî Sülmâ ile Lebid b. Rebîa, İslamiyet öncesi Arap şiirinin en önemli temsilcilerinden olan ve muallaka şairleri arasında yer alan iki şairdir. Muallaka, Kabe'nin duvarına asılan ve Arap edebiyatının en değerli eserleri arasında sayılan kasidelerdir. Züheyr ve Lebid'in muallakaları, hem biçim hem de içerik açısından karşılaştırıldığında şu noktalar ortaya çıkmaktadır: *Biçim:* Her iki şair de klasik Arap şiirinin geleneksel biçimini takip etmişlerdir. Şiirlerini kaside şeklinde yazmışlar ve nesib, medih, teşbih ve hikmet bölümlerine ayırmışlardır. Şiirlerinde aruz vezni ve kafiye kullanmışlar, dilbilgisi kurallarına uygun bir şekilde ifade etmişlerdir. Şiirlerinde sıkça teşbih, istiare, kinaye, mecaz, hüsn-i ta'îl gibi edebi sanatlara başvurmuşlardır. Şiirlerinin uzunluğu da birbirine yakındır. Züheyr'in muallakası 62 beyit, Lebid'in muallakası 58 beyittir. *İçerik:* Her iki şair de şiirlerinde hem kendi hayatlarından hem de toplumsal olaylardan bahsetmişlerdir. Züheyr'in muallakasının ana konusu Abs ve Zübân kabileleri arasındaki savaşı bitiren Herim b. Sinân ile Hâris b. Avf'ın medhidir. Lebid'in muallakasının ana konusu ise Müslüman olması ve İslam dinine olan bağlılığıdır. Her iki şair de şiirlerinin son bölümünde hikmetli sözlerle öğütler vermişlerdir. Ancak Züheyr'in hikmetli sözleri daha çok barış, adalet, ahlak gibi toplumsal değerlere vurgu yaparken, Lebid'in hikmetli sözleri daha çok sağlık, ölüm, dünya hayatı gibi bireysel konulara değinmiştir. Ayrıca Züheyr hanif inancına sahip olduğunu şiirinde belirtmiş, Lebid ise Müslüman olduğunu ve Hz. Peygamber'i övdüğünü şiirinde ifade etmiştir. Bu karşılaştırmadan hareketle Züheyr ve Lebid'in muallakalarının hem benzerlikler hem de farklılıklar taşıdığı söylenebilir. Benzerlikler, klasik Arap şiirinin ortak özellikleri ve gelenekleri yansıtırken, farklılıklar ise şairlerin kişilikleri, inançları ve yaşadıkları dönemin koşulları ile ilgilidir.

Anahtar Kelimeler: Arap Dili ve Edebiyatı, Züheyr b. Ebi Sülma, Lebid. b. Rabia, Muallaka, Klasik Arap Şairleri.

EBÜ'L-ATAHIYE İLE MUTENEBBÎ'NİN ŞİİRLERİNİN MUKAYESESİ

Dr. Öğr. Üyesi Faruk KAZAN
Dicle Üniversitesi

Özet

Ebü'l-Atahiye (ö. 210/825 [?]) ile Mütenebbî (ö. 354/965), Abbasi döneminin önemli şairlerindendir. Her ikisi de Arap edebiyatında hikmetli şiirleriyle tanınmaktadır. Arapça'da "bilgelik" anlamına gelen hikmet, hem Allah'ın sıfatı hem de peygamberlerin ve alimlerin sahip olduğu bir erdemdir. Hikmet, aynı zamanda şiirde de kullanılan bir sanat ve üslup olarak da tanımlanabilmektedir. Ebü'l-Atahiye ve Mütenebbî, şiirlerinde hikmetli sözler söylemektedir. Şiirlerinde insanlara öğüt vermiş, onları doğru yola davet etmiş ve hayatın gerçeklerini anlatmıştır. Şiirlerinde İslam'ın değerlerini, peygamberlerin örnekliğini, alimlerin bilgisini yansıttığı gibi şiirlerinde ahlak, adalet, bilgelik, cesaret gibi erdemleri öne çıkarmaktadır. Ebü'l-Atahiye ve Mütenebbî, şiirlerinde kafiye ve vezin kurallarına uymuşlardır. Şiirlerinde söz sanatlarına başvurmuşlardır. Şiirlerinin çoğu kaside şeklindedir. Her ikisi de Arap şiirinin geleneksel özelliklerini taşımaktadır. Ebü'l-Atahiye ve Mütenebbî, aralarında hem içerik hem de biçim açısından bazı farklılıklar da bulunmaktadır. İçerik olarak Ebü'l-Atahiye, zühd ve takva konularına ağırlık veren bir şairdir. Şiirlerinde dünyanın fani ve aldatıcı olduğunu, ölümün kaçınılmaz olduğunu, ahiretin gerçek yurt olduğunu vurgulamaktadır. Ahlak, ibadet, tevbe, sabır, kanaat gibi değerleri öğütlemektedir. Şiirlerinde karamsar ve yalnız bir ruh hali hakimdir. Dünyevi zevk ve eğlencelerden uzak durmaktadır. Buna karşılık Mütenebbî ise daha çok methiye ve hiciv türünde şiirler yazan bir şairdir. Şiirlerinde kendi şairlik ve zekasını övme, hamilerine methiyeler sunma, rakiplerine hicivler savurma gibi konulara yer vermiştir. Şiirlerinde kibirli ve iddialı bir tavır sergilediği gibi dünyevi zevk ve eğlencelerden de yararlanmıştır. Üslup olarak Ebü'l-Atahiye, şiirlerinde sade ve anlaşılır bir dil kullanmıştır. Şiirlerinde günlük hayattan örnekler, atasözleri, deyimler, mecazlar kullanmıştır. Mütenebbî ise şiirlerinde zengin ve süslü bir dil kullanmıştır. Şiirlerinde tarihten, mitolojiden, coğrafyadan örnekler, alıntılar, kinayeler, istiareler kullanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arap Dili ve Edebiyatı, Ebü'l-Atahiye, Mütenebbî, Hikmet Şairi, Abbasi Şairleri.

ORTAOKULLARDA ÖRGÜTSEL MUHALEFET: TETİKLEYEN KONULAR, NEDENLERİ VE SONUÇLARI*

Sevgi DİLBER AYDUK
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ULUTAŞ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Kamu ortaokullarında görev yapmakta olan öğretmenlerin örgütsel muhalefet davranışlarını tetikleyen nedenler, muhalif davranış biçimleri ve muhalefetlerinin sonuçlarını ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilen araştırmada karma yöntemin açıklayıcı ardışık deseni tercih edilmiş, araştırmanın ilk aşamasında nicel yöntemler kullanılmıştır. Nicel yöntemler sonucunda elde edilen verilerin nasıl ortaya çıktığını açıklayabilmek ve detaylandırabilmek amacıyla ikinci aşamada nitel yöntemler kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda çalışma evrenini 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Aydın ilinin Söke ilçesinde kamu ortaokullarında görev yapmakta olan 425 öğretmen oluşturmaktadır. Nicel yöntemin betimsel tarama modeli kullanılan bu boyutta veri toplama aracı olarak Özdemir (2010) tarafından geliştirilmiş olan "Örgütsel Muhalefet Ölçeği" kullanılmıştır. Öğretmenlere dağıtılan ölçek formlarından 220'si dönmüş, bunların da 4'ü geçersiz sayılmıştır. Böylelikle 216 katılımcının verisi analize dahil edilmiştir. Araştırmada elde edilen nicel verilerin analizinde SPSS 22.0 programından yararlanılmıştır ve parametrik testler kullanılmıştır. Araştırmanın nitel boyutunda ise araştırmacı tarafından hazırlanan örgütsel muhalefetin nedenlerine, muhalif davranış türlerine ve sonuçlarına ilişkin 10 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Çalışma grubunu ise ortaokullarda görev yapmakta olan 10 öğretmen oluşturmıştır. Bu öğretmenlerin belirlenmesinde maksimum çeşitlilik ve kartopu örneklem alma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Nitel verilerin analizinde tümdengelimci veri analizi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğretmenlerin en yüksek algı düzeyinin muhalefetin nedenleri alt ölçeğinde olduğu tespit edilmiştir. Ardından sırasıyla muhalefetin sonuçları ve muhalif davranış türleri gelmektedir. Muhalefetin nedenlerine ilişkin yapılan analizlerde öğretmenlerin en sık yönetsel nedenlerden ötürü muhalefet ettikleri ve bu durumu oluşturan en güçlü tetikleyicinin öğretmenlerin kararlara katılımının sağlanmaması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin muhalif davranış türlerinden en sık tercih ettiği davranışın dikey muhalefet, en seyrek tercih ettiği davranışın ise haber uçurma olduğu görülmüştür. Öğretmenler görüşlerini en sık doğrudan okul yöneticileriyle paylaşmayı tercih etmektedirler. Öğretmenlerin muhalif davranışlarının sonucunda yöneticinin misillemesiyle karşılık buldukları, okul yöneticilerinin ise muhalif davranışlar karşısında görmezden gelmeyi veya kendisine destek aramayı tercih ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlere göre örgütsel muhalefetin okul açısından hem olumlu hem de olumsuz sonuçları olduğu, muhalefet sonucunda etik dışı davranışların son bulacağı, okulun etkililiğinin artacağı ancak muhalefetin işbirliği ve huzur ortamına zarar verebileceği tespit edilmiştir. Demografik değişkenler doğrultusunda bekar öğretmenlerin evli öğretmenlere göre yönetsel nedenlerle daha fazla muhalefet ettiği, sendikali öğretmenlerin sendikaya üye olmayan öğretmenlere göre daha fazla dikey muhalefet ve haber uçurma davranışını tercih ettiği

sonucuna ulaşılmıştır. Muhalefetin öğretmen açısından sonuçlarına bakıldığında 32-36 yaş grubunda olan öğretmenlerle 37-41 yaş grubunda olan öğretmenler arasında ve 42-46 yaş grubunda olan öğretmenler arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. 40 ve daha fazla öğretmenin görev yaptığı okullarda çalışan öğretmenlerle 28 ve daha az sayıda öğretmenin görev yaptığı okullarda çalışan öğretmenler arasında da anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular ışığında okulların tarafsız ve demokratik ilkeler doğrultusunda etkili yöneticiler tarafından yönetilmesi gerekliliği konusunda önerilerde bulunulmuştur. Öğretmen boyutunda ise katılımcı iklim algısının oluşturulması ve örgütsel özdeşleşmenin güçlendirilmesi, tartışmacı tutumun geliştirilmesi için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Muhalefet, muhalif, okul yönetimi, öğretmen, örgütsel muhalefet.

* Bu çalışma Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ULUTAŞ danışmanlığında yürütülen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

İŞİTME KAYIPLI ÖĞRENCİLERİN OKUMA BECERİLERİNDE GÜÇLÜK ÇEKTİKLERİ ALANLAR VE DESTEK EĞİTİM UYGULAMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Elif AKAY
Anadolu Üniversitesi

Prof. Dr. H. Pelin KARASU
Anadolu Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, kaynaştırma/bütünleştirme ortamında bulunan işitme kayıplı öğrencilerin okuma becerilerinde güçlük çektiği alanları açıklamak ve bu güçlükleri en aza indirmek amacıyla gerçekleştirilecek destek eğitim uygulamalarının önemini vurgulamaktır. İşitme kaybı, bireyin sözlü dil becerileriyle birlikte akademik becerilerinin gelişiminde gecikmeye neden olabilmektedir. Koklear implant uygulamaları, sözlü dil becerilerinin gelişimine önemli ölçüde katkı sağlamış, bu durum işitme kayıplı çocukların işiten yaşlıları ile aynı ortamda eğitim almalarına fırsat veren kaynaştırma uygulamalarının yaygınlaşmasına neden olmuştur. Sözlü dil becerilerinde yaşanan bu gelişmelere rağmen kaynaştırma ortamında bulunan işitme kayıplı öğrencilerin okuma becerilerinde çeşitli alanlarda güçlük yaşadıkları görülmektedir. Bu güçlükler, çözümleme ve okuduğunu anlama becerilerinde yaşanan güçlükler olmak üzere iki ana başlık altında incelenebilir. Nitelikli destek eğitim hizmetleri, başarılı kaynaştırma uygulamalarında önemli bir yere sahiptir. Destek eğitim uygulamalarında; öğrencinin okuma becerilerinde güçlük çektiği alanların ve bu güçlüklerle baş etmede kullanılacak öğretimsel stratejilerin belirlenmesi, buna uygun okuma materyallerinin düzenlenmesi, destek eğitim uygulamalarının planlanması ve gerçekleştirilmesinin işitme kayıplı öğrencilerin kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarından sağlayacağı faydayı arttırdığı çeşitli araştırmalar tarafında vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İşitme kaybı, kaynaştırma/bütünleştirme, okuma becerileri, destek eğitim.

ÇEVİRİMİÇİ OYUN OYNAYAN ERGENLERDE AKIŞ YAŞANTISI

Öğretmen, Rıdvan SANSUR
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Günümüzde özellikle teknolojik gelişmelerin etkisiyle hayatın hemen her alanında köklü değişimler yaşanmış, birçok alan insanlık tarihinin tamamından çok farklı boyutlara evrilmiştir. Oyun kültürü de bu gelişmelerden ciddi anlamda etkilenmiş, oyunlar, geçmiş dönemlerin tamamından farklı bir yapıya bürünmüş ve modern zamanlara kadar devam eden geleneksel oyunlar yerlerini büyük oranda dijital oyunlara bırakmıştır. Dijital oyunlar her geçen gün ciddi gelişmeler göstererek, dünya genelindeki etkisini artırmaya devam etmektedir. Dünyanın her yerinden, farklı teknolojik aletlerle kolayca ulaşılan dijital oyunlar, farklı zevklere hitap eden çeşitliliği ile, artık kendine ait bir dünya kurmaya başlamıştır. Gün geçtikçe bir oyun türünden öte yaşam tarzına dönüşen dijital oyun sektörü, milyarlarca dolar ticaret hacmine sahip, firmalar tarafından desteklenen, neredeyse her üniversitede kulüpleri bulunan bir sektör haline gelmiştir. Bu araştırmada hedeflenen, birey ve toplum nezdinde oldukça ciddi etkileri olan çevrimiçi oyunların, neden bu kadar çekici olduğunu, akış kuramının bileşenleri üzerinden anlamaya ve açıklamaya çalışmaktır. Bu araştırma çevrimiçi oyunların olumlu veya olumsuz yanlarını ortaya koymak veya tartışmak amacıyla yazılmamıştır. Araştırmanın amacı çevrimiçi oyunları çekici kılan öğelerin ne olduğunu anlamaya çalışmak ve ileride yapılabilecek çalışmalara ışık tutmaktır. Çalışmada çevrimiçi oyun oynayan 13 – 18 yaş arasındaki gençlerin, oyun oynarken yaşadıkları deneyimler, akış kuramının boyutları kapsamında ele alınmıştır. Akış kuramı mutluluğu, insanların haz duyarak gerçekleştirdiği etkinliklerin haz kaynaklarını anlamaya ve açıklamaya çalışan bir kuram olarak ön plana çıkmaktadır. Gaziantep ilinde gerçekleştirilen çalışmada 11 kişi ile yüz yüze görüşmeler yapılmış ve nitel araştırma yöntemi kullanılarak veriler toplanmış, analiz edilmiştir. Çalışmaya dahil edilecek bireylerin günlük ortalama olarak 3 saatten fazla oyun oynuyor olmasına dikkat edilmiştir. Yapılan araştırmada çevrimiçi oyun oynayan gençlerin akış yaşantısının bütün alt boyutlarını yaşadıkları, özellikle kuramda ifade edilen ototelik deneyimi sık yaşadıkları görülmektedir. Elde edilen sonuçlar, eğitsel oyunlar ve eğitim uygulamalarında da akış kuramının ilkelerinin göz önünde bulundurulmasının ciddi faydalar sağlayabileceğine dair fikir vermektedir.

Anahtar kelimeler: Akış kuramı, çevrimiçi oyun, ergenlik.

ÇEVRE SAĞLIĞI ÖĞRENCİLERİNİN ÇÖZÜM ODAKLI YAKLAŞIM DÜZEYLERİ İLE ÇEVRE SORUNLARINA YÖNELİK DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Dr. Öğr. Üyesi, Sevil ÖZCAN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

İnci GÜNDOĞDU
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
YL Öğrencisi

Özet

Bu çalışmada çevre sağlığı alanında farklı düzeylerde üniversite eğitimi alan öğrencilerin çevre sorunlarına yönelik davranışlarıyla ilişkili faktörlerin belirlenmesi ve çözüm odaklı yaklaşım durumlarının ortaya konması amaçlanmıştır. Analitik/kesitsel bir çalışma olarak tasarlanmıştır ve çalışma evrenini 2020-2021 öğretim yılında Türkiye genelinde Çevre Sağlığı Bölüm/Programında okuyan Önlisans, Yüksek Lisans ve Doktora eğitimi alan 619 öğrenci oluşturmaktadır. Pandemi sebebiyle öğrenciler anket çalışmasına online olarak davet edilmiştir ve araştırma, katılmayı gönüllü olarak kabul eden 147 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Ankette öğrencilere ait sosyo-demografik özellikler için "*Kişisel Bilgi Formu*", çevre sorunlarına yönelik davranış düzeylerini belirlemek için "*Çevre Sorunlarına Yönelik Davranış Ölçeği*" ve çevre sorunlarına dair bakış açılarını değerlendirmek amacıyla "*Çözüm Odaklı Envanter*" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin aritmetik ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde hesaplamalar yapılmıştır. İstatistiksel değerlendirmeler bu verilerin ortalamaları üzerinden gerçekleştirilmiştir. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup olması durumunda, normal dağılım gösteren parametrelerin gruplar arası karşılaştırılmasında bağımsız örneklem t-testi, ikiden fazla grup olması durumunda tek yönlü varyans analizinden yararlanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Skewness-Kurtosis ile değerlendirilmiş -1,5 ile +1,5 arası normal kabul edilmiştir. Ölçekler arasındaki ilişkinin tespitinde korelasyon analizinden yararlanılmış ve sonuçlar %95 güven aralığında, $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Çevre sorunlarına dair davranışlarının alt boyutları ile cinsiyet, yaş, medeni durum, ebeveynlerin hayatta olup-olmaması, doğdukları bölge, gelir düzeyi, öğrenim gördükleri üniversite, sınıf seviyesi gibi farklı sosyo-demografik özelliklere bağlı incelenmiştir. Çevre sorunlarına yönelik davranışları ve çözüm odaklı yaklaşım düzeyleri arasında farklı alt boyutlarda pozitif yönlü ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p < 0,05$, $r = 0,360$). Bu durum, öğrencilerin çevre sorunlarına yönelik davranışlarının gelişmesi ile çözüm odaklı yaklaşım bakış açılarının da geliştiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre, çevre sorunları, çözüm odaklı yaklaşım, çevre sağlığı, davranış.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVİRİMİÇİ EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Erol SÜZÜK
Marmara Üniversitesi

Özet

Bir ülkede meydana gelen herhangi bir kriz durumu, eğitim sürecini doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemektedir. Doğal afetler, örneğin depremler, tsunami, sel, savaş veya salgın hastalıklar gibi durumlarda, öğrencilerin eğitim hakları tehlike altına girmektedir. Türkiye’de 6 Şubat’ta yaşanan büyük depremlerin ardından yükseköğretimde pandemi sürecinden sonra ikinci kez zorunlu olarak çevrimiçi olarak devam ettirilmiştir. Bu çalışmanın amacı, biyoloji, fizik, kimya ve matematik öğretmen adaylarının çevrimiçi eğitime yönelik görüşlerini cinsiyet, bölüm, sınıf düzeyi, dersleri takip etmek için kullanılan araç ve internet bağlantısı türü değişkenlerine göre belirlemektir. Tarama modelinde yürütülen araştırmanın çalışma grubu İstanbul’da bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesindeki ilgili bölümlerde okuyan 81’i kadın, 33’ü erkek olmak üzere toplam 114 öğretmen adayından oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının çevrimiçi eğitime yönelik görüşlerini toplamak amacıyla kullanılan çevrimiçi eğitimi değerlendirme ölçeği 16 maddeden oluşan 3 faktörlü bir ölçektir. Ölçek çevrimiçi eğitime karşı tutum, çevrimiçi eğitimde öğrenme – öğretme süreci ve çevrimiçi eğitimde ölçme – değerlendirme süreci alt boyutlarından oluşmaktadır. Veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Araştırmada toplanan verilerin iç geçerliliği Cronbach alfa ile .93 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, öğretmen adaylarının çevrimiçi eğitime karşı tutumlarının 2.29 (düşük), çevrimiçi eğitimde öğrenme – öğretme sürecine karşı algı düzeylerinin 3.40 (orta) ve çevrimiçi eğitimde ölçme – değerlendirme sürecine ilişkin görüşlerinin 2.96 (düşük) düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca cinsiyet, bölüm, sınıf düzeyi, dersleri takip etmek için kullanılan araç ve internet bağlantısı türüne göre öğretmen adaylarının görüşleri farklılaşma göstermezken, çevrimiçi eğitimde öğrenme – öğretme süreci boyutunda internet bağlantısı türü değişkenine göre ve çevrimiçi eğitime karşı tutum boyutunda da sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çevrimiçi eğitim, deprem, öğretmen adayı, tutum.

EMPOWERING INCLUSIVE SPORTS: ENHANCING TRAINERS' INFORMAL EDUCATION FOR PEOPLE WITH DISABILITIES

Dr. Sanja SELIMOVIĆ
IPAK institute

Dr. Stanko BLATNIK
IPAK institute

BSc Ana MILOŠ
Rijeka Sport Association for Persons with Disabilities

MSc Luka DOBROVIĆ
Rijeka Sport Association for Persons with Disabilities

Abstract

Research consistently emphasizes the vital role of sports activities in enhancing the health and overall wellbeing of individuals with disabilities. Engaging in organized sports and physical activities can generate valuable data, enabling the monitoring of participants' physical, cognitive, and social progress. This data can prove invaluable to trainers, physical education (PE) teachers, and scientists seeking to refine existing approaches or develop new ones to better support people with disabilities. However, the lack of a systematic data collection mechanism hinders the demonstration of the benefits of participating in sports and physical activities for this population. The main challenge lies in the insufficient knowledge, skills, and experience of individuals (e.g., coaches, trainers, PE teachers, and volunteers) who support and supervise organized sports activities for people with disabilities, hindering effective monitoring of their physical and social advancements. To address these issues, the Train4Inclusive project, under the Erasmus + framework, has successfully developed methodologies and tools aimed at empowering those assisting individuals with disabilities in sports. These tools enable the monitoring of progress in physical, cognitive, and social abilities resulting from regular, supervised sports activities. The pilot implementation of the project showcased promising outcomes, encouraging further education initiatives in participating countries. By facilitating the systematic collection and analysis of data, the Train4Inclusive project strives to enhance the quality and impact of sports activities for people with disabilities. This advancement will ultimately foster a more inclusive and supportive environment, unlocking the full potential of organized sports to improve the lives of those with disabilities.

Keywords: Informal education, people with disabilities, monitoring physical and social improvements.

EMPOWERING HEALTH AND WELLBEING THROUGH INCLUSIVE SPORTS EDUCATION

Dr. Sanja SELIMOVIĆ
IPAK institute

Dr. Stanko BLATNIK
IPAK institute

MSc Paulina PERUŠINA
Primorje Gorski kotar Disability Sport Association

Abstract

Sport activities offer a powerful platform to impart valuable knowledge to individuals with disabilities. Among the most beloved sports for this community is swimming, as they find great joy and fulfillment in participating in organized swimming programs. Leveraging this enthusiasm, there is a unique opportunity to educate them about the principles of a healthy lifestyle. The Erasmus project "Swimming and Nutrition As Tools for Containing Health" aims to bridge this gap by developing an educational program, web portal, and tools designed to equip swimming trainers with the skills to teach children with disabilities about healthy living. The comprehensive program covers various essential topics, including the significance of physical activity for health, the importance of quality sleep, the benefits of a healthy diet, environmental protection, and tips for healthy aging. Throughout the program development, up-to-date research findings in the field of healthy lifestyles, particularly scientific wellness, were integrated into the materials. In September 2023, the pilot education phase will commence, engaging swimming trainers to acquire the necessary knowledge and expertise to effectively instruct children with disabilities in the principles of a healthy life. The project team is confident that the positive outcomes from this endeavor will extend beyond swimming, potentially benefiting other sports, and contributing to the overall improvement of the wellbeing and health of people with disabilities. By integrating education and sports, this initiative seeks to create a positive ripple effect, enriching the lives of participants and contributing to a more inclusive and thriving community.

Keywords: Swimming, people with disabilities, healthy lifestyle, education.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND EDUCATION

Dr. Sanja SELIMOVIĆ
IPAK institute

Dr. Stanko BLATNIK
IPAK institute

Abstract

The rapid advancements in artificial intelligence, coupled with the emergence of ChatGPT, are poised to revolutionize education. This paper explores the potential implementation of artificial intelligence in education and how it will lead to a transformative shift towards P3E education: Personalized, Predictive, Proactive, and Empathic. Through the utilization of ChatGPT, educational processes will be tailored to individual students, considering their unique needs and capabilities. By analyzing students' knowledge, behavior, and learning styles, the AI digital agent can predict their future learning requirements, enabling a proactive approach to education. This necessitates students to take an active role in leveraging the opportunities offered by artificial intelligence. While this futuristic approach holds great promise, it is crucial to address the importance of acquiring social skills that cannot be solely achieved through the use of artificial intelligence. Infusing empathy throughout the educational process becomes paramount. The future model of education, P3E, will bring seismic changes and demand a paradigm shift from traditional methods towards AI-supported learning. As with any paradigm change, there will be proponents and opponents, especially considering the complexity and conservativeness of the educational system. Drawing a parallel to advanced chess, where players used computer programs to enhance their gameplay, "advanced education" will witness teachers and students leveraging artificial intelligence and empathy to learn more efficiently. This synergy between human expertise and AI augmentation holds the key to unlocking the full potential of education in the AI era.

Keywords: Artificial intelligence, education, paradigm shift.

TEKNOLOJİK PEDAGOJİK ALAN BİLGİSİ MODELİYLE DİJİTAL HİKÂYELERE YÖNELİK KAVRAMSAL ANLAYIŞLARIN ANALİZİ

Prof. Dr. Fatma TAŞKIN EKİCİ
Pamukkale Üniversitesi

Dr. Merve KOCAGÜL
Pamukkale Üniversitesi

Doç. Dr. Erhan EKİCİ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, öğrenme ortamlarıyla teknolojinin etkili bütünleşmesi için önerilen Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi modeli aracılığıyla öğretmenlerin dijital hikâyelere yönelik kavramsal anlayışlarını ortaya çıkarmaktır. Çalışma nitel betimsel tarama yöntemine dayalı olarak yürütülmüştür. Kavramsal anlayışları etkileyebilecek potansiyel değişkenler olarak katılımcıların seçiminde görev yaptığı branş, çalıştığı okulun konumu ve mesleki deneyim kriterleri göz önünde bulundurulmuştur. İlgili kriterler doğrultusunda veriler, 53 öğretmenden "Dijital hikâye denilince ne anlıyorsunuz?" açık uçlu sorusu aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizi için "Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi temelli Dijital Hikâyeler Kavram Anahtarı" bu çalışma kapsamında yazarlar tarafından geliştirilmiş ve kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgular; dijital hikâyelerin tanımlanmasında öğretmenlerin en fazla teknolojik bilgi en az ise pedagojik bilgi öğelerine vurgu yaptıklarını göstermiştir. Detaylı analizler, öğretmenlerin dijital hikâyeleri tanımlarken alan bilgisi bağlamında dijital hikâyelerin tek bir konu/bakış açısı içermesi, teknoloji bilgisi bağlamında web 2.0 araçları kullanma, pedagojik alan bilgisi bağlamında kişisel hikâyeleri konu alma, teknolojik pedagojik alan bilgisinde ise çoklu ortam kullanımı özelliklerinden yararlandıklarını ortaya çıkarmıştır. Çalışmada öğretmenlerin dijital hikâyeler kavram puanlarının demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı da incelenmiştir. Öğretmenlerin dijital hikâyeler konusundaki eksik kavramsal anlayışlarının olası nedenleri açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijital hikâye, teknolojik pedagojik alan bilgisi, kavramsal anlayış.

AHMET ŞEVKÎ'NİN RUS YAZARI L. TOLSTOY'A YAZDIĞI MERSİYENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Faruk KAZAN
Dicle Üniversitesi

Özet

Ahmet Şevkî (1868-1932), modern Arap edebiyatının öncüsü ve "Emîru's-Şu'arâ'" (şairlerin prensi) olarak tanınan Mısırlı bir şairdir. Osmanlı hilafetine bağlı olan Ahmet Şevkî, Türkler hakkında pek çok şiir yazmıştır. Aynı zamanda Batı edebiyatından da etkilenmiş ve özellikle Rus yazarı Lev Tolstoy'a (1828-1910) büyük bir hayranlık duymuştur. Ahmet Şevkî, Tolstoy'un 1910 yılında ölümü üzerine onun için bir mersiye yazmıştır. Bu mersiye, Ahmet Şevkî'nin eş-Şevkiyyât adlı kitabında yer almaktadır. Mersiye, aruzun feûlün mefâilün feûlün mefâilün kalıbıyla yazılmıştır. Mersiyede Ahmet Şevkî, Tolstoy'u büyük bir yazar, filozof, ahlakçı ve insanlık dostu olarak övmüştür. Ayrıca Tolstoy'un eserlerinin Arap dünyasında da büyük ilgi gördüğünü ve onun fikirlerinin İslam ahlakına uygun olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmada, Ahmet Şevkî'nin Tolstoy'a yazdığı mersiyenin içerik ve biçim açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışmada şu sorulara cevap aranmıştır:

Ahmet Şevkî'nin Tolstoy'a duyduğu hayranlığın sebepleri nelerdir?

Ahmet Şevkî'nin mersiyesinde Tolstoy'u nasıl tasvir etmiştir?

Ahmet Şevkî'nin mersiyesinde kullandığı dil ve üslup nasıldır?

Ahmet Şevkî'nin mersiyesinin Arap şiir geleneği içindeki yeri ve önemi nedir?

Çalışmanın sonunda, Ahmet Şevkî'nin Tolstoy'a yazdığı mersiyenin modern Arap edebiyatında önemli bir eser olduğu ve iki farklı kültür arasında bir köprü kurduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arap Dili ve Edebiyatı, Ahmet Şevki, Tolstoy, Mersiye, Emîru's-Şu'arâ'.

ÖĞRENCİLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ BİLİMSEL ARAŞTIRMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE AKADEMİK ÖZ-YETERLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Dr. Fatih PALA
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu çalışmanın amacı öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi bilimsel araştırmaya yönelik tutumları ile akademik öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu çalışma kesitsel tipte tasarlanmıştır. Çalışmanın katılımcılarını 2022-2023 eğitim öğretim yılında İstanbul il sınırları içinde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir okullarda öğrenim gören 278 altıncı sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların 140'ı erkek, 138'i ise kızdır. Veriler, Öğrenci Bilgi Formu, Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği (BATÖ) ve Akademik Öz-yeterlik Ölçeği (AÖÖ) kullanılarak toplanmıştır. Çalışma bulgularında, öğrencilerinin ortalama BATÖ skoru 91.78 ± 13.85 'tir. Öğrencilerin ortalama AÖÖ puanı $19,11 \pm 3.76$ 'dır. Öğrencilerin toplam BATÖ ile AÖÖ puan ortalamaları arasında pozitif iyi derecede korelasyon saptanmıştır ($r = 0.416$, $p = 0.001$). Çalışma sonuçları, öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının ve akademik öz-yeterlik düzeylerinin yüksek olduğunu göstermiştir. Ayrıca, çalışmada sosyal bilgiler dersi bilimsel araştırmaya yönelik olumlu tutum ile akademik öz-yeterlik düzeyi arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Akademik öz-yeterlik, bilimsel araştırma yönelik tutum, sosyal bilgiler dersi.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DİJİTAL HİKÂYEYE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

Dr. Fatih PALA
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmenlerinin dijital hikâyelerle ilgili algılarını metaforlar yoluyla ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda, çalışma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseninde tasarlanmıştır. Çalışmanın katılımcılarını 2022-2023 eğitim öğretim yılında İstanbul il sınırları içinde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan 128 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcıların 82'si erkek, 46'sı ise bayandır. Çalışmanın verileri, sosyal bilgiler öğretmenleri için hazırlanan metafor formu ile toplanmış ve verilerin analizi için de içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak için araştırmacı ve iki uzman akademisyenle değerlendirme toplantısı yapmıştır. Araştırmacı, sözel olarak tüm süreci ve sonuçları uzman akademisyenlerle paylaşmış ve uzmanların süreçle ilgili sorularını cevaplamıştır. Ayrıca, metaforların sınıflandırılması konusunda uzmanların görüşü alınmıştır. Araştırmanın sonucunda, 128 sosyal bilgiler öğretmenin dijital hikâye algılarını ortaya çıkaran 4 metafor kategorisi (teknoloji, yaşam, bilim, eğitim) bulunmuştur. Sosyal bilgiler öğretmenin en çok (13 metafor) teknoloji kategorisinde toplamda ise 37 metafor oluşturdukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dijital hikâye, metafor, sosyal bilgiler öğretmeni, olgu bilim.

AKILLI SİSTEMLER MÜHENDİSLİĞİ PROGRAMI İÇİN ARAŞTIRMA ÖNERİSİ: YAŞAM BOYU ÖĞRENME KAPSAMINDA MATEMATİK OKURYAZARLIĞI BECERİLERİNİN BELİRLENMESİ

Demet KARACAOĞLU
Bakırçay Üniversitesi
Yüksek Lisans Öğrencisi

Özet

Akıllı sistemler mühendisliği, günümüzde hızla gelişen ve birçok farklı alanda kullanılan bir disiplindir. Bu alanda çalışan mühendislerin matematiksel konularda tam anlamıyla okuryazar olması ise oldukça önemlidir. Bu çalışmada, akıllı sistemler mühendisliğinde matematik okuryazarlığı becerilerine odaklanılan bir araştırmanın yapılması önerilmiş ve desenlenmiştir. Bu araştırma önerisinde akıllı sistemler mühendisliği öğrencilerinin, matematik becerilerini kullanmayı öğrenmesi ve alanla ilgili problemleri çözebilmek için birtakım matematik okuryazarlığı becerilerinin gerekli olduğu varsayılmaktadır. Akıllı sistemler mühendisliği programından, matematik okuryazarlığı becerilerine sahip olarak mezun olan öğrencilerin kariyerlerinde daha başarılı olacağı düşünülmektedir. Bu varsayımın çalışmanın ilk bölümünde, temel becerilerden başlanılarak akıllı sistemler mühendisliğinden matematik okuryazarlığı becerilerine kadar birçok konu taranmış ve incelenmiştir. Akıllı sistemler mühendisliği programının gerektirdiği temel beceriler ve matematik okuryazarlığı ile ilgili yapılan çalışma olmaması da bu çalışmanın gerekliliğini göstermiştir. Araştırmanın temel amacı, akıllı sistemler mühendisliği programı için matematik okuryazarlığı temel becerilerinin belirlemektir. Bu amaçla Karacaoğlu ve Bayrakçı (2020) tarafından geliştirilen kumbara tekniği kullanılacaktır. Bu teknikle elde edilen veriler nitel olarak analiz edilecektir. Analizler ışığında bulgular elde edilip sonuçlara ulaşılabilecektir. Matematik okuryazarlığının akıllı sistemler mühendisliği için öneminin algılanması; akıllı sistemler mühendisliği öğrencilerinin, araştırmacılarının ve uygulayıcılarının matematiksel konular hakkında daha iyi bir anlayışa sahip olmalarına yardımcı olması; akıllı sistemler mühendisliği için önemli matematik konularının belirlenmesi; akıllı sistemler mühendisliği için gerekli matematik okuryazarlığı becerilerinin belirlenmesi araştırmanın beklenen önemli etkileri arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı sistemler mühendisliği, yaşam boyu öğrenme becerileri, matematik okuryazarlığı

OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI İLE İLGİLİ İLKOKUL DÜZEYİNDE YAPILAN ARAŞTIRMALARIN İNCELENMESİ

Aysun GEZER
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Ertuğ CAN
Kırklareli Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, okul dışı öğrenme ortamları ile ilgili ilkököl düzeyinde yürütölen bilimsel araştırmaları incelemektir. Araştırmada bu alanda yapılan araştırmalar Marmara Bölgesi okul dışı öğrenme ortamları kılavuzları esas alınarak değerlendirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan meta-sentez yöntemi kullanılmış ve 2009-2023 yılları arasında yapılan 16 yüksek lisans ve 4 doktora tez çalışması ile 17 makale incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre yapılan araştırmalarda katılımcıların okul dışı öğrenme ortamlarına yönelik görüş ve tutumlarının belirlenmesinin amaçlandığı görölmektedir. Araştırmalarda okul dışı öğrenme ortamları olarak müzeler, bilim merkezleri, doğal yaşam parkı, atölyeler, çarşı ve tesisler inceleme konusu yapılmış ve bu ortamlara yönelik kazanımlara yer verilmiştir. Araştırmalarda sırasıyla nicel, nitel ve karma yöntem araştırmaları tercih edilmiştir. Araştırmalar genellikle öğretmen adayları, öğrenciler, öğretmenler ve velilerin katılımı ile yürütölmüő, aynı zamanda doküman incelemesi yapılmıőtir. Verilerin toplanmasında görüşme ve gözlem formları, ölçekler, anketler, dokümanlar ve testlerden yararlanılmıőtir. Araştırma sonuçlarının öğrenciye katkıları, öğretmenler, izin süreci ve işbirliği ile ilgili olduğu, okul dışı öğrenme ortamlarının öğrencilere, öğretmenlere ve öğretim sürecine olumlu etkileri görölmektedir. Ancak, okul dışı öğrenme ortamlarını konu alan çalışmalarda maddi nedenlerle her öğrencinin katılamaması, öğretmenlerin sorumluluğunun artması, prosedür işlemlerinin uzun sürmesi, planlama gerektirmesi ve kalabalık sınıflarda uygulanmasının zor olması gibi sınırlılıkları bulunmaktadır. Meta sentez kapsamında incelenen araştırmalarda okul dışı öğrenme-öğretme sürecinin geliştirilmesi, etkinlik öncesi bilgilendirme yapılması, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının yetiştirilmesi, planlama yapılması ve öğrencilerin bilgilendirilmesine yönelik öneriler sıralanmıőtir. Araştırma sonuçları, okul dışı öğrenme ortamlarının tanıtılması, okul dışı öğrenmenin desteklenmesi, okul dışı öğrenme kılavuzlarının belirli standartlara göre hazırlanması, okul dışı öğrenme etkinliklerine yönelik uygulamaların kolaylaőtırılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul dışı öğrenme, okul dışı öğrenme ortamı, okul dışı öğrenme kılavuzu.

ORTAOKUL TEKNOLOJİ VE TASARIM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

Oğuz ARKAN
Milli Eğitim Bakanlığı
oguz2008_arkan@windowslive.com

Doç. Dr. Ertuğ CAN
Kırklareli Üniversitesi
ertugcan@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, ortaokullarda uygulanan teknoloji ve tasarım dersi öğretim programı ile ilgili yapılan bilimsel çalışmaların incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden meta-sentez yöntemi kullanılmış ve 2006-2021 yılları arasında yapılan 6 yüksek lisans ve 2 doktora tezi ile 5 makale incelenmiştir. Araştırma verileri betimsel içerik analizi ve meta-tematik analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, ortaokul teknoloji ve tasarım dersi öğretim programı ile ilgili yapılan araştırmaların paydaş görüşleri ve programın öğelerine dayalı değerlendirme, karşılaştırmalı değerlendirme ve uygulamada karşılaşılan problemlere dayalı değerlendirmeyi amaçladığı, programların kazanım öğelerine yönelik öğretmen, öğrenci ve müfettiş görüşlerine ilişkin bulgulara yer verildiği görülmektedir. Teknoloji ve tasarım dersi öğretim programı ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalarda programın kazanım, içerik, eğitim durumları ve ölçme-değerlendirme boyutları ele alınmış, sırasıyla nicel, nitel ve karma yöntemler tercih edilmiş, araştırmaların verileri öğretmenler, öğrenciler ve müfettişlerin katılımı ile elde edilmiştir. Araştırma verilerinin elde edilmesinde anket, ölçek, görüşme ve gözlem formları ile doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, teknoloji ve tasarım dersi öğretim programının uygulanması sürecinde hizmet içi eğitim eksikliği, fizikî altyapı ve araç-gereç eksikliği, öğretmenlerin farklı alanlardan mezun olmaları, ders sürelerinin yetersizliği, dersin amaç, kazanım ve etkinliklerinin açık olmaması, sınıfların kalabalıklığı, kılavuz kaynak eksikliği ve atölye olmamasına bağlı sorunlar yaşanmaktadır. Araştırma bulgularına göre, bu sorunların çözümüne yönelik olarak atölyeler kurulması, araç-gereç eksikliğinin giderilmesi, haftalık ders saatlerinin artırılması, ders içeriklerinin geliştirilmesi, öğretmenlerin eğitilmesi ve alan mezunlarının atanması, programın öğelerinin ihtiyaca uygun geliştirilmesi, okul çevre işbirliğine önem verilmesi ve uygulanabilir ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin tercih edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji ve tasarım dersi, öğretim programı, meta sentez.

SINAV KAYGISI VE AKADEMİK BAŞARI ARASINDAKİ İLİŞKİ: BİR KEŞİFSEL VERİ ANALİZİ

Öğr. Gör. Dr. Mahmut Sami YİĞİTER
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Özet

Sınav kaygısı, öğrenciler arasında yaygındır ve genellikle stres, endişe veya başarısızlık korkusu ile ilişkilendirilmektedir. Yapılan araştırmalar, aşırı düzeyde sınav kaygısının öğrencinin akademik başarısını, motivasyonunu ve öğrenmesini kötü yönde etkileyeceğine dair geniş bir kanı olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan, belirli bir düzeyde sınav kaygısı, öğrencinin öğrenmeye yönelik motivasyonunu sağlamasında ve sınava odaklanmasında faydalı olabilir. Literatürde sınav kaygısı ve akademik başarı arasında negatif yönlü ilişkinin olduğunu belirten pek çok araştırma bulunmaktadır. Sınav kaygısı ile akademik başarı arasındaki ilişkinin 75 çalışma üzerinden incelendiği bir meta-analiz sonuçları, tüm eğitim seviyelerinde bu iki değişken arasında negatif yönde ve küçük düzeyde korelasyonlar (-0.16 ile -0.25 aralığında) olduğunu göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, sınav kaygısı ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi Keşifsel Veri Analizi yöntemi ile incelemektir. Keşifsel Veri Analizi, verilerin temel özelliklerini özetlemek, veriye dayalı kararlar almak ve daha ileri analizler için yardımcı olabilecek ilginç ve önemli özellikleri ortaya çıkarmak amacıyla kullanılmaktadır. Bu çalışmada PISA 2015 döngüsünde Türkiye örnekleminde elde edilen sınav kaygısı ölçeği, matematik, fen ve okuma başarı puanları kullanılmıştır. Araştırmada sınav kaygısı ile matematik, fen ve okuma puanlarının arasındaki ilişkiler saçılım grafiği üzerinde regresyon eğrileri ile incelenmiştir. Ayrıca sınav kaygısı ölçeğinde yer alan madde bazında başarı puanlarının dağılımı sütun grafikleri ile incelenmiştir. Bulgular, sınav kaygısı ile akademik başarı arasındaki ilişkinin net bir şekilde doğrusal olmadığını, sınav kaygısının düzeyine göre öğrencilerin akademik başarılarının değişebileceğini göstermektedir. Araştırma sonuçları, öğrencilerin akademik başarı için belirli bir düzeyde sınav kaygısına sahip olması gerektiği ve çok düşük veya çok yüksek sınav kaygısının ise akademik başarıyı düşürdüğü fikrini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınav kaygısı, akademik başarı, keşifsel veri analizi.

MÜKEMMEL LİDERLİK ENVANTERİ GELİŞTİRME ÇALIŞMASI: ÖĞRETMENLER ÜZERİNDE BİR UYGULAMA*

Dr. Ramazan BAŞARAN

Prof. Dr. Erkan KIRAL
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı öğretmen görüşlerine göre okul yöneticilerinin mükemmel liderlik düzeylerinin ortaya çıkarılması için ölçme aracı geliştirmektir. Temel araştırma niteliğindeki bu çalışma iki farklı örnekleme yürütülmüştür. İlk aşamada Aydın ili Efeler ilçesindeki resmi okullarda görevli 308 öğretmen ile ölçme aracının geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yürütülmüş, ardından Aydın il genelindeki resmi okullarda görevli 425 öğretmen ile ölçme aracının doğrulayıcı faktör analizleri yapılmıştır. Geliştirilen ölçme aracının geçerlik çalışması kapsamında; madde havuzu oluşturulması, uzman görüşü alınması, ön uygulama yapılması, açımlayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Güvenirlik kapsamında ise; Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı, Guttman güvenirlik katsayısı, madde ayırt ediciliği, iki yarı test ilişkisi, madde toplam korelasyonu ve alt ölçekler arası ilişkiler incelenmiştir. Verilerin analizinde betimsel ve kanıtlamasal istatistik teknikleri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda geçerliği ve güvenirliği kanıtlanmış üç farklı ölçme aracı geliştirilmiştir. İlk ölçme aracı; gelişime açıklık (beş madde), dışadönüklük (beş madde), uyumluluk (beş madde) ve sorumluluk (beş madde) alt boyutlarından ve toplam 20 maddeden oluşan "Mükemmel Lider Kişilik Özellikleri Ölçeği"; ikinci ölçme aracı, işe yönelik davranışsal özellikler (10 madde) ve çalışana yönelik davranışsal özellikler (10 madde) alt boyutlarından ve toplam 20 maddeden oluşan "Mükemmel Liderlik Davranışsal Özellikler Ölçeği" ve üçüncü ölçme aracı ise geliştirilen diğer ölçekleri kapsayacak şekilde altı alt boyut ve toplam 40 maddeden oluşan "Mükemmel Liderlik Envanteri"dir. Araştırmada geliştirilen ölçeklerin ve envanterin geçerlik ve güvenirliğine yönelik destekleyici çalışmalar yapılması ve mükemmel liderlik envanterinin alt boyutlarının yapılacak yeni çalışmalarla artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul, yönetici, öğretmen, mükemmel liderlik.

* Bu çalışma, Prof. Dr. Erkan KIRAL'ın danışmanlığında tamamlanan Dr. Ramazan BAŞARAN'ın doktora tezinin ölçek geliştirme bölümünden üretilmiştir.

TIMSS MATEMATİK VE FEN PUANLARI ARASINDAKİ BAĞIMLILIK YAPISININ ARŞİMEDYEN KAPULALAR İLE ARAŞTIRILMASI

Ahmet ÖZ
Milli Eğitim Bakanlığı

Prof. Dr. Hülya OLMUŞ
Gazi Üniversitesi Fen Fakültesi İstatistik Bölümü

Özet

TIMSS, 4. ve 8. sınıf öğrencilerinin matematik ve fen alanlarında kazandıkları bilgi ve becerilerin değerlendirilmesine yönelik yapılan uluslararası bir tarama araştırmasıdır. Bu bağlamda, uluslararası alanda 4. ve 8. sınıf düzeyinde 4 yılda bir yapılan TIMSS, matematik ve fen alanlarındaki eğitim düzeyini görmek isteyen ülkeler için önemlidir. TIMSS, ülkelerin matematik ve fen araştırma puanlarından yola çıkılarak matematik ve fen eğilimleri arasındaki bağımlılık yapısını belirlemek açısından da önemlidir. Kapulalar, rastgele değişkenler arasındaki bağımlılık yapısını birçok cebirsel özellikleriyle ortaya koyan fonksiyonlar olup, iki ya da çok değişkenli dağılımları oluşturur. Kapulaların önemli bir alt sınıfı olan Arşimedyen kapula ailesi, kolayca inşa edilebilmesi ve bu sınıfın ailelerinin sahip olduğu özelliklerden dolayı yapılan uygulamalarda çoğunlukla kullanılmaktadır. Bu çalışmada 2011, 2015 ve 2019 yıllarında ülkemizin de 4. sınıf seviyesinde katıldığı TIMSS matematik ve fen puanları arasındaki bağımlılık yapısı yıllar bazında, sıra sayılarına dayanan parametrik olmayan bir bağımlılık ölçüsü olan Kendal tau değerine bağlı olarak açıklanmıştır. Kendal tau değeri yardımıyla iki değişken arasındaki bağımlılık yapısına uygun parametreye bağlı olarak Arşimedyen kapula aileleri incelenmiştir. Uygun kapula ailesi yardımıyla bu bağımlılık yapısı açıklanmıştır. Kapulalar genellikle ekonomi, finans, tıp ve mühendislik gibi alanlarda kullanılsa da eğitim alanında da çalışmalar bulunmaktadır. Eğitimde birçok değişkenin olması ve bu değişkenler arasındaki ilişkinin açıklanması eğitim politikası belirlemede önemlidir. Bu nedenle, bu tür farklı uygulamaların eğitime olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: TIMSS, Arşimedyen kapula fonksiyonu, Bağımlılık yapısı, Kendal tau.

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ YETERLİK, ÖZ-YETERLİK VE İŞ MOTİVASYONU DÜZEYLERİ VE ARALARINDAKİ İLİŞKİ*

Ruskat Merve HASÇELİK
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Meltem YALIN UÇAR
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın temel amacı, İngilizce öğretmenlerinin mesleki yeterlik, öz yeterlik ve iş motivasyonu düzeylerini belirlemek ve bu değişkenler arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Ayrıca İngilizce öğretmenlerinin mesleki yeterlik, öz-yeterlik ve iş motivasyonu düzeylerinin cinsiyet, yaş, görev yaptıkları eğitim kademesi ve okul türü, öğrenim durumu, coğrafi bölge, mezun oldukları fakülte, mesleki kıdem, sportif, sanatsal ve sosyal faaliyetlere katılım durumlarına göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı devlet ve özel okullarda görev yapmakta olan 316 (%82.7) kadın öğretmen, 66 (%17.3) erkek öğretmen olmak üzere toplam 382 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, İngilizce Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri Ölçeği, Öğretmen Öz-yeterlik Algısı Ölçeği ve İş Motivasyonu Ölçeği ile araştırmanın katılımcılarına online ortamlardan ulaşılarak elde edilmiştir. Verilerin analizi sürecinde, bağımsız örneklem t-testi, varyans analizi (ANOVA), spearman korelasyon testleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre; İngilizce öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri ve öz-yeterlikleri “yüksek” düzeyde iken, iş motivasyonu düzeyleri “orta” düzeydedir. İngilizce öğretmenlerinin mesleki yeterlik, öz-yeterlik ve iş motivasyonu düzeylerinin okul türü ve kişisel olarak sportif, sanatsal ve sosyal faaliyetlere katılım durumu değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir. Özel okulda görev yapmakta olan ve kişisel olarak sportif, sanatsal ve sosyal faaliyetlere katılan İngilizce öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin, öz-yeterliklerinin ve iş motivasyonlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ek olarak, İngilizce öğretmenlerinin mesleki yeterlik ve öz yeterlikleri arasında istatistiksel açıdan pozitif yönde, “yüksek” düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. İngilizce öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri ve öz yeterlikleri ile iş motivasyonu arasında ise pozitif yönde “orta” düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: İngilizce öğretmenleri, iş motivasyonu, öz-yeterlik, mesleki yeterlik.

*Bu çalışma ikinci yazarın danışmanlığında yürütülen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ARGÜMANTASYON TEMELLİ UYGULAMALARIN 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYOBİLİMSEL KONULARA YÖNELİK DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİSİ

Serkan AYDIN
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Dilek KARIŞAN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada argümantasyon temelli uygulamaların sekizinci sınıf öğrencilerinin sosyobilimsel konulara yönelik düşünme becerilerine etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Aydın ilinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir devlet okulunda öğrenim görmekte olan deney grubunda 32 ve kontrol grubunda 31 olmak üzere toplam 63 sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ön test – son test kontrol gruplu yarı deneysel desen yöntemi ile yapılmıştır. Deney grubu öğrencilerine Toulmin'in argümantasyon modeli gösterilmiş ve bu modele uygun araştırmacılar tarafından hazırlanan etkinlikler yapılmıştır. Etkinlik sonunda öğrencilerden etkinlikler üzerinden bilimsel tartışma yapmaları ve bilimsel bir sonuca varmaları istenmiştir. Araştırma sonunda elde edilen veriler istatistik programı kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışma sonunda sosyobilimsel konulara sınıf içinde yer verilmesinin kontrol grubu öğrencilerinin sosyobilimsel konulara bakışlarını olumlu yönde arttırdığı ancak eleştirel düşünme becerilerinde ve yansıtıcı düşünme becerilerinde anlamlı bir değişikliğin olmadığı görülmüştür. Sosyobilimsel konuların ikilemli ve tartışmalı konular olması, günlük hayatta karşımıza çıkan konular olması ve tek bir cevabının olmaması nedeniyle öğrencilerin bu konulara ilgi gösterdikleri düşünülmektedir. Bunun yanında kontrol grubu öğrencilerinin uygulama sonunda eleştirel düşünme becerilerinde ve yansıtıcı düşünme becerilerinde anlamlı bir değişikliğin olmadığı görülmüştür. Bu çalışma olaylara farklı bakış açısı geliştirebilen, eleştirel düşünebilen, fikirlerini özgürce açıklayabilen, karşıt fikirleri muhakeme edebilen, öğrendiklerini hem gerçek yaşama hem de gelecek konulara aktarabilen kısacası fen okuryazarı bireyler yetiştirmede sosyobilimsel argümantasyonun ne derece önemli olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Fen eğitimi, fen okuryazarlığı, tartışma, eleştirel düşünme, yansıtıcı düşünme.

8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYOBİLİMSEL KONULARA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: TOULMIN ARGÜMANTASYON MODELİ

Serkan AYDIN
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Dilek KARIŞAN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı argümantasyon temelli uygulamaların sekizinci sınıf öğrencilerinin sosyobilimsel konulara yönelik görüşlerine etkisini incelemektir. Araştırma Aydın ilinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir devlet okulunda yürütülmüştür. Araştırmaya 32 sekizinci sınıf öğrencisi katılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomonoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırma uygulaması, öğrencilere argümantasyon eğitimi verildikten sonra araştırmacılar tarafından hazırlanan 8 adet etkinlik kağıdının uygulanması ile devam etmiştir. Her hafta bir etkinliğin tartışılması sağlanmış, etkinlik esnasında yapılan tartışmaların video ve ses kaydına alınmıştır. Çalışmanın verileri etkinlik çalışma kağıtları, sınıf içi tartışma videoları ve uygulama sonrasında yapılan yüz yüze görüşme kayıtları ile toplanmıştır. Elde edilen veriler Toulmin argümantasyon modeli ile incelenmiş ve öğrencilerin argümantasyon seviyelerinde meydana gelen değişimler belirlenmiştir. Etkinlik sonunda yüz yüze görüşme yapılan gruplar belirlenirken aykırı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Etkinlikte en yüksek, orta ve en düşük seviyede bulunan üç farklı öğrenci ile gönüllülük esasına göre röportaj yapılmış ve yapılan röportaj ses kaydına alınmıştır. Toplanan verilerin analizinde Sadler ve Fowler (2006) tarafından geliştirilen argümantasyon değerlendirme rubriği kullanılmıştır. Çalışmada sosyobilimsel argümantasyona sınıf içinde yer verilmesiyle öğrencilerin çok istekli ve yüksek motivasyonla etkinliklere katıldığı, çevresindeki onları birebir ilgilendiren etkinliklere daha çok ilgi gösterdiği, okul döneminde sessiz olan öğrencilerin bile tartışma esnasında tartışmaya katılmaya çalıştığı ve tartışmalardan büyük zevk aldığı görülmüştür. Çalışma sonunda başlangıçtaki etkinliklerde yeterli seviyede argüman geliştiremeyen öğrencilerin ilerleyen etkinliklerde daha üst düzey argümanlar geliştirdikleri ve argüman oluşturma seviyelerinin deneyimlere bağlı olarak yükseldiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Fen eğitimi, fen okuryazarlığı, tartışma, eleştirel düşünme.

STEM UYGULAMALARININ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZ YETERLİK İNANÇLARINA, STEM FARKINDALIKLARINA VE SORGULAMA BECERİLERİNE ETKİSİ

Doç. Dr. Dilek KARIŞAN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

A. Tuğçe AKTAS

Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Çalışmanın amacı, STEM temelli fen laboratuvar uygulamalarının sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimine yönelik öz yeterlik inançlarına, STEM farkındalıklarına ve sorgulama becerilerine etkisinin incelenmesidir. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel model kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; deney grubunda 41, kontrol grubunda 50 olmak üzere toplam 91 Sınıf Öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Fen Laboratuvar Uygulamaları- I dersine kayıtlı iki şubeden biri deney diğeri kontrol grubu olmak üzere rastgele atanmıştır. Çalışmada deney grubu ile STEM temelli fen laboratuvar uygulamaları, kontrol grubu ile tümdengelim yaklaşımına dayalı fen laboratuvar uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Çalışmada "Fen Öğretiminde Öz Yeterlik İnancı Ölçeği", "FeTeMM Farkındalık Ölçeği", "Sorgulama Becerileri Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, STEM temelli laboratuvar uygulamalarının, sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimine yönelik öz yeterlik inançlarına katkı sağladığı görülürken, sorgulama becerilerinde ve STEM farkındalıklarında bir farklılık yaratmadığı tespit edilmiştir. Deney ve kontrol grupları arasında, fen öğretimine yönelik öz yeterlik inancı ve STEM farkındalıkları son test puanları bakımından anlamlı bir fark olmadığı, sorgulama becerileri son test puanlarında ise kontrol grubu lehine anlamlı fark olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: STEM farkındalığı, öz yeterlik, araştırma sorgulama, fen laboratuvarı.

CUMHURİYET DÖNEMİ EĞİTİM POLİTİKALARINDA ETKİLİ İKİ İSİM: ZİYA GÖKALP ve JOHN DEWEY

Dr. Öğr. Üyesi Aylin KİRİŞÇİ-SARIKAYA
İzmir Demokrasi Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada, Ziya Gökalp'in *Terbiyenin Sosyal ve Kültürel Temelleri* ile John Dewey'in *Okul ve Toplum* kitapları eğitim temelinde eleştirel bir bakış açısıyla incelenmekte, kitapların bu doğrultudaki savları ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Sonuç bölümünde her iki kitabın benzer ve farklı yanları ortaya konularak günümüz eğitim sistemi için önemine değinilmiştir. Çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Her iki kitabın eğitim savları belli kategoriler altında değerlendirilmiş, benzer ve farklı yanları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak Gökalp de Dewey de "toplumsal reformcu" olarak nitelenebilir. Her iki düşünür de benzer şekillerde okulu ve eğitimi toplum açısından önemli görmektedir. Dewey'den farklı olarak Gökalp, kitabında sıkça "milliyetçilik" düşüncesinin üzerinde durur ve eğitimin milli olması gerektiğini savunur. Dewey ise toplumu bireyin üstünde görmez, aksine bireyin özgürlüğünü güvence altına alan ve bireyin gelişimini sağlayan bir unsur olarak algılar.

Anahtar Kelimeler: John Dewey, Ziya Gökalp, eğitim politikası.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE SİNEMA İÇERİKLİ ÇALIŞMALARIN EĞİLİMİ: BETİMSSEL İÇERİK ANALİZİ

Mehmet Selim GÖK
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Prof. Dr. Elif ALADAĞ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu araştırma Sosyal bilgiler alanında yapılan sinema içerikli çalışmaların genel eğilimlerini belirlemek için yapılan bir derleme çalışmasıdır. Araştırma doküman incelemesi yoluyla yapılmıştır. Araştırma evrenini YÖK Tez Merkezi, Google Scholar ve Tr-dizin'de 'sosyal bilgiler' ve 'sinema' ile aratılarak derlenen 43 çalışma oluşturmaktadır. Örneklem yöntemi olarak çalışmaların sosyal bilgiler alanında sinema içerikli çalışmalar olması gözetildiğinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler analiz edilirken bir alanda yapılan çalışmaların genel eğilimlerinin saptandığı betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada yer alan sinema içerikli 43 çalışmanın 28'i makale 15'i ise tez olarak tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre sinema içerikli çalışmaların çoğunluğunun nitel yöntemle hazırlandığı, en çok görüşme yoluyla veri toplandığı, çalışma grubu olarak en çok öğrencilerin seçildiği, yıla göre sosyal bilgiler alanındaki son değişiklik olan 2018 ve sonrasında çalışmaların kümelendiği, üniversiteler bazında en çok çalışmanın Afyonkarahisar Üniversitesinde yapıldığı, çalışmaların yekününün sosyal bilgiler alan eğitimine yönelik yapıldığı, film yapım türlerinden en çok kurmaca filmlere yer verildiği ve film metrajı açısından en çok uzun metraj filmlerin tercih edildiği gözlemlenmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar neticesinde, araştırmacılara gelecek çalışmalar için bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, sinema, sanat, betimsel içerik analizi

SECONDARY SCHOOL STUDENTS' PERCEPTIONS OF INNOVATIVE THINKING SKILLS IN SOCIAL STUDIES CURRICULUM

Mehmet Selim GÖK
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Doç. Dr. Mavi AKKAYA YILMAZ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Abstract

This study was conducted to reveal the perceptions of middle school students about the innovative thinking skills gained in the social studies course. The research was conducted based on a qualitative phenomenological design. For this purpose, data were collected from 147 students in 5th, 6th and 7th grades from two different public schools, one rural and one urban. While collecting the data, method triangulation (triangulation) was used and metaphor data were supported by pictures (document) and semi-structured interview excerpts. While collecting metaphor and picture data, students were asked 'innovation for me is similar to Because ' and 'draw a picture that the concept of innovation evokes in your mind' were distributed to the students. In addition, semi-structured interviews were conducted with a total of six students from rural and urban middle schools, one student at each grade level. It was observed that a total of 159 metaphors were produced, 68 from rural middle schools and 91 from urban middle schools. The metaphors produced were combined under seven different categories in rural middle school and 12 different categories in urban middle school. As a result of the study, it was observed that rural and urban distinction was an important variable on innovative thinking and perception of innovation, and it was concluded that the innovative thinking perceptions of students studying in urban secondary schools were stronger (their perceptions were richer in terms of diversity). The fact that the category 'technology' was the category most associated with innovative thinking in both schools was among the important findings of the study. In addition, based on the results of this study, it is possible to say that the social studies course has a positive contribution to innovative thinking skills through the wide range of fields and subjects in its content.

Keywords: Innovative Thinking, Innovative Thinking Skills, Social Studies, Rural-Urban Segregation, Technology

VATANDAŞLIK EĞİTİMİ VE PROPAGANDA SİNEMASI

Mehmet Selim GÖK
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Prof. Dr. Elif ALADAĞ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Sinema; çağımızın etkin, güçlü ve yönlendirici sanat dallarının başında gelir. Sinema filmlerindeki gizil veya doğrudan mesaj ve imgeleri anlamak bireyleri ve toplumları etkileyen unsurları görmeyi ve anlamlandırmayı sağlar. Ülkelerin eğitim sistemlerinde önemle üzerinde durduğu vatandaşlık eğitiminde, bir propaganda aracı olarak beliren ve etki eden sinema filmlerinin incelenmesi bu doğrultuda aynı öneme sahip bir konuma sahiptir. Bu araştırma, vatandaşlık eğitimi ve propaganda sinemasını örnek filmler üzerinden ele alarak incelenmesini ve olgu bilimsel desende filmlerin vatandaşlık eğitimine olası etkilerinin ortaya konulmasını amaçlamaktadır. Bu amaçla ikinci dünya savaşı dönemi etkin propagandif filmler, yakın dönem Avrupa, Ortadoğu ve ABD yapımı 15 film üzerinden inceleme yapılarak, filmlerin ulusal ve uluslararası arenada vatandaşlık eğitimine yansımalarına değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vatandaşlık Eğitimi, Sinema, Propaganda, Sinema Okuryazarlığı

GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETMENLERİNİN DERSLERİNDE TEKNOLOJİYİ ENTEĞRE ETMELERİ VE TEKNOLOJİ ENTEGRASYONUNUN YANSIMALARI

Tuğçe İNCE
Milli Eğitim Bakanlığı

Prof. Dr. Ebru OĞUZ CANOL
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Özet

İçinde bulunulan bilim ve teknoloji çağı; yaşamın birçok alanını olduğu gibi öğrenme ortamlarını da etkilemiştir. Öğrenme ortamlarının farklı teknolojik araçlarla zenginleştirilmesi etkin öğrenme ortamlarının oluşturulmasına ve ders hedeflerine ulaşılmasında önemli olduğu söylenebilir. Buradan hareketle görsel sanatlar öğretmenlerinin derslerine teknolojiyi entegre etme düzeyleri bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Bu araştırma nicel ve nitel veriler birlikte kullanılarak karma araştırma deseninde yürütülmüştür. Nicel veriler Kocaeli ilinde çalışan görsel sanatlar öğretmenlerinin 165'inden elde edilmiştir. Nitel veriler ise bu öğretmenler arasından maksimum çeşitlilik yöntemiyle tespit edilmiş olan 10 görsel sanatlar öğretmeninden elde edilmiştir. Nicel veriler "Teknoloji Entegrasyonu Göstergeleri Ölçeği (Çakıroğlu, Gökoğlu ve Çebi, 2015)" kullanılarak elde edilmiştir. Bu veriler t testi ve tek yönlü varyans (ANOVA) istatistik tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Nitel veriler ise araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilmiştir. Bu veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırmanın nicel verileri kullanılarak ulaşılan bulgular görsel sanatlar öğretmenlerinin teknoloji entegrasyon düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Teknoloji okuryazarlığı ve etik ve politikalar alt boyutlarında erkek öğretmenler lehine; teknoloji ve öğretim alt boyutunda özel okulda görev yapan öğretmenler lehine; kıdem yılı 1-10 yıl ve 11-20 olan öğretmenler lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Öğretmenlerin eğitim teknolojileriyle ilgili eğitim alma durumlarında ise anlamlı bir fark bulunamamıştır. Araştırmada görsel sanatlar öğretmenlerinin derslerinde teknolojiyi entegre etme düzeylerinin yüksek olduğu ve genellikle donanımsal araçlardan faydalandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Derslerine teknolojiyi entegre eden görsel sanatlar öğretmenleri öğrencilerinin; yaratıcılıklarında, derse katılımlarında, özgün çalışma üretmelerinde olumlu bir etkinin olduğunu vurgulamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji entegrasyonu, sanat ve teknoloji, görsel sanatlar.

THE SCHOLARLY SOURCES ON VIRTUAL CLASSROOM MANAGEMENT

Assist. Prof. Dr. Aylin KIRIŞCI-SARIKAYA
İzmir Demokrasi Üniversitesi

Abstract

Management of virtual classrooms is significantly more important now because the usage of online learning has increased due to the COVID-19 pandemic. However, distractions are more prevalent, making it challenging for students engagement and focus. Clear guidelines and expectations for student behavior could be established with effective virtual classroom management, fostering a pleasant and engaged learning atmosphere. This study aims to explore and analyze the scholarly peer-reviewed articles on virtual classroom management indexed in the Web of Science (WOS) database. Examining the studies focused on virtual classroom management would provide us with deeper information about virtual classroom management and help us make inferences from a broad perspective for policy development and practice. The research questions: RQ1. What are the descriptive characteristics of the scholarly sources on virtual classroom management? RQ2. What are the methods of the scholarly sources on virtual classroom management? RQ3. What are the outcomes of the scholarly sources on virtual classroom management? The study is in qualitative research design and a systematic review is conducted to explore and analyze the scholarly peer-reviewed articles indexed in the Web of Science (WOS). According to the preliminary results of the analysis, eleven (n=11) publications were reached at the end of the PRISMA guidelines. The highest number of studies (n=5) was published in 2022. Most of the studies are from Iran (n=3). Two articles (n=2) were published in Frontiers Media, and two (n=2) were in Springer Nature. The studies were categorized under certain themes according to their purposes and outcomes.

Keywords: Virtual classroom management, Online education, Digital learning.

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARINA UYGULANAN EĞİTİCİ DRAMA TEMELLİ ÇOCUK HAKLARI EĞİTİMİ PROGRAMININ ETKİLİLİĞİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül KINIK TOPALSAN
İstanbul Aydın Üniversitesi

Songül KARTAL
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmeni

Özet

Bu araştırmada Okul Öncesi Çocuklarına Uygulanan Eğitici Drama Temelli Çocuk Hakları Eğitimi Programının hazırlanması, uygulanması ve etkililiğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim araştırma deseni kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcı grubunu Ümraniye Halide Edip Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan uygulama sınıfı 5 yaş grubu 7 yedi kız ve 11 erkek toplam 18 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın katılımcı grubu amaçlı örneklem türlerinden ölçüt örneklem yöntemiyle seçilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak, çocukların resim formlarından, yarı yapılandırılmış görüşme yöntemlerinden ve Çocuk Hakları Eğitimi Çocuk Soru Listesi'nden faydalanılmıştır. Çocukların öntest-sontest çizimlerinden elde edilen bulguların analizinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Hazırlanan programın etkililiğinin incelenmesi amacıyla Çocuk Hakları Eğitimi Çocuk Soru Listesi öntest-sontest şeklinde uygulanmış ve çocukların yanıtları cross tablo ile karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda, hazırlanan program kapsamında gerçekleştirilen eğitici drama uygulamalarının çocuklarda, çocuk haklarının etkin kullanımına yönelik farkındalığı geliştirdiği ve çocuk hakları eğitiminin önemine katkı sağladığı görülmüştür. Bununla beraber araştırma sonuçları dikkate alınarak uygulayıcılar, karar vericiler ve araştırmacılar için çocuk hakları eğitiminin daha fonksiyonel ve amacına uygun olması adına çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, çocuk hakları, çocuk hakları eğitimi, eğitici drama, program geliştirme.

WELLBEING OF ENGLISH LANGUAGE TEACHERS AT WORKPLACE

Arzu BİLHAN
Fırat University

Dr. Meryem AKÇAYOĞLU
Çukurova University

Abstract

This qualitative study drew on Seligman's PERMA model (2011) to examine the state of English language teachers' wellbeing at workplace in Turkey. Additionally, it focused on the factors that might be influencing these teachers' wellbeing in their work environments. The perceptions of teachers about how their jobs and workplaces affected their general well-being were also explored. The study was conducted in Elazığ, a city in Turkey's Eastern Anatolia region. A total of 53 Turkish EFL teachers who worked in public or private schools participated in the study. Semi-structured interviews and open-ended survey questions were used to gather the data. To reach as many Turkish EFL (English as a Foreign Language) teachers as feasible in the city, snowball sampling was used. The PERMA findings show that teachers are in a high state of wellbeing. They stand out for having positive emotions, good relationships, powerful meanings, and pleasure with their professional accomplishments. Student motivation and success, approval and support, and social relationships were discovered to be the three main themes that have an impact on teachers' wellbeing. The results also show that English language teachers believe their profession and workplace have a profound influence on their general wellbeing, either positively or adversely.

Keywords: Positive psychology, teacher wellbeing, positive and negative emotions, engagement

SANAT EĞİTİMİ KAPSAMINDA EĞİTİM FAKÜLTESİ GÜZEL SANATLAR ANA BİLİM DALI LİSANS PROGRAMLARINA İLİŞKİN AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİ

Gülşah SEMİZ
TED Zonguldak Koleji

Prof. Dr. Ebru OĞUZ CANOL
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Özet

Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği ve Resim-İş Öğretmenliği Ana Bilim Dallarının 2018 sonrası lisans programlarında yapılan değişiklikler ve değişen lisans programlara ilişkin öğretim üyelerinin görüşlerini bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmada derinlemesine görüş alabilmek için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya 13 farklı üniversitede görev yapan 39 öğretim üyesi oluşturmaktadır. Araştırma verileri araştırmacı tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu ile yüz yüze görüşmeler yapılarak elde edilmiştir. Araştırma sonucunda, akademisyenlerin 2018 yılında Alan Eğitimi derslerinin, sanat içerikli derslerin kredilerinin, saatlerinin, sanat eğitimi için gerekli derslerin çıkarılmasını uygun bulmadıkları, bu derslerin ana çalgı ve ana sanat atölye derslerine katkı sağladıkları, Müzik Öğretmeni ve Resim-İş Öğretmeni yetiştiren lisans programlarında gerekli olduklarını, yetkin sanat eğiticileri yetiştirmek için hazırlanan lisans programlarının sanat eğitimi kavramıyla uyumadığı saptanmıştır. Katılımcılar, 2018 yılında değişen Müzik Öğretmenliği ve Resim-İş Öğretmenliği Lisans Programlarında; öğretmen yetiştirmeyi hedefleyen derslerin yeterli bulunulduğu ancak Meslek Bilgisi derslerinin saatlerinin artırılarak Alan Eğitimi derslerinin saatlerinin ve kredilerinin azaltılmasının, akademisyenlerin ders işleyişini etkilediğini, ders içeriklerini yetiştirmekte zorlandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca her üniversitenin akademisyen mevcudunun aynı olmamasından kaynaklı Yüksek Öğretim Kurulu'nun açılmasını istediği dersler için akademisyenlerin yeterli sayıda olmadığını belirtmişlerdir. Müzik Öğretmenliği ve Resim-İş Öğretmenliği Lisans Programlarının sanat eğitimsi yetiştirmeye uygun, ihtiyaç analizi yapılarak, akademisyenlerin görüşleri ve önerileri alınarak, üniversiteler arası standartlaşmayı sağlamak için, sanat eğitiminin amacına ve hedefine uygun yeniden lisans programı hazırlanılması önerilmiştir. Lisans Programında 21. yy.'a uygun zorunlu ve seçmeli derslere yer verilerek, ana çalgı/ana sanat, derslerinin saatlerinin ve kredilerinin düzenlenmesi gerektiği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sanat eğitimi, görsel sanatlar eğitimi, müzik eğitimi.

ORTAOKUL MATEMATİK DERSİ MÜFREDATININ ORANTISAL AKIL YÜRÜTME BECERİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Hafize Gamze KIRMIZIGÜL
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Yapılan çalışmanın genel amacı ortaokul matematik dersi (5-8. Sınıflar) müfredatının orantısal akıl yürütme becerisi bağlamında incelenmesidir. Ayrıca, ortaokul matematik dersi müfredatında yer alan konu ve kazanımları farklı sınıf düzeyleri ve öğrenme alanları açısından karşılaştırmak çalışmanın alt amaçlarındandır. Buna ek olarak mevcut çalışmada ortaokul matematik dersi konu ve kazanımlarına göre orantısal akıl yürütme becerisinin değerlendirilmesi ve betimlenmesi hedeflenmektedir. Çalışma nitel araştırma yönteminin benimsendiği bir doküman analizi araştırmasıdır. Doküman olarak ise temel olarak ortaokul matematik dersi (5-8. Sınıflar) öğretim programı, ortaokul matematik dersi yıllık planları ve günlük planlar incelenmiştir. Öğretim programına ek olarak yıllık ve günlük planların da incelenmesinin nedeni ise; planlarda daha ayrıntılı ve farklı türde bilgilerin (konu-kazanım işleme zamanları, kullanılacak yöntem ve detaylı içerikler) yer almasıdır. İlgili dokümanlardan elde edilen veriler betimsel analiz kullanılarak analiz edilmiştir. Bu bağlamda elde edilen bulgulara göre; ortaokul matematik dersi müfredatında orantısal akıl yürütme becerisi gerektiren konu ve kazanımlar her sınıf düzeyinde yer almaktadır. Buna göre en fazla sayılar ve işlemler öğrenme alanı, en az ise olasılık öğrenme alanı kapsamındaki konu ve kazanımlar orantısal akıl yürütme becerisini gerektirmektedir. Ayrıca, en fazla 8. Sınıf, en az ise 5. Sınıf düzeyinde orantısal akıl yürütme becerisinin matematik dersi müfredatında yer alan kazanımlar bağlamında yer aldığı belirlenmiştir. Matematik dersi konularına bakıldığında ise ağırlıkta olarak; kesirler, ondalık gösterim, oran-orantı, eşlik ve benzerlik, doğrusal denklemler kazanımlarında orantısal akıl yürütme becerisinin gerektiği ve kullanımı görülmüştür. Bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlar göstermektedir ki, orantısal akıl yürütme becerisi ortaokul matematik dersi müfredatında sınıf düzeylerinin ilerlemesine bağlı olarak, konu ve kazanımlarda çeşitlilik ve artış göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Orantısal akıl yürütme becerisi, matematik, ortaokul, müfredat.

FİNLANDİYA EĞİTİM SİSTEMİNDE OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ÇEVRE EĞİTİMİNİN YERİ

Baki ALTUNAL
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu çalışmanın amacı Finlandiya eğitim sisteminde çevre eğitimini incelemektir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmış olup veri toplama aracı olarak dört sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Finlandiya’da özel bir eğitim kurumunda çalışan 4 uzmandan oluşmaktadır. Elde edilen veriler temalar halinde kategorize edilerek kodlanmış ve katılımcılardan alınan verilerin bir kısmı doğrudan aktarılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre Finlandiya eğitim sisteminde çevre eğitime büyük bir önem verilmektedir ve doğa insanlar tarafından çok sevilmektedir. Ayrıca doğaya büyük bir saygı duyulmaktadır. Sınıf içinde klasik çevre eğitimi anlatımının yanında sistemli olarak doğa gezileri yapıldığı ve kamplara gidildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu şekilde bir eğitim uygulamasıyla gelecek nesillere temiz ve güzel bir doğa bırakılmak istendiği sonucuna ulaşılmıştır. Türk milli eğitim sisteminde de çevre eğitimi konusunda benzer uygulamaların yapılması ve doğa gezilerine daha fazla önem verilmesi önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Çevre eğitimi, Finlandiya eğitim sistemi, doğa.

MY UOLP STUDENTS' CULTURAL AWARENESS

Arzu BİLHAN
Firat University

Abstract

Cultural awareness, or the ability to step back from oneself and become aware of one's own cultural values, beliefs, and perceptions, is the foundation of communication. It is possible to develop a learning mindset as a result. An exploratory mixed-methods design was used in this action research (AR) study, and the participants were 13 students in a Turkish public university's Double Degree International Joint Undergraduate Programmes (UOLP). The main goal of this action research was to assist students in identifying their own cultural identity and to further their cross-cultural and cultural awareness. This study also attempted to educate students about potential problems and misunderstandings that could arise during their future international education. Qualitative data from students' reflection papers and focus group interviews was analysed through content analysis. Students prepared six posters on the cultures of thirteen countries, and document analysis was employed for their posters. Finally, a Likert scale was used to validate qualitative results by looking into their cultural competency, and quantitative research procedures were followed to analyse the data. The outcomes showed that the goals of this research were achieved and that these students' cultural awareness increased during this AR.

Keywords: Culture, cultural awareness, cultural diversity, cultural competency, action research

6.SINIF MATEMATİK DERS KİTABINDAKİ ÇÖZÜMLÜ VE KONUYA GİRİŞ PROBLEMLERİNİN İNCELENMESİ

Aykut ÇAM
Millî Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Beste DİNÇER
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Geleceğin mimarları olan öğretmenler eğitim-öğretim faaliyetlerini yerine getirmek için farklı araç ve gereçlere ihtiyaç duymaktadır. Bu araç ve gereçlerin en kolay ulaşılabilir ve en yaygın kullanılanı hiç kuşkusuz ders kitaplarıdır. Bu çalışmada 6. sınıf matematik ders kitabında yer alan problemler konuya giriş ve çözümlü problemler dil ve anlatım, içerik, görsel unsurlar, matematik öğretim programına uygunluk, problem türü ve kök değerler bakımından incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmî kurumlarda kullanılan 6. sınıf matematik ders kitabında yer alan toplam 143 problem, Ildırı (2009)'nın geliştirdiği Problem Kontrol Listesi kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen veriler SPSS paket programıyla betimsel analiz yöntemiyle frekans/yüzde dağılımları ile analiz edilmiştir. Araştırma bulguları incelenen problemlerin dil ve anlatım ve görsel unsurlar yönünden yeterli olduğunu, içerik olarak çoğunlukla kişisel konulara yer verildiği, matematik öğretim programı amaçlarını beklenen düzeyde karşılamadığı, çoğunluğunun rutin problemler olduğu ve çok azının değerler eğitimi unsurlarına yer verdiğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Ders kitabı, problem, problem çözme, matematik dersi

ÖĞRETMEN FAİLLİĞİ İLE OKUL MÜDÜRÜNE GÜVEN ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Dr. Hilal BÜYÜKGÖZE
Hacettepe Üniversitesi

Özet

Öğretmen failliği, öğretmenlerin mesleki faaliyetleri ve öğrenme ortamı üzerinde karar ve özerkliğe sahip olma düzeyini ifade etmektedir (Liu, Hallinger ve Feng, 2016). Öğretmen failliği dört bileşenden oluşmaktadır: öğrenme, öğretme, iyimserlik ve katılım. Öğrenme bileşeni; öğretmenin bir yetişkin olarak kendisini nasıl bir öğrenen olarak algıladığı ile ilgiliyken, öğretme bileşeni; öğretmenin kendi öğretiminin etkililiğini nasıl algıladığını ifade eder. Bir diğer bileşen olan iyimserlik, öğretmenlerin meslektaşlarını nasıl algıladıkları ve onlarla nasıl etkileşime girdiklerini, katılım bileşeni ise öğretmenlerin hem kendi mesleki öğrenmeleri hem de meslektaşlarının öğrenmelerine nasıl katılım gösterdikleri ile ilgilidir (Liu vd, 2016). Bileşenlerinden de anlaşılabilirce üzere, öğretmen failliği daha çok okul iklimi ile bağlantılıdır. Okullardaki atmosferi ve iklimi belirleyen en önemli paydaş ise okul müdürüdür. O nedenle, öğretmenlerin okul müdürüne yönelik hissettikleri güven, onların öğretmen failliği düzeyinde de açıklayıcı bir unsur olarak değerlendirilebilir. Bu noktadan hareketle, mevcut araştırmada öğretmen görüşlerine dayalı olarak öğretmen failliği ve müdüre güven arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Katılımcıların %70.5'i kadın ve %29.5'i erkek öğretmenlerden oluşmaktadır. Katılımcı öğretmenlerin meslekteki toplam kıdem ortalaması 15.08 yıl ve mevcut okullarındaki kıdemi ise ortalama olarak 5.05 yıldır. Eğitim düzeyi açısından incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%86.6) lisans mezunu olduğu gözlenmiştir. Araştırma, ilişkisel desende tasarlanmış ve nicel veri analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çalışma sonuçları, iki değişken arasında orta düzeyde ve aynı yönlü bir ilişki olduğunu ($r = .347$) ve müdüre duyulan güvenin öğretmen failliğindeki değişimin yaklaşık %12'sini açıkladığını göstermiştir. Sonuç olarak, öğretmen failliği ile müdüre duyulan güven arasında simbiotik bir ilişki olduğu, birbirinden etkilediği ve bu durumun ise okul ikliminin oluşumu ve korunmasında etkili olduğu belirtilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen failliği, kolektif özyeterlik, ilişkisel desen, öğretmen.

4. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE GÖRÜLEN İSTENMEYEN ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARI

Diğdem Alemdar
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Hamit Özen
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Özet

Sınıfta görülen istenmeyen öğrenci davranışları eğitim ortamını olumsuz etkilemesi bakımından önem teşkil etmektedir. Eğitim ortamlarındaki istenmeyen öğrenci davranışlarını en iyi gözlemleyecek olanlar öğretmenlerdir. Öğretmenlerin gözlemlerini en iyi yansıtacağı çalışmalar da durum çalışmalarıdır. Bu araştırmanın amacı ilkök 4. sınıf öğrencilerinde en sık gözlemlenen istenmeyen davranışların neler olduğunu tespit etmek ve bu davranışların nedenlerini bulmaya çalışmaktır. Eğitimciler tarafından istenmeyen öğrenci davranışlarının nedenini bilmek, sınıfta yaşanan problemlerin giderilmesi açısından ve tekrar olumsuz davranışların görülmemesi bakımından da oldukça önemlidir. Bu çalışma ile öğrenciler gözlemlenerek gösterdikleri olumsuz davranışların nedenlerine öğrencilerden alınan cevaplarla ulaşılması hedeflendiğinden, bu davranışlara maruz kalan öğretmen ve öğrenciler açısından olumlu katkı sağlayacaktır. Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılının 2. yarıyılında İstanbul ili Pendik ilçesinin bir ilkokulunun 4-A sınıfındaki öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veriler nitel araştırma yöntemlerinden katılımlı gözlem ile elde edilmiştir. Ayrıca yapılan gözlemleri aktarmak için araştırmacı günlüğü kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analize başvurulmuştur. Araştırmada elde edilen bulgulara göre sınıfta en sık görülen istenmeyen davranışlar; söz almadan konuşma, ders dışı etkinliklerle uğraşma, eşyaları izinsiz alma, kavga etme, hareketlilik, görevlerini yerine getirmeme, şikâyet etme, küfür etme, sınıfta dolaşma, birbiri ile konuşmadır. 4. sınıf öğrencilerinde görülen şiddet içeren davranışların arkadaşına vurmak, itmek, yumruk atmak, arkadaşına kaba davranmak, küfür etmek, arkadaşıyla dalga geçmek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu davranışların nedenleri olarak ailelerin ilgisiz olması, öğrencilerdeki davranış bozuklukları, okul ve sınıfların fiziki olarak yetersiz olması, cep telefonu, tablet gibi araçların bilinçsiz kullanılması tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre "İstenmeyen davranışların engellenmesi için okul yönetimleri okul kurallarını net bir biçimde belirlemeli ve bunun uygulanmasını sağlamalıdır. Öğrencilere yönelik zorbalık ile ilgili rehberlik çalışmaları yapılmalıdır." gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Şiddet davranışları, istenmeyen davranışlar, öğrenci, ilkök.

ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ İLİŞKİ, ARKADAŞLIK VE GÜVEN AĞLARININ SOSYAL AĞ ANALİZİ İLE İNCELENMESİ

Dr. Yasemin YEŞİLBAŞ ÖZENÇ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Sinem KALENDER
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Sosyal ağ analizi, bir aktörün örgütteki diğer bireylerle kurduğu ilişkilerinin incelenmesi sonucunda, bireyin davranışlarının ağ sistemi içerisinde ele alındığı araştırma yöntemidir. Bu çalışmada öğretmenlerin meslektaşlarıyla kurdukları mesleki ilişki, arkadaşlık ve güven ağlarını belirlemek amacıyla Sosyal Ağ Analizi yöntemi kullanılmıştır. Öğretmenlerin ilişki ağlarının yanı sıra bu ilişkilerde hangi branştaki öğretmenlerin merkezi konumda yer aldığı ve öğretmenler arasında köprü görevi görerek bağlantı sağladığı belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, Aydın İlinde resmi bir ortaöğretim kurumunda görev yapan tam ağ verisi toplama yöntemiyle belirlenen 35 öğretmenden oluşmaktadır. Öğretmenlerin sosyal ağların belirlenmesinde, araştırmacılar tarafından geliştirilen üç soruluk yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizi UCINET 6.0 programıyla gerçekleştirilmiş, program aracılığıyla sosyal ağlara ilişkin ağ yapısal özellikleri, merkezilik ölçümleri ve ağ görselleştirmeleri yapılmıştır. Öğretmenlerin mesleki ilişki ağı, arkadaşlık ağı ve güven ağındaki konumlarına ilişkin bulgular incelendiğinde, bağlantı sayısının en fazla olduğu ağ yapısının arkadaşlık ağı ($ties=97$), ardından sırasıyla mesleki ilişki ($ties=95$) ve güven ağı ($ties=66$) olduğu saptanmıştır. Tüm sosyal ağlarda MAT1, REH, MAT2, EDB3 ve BIY1 kod numaralı aktörlerin ağın merkezinde yer aldığı ve diğer aktörler arasında köprü görevi görerek bilgi ve kaynak akışını sağladığı ortaya çıkmıştır. Ağ yapısına ilişkin bulgulara göre, yoğunluğu ($dens.=0.082$), ikili ($dia.=0.198$) ve üçlü ($triad=0.330$) karşılıklılık oranı en yüksek olan ağın arkadaşlık ağı olduğu saptanmıştır. Dolayısıyla öğretmenlerin arkadaşlık ağının, mesleki ilişki ve güven ağına kıyasla daha yapılandırılmış, güçlü ilişkiler içeren ve sürdürülebilir bir ağ olduğu söylenebilir. Buradan hareketle okul yöneticilerinin, öğretmenlerin mesleki ilişki ağlarını güçlendirmek amacıyla meslektaş iş birliğini ve akran dayanışmasını geliştiren faaliyetler düzenlemesi ve tüm öğretmenleri bütünleştiren öğrenme etkinlikleri geliştirmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal ağ analizi, UCINET, mesleki ilişki, iş yeri arkadaşlığı.

YAŞAM BOYU ÖĞRENME: KAPSAMI VE TÜRKİYE'DEKİ UYGULAMALARI

Dr. Yasemin YEŞİLBAŞ ÖZENÇ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Yaşam Boyu Öğrenme (YBÖ), bireylerin yaşamı boyunca kazanmış olduğu bilgi, değer, beceri ve anlayışları güçlendiren ve bunları gerçek yaşamda uygulayabilmeyi sağlayan destekleyici bir süreçtir. Bu süreçte, bireyler, örgün eğitimin gerektirdiği yaş ve mekan sınırına bağlı kalmaksızın, bulunduğu ortam içerisinde çeşitli bilgi, beceri, tutum ve davranışlar kazanmaktadır. YBÖ'nün temelinde üç temel unsur vardır. Bunlar; (1) ekonomik ilerleme ve toplumsal kalkınma, (2) kişisel gelişim ve bireysel tatmin, (3) Sosyal kapsayıcılık ve demokratik anlayışın geliştirilmesidir. Bir sistematik derleme çalışması olan araştırmada, YBÖ'nün özellikleri ve ortaya çıkışı ele alınmış, ardından geçmişten günümüze kadar Türkiye'de gerçekleştirilen YBÖ faaliyetleri açıklanmıştır. Türkiye'de YBÖ'ye ilişkin faaliyetler, Halk Dershaneleri, Halk Evleri ve Köy Enstitüleri ile başlamış, tüm yurttaşların kişisel ve mesleki gelişimlerinin sağlanması ve yaşam boyu öğrenme faaliyetlerinin sürdürülmesi amacıyla 2000 yılında Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü kurularak bu faaliyetler sürdürülmüştür. Günümüzde Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı YBÖ faaliyetlerinin yürütüldüğü *mesleki eğitim merkezleri, olgunlaşma enstitüleri, turizm eğitim merkezleri ve halk eğitim merkezleri* gibi çeşitli merkezler bulunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından sunulan Hayat Boyu Öğrenme Portalı "öğrenme ve çalışma fırsatlarına açılan kapı" olarak değerlendirilmiş, bu portalda güncel öğrenme ve istihdam fırsatlarının yanı sıra bireylerin mesleki ve kişisel gelişim ihtiyaçlarına yönelik yaşam boyu rehberlik konusunda bilgilendirmelere yer verilmiştir. Türkiye'de YBÖ'ye ilişkin geliştirilen stratejiler, piyasanın ihtiyaç duyduğu insan gücünün yetiştirilmesi, bireysel ve toplumsal ihtiyaçları karşılayabilen üretimin temel alındığı eğitim anlayışının geliştirilmesi ve YBÖ konusunda toplumsal farkındalığın oluşturulmasını amaçlamaktadır. Bu bağlamda gerçekleştirilen YBÖ faaliyetlerinin üretimin artırılması, nitelikli iş gücünün yetiştirilmesi, bireysel ve toplumsal farkındalığın artırılması gibi pek çok fayda sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam boyu öğrenme, istihdam, halk eğitim merkezi.

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA DİJİTAL VATANDAŞLIK

Nurgül ÇALIŞKAN
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Kibar AKTİN
Sinop Üniversitesi

Özet

İçinde bulunduğumuz çağda nesnelerin internet, yapay zekâ ve akıllı ulaşım sistemleri gibi dijital yenilik ve dönüşümler vatandaşlık rollerini değiştirmiştir. Dijital dünyada haklarını ve sorumluluklarını bilen, güvenli, yasal ve etik kurallara uygun olarak davranma becerisine sahip bilinçli vatandaşlar yetiştirmek gerekli hale gelmiştir. Bu becerilerin bireylere kazandırılmasında sosyal bilgiler dersi büyük rol oynamaktadır. Bu kapsamda çalışmada 4, 5, 6 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarında dijital vatandaşlık kategorilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı kullanılmış ve doküman analizi yönteminden yararlanılmıştır. Tipik durum örnekleme ile belirlenen ders kitapları, dijital vatandaşlık boyutlarına ait kategorik çerçeve esas alınarak betimsel olarak analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda en fazla dijital vatandaşlık kategorilerine 4 ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında yer verildiği görülmüştür. En az dijital vatandaşlık kategorilerine 5 ve 6. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında rastlanmıştır. Ders kitaplarında hiç yer verilmeyen kategorinin dijital görgü kategorisi, en az yer verilen kategorinin ise dijital sağlık kategorisi olduğu görülmüştür. Sırasıyla Sosyal Bilgiler ders kitaplarında dijital güvenlik, dijital hak ve sorumluluklar, dijital kanun ve dijital okuryazarlık kategorilerine rastlanmıştır. Genel olarak Sosyal Bilgiler ders kitaplarında dijital vatandaşlık kategorilerine yönelik bilgilendirici, pekiştirici ve destekleyici ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin eksik kaldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, dijital vatandaşlık, alt boyutlar, ders kitabı.

ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL DEMOKRASİ ALGILARI*

Serdar GÜNDÜZ
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Aydan ORDU
Pamukkale Üniversitesi

Özet

Günümüzde demokratik değerlerin toplumun her kesimine yayılması ve benimsenmesi, demokratik bir toplumun oluşması açısından büyük önem taşımaktadır. Eğitim kurumları demokratik değerlerin öğrencilere aktarıldığı ve bu değerlerin benimsendiği önemli alanlardır. Öğretmenlerin demokrasi algıları, öğrencilere aktarılan değerler üzerinde doğrudan etkili olabilir. Bu nedenle bu araştırmada ortaokul öğretmenlerinin örgütsel demokrasi algıları ve bu algılarının çeşitli değişkenlere (cinsiyet, eğitim durumu, medeni durum, branş, mesleği isteyerek seçme durumu) göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Tarama modeli kullanılan araştırmanın örneklemi 2022–2023 eğitim yılı Denizli ili ve ilçelerinde görev yapan resmi ortaokullarda çalışmakta olan 363 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Geçkil ve Tikici (2015) tarafından geliştirilen "Örgütsel Demokrasi Ölçeği", kullanılmıştır. Ölçek katılım-eleştiri, şeffaflık, adalet, eşitlik ve hesap verebilirlik olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. Veriler normal dağılım gösterdiği için analizlerde parametrik testlerden yararlanılmıştır. Frekans, yüzde, aritmetik ortalama t testi ve varyans analizi kullanılmıştır. Analizler sonucunda öğretmenler tarafından şeffaflık boyutunun "fazla" düzeyde; katılım-eleştiri, eşitlik, hesap verebilirlik ve adalet boyutlarının ise "orta" düzeyde algılandığı tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin örgütsel demokrasiye ilişkin algı düzeyleri cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu ve branşlarına göre farklılık göstermemektedir. Mesleği isteyerek seçme değişkenine göre adalet alt boyutunda anlamlı farklılık çıkmıştır. Meslek seçiminde istekli olduğunu belirten öğretmenlerin adalet algıları diğer öğretmenlere göre daha yüksek çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, örgütsel demokrasi, demokrasi algısı

*Bu çalışma ikinci yazar danışmanlığında birinci yazarın "Ortaokul Öğretmenlerinin Örgütsel Demokrasi Algıları" başlıklı tezsiz yüksek lisans projesinden çıkarılmıştır.

GÖÇ SÜRECİNİN MÜLTECİ KADINLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÇOCUK EVLİLİĞİ

Melike Nur AKSOY

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Simel PARLAK

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Özet

Bu araştırma Türkiye'ye göç eden erken evlilik gerçekleştirmiş mülteci kadınların evlilik deneyimlerine dair görüşlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu çalışmada yorumlayıcı fenomenolojik araştırma kullanılmış ve 11 mülteci kadın ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ölçüt örnekleme ve kartopu örnekleme yöntemi ile seçilen katılımcılar, savaş nedeniyle Suriye'den Türkiye'ye göç etmiş, 18 yaş öncesi evlenmiş mülteci kadınlardan oluşmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşmelerle toplanan verilerin analizinde yorumlayıcı fenomenolojik analiz kullanılmıştır. Bulgular evlilik kararı, evlilik süreci, göç etmenin yaşama etkisi ve bir mucize olsaydı olarak dört ana tema altında toplanmıştır. Bulgulara bakıldığında erken evlilik gerçekleştirmiş göç sürecindeki mülteci kadınların deneyimlerindeki; erken evlilik kararında ailenin belirleyiciliği ve kültürün etkisi, evlilik sürecinde ailenin desteğinin yanı sıra erken evliliğe dair duyulan pişmanlık, göçle beraber dil bilmemenin getirdiği zorluklar ile geride kalanlara özlemin olduğu deneyimlerle beraber katılımcıların değişim isteği önemli sonuçlardır. Bu bulguların bir sonucu olarak göç sürecinde mülteci çocuklar arasında erken evliliği önlemek ve ülke çapında politikalar geliştirebilmek için farklı örneklemeler ile daha ileri araştırmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, çocuk evliliği, mülteci kadınlar, erken evlilik, kadın deneyimleri.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKADEMİK ERTELEME İLE AKADEMİK KENDİNİ ENGELLEME DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Dr. Sevgi KOÇ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Özet

Bu araştırma ile, öğretmen adaylarının akademik erteleme ve akademik kendini engelleme davranışlarının farklı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde farklı bölümlerde öğrenim görmektedir olan 241 öğretmen adayıyla yürütülmüştür. Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarını belirlemek amacıyla Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen 19 maddeden oluşan beşli likert tipinde bir ölçek olan Akademik Erteleme Ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçekteki maddeler: beni hiç yansıtmıyor, beni çok az yansıtmıyor, beni çoğunlukla yansıtmıyor, beni tamamen yansıtmıyor şeklindedir. Ölçekten alınan yüksek puan, öğrencilerin akademik ertelemeci olduklarını göstermektedir. Akademik erteleme ölçeğinin Cronbach alpha güvenirlik katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Öğretmen adaylarının akademik kendini engelleme davranışlarını belirlemek amacıyla Urdan ve Midgley (2001) tarafından geliştirilmiş ve Anlı, Taş, Güneş, Yazgı ve Sevinç (2018) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış olan Akademik Kendini Engelleme Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı .81 olarak bulunmuştur. Elde edilen verilerin analizinde frekans, ortalama, standart sapma ve t testi, tek yönlü ANOVA analizi ve basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Akademik erteleme davranışı ve akademik kendini engelleme davranışının branş, sınıf düzeyi ve cinsiyete göre gruplar arasında anlamlı farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Öğretmen adaylarının akademik erteleme ölçeği ve akademik kendini engelleme ölçeği toplamının orta düzeyde olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları ve öğretmen adaylarının akademik kendini engelleme davranışları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları ve öğretmen adaylarının akademik kendini engelleme davranışları branşa göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğretmen adaylarının akademik kendini engellemelerinin akademik erteleme davranışına yönelik varyansın %6.6'sını açıkladığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, akademik erteleme, akademik kendini engelleme.

ORMAN OKULU ETKİNLİKLERİNDE REHBERLİK YAPAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ UYGULAMALAR HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Arş. Gör. Merve EKER ÇELEBİ
Pamukkale Üniversitesi

Prof. Dr. Fatma TAŞKIN EKİCİ
Pamukkale Üniversitesi

Özet

Orman okulu yaklaşımı, geleneksel sınıf ortamlarından farklı olarak, doğal ortamlarda eğitim veren ve öğrencilere doğal çevre ile etkileşimde bulunma fırsatı sunan bir eğitim modelidir. Açık havada gerçekleştirilen bu etkinliklerde, öğrenciler somut deneyimler yaşarken, doğayla doğrudan bağlantı kuran ve çevresel bilinçlilik kazanan, öğrenci merkezli bir yaklaşımı barındıran, katılımcıların sosyal ve duygusal gelişimini destekleyen ve yaratıcılık ve özgüvenlerini geliştiren bir yaklaşımdır. Doğal ortamın sunduğu imkanlarla öğrenme süreci zenginleştirilir ve öğrencilere farklı öğrenme deneyimleri yaşatır. Bu yaklaşımın ışığında Pamukkale Üniversitesi Çocuk Üniversitesi bünyesinde gerçekleşen Orman Okulu Temelli Yaz Programı düzenlenmiştir. Bu çalışmada düzenlenen programda görev alan öğretmen ve rehberlerin uygulanan orman okulu programını değerlendirmeleri hedeflenmiştir. Veriler on rehber ve dört eğitimciden toplanmıştır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada beş sorudan oluşan açık uçlu görüşme soruları yöneltilmiş ve veriler doküman analizi ile çözümlenmiştir. Görüşme soruları SWOT Analizi başlıklarına göre oluşturulmuştur. Çalışmanın sonucunda öğretmenler ve rehber doğayla bağlantıların arttığını, hayatın içinden somut deneyimler elde ettiklerini, otantik öğrenme deneyimleri ile birçok disiplini bir arada ele alınmasını programın güçlü yönleri olarak belirtilmiştir. Öğretmen adaylarından oluşan rehberler için iyi bir deneyim ve tecrübe oluştururken sınıf içi iletişim ve düzeni sağlama, sorun çözme, sabırlı davranma gibi becerilerini geliştirdiğini ifade etmişlerdir. En zorlu yanları ise disiplin, hava sıcaklığı ve organizasyon/planlama sorunlardan bahsetmişlerdir. Hem rehberlerin hem de katılımcıların bireysel gelişimlerine katkı sağlaması, yaşam becerilerini geliştirmesi ve doğa hakkında daha çok bilgi sahibi olmaları ve doğaya yakınlaşma fırsatı sağlaması fırsatlar olarak ele alınmıştır. Karşılaşılan tehditlerde hava durumu, güvenlik ve küçük yaş gruplarının dikkatlerinin dağılması ve hazırbulunusluk düzeylerinin farklı olması ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Orman okulu yaklaşımı, doğa eğitimi, SWOT analizi.

SPOR KULÜPLERİNDE ÖRGÜTSEL ÖĞRENME İLE ÖRGÜTSEL İNOVASYON ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Demet ÖVELEK

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi

Dr. Selman ÇUTUK

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı Spor örgütlerinde örgütsel öğrenme ile örgütsel inovasyon arasındaki ilişkinin incelenmesi olarak belirlenmiştir. Bu çalışma ilişkisel tarama modelinde düzenlenmiştir. İlişkisel model, bir ya da birden çok değişken arasında ilişkinin belirlendiği modeldir. Bu çalışmanın örnekleme basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen spor örgütlerinde çalışan 242 iştirakçilerden mütessekkildir. Çalışmamız 2022- 2023 yılı içerisinde İstanbul'daki spor örgütlerine uygulanmıştır. Verilerin çözümlemesi IBM SPSS 25.0 programı kullanılmıştır. Çalışmada değişkenlere ait ortalama ve standart sapma gibi betimleyici istatistiklerden yararlanılmıştır. İlk olarak Örgütsel Öğrenme ve İnovasyon ölçeklerinin normal dağılım hipotezine uygunluğu çarpıklık ve basıklık katsayılarına bakılarak tespit edilmiş ve parametrik test yöntemleri kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğinin belirlenmesinde basıklık/çarpıklık katsayıları incelenmiştir. Gerçekleştirilen çözümlemeler neticesinde varyansların normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Örgütsel Öğrenme Ölçeği alt boyutları ve Örgütsel İnovasyonun bütün aşamalarında çarpıklık ve basıklık katsayısının istenilen değerler arasında olması ile yapılan çözümlemelerde bağımsız örneklem t-Testi, tek taraflı değişke çözümlemesi (ANOVA) ve Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu ve regresyon çözümleme teknikleri kullanılmıştır. Bu çalışmamızın sonuçlarına göre; Örgütsel Öğrenme Düzeylerinin Örgütsel İnovasyon değişkesini istatistiki açıdan anlamlı ve pozitif yönde yordadığı ($\beta=0,959$, $t=34,824$, $p<0.001$) bulunmuştur. Başka bir anlatımla, çalışmaya katılan iştirakçilerin örgütsel öğrenme puanları Örgütsel İnovasyon puanlarını pozitif yönde etkilemektedir. Bunun yanı sıra regresyon eşitliği incelendiği ve öteki yordayıcı değişkenler sabit tutulduğu vakit; katılımcıların Örgütsel Öğrenme seviyesindeki bir birimlik artış, Örgütsel İnovasyon düzeyinde, 0,959'luk bir artış sağlayacaktır. Çalışmanın sonucunda öneri olarak spor örgütlerinde bireysel öğrenme, ve grup öğrenmeyi destekleyici eğitim programları düzenlenebilir. Bu kapsamda spor bilimleri alanındaki özellikle spor örgütlerinin yönetiminde inovasyonel yönetim modelleri kullanılarak örgütsel öğrenme ve örgütsel performans yukarı çıkarılabilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, örgütsel öğrenme, örgütsel inovasyon.

TÜRKİYE'DE KENDİNİ YÖNETME İLE İLGİLİ YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİNİN SİSTEMATİK İNCELEMESİ

Arş. Gör. Burcu YAPAR
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Özet

Eğitim alanında araştırmalar arttıkça yaklaşımların ve eğitimde kullanılan stratejilerin değiştiği görülmektedir. Eğitimde gerçekte neyin işe yaradığını araştıran kanıt temelli uygulamalardan biri olan kendini yönetme, eğitimin başlıca amaçlarından bireylerin kendi yaşam sorumluluğunu almalarına, bağımsız bir yaşam sürdürmelerine katkı sağlamaktadır. Bu çalışmada da Türkiye’de lisansüstü çalışmalarda kendini yönetme ile ilgili tezlerin sistematik olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Tezlere Ulusal Tez Merkezi veri tabanında “kendini yönetme” “self management” kavramları aratılarak ulaşılmıştır. Tarama sonucunda eğitim alanında gerçekleştirilen, öğrencilerden veri toplandığı veya bir kendini yönetme müdahalesinin/öğretiminin uygulandığı 10 tez çalışması araştırmaya dahil edilmiştir. Elde edilen tezler; gerçekleştirildiği bilim dalı, araştırmanın yapıldığı yıl, araştırmanın amacı, katılımcıları, araştırma yöntemi, veri toplama araçları ve sonuçlar bağlamında ele alınmıştır. İncelemeler sonucunda, gerçekleştirilen tezlerin daha çok özel eğitim alanında olduğu, kendini yönetme becerisinin özel gereksinimli öğrencilere öğretilbildiği ve uygulanan müdahalelerin olumlu sonuçlar verdiği bulunmuştur. Bunun yanında tezlerin katılımcılarını genellikle küçük yaş gruplarının oluşturduğu görülmüştür. Sonuçlar ele alındığında kendini yönetme ile ilgili yürütülen tez sayısının az olması “kendini yönetme” kavramının henüz sahada yeterince bilinmiyor veya uygulanamıyor olması olabilir. Bu durumun da kendini yönetmenin önce öğretici/ uygulayıcı tarafından sergilenmesi gereken bir beceri olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Bu bağlamda kendini yönetme, kendini izleme, öz belirleme gibi stratejilerin eğitim fakültelerinin müfredatına dahil edilmesi sağlanarak bağımsız bireyler yetiştirmeye katkıda bulunulabilir.

Anahtar Kelimeler: Kendini yönetme, özel eğitim, sistematik derleme.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN STEM ETKİNLİKLERİNE YÖNELİK ÖZ YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Uğur BAHÇEPINAR
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Ferhat KARAKAYA
Yozgat Bozok Üniversitesi

Özet

STEM eğitim yaklaşımı, küresel boyutta rekabet gücü oluşturabilecek nitelikli bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Öğrencilerin STEM disiplinlerine yönelik öz yeterliklerinin yüksek olması hedeflerin sorunsuz gerçekleşmesini sağlayacaktır. Bu çalışmada, ortaokul öğrencilerinin STEM etkinliklerine yönelik öz-yeterliklerini ölçebilecek geçerli ve güvenilir ölçek geliştirilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, ortaokul öğrencilerinin STEM etkinliklerine yönelik öz-yeterliklerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Tarama deseninin kullanıldığı araştırma, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında 786 ($N_1=445$; $N_2=341$) ortaokul öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda; χ^2/df değeri ve model-yapı uyumunun mükemmel derece uyum, CFI ve TLI değerlerine de göre iyi derecede uyum gösterdiği güvenilirlik katsayısı (0.939) olan "STEM Etkinlikleri Öz Yeterlik Ölçeği (STEM-EÖYÖ)" geliştirilmiştir. Ayrıca araştırma sonucunda, ortaokul öğrencilerinin STEM etkinlikleri öz yeterlik puanlarının cinsiyet, okul türü, sınıf düzeyi ve teknolojik kullanım sıklığı değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Ancak, öğrencilerin başarı puanlarına göre STEM etkinlikleri öz yeterliklerinin istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: STEM, STEM öz yeterlik, ortaokul öğrencileri

PSİKODRAMA YOLUYLA STRESLE BAŞ ETME BECERİLERİ GRUP ÇALIŞMASININ ETKİLİĞİ

Simel PARLAK

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, şirket çalışanlarının çalışma sürecinde etkili, yaratıcı ve spontan becerileri kazanmalarını sağlamaktır. Bu süreçte psikodrama ile; çalışanların stres yönetim becerilerini edinmeleri, problem çözme yollarını öğrenmeleri, çatışma durumları ile baş edebilmeleri, yeni davranış denemeleri yapmaları, farkındalıklar, aldıkları roller, paylaşımlar ile zenginleşmeleri ve güçlenmeleri amaçlanmaktadır. Araştırmada stresle baş etme becerilerine yönelik psikodrama yöntemiyle grup çalışmasının, stresle baş etme becerileri üzerindeki etkisi, oturum sonrası uygulanan derecelendirme ölçeği ve nitel sorularla test edilmiştir. Çalışma, stresle baş etme becerilerine yönelik grup çalışmasına katılmamış ve bir şirket bünyesinde çalışan 10'ar kişilik iki grup ile yürütülmüştür. Veri toplamada sosyo-demografik bilgi formu, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Derecelendirme ölçeğine ilişkin frekans analizi yapılmış ve nitel sorulara ilişkin içerik analizi yapılmıştır. Derecelendirme sonucunda etkinliklerin katılımcılar üzerinde bıraktığı olumlu etki, grup üyelerinin grup çalışmalarına katılımı, çalışmada grup yöneticisine ilişkin memnuniyet derecesi birbirine yakın bir seyir izlemiştir. İçerik analizi sonucunda Stresle Baş Etme, Grup Kohezyonunu Arttırma, Kendini Tanıma, Sıkıntıları Paylaşma, Farkındalık, Rahatlama temalarının ortaya çıktığı görülmektedir. Grup çalışmasının, stresle baş etme becerilerine ilişkin farkındalık kazandırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Psikodrama, stres, iş yaşamı, çocuk evliliği, mülteci kadınlar, erken evlilik, kadın deneyimleri.

OKUL YÖNETİMİNDE KALİTE GÜVENCESİ

Vildan ÖZGEN
Milli Eğitim Bakanlığı

Prof. Dr. Ali Rıza ERDEM
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, farklı okul türlerinde görev yapan okul yöneticilerinin kalite güvencesi uygulamalarına ilişkin görüşlerini tespit etmektir. Çalışmada okul yöneticilerinin okul yönetiminde kalite ve kalite güvencesine yönelik görüşlerini araştırmak için nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji (olgubilim) kullanılmıştır. Amaca yönelik örneklem metotlarından kartopu örneklem metodu kullanılarak, gönüllülük esasına dayanarak farklı okul türlerinde görev yapmakta olan 8 okul yöneticisine araştırmacılar tarafından geliştirilen *yarı yapılandırılmış "Okul yönetiminde kalite güvencesi görüşme formu"* uygulanmıştır. Elde edilen veriler içerik analiziyle çözümlenmiş ve benzerlikleri göz önünde bulundurularak temalar oluşturulmuştur. Araştırma bulgularına göre okul yönetiminde kalite güvencesinin sağlanması ve geliştirilebilmesi için okul yöneticilerine önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul yönetimi, kalite güvencesi, okul yöneticileri, öğretmen, öğrenci.

YÜKSEKÖĞRETİM ALANINDA ÖĞRENME ANALİTİĞİ: YAPAY ZEKA'NIN DÖNÜŞTÜRÜCÜ ROLÜ

Dr. Rıdvan Kağan AĞCA
Kırıkkale Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada Yükseköğretimde kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri sunmak üzere Yapay Zekâ (YZ) ve Öğrenme Analitiğinin (ÖA) birleştirilmesinin dönüştürücü potansiyeli ele alınmaktadır. Kişiselleştirilmiş öğrenmenin amacı, geleneksel herkese uyan tek tip yaklaşımdan uzaklaşarak, eğitim deneyimlerini bireysel öğrencilerin özel gereksinimlerini, ilgi alanlarını ve yeteneklerini karşılayacak biçimde şekillendirmektir. Kurumlar, YZ ve ÖA'dan yararlanarak, YZ algoritmalarının gerçek zamanlı özelleştirilmiş öğrenme deneyimleri sunmak için büyük miktarda öğrenci verisini analiz ettiği dinamik uyarlanabilir öğrenme ortamları yaratabilmektedir. Çalışma, kişiselleştirilmiş öğrenme ve bunun YZ ve ÖA ile entegrasyonu üzerine literatürü gözden geçirmekte, öğrenci merkezli yaklaşımların faydalarını ve Yapay Zekânın kişiselleştirilmiş geri bildirim sağlama, zorluk alanlarını tespit etme ve özel öğrenme kaynakları önerme potansiyelini vurgulamaktadır. Öğrenme Analitiği, öğrencilerin öğrenme modellerini, zorluklarını ve katılım düzeylerini belirlemek için eğitimcileri veriye dayalı içgörülerle güçlendirerek hedefe yönelik müdahaleler ve destek sağlamaktadır. Stanford Online Lisesi ve Michigan Üniversitesi'nin "Dijital İnovasyon Serası (Digital Innovation Greenhouse)" projesi olmak üzere iki vaka çalışması; kişiselleştirilmiş öğrenmenin başarılı uygulamalarını göstermektedir. Bu girişimlerde, yapay zekâ odaklı uyarlanabilir öğrenme platformları ve öğrenme analitiği, öğrenci katılımının, motivasyonunun ve akademik performansın artmasını sağlamıştır. Bununla birlikte kişiselleştirilmiş öğrenmenin yükseköğretimde benimsenmesi; teknik entegrasyon, etik hususlar, fakülte eğitimi ve kaynak tahsisi gibi zorluklarla karşı karşıyadır. Bu çalışmada, bu sorunları ele almak için teknoloji altyapısına yatırım yapılması, veri gizliliğinin korunması, öğretim üyelerine eğitim verilmesi ve inovasyon kültürünün desteklenmesi tavsiye edilmektedir. Geleceğe bakıldığında, yapay zekâ teknolojilerindeki gelişmelerin ve mevcut Öğrenme Yönetim Sistemleri ile sorunsuz entegrasyonun kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimlerini daha da geliştirmesi beklenmektedir. Eğitim kurumları, teknoloji geliştiricileri ve araştırmacılar arasındaki iş birliği, kanıta dayalı uygulamaları destekleyecek, kişiselleştirilmiş öğrenme yaklaşımlarında sürekli iyileştirme ve kapsayıcılık sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, kişiselleştirilmiş öğrenme, öğrenme analitiği.

İHL ARAPÇA DERS KİTAPLARINDA YER ALAN SÖZLÜ İLETİŞİM BECERİLERİ ETKİNLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Ersin ÇİLEK
Bartın Üniversitesi

Özet

İnsanlar arasında iletişimi sağlayan en etkili araç dildir. Günümüzde Arapça öğretiminde yapılan çalışmalar incelendiğinde sözlü iletişim becerilerine dair çalışmalara verilen önemin arttığı görülmektedir. Yabancı dil öğretiminde başarılı bir eğitimin gerçekleşmesi için gerekli olan unsurlardan biri amaca uygun ve okutulduğu öğrencilerin seviye düzeyine uygun tasarlanmış bir ders kitabı seçimidir. Yabancı dil öğretiminde ders kitabının sadece gerekli dil yapılarının öğretilmesini değil aynı zamanda öğrenciyi o dili konuşma ve anlama bağlamında da geliştirmesi beklenmektedir. Her ne kadar bu alanda çalışmaların arttığı görülsede de öğretim planlarının tüm yabancı dil becerilere aynı oranda veya yeterli düzeyde alıştırma ve etkinliklere yer verilmediği ve dil öğretim yöntemleri ve dil becerileri öğretiminde izlenen planın yer almadığı görülmektedir. Araştırmanın konusu, günümüzde İmam Hatip Liselerinde okutulmakta olan Arapça 9. ve 10. Sınıf Arapça ders kitaplarının sözlü iletişim becerilerine ve bu becerilerin geliştirilmesine yönelik alıştırma ve etkinliklerinin değerlendirilmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılarak kitapların değerlendirilmesi yapılmıştır. Araştırmada, dinleme ve konuşma becerilerine yönelik alıştırma ve etkinliklerin karşılaştırması, yeterliliği ve Arapça öğretimine etkileri değerlendirilmiştir. İncelenen ders kitaplarında yer alan alıştırma ve etkinliklerin güçlü ve zayıf yönleri tespit edilerek eleştirel bir bakış açısı ve bilimsel bilgiler çerçevesinde yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda İmam-Hatip Liselerinde okutulan ders kitaplarının daha etkin ve verimli hazırlanmasına ilişkin öneriler ve kitap içindeki ünitelerden yararlanarak örnek ders planı sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil becerileri, arapça öğretimi, ders kitabı, öğretim yöntemleri

THE IMPACT OF AN UPWARD BOUND PROGRAM ON STEM DEGREE ATTAINMENT

Dr. Khaliah SPROUL
Arcadia University
khaliah.1002@gmail.com

Abstract

The gaps in college access, enrollment, and degree attainment are topics that have not been resolved. Research has shown that underrepresented students are less likely to be involved in the academic and social experiences that contribute to success in college; such as participating in study group activities, interacting with faculty and students, participating in extracurricular activities, and utilizing support services provided. The overall goal of the study is to explore the critical influences of students' participation in the Upward Bound program services, particularly those that influenced their decision to obtain a postsecondary degree in STEM. In this mixed method study, I examined whether a selected Upward Bound program impacted STEM matriculation and degree attainment. This study utilized a Quantitative + qualitative mixed method approach to determine the overall effectiveness of the Upward Bound program on STEM degree attainment. Although there are many Upward Bound programs, this study only focused on one Upward Bound program site. Therefore, the data and results from this study reflect one program site; the results are not reflective of the entire TRIO Upward Bound federal program. This study confirms the need for pre-college programs to understand curricular improvement of content knowledge, pedagogy, and dispositions for STEM education.

Keywords: Upward Bound program, college, STEM education.

GÜVÂHÎ'NİN PENDNÂME'SİNDE YER ALAN DOSTLUK, DÜRÜSTLÜK VE SORUMLULUK DEĞERLERİNİN EĞİTİM AÇISINDAN İNCELENMESİ

Özge Berrak ÇABUK
Gazi Üniversitesi

Özet

Değer kavramı, bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan öğelerin bütünüdür. Değerler eğitimi, değerlerin bireylere aktarılma sürecidir. Değerlerin aktarılmasında ve tanımlanmasında pendnâme türünün büyük bir önemi bulunmakta, pendnâmeler geçmişte var olan değerlere ışık tutmaktadır. Güvâhî'nin 16.yüzyılda yazdığı bir öğüt ve ahlak kitabı olan, devrinin değerlerini yansıtmaları bakımından önemi bulunan Pendnâme adlı eser üzerinde yapılan bu çalışma eserde değerler eğitime dair bulguların, kavramların dostluk, dürüstlük ve sorumluluk değerleri temelinde tespit edilmesi ve yorumlanması amacı taşımaktadır. Bu amaçla Pendnâme incelenmiş, eserde değerler eğitime dair bulgular belirlenmiş, eser dostluk, dürüstlük ve sorumluluk değerleri çerçevesinde değerler eğitimi boyutuyla incelenmiştir. Pendnâme içerisinde yer alan değerlerin tanımlanmasında ve yorumlanmasında Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda Güvâhî'nin Pendnâme adlı eserinde Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı içerisinde yer alan dostluk, dürüstlük, sorumluluk, yardımseverlik, saygı, sevgi, vatanseverlik, adalet, özdenetim, sabır değerlerinin varlığı ve bu değerlerin dostluk, dürüstlük ve sorumluluk değerleri ile ihtiva ettikleri manalar bakımından ilgili ve ilişkili olduğu tespit edilmiş, ilgili değerlerin bireylerin eğitim sürecindeki etkisine ve önemine değinilmiş, elde edilen bulgular araştırmaya aktarılmıştır. Araştırma sürecinde veriler toplanırken konunun özelliğine bağlı olarak nitel araştırma yöntemlerinden faydalanılmıştır. Araştırma sürecinde kullanılan nitel yöntemler doküman/metin analizi, etnografik araştırma deseni ve homojen grup örnekleme teknikleridir.

Anahtar Kelimeler: Güvâhî, pendnâme, değer, değerler eğitimi.

İLKOKUL FEN BİLİMLERİ DERSİ KAZANIMLARININ ÜST DÜZEY DÜŞÜNME BECERİLERİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Ümmücan KÜÇÜK
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Burcu ŞENLER
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Özet

Bireyin akıl yoluyla bilgiye ulaşarak Dünya'yı algılama çabasına girdiği zihinsel sürece düşünme denilmektedir. Hızla gelişen bilim ve teknolojinin geldiği noktada çağımız, bireylerden temel düşünme becerilerinin ötesinde daha karmaşık bilişsel beceriler beklemektedir. 2018 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı'nda, fizik, kimya, biyoloji ve mühendislik alanlarında temel bilgi, beceri ve tutuma sahip olan, bilimsel süreç becerilerini kullanarak bilgi üreten, kendi öğrenmelerinden sorumlu olan, günlük hayatta karşılaştığı problemleri ve doğa olaylarını fen bilimleri ile ilişkilendirerek çözebilen, sosyo-bilimsel konulara katkı sağlayabilen fen okuryazarı bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir. Fen okuryazarı bireyler yetiştirmek, üst düzey düşünme becerilerine sahip öğrencilerle mümkün olacaktır. Bu doğrultuda öğrencilere, fen öğretiminde üst düzey düşünme becerilerini özümseyeceği etkinlikler sunmak önemli görülmektedir. Bu çalışmanın amacı Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı'nda yer alan 3. ve 4. sınıf kazanımlarını üst düzey düşünme becerileri bağlamında incelemektir. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, 2018 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı 3. sınıf ve 4. sınıf kazanımları arasında eleştirel düşünme becerisi ve analitik düşünme becerisini geliştirmeye yönelik kazanım sayısının, diğer üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik kazanım sayısından daha fazla olduğu saptanmıştır. Bunun yanında, 4. sınıf kazanımlarında yaratıcı düşünme becerisini geliştirmeye yönelik kazanım sayısının 3.sınıftan daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, her iki öğretim programında yansıtıcı düşünme becerisi, problem çözme becerisi ve üstbilişsel düşünme becerisi içeren kazanımların sınırlı sayıda olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yansıtıcı düşünme, problem çözme, beceri.

OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ DİJİTAL OYUN BAĞIMLILIK EĞİLİMLERİNİN EBEVEYNLERİNİN ÖZ YETERLİK DÜZEYLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Dr. Tuba BAĞATARHAN
Millî Eğitim Bakanlığı
tuba.bagatarhan@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı okul öncesi dönem çocuklarında dijital oyun bağımlılık eğiliminin ebeveyn öz yeterliği ve çeşitli değişkenlerle ilişkisinin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 152 çocuk ve ebeveynleri oluşturmaktadır. Araştırmada nicel araştırma modellerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler Dijital Oyun Bağımlılık Eğilimi Ölçeği (Budak ve Işıkoğlu, 2022), Yenilenmiş Berkeley Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçeği'nin Türkçe versiyonu (Güler-Yıldız ve diğ., 2021) ve Kişisel Bilgi Formu kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde bağımsız örneklem için t testi ve basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Bulgular ebeveynlerin öz yeterlikleri arttıkça çocuklarının çatışmaya girme eğilimlerinin, sürekli dijital oyun oynama yönelimlerinin ve genel olarak dijital oyun bağımlılık eğilimlerinin azaldığını göstermiştir. Lisans ve lisansüstü eğitim düzeyine sahip annelerin çocuklarının dijital oyunları hayata yansıtma eğilimlerinin lise veya altı eğitim düzeyine sahip annelerin çocuklarına göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu saptanmıştır. Lisans ve lisansüstü eğitim düzeyine sahip babaların çocuklarının sürekli dijital oyun oynama eğilimlerinin lise veya altı eğitim düzeyine sahip babaların çocuklarına göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu belirlenmiştir. Aile yapısına göre; anne babanın bir arada olduğu aile yapısında yetişen çocukların dijital oyunları hayata yansıtma eğilimlerinin, anne babanın ayrı olduğu aile yapısında yetişen çocuklara göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu saptanmıştır. Ebeveyn yaş grubuna göre; 40 yaş ve altı annelerin çocuklarının dijital oyun bağımlılık eğilimlerinin ve çatışmaya girme eğilimlerinin, 40 yaş üstü annelerin çocuklarına göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu tespit edilmiştir. 40 yaş ve altı babaların çocuklarının sürekli dijital oyun oynama eğilimlerinin, 40 yaş üstü babaların çocuklarına göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu saptanmıştır. Bulgular ebeveynlerin öz yeterliklerinin, yaşlarının, eğitim düzeylerinin ve aile yapılarının okul öncesi dönem çocuklarının dijital oyun bağımlılık eğilimlerini etkilediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital oyun bağımlılığı, ebeveyn öz yeterliği, okul öncesi dönem.

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA ÖĞRETMEN ÖZERKLİĞİNİN İNCELENMESİ

Aslı EROL

Millî Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Beste DİNÇER

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada öğretmen özerkliği, öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda farklı değişkenler açısından incelenmiştir. Çalışma, karma yöntem desenlerinden sıralı-açıklayıcı karma desen kullanılarak tasarlanmıştır. İlk aşamada veriler maksimum çeşitlilik örneklem yöntemi ile Ege Bölgesi Aydın ilinde görev yapmakta olan gönüllü 435 öğretmene uygulanan "Öğretmen Özerkliği Ölçeği" ile toplanmıştır. Öğretmenlerin mesleki özerklikleri alt boyutlarına göre incelendiğinde, en yüksek ortalama puanın öğretme süreci özerkliği, öğretim programı özerkliği, mesleki iletişim özerkliği, en düşük ortalama puanı ile mesleki gelişim özerkliği alt boyutları takip etmiştir. Öğretmenlerin özerklik düzeylerinde; cinsiyet, mesleki kıdem ve kademe değişkenlerinde anlamlı farklılıklar gözlemlenmiştir. Bu farklılaşma kapsamında, 0-5 yıl ve 11-15 yıl; 0-5 yıl ve 16-20 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin mesleki özerklik düzeyleri arasında, 0-5 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin; 11-15 yıl ve 16-20 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlere göre lehine istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç olduğu göze çarpmaktadır. İlkokul ve lise kademelerinde; ortaokul ve lise kademelerinde görev yapmakta olan öğretmenlerin mesleki özerklik düzeyleri arasında, ilkokulda ve ortaokulda görev yapmakta olan öğretmenlerin; lisede görev yapmakta olan öğretmenler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmüştür. İkinci aşamada bu farklılıklara ilişkin görüş elde etmek için cinsiyet, mesleki kıdem ve kademeye göre amaçlı örneklem yöntemi ile belirlenmiş 12 öğretmen ile yarı yapılandırılmış görüşme formu ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar, öğretmenlerin öğretim programında yer alan konulara ve öğrenme-öğretme sürecine ilişkin esnek bir program anlayışıyla derslerini öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyine göre değişkenlik gösteren öğretim yöntem ve teknikleriyle çeşitlendirdiklerini, bu açıdan kendilerini özerk hissettiklerini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen özerkliği, mesleki özerklik, öğretim programı özerkliği.

FARKLI SOSYOEKONOMİK ÇEVRE OKULLARIN SAHİP OLDUKLARI KAYNAKLAR

Hatice ŞAN
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Emine ÖNDER
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Özet

Bu araştırmada, farklı sosyoekonomik çevreye sahip okulların maddi, insan gücü ile alt yapı ve fiziki kaynaklarını incelemek amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel araştırma modeli benimsenmiştir. Araştırma, İç Batı Akdeniz Bölgesindeki bir ilin Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı resmi ilk ve ortaokulları üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada evrene ulaşmak hedeflendiği için örneklem belirleme yoluna gidilmemiş; gönüllülük esasına göre araştırma kapsamındaki okulların okul müdürleri çalışma kapsamına alınmıştır. Araştırmada ulaşılan okul müdürlerinin 40'ı ilkokulda, 36'sı ortaokulda görev yapmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen soru formu kullanılmıştır. Araştırmanın nicel verileri, SPSS programına aktarılarak yüzde, frekans, ortalama ve standart sapma gibi betimsel analizlere tabi tutulmuştur. Nitel veriler ise betimsel içerik analiz yöntemiyle deşifre edilmiştir. Araştırma sonucunda, mali ve insan kaynağı açısından yüksek sosyoekonomik çevreye sahip okulların daha avantajlı olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca araştırmada, alt yapı ve fiziki kaynak özelliği açısından genel anlamda büyük bir farklılaşmanın olmadığı, ancak projeksiyon, fotokopi, yazıcı gibi donanım, bilgisayar odası, internet bağlantısı, öğretimle ilgili bilgisayar yazılımı ve spor salonu eksikliği/uygunluğu yönünden yüksek sosyoekonomik çevre okullarının daha iyi durumda oldukları tespit edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına bağlı olarak, okul seçme hakkına sahip olmayan bir öğrenciyi farklı dezavantajlarla karşı karşıya getirmemek için parasal ve parasal olmayan kaynak dağılımının okulların ihtiyaçları ve öğrenci profili doğrultusunda yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul, okul çevresi, sosyoekonomik düzey, okul kaynakları.

LİSELERDE ÖRGÜTSEL MUHALEFET: KONULARI, NEDENLERİ VE SONUÇLARI

Müjdat GÜNTEKİN
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Emine ÖNDER
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Özet

Araştırmada okullarda hangi konularda muhalefetin ortaya çıktığı, ortaya çıkma sebepleri ve muhalefetin öğretmenler, yöneticiler ve okul için sonuçları incelenmiştir. Araştırma, olgubilim yöntemiyle yürütülmüştür. İç Batı Akdeniz Bölgesindeki bir ilde yürütülen araştırmada, ortaöğretim kademesinde farklı okul türlerinde görev yapan 12 okul yöneticisi, 13 öğretmen araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Veriler içerik analiziyle deşifre edilmiştir. Araştırmada okullarda öğretimin planlanmasıyla ilgili ders programı ve paylaşımı, sınav programı ve seçmeli dersler konularında; ders dışı görevler kapsamında nöbetler, belirli gün ve haftalara, sosyal ve sportif etkinliklere ve diğer işlere ilişkin görevlendirmeler, okulda yürütülen projeler, angarya işler konularının yanı sıra denetim/kontrol, ek ders ve kılık kıyafet konularında da muhalif davranışların ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Bu konularda muhalefet davranışların ortaya çıkması eğitim öğretim sürecini iyileştirme ve başarıyı artırmaya yönelik örgütsel nedenlere; adaletsizlik, karar alma tarzı, etkisiz yöneticilik gibi yönetsel nedenlere; kişisel çıkarlar, değişime direnç, tembellik, görev/sorumluluk bilinci yoksunluğu ve hayat görüşü/ideolojik görüş farklılığı ve kişilik özellikler gibi kişisel nedenlere bağlanmıştır. Muhalefetin muhalif öğretmen, okul müdürü ve okul için olumlu ve olumsuz birçok sonuç ortaya çıkardığı anlaşılmıştır. Muhalefet, muhalif öğretmenin değerinin artmasına katkı verirken mobbing, tehdit, dışlanma, görev yeri değişikliğine kadar uzanan birçok olumsuz yaptırımla karşılaştığı anlaşılmıştır. Muhalefet, okul müdürü için gelişme/güçlenme, farkındalık oluşturma gibi olumlu yansımaların yanında destek arama, yalnız kalma, otorite ve karar verme gücünü kaybetme, görevden alınma gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir. Okul için gelişme, daha demokratik bir iklim oluşturma gibi olumlu; huzursuz bir ortam, verim düşüklüğü, gruplaşma, iletişim sorunları gibi olumsuz yansımalarının olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okullarda muhalefet konuları, örgütsel muhalefetin nedenleri, örgütsel muhalefetin sonuçları.

OKUL MÜDÜRLERİN ÖĞRETİMSSEL LİDERLİK DÜZEYLERİ

Prof. Dr. Erkan KIRAL
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Zeynep Kübra OKYAY
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Araştırmada, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Aydın ilinde resmi ortaöğretim kurumunda görev yapan öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerinin öğretimsel liderlik düzeylerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu", ve "Öğretim Liderliği Davranışları Ölçeği" kullanılmıştır. Veri analizinde betimsel ve kanıtlamasal istatistik teknikleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerinin öğretimsel liderlik düzeyleri bütün alt boyutlarda ve ölçeğin genelinde yüksek düzeyde bulunmuştur. Cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, hizmet süresi ve okuldaki çalışma süresi gibi değişkenlerine göre öğretmenlerin okul müdürlerinin öğretimsel liderlik düzeyine ilişkin algıları anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Branş değişkenine göre öğretmenlerin okul müdürlerinin öğretimsel liderlik düzeyine ilişkin algıları; öğretim süreci ve öğrencilerin değerlendirilmesi, öğretmenlerin desteklenmesi ve geliştirilmesi boyutlarında ve genel öğretimsel liderlikte anlamlı bir fark göstermiş; sözel branştaki öğretmenlerin algıları diğer branştaki öğretmenlerin algılarından yüksek bulunmuştur. Okul türü değişkenine göre genel liselerde görev yapan öğretmenlerin okul müdürlerinin öğretimsel liderlik düzeyine ilişkin algıları; düzenli öğrenme-öğretme çevresi ve iklimi oluşturulması dışındaki tüm boyutlarda ve genel öğretimsel liderlikte meslek lisesinde görev yapan öğretmenlerin algılarından yüksek bulunmuştur. Okulun sosyo ekonomik durumu değişkenine göre sosyo ekonomik durumu orta düzeyde olan okullarda görev yapan öğretmenlerin okul müdürlerinin öğretimsel liderlik düzeyine ilişkin algıları; okul amaçlarının belirlenmesi ve paylaşılması, düzenli öğrenme-öğretme çevresi ve iklimi oluşturulması boyutlarında ve genel öğretimsel liderlikte sosyo ekonomik durumu düşük düzeyde olan okulda görev yapan öğretmenlerin algılarından yüksek çıkmıştır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak uygulamacı ve araştırmacılara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, öğretimsel liderlik, okul müdürü, öğretmen.

KENDİNİ GERÇEKLEŞTİREN MOBBİNG (BAŞTA YAŞADIKLARI MOBBİNG OLMAYAN ÖĞRETMENİN DAVRANIŞLARI MOBBİNG'E SEBEBİYET VERİR Mİ?)

Sedat DEĞER
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ULUTAŞ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu araştırmada; Aydın İli Efeler İlçesinde görev yapan okul müdürleri ve öğretmenlerin görüşleri alınarak başta yaşadıkları mobbing olmayan öğretmenin bu yöndeki düşünce ve davranışlarının okul müdürünü de etkileyerek zamanla mobbinge sebebiyet verip veremeyeceğini belirlemek amacıyla yapılmıştır. 8 okul yöneticisi ve 9 öğretmen ile görüşme yapılmak suretiyle uygulanan bu araştırmada; nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak görüşme tekniği tercih edilerek yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Ayrıca içerik analizi yoluyla katılımcılardan gelen cevaplar doğrultusunda oluşan benzer veriler tanımlanarak beliren ortak kavramlar ile temalar çerçevesinde toplanmıştır. Elde edilen verilerin içinde saklı olabilecek ve araştırma konusuna yardımcı olabilecek olgular ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Elde edilen bazı verilerde, öğretmenlerin mobbing uyguladığını düşündüğü okul müdürlerinden gelen görevleri yapmaktan kaçındığı yönünde görüş bildirdikleri ve okul müdürlerinin de mobbing iddiasında bulunan ve verdikleri görevleri yapmaktan kaçınan öğretmene soruşturma açacakları yönünde görüş bildirdikleri görülmüştür. Görüşlerin analizinde en başta mobbing olmasa da okul müdürünün kendisine mobbing uyguladığı iddiasında bulunan öğretmenin kendini gerçekleştiren kehanette olduğu gibi bu yöndeki inanç ve davranışlarının etkisiyle zamanla okul müdürünü de etkileyerek olumsuz duyguların oluşmasına ve mobbing sayılabilecek davranışlar ile eylemlerin oluşup mobbinge dönüşeceği sonucu çıkmıştır. Araştırma, başta yaşananlar aslında mobbing olmasa da öğretmenin mobbing'e maruz kaldığı inancıyla yapmış olduğu tutum ve davranışların okul müdürünü de etkileyerek zamanla mobbing'e sebebiyet verilmesinin önüne geçilmesi açısından önemlidir. Bu yüzden bu araştırma kapsamında mobbing'e dair iddiada bulunulduğu andan itibaren yaşanan sürecin mobbing olup olmadığının bir an evvel araştırılarak tespit edilmesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca bu araştırma "Kendini Gerçekleştiren MOBBİNG" kavramına değinilerek literatüre ilk kez kazandırılması bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Kendini, gerçekleştiren, mobbing.

ÖZEL YETENEKLİLERİN EĞİTİMİ ALANINDA BİR ANALİTİK DÜŞÜNME STRATEJİSİ ÖRNEĞİ: KAVRAM GELİŞİMİ

Dr. Öğr. Üyesi Şule DEMİREL DİNGEÇ
Anadolu Üniversitesi, Eskişehir

Özet

Özel yetenekli öğrencilerin normal gelişim gösteren öğrencilere göre farklı gereksinimleri olması onlara yönelik eğitsel uygulamalarda da farklılaşma gerektirmektedir. Özel yeteneklilerle çalışan uzmanlar farklı öğretim teknikleri ve stratejileriyle de farklılaştırma yapabilirler. Özel yetenekli öğrencilerle birebir çalışacak veya onlarla çalışacak öğretmenlerin gelişimine katkı sağlayacak kişilerden bir boyutu bilim uzmanları oluşturmaktadır. Bu çalışmada birer bilim uzmanı adayı olan özel yeteneklilerin eğitimi alanında tezli yüksek lisans öğrencilerinin, "Kavram Gelişimi" stratejisine ilişkin bir uygulama örneği paylaşmak amaçlanmıştır. Çalışmanın katılımcılarını 2021-2022 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi Özel Yetenekliler Eğitimi yüksek lisans programı Analitik Düşünce Modelleri dersini alanların tamamı olan 6 kişi oluşturmaktadır. Kavram gelişimi stratejisi, öğrencilerin kavramları oluşturma, netleştirme ve genişletme için olanak sağlar. Strateji uygulanırken öğrenciler bir kavramla veya deneyimle ilgili öğeleri listelerler. Daha sonra bunları bazı benzerliklerine veya aralarındaki ortak ilişkilere göre sınıflandırırlar. Bu sınıflamalarla elde edilen gruplara isimler bularak, grupları etiketlendirirler. Listelenen öğeleri ürettikleri diğer etiketler altında toplarlar. Ayrıca etiketleri de daha kapsayıcı etiketlerin altına yerleştirebilirler. Dolayısıyla verilerin sürekli yeniden düzenlendiği bir bilişsel süreç aktive olur. Çalışmadaki katılımcılar "eleştiri" temasını seçmişler ve stratejiyi uygulamışlardır. Uygulamanın sonunda seçilen temaya ilişkin "Duygu durum bozuklukları, "Gelişim" gibi kapsayıcı başlıklar oluşturmuşlardır. Bu çalışmayla konuyla ilgilenen uzmanlar, öğretmenler, öğretmen adayları gibi paydaşlar analitik düşünmeyi geliştiren bir strateji olan kavram gelişimi stratejisinin hem teorik aşamalarını hem de nasıl uygulanabileceğini inceleme fırsatı bulabilecektir.

Anahtar Kelimeler: özel yeteneklilerin eğitimi, analitik düşünme, kavram gelişimi.

OKUL MÜDÜRLERİNİN ETİK LİDERLİK DÜZEYLERİ

Prof. Dr. Erkan KIRAL
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Yusuf AKBAŞ
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Araştırma öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerinin etik liderlik düzeylerini ortaya çıkarmak amacıyla ile yapılmıştır. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu", ve "Etik Liderlik Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma, Aydın ili Efeler ilçesinde araştırmaya gönüllü katılan 314 katılımcı ile yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama araçları ile toplanan verilerin analizinde betimsel ve kanıtlamasal istatistik teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerinin etik liderlik düzeyleri davranış ve karar boyutlarında çok yüksek; iletişim ve iklim boyutlarında ise yüksek düzeyde bulunmuştur. Okul müdürleri en çok davranış sonra sırası ile karar, iletişim ve iklim boyutunda etik liderlik davranışı göstermektedir. Okul müdürlerinin genel etik liderlik düzeyi yüksektir. Cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu ve kıdem değişkenlerine göre öğretmenlerin okul müdürlerinin etik liderlik düzeyine ilişkin algıları hem genel etik liderlikte hem de boyutlarında anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Yaş değişkenine göre öğretmenlerin okul müdürlerinin etik liderlik düzeyine ilişkin algıları iklim, davranış, karar boyutlarında ve genel etik liderlik bağlamında anlamlı bir farklılık göstermemiş ancak 35 yaş ve altında olan öğretmenlerin iletişime ilişkin puan ortalaması, 46 yaş ve üzeri olan öğretmenlerin puan ortalamalarından yüksek bulunmuştur. Branş değişkenine göre öğretmenlerin okul müdürlerinin etik liderliğine ilişkin algı düzeyleri, iklim ve davranış boyutlarında anlamlı bir farklılık göstermemiş, ancak sözel alan branş öğretmenlerinin karar ve iletişim boyutlarında ve genel etik liderlik bağlamında puanlarının yetenek branşında görevli öğretmenlerin puanlarından daha yüksek olduğu saptanmıştır. Çalışma süresi değişkenine göre süresi 3 yıl ve daha az olan öğretmenlerin tüm boyutlarda ve genel olarak etik liderlik algısı çalışma süresi 7 yıl ve üzerinde olan öğretmenlerden daha yüksek bulunmuştur. Söz konusu bulgulara dayalı olarak okul müdürlerinin etik liderlik düzeylerinin korunması ve geliştirilmesi için uygulamacı ve araştırmacılara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Etik, lider, etik lider, okul müdürü, öğretmen.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKADEMİK OKURYAZARLIKLARINA İLİŞKİN ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Dr. Yeliz ÖZKAN HİDİROĞLU
Milli Eğitim Bakanlığı

Prof. Dr. Abdurrahman TANRIÖĞEN
Pamukkale Üniversitesi
atogen@gmail.com

Özet

Akademik okuryazarlık bilimsel bilgileri anlama ve kullanma, bilgileri sistematik hale getirebilme ve sunabilme becerisidir. Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının akademik okuryazarlıklarına ilişkin algıları ve bu algıların çeşitli değişkenlere göre anlamlı düzeyde farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymaktır. Araştırma nicel araştırmalardan betimsel tarama modelindedir. Araştırmanın örneklemini Ege Bölgesi'ndeki bir kamu üniversitesinde eğitim fakültesinde öğrenim gören 359 öğretmen adaydır. Araştırmada uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Demir ve Deniz'in (2020) "Akademik Okuryazarlık Ölçeği" kullanılmış ve veriler çevrimiçi olarak toplanmıştır. Öğretmen adayları akademik okuryazarlıklarını yüksek olarak algılamaktadır. Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık veya boyutlarına ilişkin algılarında cinsiyetlerine göre anlamlı farklılıklar belirlenmezken; sınıf, bölüm, öğretim türü, yaş, lisansüstü eğitim alma isteklerine göre anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Literatürde akademik okuryazarlıkla ilgili sınırlı çalışma bulunmaktadır. Bilginin aktif kullanıcıları ve aktarıcıları olacak öğretmen adaylarının araştırma becerilerine yönelik bu kavrama ilişkin verilerin ortaya konmasının literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademik okuryazarlık, betimsel tarama modeli, öğretmen adayları.

2018 SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN MESLEKİ YÖNLENDİRME BOYUTUNDA İNCELENMESİ

Feyza KABALAY

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrencisi

Doç. Dr. Mavi AKKAYA YILMAZ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Meslek seçimi ve seçilen mesleğin bireyin istek ve ihtiyaçlarını karşılayabiliyor olması insanın gelişim görevlerinden biridir. Günümüzde bireyler meslek seçimi konusunda doğru bir karar verebilmesi için öncelikle ne istediğini bilmesi ve bu seçime ulaşma yolunda karşılaştığı bütün problemleri saptaması gerekmektedir. Ancak günümüzde bireyler kendi ihtiyaçlarından ziyade toplumun ve popüler kültürün etkisine dayanarak meslek seçimlerini yapmaktadır. Bu seçimlerin sonucunda ise hayal kırıklığına uğramış ve farkındalığı düşük bireyler yetişmektedir. Bireyler öğrenim hayatına başladığı ilk günden itibaren mesleki yönlendirmelere tabii tutulmalıdır. Bu konuda Sosyal Bilgiler Öğretim Programının özel amaçlarından biri olan özgür bir birey olarak fiziksel, duygusal özelliklerinin; ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varması amacına göre bireylerin ihtiyaç duydukları alana yönlendirilmeleri hedeflenmektedir. Bu çalışmanın amacı 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programının meslek seçimi ve mesleki yönlendirme boyutunda incelenmesidir. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden biri olan doküman analizi tekniği uygulanacaktır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle incelenecektir. Çalışmanın sonucunda sosyal bilgiler öğretim programlarında mesleki yönlendirme boyutunun üzerinde daha fazla durulması ve yeni bir beceri kazandırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Yönlendirme, Sosyal Bilgiler, Öğretim Programı,

SOCIOSCIENTIFIC ISSUES: UNDERSTANDING STEM SUBJECTS THROUGH INTEGRATED CONTEXTS IN EVERYDAY LIFE

Dr. Augusto Z. MACALALAG, Jr.
Arcadia University

Zachary MINKEN
Arcadia University

Dr. Kelly FEIGHAN
Public Health Management Corporation

Megan RICHARDSON
Public Health Management Corporation

Abstract

The socioscientific issues (SSIs) framework is situated in the landscape of educational reform and promotes the use of real-world contexts related to students' lives. SSIs are often debatable and controversial, involving discussions of science, technology, engineering, and mathematics (STEM) concepts along with cultural, moral, and ethical reasoning. SSIs promote functional scientific literacy among students such as evaluating evidence, weighing multiple perspectives, formulating arguments, and engaging in civic actions. However, most teachers do not have necessary knowledge, pedagogical skills, and experiences to incorporate SSIs in their classrooms. In this study, we engaged our teachers in approximately 100 hours of professional development (PD) for two consecutive years through summer institutes, workshops, field trips, professional learning communities, and end-of-year conferences to address the following questions in our presentation: (a) What are the different activities in the PD?, (b) How did the teachers respond to the PD activities?, (c) What are the successes and challenges of teachers in incorporating SSIs in their classrooms? Based on our analysis of PD materials (presentation slides, workshop planning documents, and observations), we saw the use of debates, hands-on investigations, group discussions, reflections, workshop development, coach-teacher mentorship, and teacher-teacher peer discussions as interactive activities in our PD. Our analysis of focus group discussions and surveys suggest that our teachers became open to shifting their teaching practices through engagement in community-based and culturally-oriented STEM problems, important pillars of SSIs. Regarding challenges, teachers mentioned that they felt unprepared to teach their SSI lessons and requested support from PD facilitators and coaches.

Keywords: Professional development, STEM teachers, socioscientific issues

GENÇ YETİŞKİNLERDE SANAL SOSYAL DESTEK, ÖZYETERLİK VE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Zeynep AKKAVAK
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
YL Öğrencisi

Dr. Öğr. Üyesi Işıl TEKİN
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, genç yetişkinlerde sanal sosyal destek ile özyeterlik ve psikolojik iyi oluş arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaç doğrultusunda sanal sosyal desteğin, özyeterliği artırarak psikolojik iyi oluşa katkı sunabileceği düşünülmektedir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmaya yaşları 18-35 yaşları arasında ($\bar{X}=26.83$) değişen genç yetişkinlerden 253 kadın ve 153 erkek olmak üzere toplamda 406 kişi katılmıştır. Araştırmada Nick vd. (2018) tarafından geliştirilen ve uyarlaması Özdemir Bışkin & Kocaayan (2020) tarafından gerçekleştirilen Sanal Sosyal Destek Ölçeği, Schwarzer ve Jarusalem (1979) tarafından geliştirilen Aypay (2010) tarafından uyarlaması yapılan Genel Özyeterlik Ölçeği ve Diener vd. (2009) tarafından geliştirilen ve uyarlaması Telef (2013) tarafından gerçekleştirilen Psikolojik İyi Oluş Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verilerinin istatistiksel işlemleri IBM SPSS 28.0 ve AMOS 24.0 paket programları ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde Bağımsız Örneklem t- Testi, ANOVA, Pearson Moment Çarpımı Katsayısı ve aracılık için AMOS Bootstrapping temelli aracılık analizleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların algıladıkları sanal sosyal destek düzeyleri ile özyeterlikleri ve psikolojik iyi oluşları arasında pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur. Gerçekleştirilen aracılık analizi sonucuna göre algılanan sanal sosyal destek ile psikolojik iyi oluş arasındaki ilişkide özyeterliğin kısmi aracı rolü olduğu bulunmuştur. Bu araştırmanın sonuçlarından hareketle sanal sosyal desteğin doğrudan ve özyeterlik üzerinden dolaylı olarak psikolojik iyi oluşa katkı sunduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sanal sosyal destek, özyeterlilik, psikolojik iyi oluş, genç yetişkinler.

YENİ NESLİN YENİ EĞİTİM FELSEFELERİNE ETKİSİ

Bünyamin ARAS
Milli Eğitim Bakanlığı

Zekeriya DEMİR
Milli Eğitim Bakanlığı

Orhan BAYRAKTAR
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Z kuşağı ve sonrasında gelen Alfa kuşağı eğitim sistemlerini şekillendiren önemli faktörlerden biri olarak kabul edilir. Genellikle 2000'li yıllardan sonra doğan olarak tanımlanan bu nesiller, dijital teknolojilere kolay erişim sağlayan, sosyal medya ve interneti yoğun olarak kullanan, küreselleşmeye açık, çok kültürlü ve paylaşımcı bir yapıya sahiptir. Bu neslin sosyal medya ve internetle iç içe büyümesi, bilgiye anında erişimi kolaylaştırmış ve küresel bağlantıları artırmıştır. Z kuşağından itibaren, geleneksel sınıf derslerine olan ilgi azalarak öğrenci merkezli yaklaşımlara yönelilmiştir. Eğitimde aktif öğrenme, proje tabanlı çalışmalar, problem çözme ve işbirlikçi öğrenme gibi yöntemler popüler hale gelmiştir. Z kuşağı ve sonrasında gelen Alfa kuşağının eğitim felsefelerine olan etkileri, eğitimde teknolojinin kullanımı, öğrenme yöntemlerinin ve müfredatın değişimi, öğrenci merkezli yaklaşımların yaygınlaşması ve küresel bağlantıların artması şeklinde açıklanmaktadır. Dijital teknolojilerle büyüyen bu kuşaklar, eğitimde teknolojinin etkin kullanımının önemini artırmıştır. Akıllı tahtalar, çevrim içi eğitim platformları ve dijital öğrenme materyalleri, öğrencilere daha etkileşimli ve aktif bir şekilde öğrenme imkânı sunar. Ancak teknoloji kullanımının öğrenme üzerindeki etkisi ne kadardır? Veya sınıflarda teknoloji kullanımının olumsuz etkileri kabul edilen; öğrencinin dikkatinin dağılması, kaliteli dijital eğitim içerikleri ile ilgili tereddütler, öğrencileri teknoloji bağımlılığı riskinin artması veya sosyalliklerinin azalması gibi hususlar ne kadar dikkate alınmaktadır? Yeni nesle yönelik teknolojinin aktif kullanıldığı bir eğitim sisteminin gelecekteki olası olumsuz yönleri nelerdir? Bu çalışma ile "Eğitim felsefeleri bir yandan yeni neslin ve çağın ihtiyaçlarına göre değişerek daha teknolojik, öğrenci merkezli, küresel bağlantılı olurken uzun vadeli sonuçları henüz test edilmemiş bir akım üzerinden bu denli köklü değişikliklere gitmek ne kadar doğrudur?" konusu tartışmaya açılmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Z Kuşağı, alfa kuşağı, eğitim felsefesi.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL SESSİZLİK VE ÖRGÜTSEL BAĞLILIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Rabia KENGİL
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Öğr.Üyesi Mustafa Aydın BAŞAR
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Özet

İnsan sosyal bir varlıktır. Sosyal varlık olmasının dışında tek başına ulaşamayacağı amaçları için başarılı, etkili ve etkin iş birliği yapmaktadır. Yapılan iş birlikleri takım yapılanmalarını yani örgütleri oluşturmaktadır. Oluşan bu örgütler beraberinde bağlılığı da getirmektedir. Bireylerin bağlılık duygularının güçlü olduğu, ait hissettikleri toplumlarda birlik ve dayanışma gücünün daha kuvvetli olduğu söylenebilir. Bu bağlılığın devamının sağlanması örgüt içerisindeki bireylerin duygu ve düşüncelerini kolaylıkla ifade edebilmesiyle gerçekleşir. Eğer örgüt içerisindeki birey herhangi bir davranış, tutum karşısında ruhsal tepki göstermiyorsa sessizlikten söz edilebilir. Okullarda toplum içerisinde yer alan örgütlerdir ve var olan problemlerin öğretmenler tarafından dile getirilmemesi, okulun gelişmesini ve yenileşmesini engelleyen bir unsurdur. Yaşadıkları problemleri, eğitim sürecinde yaşanan aksaklık ve eksiklikleri, yöneticilerine rahatlıkla ifade edemeyen öğretmenler örgüt kültürüne uyum sağlayamadıkları için performansları düşmektedir. Örgütsel bağlılığı düşük öğretmenlerde bilgiyi saklama, devamsızlık, başka bir okula tayin olma isteği yüksek, iş doyumu, kararlara katılım, performans düzeyi, sorumluluk alma davranışı düşüktür. Buna paralel olarak sessizlik düzeyi arttıkça öğretmenlerin okulun amaç ve değerlerine olan bağlılıkları da azalmaktadır. Bu araştırma, M.E.B.'e bağlı Çanakkale il ve ilçelerinde 2022-2023 eğitim-öğretim yılında bağımsız anaokulları ve anasınıflarında görev yapan 350 okul öncesi öğretmenin örgütsel sessizlik ve örgütsel bağlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kahveci (2010) örgütsel Bağlılık ve Kahveci ve Demirtaş (2013) tarafından geliştirilen örgütsel sessizlik ölçeği kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli ile verilerin analizinde -t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırmaya katılım sağlayan okul öncesi öğretmenlerinin cinsiyet, medeni durum, öğrenim durumu, mesleki hizmet süresi gibi değişkenlerin örgütsel sessizlik düzeylerinde anlamlı farklılık yaratmadığı sonucuna varılmış olup, hizmet süresi arttıkça örgütsel bağlılık düzeylerinin arttığı görülmüştür. İlgili araştırmanın evren ve örneklem grubu genişletilerek daha geniş örneklem gruplarında çalışılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, örgütsel bağlılık, örgütsel sessizlik.

ÖĞRENCİ VELİLERİNİN OKUL MEMNUNİYET DÜZEYLERİ

Dr. Öğr.Üyesi Mustafa Aydın BAŞAR
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Özet

Eğitim sisteminin temel birimi okulların kalitesi, o eğitim sisteminin de kalitesini belirler. Okulun kalitesinin yükseltilmesinde öğrenci, öğretmen ve yöneticiler kadar, velilerin de katkısı önemlidir. Bir okulun hedeflerine ulaşılması, bu bileşenler arasında kuvvetli bir iletişim ağı ve iş birliği kurulmasına bağlıdır. Okulda, çocuklarının çok yönlü gelişimine ve akademik başarılarını yüksek tutmaya yönelik, nitelikli bir eğitim verildiğini gözleyen veliler de bundan sevinç duyarlar. Etkililiği yüksek bir okula devam eden öğrenciler, okullarına seyerek gidecekler ve bu okulda olmaktan mutluluk duyacaklardır. Okul memnuniyeti, öğrencilerin okul başarılarına da olumlu şekilde yansıtacaktır. Çalışmanın amacı; öğrenci velilerinin okul memnuniyet düzeylerini ortaya koymaktır. Bu amaçla şu sorulara yanıt aranmıştır: Öğrenci velilerinin okul memnuniyet düzeyleri; a) cinsiyet, b) eğitim düzeyleri, c) velilerin okula devam eden çocuk sayısı, d) çocukların devam ettiği okul kademesi, e) okul türü, f) velilerin okulu ziyaret etme sıklığı ve f) velilerin çocuklarını başarılı görme düzeyleri değişkenlerine göre farklı mıdır? Öğrenci velilerinin okul memnuniyet düzeylerinin belirlenmesinde, nicel araştırma yaklaşımı esas alınmış ve tarama modeline göre desenlenmiştir. Türkiye'nin farklı illerde yaşamını sürdüren veliler evreninden, rastgele örnekleme yoluyla belirlenmiş, ulaşılan 513 öğrenci velisine "Veli Okul Memnuniyeti" ölçeği uygulanmıştır. Velilerin okullarından "oldukça" memnun oldukları, bu memnuniyetin okul kademelerine göre anlamlı biçimde farklılaştığı bulunmuştur. Eğitim düzeyi liseye kadar olan velilerin daha üst eğitimli velilere göre memnuniyetleri de anlamlı biçimde farklılaşmıştır. Üç çocuğu okula devam eden veliler, iki ve bir öğrencisi olanlara göre okullarından daha memnundurlar. Okul yönetimlerinin velilere yönelik bilgilendirme sürecini etkili yapması ve okul değerlendirme raporu sonuçlarını paylaşması onları okula yönelik tutumların gelişmesine hizmet edecektir.

Anahtar Kelimeler: Veli, memnuniyet, okul memnuniyeti.

POP UP REKLAM TASARIMI VE GELECEĞİ

Doç. Semih DELİL

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Özet

Pop-up pazarlama, çağdaş dijital pazarlama stratejilerinin merkezinde yer alan, web siteleri ve mobil uygulamaların evrensel bir özelliği olarak kabul edilmektedir. Bu reklam taktiği, hedeflenen kullanıcı kitlesinin ilgisini çekme, özelleştirilmiş teklifler sunma, abonelik tabanını artırma veya belirli içerikleri öne çıkarma amacıyla, anlık olarak beliren küçük pencere veya kutucuklar aracılığıyla iletişim sağlamaktadır. Pop-up'ların etkin bir biçimde uygulandığı takdirde, kazançlı sonuçlara ulaşabilme potansiyeli barındırmasına rağmen, aynı zamanda yanlış kullanımı da kullanıcı deneyimini olumsuz bir şekilde etkileyebilmektedir. Kullanıcılar özelinde pop-up reklamlar çoğu zaman rahatsız edici ve dikkat dağıtıcı bulunabilse de kişiselleştirme teknikleri ve veri analizi, pop-up pazarlamayı daha verimli bir hale getirme potansiyeline sahiptir. Bu nedenle, pop-up'ların etkisini en yüksek seviyeye çıkarmak ve kullanıcı memnuniyetini optimize etmek için, içerik kalitesi ve tasarım prensiplerinin titiz bir şekilde ele alınması gerekmektedir. Kullanıcı tercihleri ve rahatsızlık eşikleri dikkate alındığı sürece bu tür reklam faaliyetlerinin sürdürülebilir olduğunu söylemek mümkün olabilir. Ayrıca, yeni teknolojik gelişmeler ve pazarlama metodolojileri ile pop-up pazarlamanın evrim sürecinin hızlanması da mümkün olabilmektedir. Bu nedenle, pop-up pazarlama, günümüzde halen dinamik bir pazarlama ve etkili bir stratejik araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, bu anlık reklamların kullanıcı dostu olarak iyi tasarlanmasının gerekliliklerini incelemek ve etkilerini pazarlama ekseninde çerçevesinde tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Pop-Up marketing, pazarlama, reklam, grafik tasarımı

CANVA VE CANVA ÜRETİMLERİ ÜZERİNE: EKRANDA OLAN EKRANDA KALIR

Doç. Semih DELİL
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Özet

Canva, kullanıcı dostu özelliklere sahip olması nedeniyle, özellikle tasarım becerileri sınırlı veya olmayan bireyler arasında popüler bir grafik tasarım platformu olarak öne çıkmaktadır. Sürükle-bırak arayüzü ve geniş içerik kütüphanesi, hızlı ve etkileyici içerikler oluşturma ihtiyacı duyan kişiler tarafından tercih edilmektedir. Ancak, tasarım alanında uzmanlaşmış bireyler arasında Canva'ya yönelik eleştiriler de bulunmaktadır. Bu eleştiriler, platformun özelleştirme seçeneklerinin sınırlı olduğunu ve gelişmiş tasarım araçlarındaki eksikliklerin profesyonel tasarımcılar için yeterli olmadığını yönündedir. Benzer şekilde, baskı süreçlerinde bazı tercihlerin dikkate alınmadığı ve tasarım kalitesinin baskıda düşebileceği eleştirileri de dile getirilmektedir. Canva'da oluşturulan tasarımların ağırlıklı olarak ekran üzerine yayınlanan dijital içeriklerle sınırlı kaldığı ve günümüzde bu yaklaşımın çoğu dijital tasarım ihtiyacını karşıladığı görülmektedir. Bu durum, platformun özellikle sosyal medya grafikleri, sunumlar ve dijital yayınlar gibi dijital platformlar için ideal olduğunu işaret etmekle birlikte, baskı materyalleri gibi fiziksel ürünlerin tasarımında kullanılabilirliği sınırlayan bir husus olarak ön plana çıkmaktadır. Günümüzde Canva, kullanıcı dostu arayüzü ve hızlı içerik oluşturma imkanıyla tasarım becerileri sınırlı olan kullanıcılar arasında popülerliğini korumakta ve arttırmaktadır. Ancak tasarım uzmanları ve profesyoneller arasında platforma yönelik eleştiriler ve endişeler de yer almaktadır. Bu eleştirileri göz önünde bulundurarak, Canva'nın dijital platformlarda başarılı içerikler oluşturmak için uygun bir seçenek olduğu belirtmek mümkün olabilmektedir. Ancak, daha karmaşık ve özelleştirilmiş projelerde ve özgünlük gerektiren çalışmalarda tasarım uzmanlarının daha gelişmiş araçları tercih etmeleri doğal bir durumdur. Tüm bu bilgiler ışığında bu çalışmanın amacı Canva özelinde günümüz tasarım eğilimlerine bir bakış sunmak ve Canva sınırlılıkları üzerine incelemeler yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: Canva, grafik tasarım, tasarım, şablon.

TRAVMA İLE BAŞA ÇIKABİLME ALGISI VE ÖZ BİLİNÇ İLİŞKİSİ

Dr. Selman ÇUTUK
Nişantaşı Üniversitesi

Dr. Zeynep Akkuş ÇUTUK
Trakya Üniversitesi
zeynepacutuk@trakya.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı travma ile başa çıkabilme algısı ile öz bilinç arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma, üniversitede öğrenim gören ve gönüllü olan 266 katılımcı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak Travma İle Başa Çıkabilme Algısı Ölçeği, Öz Bilinç Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Çalışma ilişkisel tarama modeli kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, bağımsız grup t-testi, Tek Yönlü Varyans Analizi ve Pearson Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi .05 olarak belirlenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre katılımcıların Travma ile Başa Çıkabilme Algısı Ölçeğinden aldıkları puanlar cinsiyete, yaşa ve eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Katılımcıların Öz Bilinç Ölçeğinden aldıkları puanlar, cinsiyete göre farklılık göstermemektedir. Yaş değişkenine göre Öz Bilinç Ölçeğinin içsel öz farkındalık, stil bilinçliliği, görünüm bilinçliliği ve sosyal anksiyete alt boyutlarından alınan puanların, anlamlı bir farklılık göstermediği buna karşın kendini düşünme alt ölçeğinden alınan puanların farklılaştığı belirlenmiştir. Ayrıca eğitim düzeyine göre Öz Bilinç Ölçeğinin kendini düşünme, içsel öz farkındalık ve sosyal anksiyete alt boyutlarından alınan puanların, anlamlı bir farklılık göstermediği ancak stil bilinçliliği ve görünüm bilinçliliği alt ölçeğinden alınan puanların farklılık gösterdiği saptanmıştır. Son olarak Travma ile Başa Çıkabilme Algısı ile Öz Bilinç Ölçeğinin kendini düşünme, içsel öz farkındalık, stil bilinçliliği ve görünüm bilinçliliği alt boyutları arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu ancak sosyal anksiyete alt boyutu ile ilişki olmadığı belirlenmiştir. Bireyler yaşamları boyunca birçok üzücü ve travmatik olaylarla karşılaşmaktadır. Bu durumlarla başa çıkabilme algısı ile bireyin güçlü ve zayıf yönlerini keşfetmesine yardımcı olan öz bilinç kavramı arasında elde edilen bu sonuçların alan yazına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Travma ile başa çıkabilme algısı, öz bilinç, üniversite öğrencileri.

VİDEOKONFERANS YÖNTEMİYLE ÖĞRENMEYE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Peri TUTAR ÇINAR
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bilişim çağında hızla gelişen dijital teknolojiler ve iletişim altyapısı bireyler, kurumlar ve toplumlar arasındaki etkileşim olanaklarını sanal ortama taşıyarak etkileşim fırsatlarını çeşitlendirmiştir. Eğitim ortamları da hayatımızın her alanına giren yenilikçi teknolojilerin ve gelişmiş telekomünikasyonun kullanılmasıyla öğrenme ve öğretmede birçok yeni yöntem sunmaktadır. Zaman ve mekândan bağımsız olarak çevrimiçi veya çevrimdışı teknolojik bir ortamda eğitim-öğretim amacıyla bir araya gelmesine ilişkin yapılan araştırmalar özellikle son yıllarda alan yazındaki önemli gündemlerdendir. Ayrıca uzaktan eğitimin gerek bilgi, beceri ve donanım gerekse duygusal yaklaşım bakımından çocuklar ve yetişkinler açısından farklı karşılanabilmesi yetişkinlere odaklanan araştırmalara ihtiyacı öne çıkarmaktadır. Andragojik ilkeler esasınca yetişkinlerin uzaktan eğitimi nasıl karşıladığına ilişkin araştırmalar yaşam boyu öğrenme için ufuk açıcı yeni yöntemlere işaret etme potansiyeli taşımaktadır. Bu çalışma da, bir uzaktan eğitim yönetimi olan video konferans yöntemiyle eğitim almaya ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amacıyla nicel yöntemle yapılmıştır. Araştırma verileri Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde görev yapan ve bir dizi webinar katılan 1.727 öğretmenden, araştırmacı tarafında geliştirilen anketle, online olarak toplanmıştır. Veriler, betimsel olarak analiz edilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu video konferans yöntemiyle yapılan eğitimleri verimli bulduğunu, öğrenme ihtiyacını karşıladığını ve bu eğitimlere katılmaya istekli olduğunu belirtmiştir. Video konferans yönteminin güçlü yönleri zamandan ve mekândan bağımsız olması, aynı anda birçok kişiye ulaşması; zayıf yönleri ise büyük gruplarla düzenlendiği takdirde etkileşimin sınırlı olması ve teknik aksaklıklar olabilmesi olarak öne çıkmıştır. Araştırma sonuçları, mesleki gelişime yönelik düzenlenecek yetişkin eğitimlerinin uzaktan tasarlanmasının olumlu ve olumsuz yönlerine dönük araştırmacı ve politika yapıcılara ışık tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen eğitimi, mesleki eğitim, uzaktan eğitim, video konferans yöntemi.

TÜRKİYE İLE GÜNEY KORE VE AMERİKA BİRLEŞİK BİRLEŞİK DEVLETLERİNDEKİ ÖĞRETMEN ATAMA KRİTERLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Öğr. Gör. Dr. Fatma Hümeysra YÜCEL
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Özet

Öğretmen atama biçimleri uluslararası düzeyde farklılıklar göstermektedir. Bu araştırmada Türkiye ile Güney Kore ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki öğretmenliğe atama kriterlerinin karşılaştırılması amaçlanmaktadır. Çalışmada araştırma yöntemi olarak nitel araştırma türü kullanılmış olup betimsel analiz tekniği ile desenleme gerçekleştirilmiştir. Çalışma eğitim araştırmalarının karşılaştırılmasına dayalı olduğundan Bereday'in Analitik Yöntemi uygulanmıştır. Her ülkenin eğitim sisteminin kendi içinde sistematik ve dinamiklerinin farklı olmasından ötürü bu yöntem tercih sebebi olmuştur. Doküman analizi çerçevesinde alan yazındaki veri tabanları incelenmeye alınmış, birincil kaynaklara erişim sağlanmaya çalışılmış, çalışmada yer alan ülkelerin eğitim bakanlıklarının kurumsal siteleri incelenmiş, Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD] ve bilimsel dergilere ulaşılmıştır. Ülkelerin seçiminde uluslararası değerlendirmelere göre başarı sıralamaları esas alınmıştır. Taranan tüm belgeler ile öğretmenlik atanma kriterleri ortaya çıkarılmış ve sistemli bir biçimde tablolar haline getirilerek veriler elde edilmiştir. Çalışmada ülkeler arasında ortak ölçütler bulunduğu gibi benzer ya da farklı göstergeler bulunduğu tespit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda Güney Kore ve Amerika Birleşik Devletleri'nde öğretmen atama kriterlerinin oldukça kapsamlı ve detaylı olarak düzenlendiği, Türkiye'de ise ilk atama sonrasında öğretmenlik kariyer sistemi ile kariyer gelişimlerinin sağlandığı ve öğretmenlik mesleğinin gelişmesine yönelik uygulamalara yer verildiği belirlenmiştir. Çalışmanın sonunda Türkiye ile Güney Kore ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki öğretmenlik kriterleri karşılaştırmalı olarak sunulmuş ve değerlendirilmiş, yapıcı önerilere yer verilerek bütünsellik korunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik ataması, öğretmen yetiştirme, Türkiye, Güney Kore, Amerika Birleşik Devletleri.

KARA TAŞITLARI İÇİN BULUT BİLİŞİM İLE KARA KUTU UYGULAMASI

Ömer MUNĞAN
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Ersin ÖZDEMİR
İskenderun Teknik Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada, kara araçları için internet üzerinden hizmet veren kaza kayıt ve rotalama sistemi tasarlanmıştır. Gün geçtikçe trafiğe çıkan araç sayısına bağlı olarak maddi, yaralanmalı veya ölümlü kaza olasılığı da artmaktadır. Kazadan sonra olay hakkında hızlı, güvenilir, detaylı bilgi edinmek kazazedeler ve sonraki bürokratik işlemler için oldukça önemlidir. Tasarlanan sistem, kaza anı referans alınarak kaza öncesine ait, 5 dakikaya kadar ayarlanabilen sürelerde, iç ve dış kameralardan alınan görüntüler, sensörler yardımıyla sürücüden alınan nabız, vücut sıcaklığı gibi sağlık bilgileri ve araçtan alınan hız, motor ısı, araç voltajı gibi veriler, GSM hat kullanılarak BULUT sisteminde kayıt altına alınabilmektedir. Kaza anında ilk yardım için gerekli kurumlara, kaza konumu ve araç plakası bildirilmekte, en hızlı şekilde ilk yardım imkânı sağlanabilmektedir. Aynı zamanda sistemin kurulu olduğu araçlar, belirleyebildikleri yarıçap mesafesine bağlı olarak yol koşulları, kaza durumları gibi konularda veri alış verişinde bulunabilmektedirler. Gerekliğinde araç uzaktan uyarı verilerek enerjisi kesilebilmektedir. Genetik Algoritma kullanarak geliştirilen yazılım ile aracın gideceği hedef rotası üzerinde bir kaza meydana gelmişse, o rota dışındaki alternatif rotalar sürücüye görsel olarak listelenir. Sürücü listeden istediği en uygun yolu seçerek, olay yerine uğramadan yoluna devam edebilir.

Anahtar Kelimeler: Kara kutu, kaza kaydediciler, araç rotalama, genetik algoritma.

SCRATCH TABANLI ETKİNLİKLERLE DESTEKLENMİŞ 5E ÖĞRETİM MODELİNE UYGUN DERS PLANI ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah KORAY
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Özet

Fen öğretiminde öğrenme ortamlarının oluşturulmasında bilgisayar kullanılırken, amaca uygun olarak geliştirilen çeşitli yazılımlardan yararlanılmaktadır. Bu yazılımların birçoğu kapalı kod kaynaklarına sahip olup, genellikle ücret karşılığında lisanslanabilmektedir. Yazılımların bu özellikleri eğitimcileri, amaca uygun olarak özelleştirilebilen ve ücretsiz olan uygulamalara yöneltilmektedir. Temeli algoritmik düşünme ve kodlama becerisine dayanan "yazılım" ve "yapay zeka" gibi kavramların, giderek daha fazla hayatımıza girdiğini göz önünde bulundurarak, öğrencilerin bu kavramlarla erken yaşlarda tanışmasında yarar vardır. Satır kod yazma deneyimi gerektirmeyen, her yaştaki çocuklar için uygun olan ve en yaygın kullanılan blok tabanlı programlama dillerinden biri Scratch'tir. Scratch programı eğlenceli bir ortamda resim, ses, müzik gibi çeşitli medya araçlarının bir araya getirilerek, kullanıcıların kendi animasyonlarını, bilgisayar oyunlarını tasarlayabileceği ya da interaktif hikayeler anlatabileceği ve paylaşabileceği bir grafik programlama dilidir. İlgili literatürden hareketle 5E (Engage, Explore, Explain, Elaborate, and Evaluate) öğrenme modeli, yapılandırmacı öğrenme kuramının öğretim sürecinde en kullanışlı modellerinden biri olarak tanımlanmaktadır. "Öğrenmek için kodlama" fikrine uygun olarak bu çalışmada, Scratch tabanlı etkinliklerle desteklenmiş 5E öğretim modeline uygun ders planı geliştirilmiştir. 5E modelinin basamaklarına uygun olarak seçilen etkinlikler, ilgili kazanımı kapsayacak şekilde ders planına eklenmiştir. Bu çalışma kapsamında etkinlikler belirlenirken fen bilimleri öğretmenleri ve akademisyenlerin görüşleri alınmıştır. Hazırlanan ders planında, öğrencilerin daha önceden hazırlanan Scratch programlarını kullanmakla kalmayıp, kodlama becerilerine uygun olarak, kodlara müdahale etmeleri önemsenmiştir. Sonuç olarak bu ders planının uygulanmasıyla konu öğretiminin yanında, öğrencilerin kodlama becerilerini farklı bir disiplinde kullanmaları ve geliştirmeleri beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Blok kodlama, Scratch, 5E modeli, Fen öğretimi.

İLKOKULDA DİL BECERİLERİNİ GELİŞTİRMEK İÇİN YAPILAN ETKİNLİKLERİN İNCELENMESİ

Dr. Dilek KIRNIK
Harran Üniversitesi

Özet

Öğrencileri bir üst öğrenime ve hayata hazırlama görevi olan ilkokullar, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeyi önemsemektedir. Dil becerileri öğrencilerin düşünme becerilerinin gelişimi kadar iletişim becerilerinin gelişiminde de kritik öneme sahiptir. Türkçe dersinde dört temel beceri alanı bulunmaktadır. Bunlar; dinleme, konuşma, okuma ve yazmadır. Anlama ve anlatım esaslı bu becerilerin kazandırılmasında dil becerilerine yönelik yapılan çalışmaların katkısı büyüktür. Bu çalışmanın amacı ilkokulda sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için yaptıkları etkinlikleri incelemektir. Nitel araştırma modeline göre yapılan çalışmada durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada çalışma grubu ölçüt örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Ölçüt olarak "sınıf öğretmeni olmak, araştırmaya katılmaya gönüllü olmak" kriterleri kullanılmıştır. Araştırmada farklı sınıf düzeyinde eğitim veren 7 sınıf öğretmeninin Türkçe dersleri izlenmiştir. Araştırmada gözlem formu ve araştırmacı günlüğü kullanılmıştır. Araştırma verileri betimsel analiz ve içerik analizi yöntemlerine göre değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda birinci sınıflarda boyama ve çizgi çalışmaları, dikte çalışmaları yapılırken ikinci sınıfta olayları zihinde canlandırma, sözlük kullanma, tebrik kartı yazma etkinlikleri yapılmıştır. Üçüncü sınıfta serbest yazma, metni özetleme çalışmaları yapılırken dördüncü sınıfta münazara, konu ile ilgili afiş hazırlama ve metinden çıkarım yapma çalışmaları yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dil becerileri, sınıf öğretmeni, temel eğitim

MÜZELERİN EĞİTİM AMAÇLI KULLANIMINA İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ

Dr. Dilek KIRNIK
Harran Üniversitesi

Özet

Öğrencilerin geçmişini doğru algılamaları ve geleceğini daha isabetli inşa etmelerinde müzelerin önemi büyüktür. Öğrencilerin zaman ve mekân algılarının gelişiminde etkili olan müzeler, geçmişi ve şimdiyi buluşturmaktadır. İnsanları tarih, sanat, doğa vb. alanlarda farklı eserler aracılığıyla bilgilendiren, bu eserleri tanıtan ve koruyan müzeler, sıklıkla eğitim amaçlı kullanılan mekânlardır. Müzelerin eğitim alanı olarak kullanılması bu mekanlarda yapılan eğitim faaliyetlerine dikkat çekmiştir. Bu çalışmanın amacı müzelerin eğitim amaçlı kullanımına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir. Nitel araştırma modeline göre yapılan çalışmada durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Ölçüt olarak "müze ziyareti yapmak, sınıf öğretmeni olmak, araştırmaya katılmaya gönüllü olmak" kriterleri belirlenmiştir. Araştırmada 9 sınıf öğretmeni ile görüşülmüştür. Araştırma verileri betimsel analiz yöntemine göre değerlendirilmiştir. Araştırmada öğretmenlerle yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin arkeoloji, resim, tarih, doğa ve çevre müzelerine gittikleri; müze deneyimlerini en çok Sosyal Bilgiler, Türkçe, Fen Bilimleri, Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar dersleri ile ilişkilendirdikleri görülmüştür. Öğretmenler; müzede gözlem yapma, müze çalışanları ile söyleşi yapma, geçmiş kahramanlarla empati yapma vb. etkinlikler yaptıklarını ve bu etkinliklerin öğrencilerin hayal gücünü artırdığı, zaman algılarını olumlu yönde değiştirdiği, gözlem ve mantık becerilerini geliştirdiğini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Müze, müzede eğitim, sınıf öğretmeni, temel eğitim

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENCİLERİNİ TANIMAK İÇİN KULLANDIĞI YÖNTEMLER

Dr. Dilek KIRNIK
Harran Üniversitesi

Özet

Öğrencilerin formel bilgileri aldığı ilk kurum olan temel eğitimde öğretmenlerin sorumluluğu sadece bilgi aktarımı yapmak değil onları topluma yararlı hale getirmektir. Bu kapsamda öğrencilerin davranışlarının gözlenmesi, öğrenme düzeyinin bilinmesi, tutum ve eğilimlerinin farkında olunması öğrenci ve öğretmen arasındaki ilişkiyi güçlendireceği gibi daha isabetli eğitimsel uygulamaların seçilmesini sağlayacaktır. Öğrencilerin çok boyutlu olarak tanınması için farklı yöntemler kullanılmaktadır. Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin öğrencilerini tanımak için kullandığı yöntemleri incelemektir. Nitel araştırma modeline göre yapılan çalışmada durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Ölçüt olarak "çalışma grubunda yer alan okula yeni başlamak, sınıf öğretmeni olmak, araştırmaya katılmaya gönüllü olmak" kriterleri belirlenmiştir. Araştırmada 14 sınıf öğretmeni ile görüşülmüştür. Araştırma verileri betimsel analiz yöntemine göre değerlendirilmiştir. Araştırmada öğretmenlerle yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin en çok; öğrencilerle bireysel görüşme yapma, veli toplantıları düzenleme, öğrencilerin davranışlarını gözlemleme, okul kayıt bilgilerini inceleme, okul başarılarına yönelik sınav yapma ve farklı oyunlar oynatma yöntemlerini sıklıkla seçtikleri görülmüştür. Araştırma kapsamında öğretmenlerin en çok ve en az seçtikleri öğrenci tanıma teknikleri incelenmiş ve nedenlerine ilişkin görüşleri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci tanıma, sınıf öğretmeni, temel eğitim.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE YARDIMCI PERSONEL İHTİYACININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Figen ÇALIŞKAN BÜTÜN
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Öznur TULUNAY ATEŞ
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitimde yardımcı personel ihtiyacının değerlendirilmesidir. Nitel araştırma yöntemi ile hazırlanan çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak görüşme yapılmıştır. Araştırmaya katılan 31 gönüllü öğretmen/yöneticiye 6 soru yöneltilmiştir. Katılımcıların % 61'i 35 ile 44 yaş aralığında % 94'ü kadın ve %61'i anaokulu öğretmenidir. Araştırma sonucunda okul öncesinde görev yapan eğitimcilerin görüşleri doğrultusunda katılımcılar açısından yardımcı personelin ihtiyaç olarak görüldüğü saptanmıştır. Özellikle yaş grubu açısından çocuğun eğitimi için hem ailesine hem öğretmenine ihtiyaç duyulduğu bu dönem de öğretmenin tek başına sınıfta çocuklar için yeterli gelmediği düşünülmektedir. Bunun yanında yardımcı personelin eğitilmiş olması özellikle çocuk gelişimi mezunu olması beklenmektedir. Güler yüzlü, sevecen, samimi ve sabırlı olması da eğitime yardımcı olması açısından önemlidir. Velilerin yardımcı personel talep etmeleri doğrultusunda okul yönetiminin temin edebileceği görülmüştür. Yapılan bu çalışmayla literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, yardımcı personel.

SENARYO TEMELLİ ÖĞRENMENİN İLKOKUL 3. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARI VE MATEMATİĞE YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ*

Emine YÜCE
Milli Eğitim Bakanlığı
yuceemine.09@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Galip GENÇ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı 'Geometrik Cisimler ve Şekiller' konusunun Senaryo Temelli Öğrenme yöntemi ile öğretiminin ilkököl üçüncü sınıf öğrencilerinin matematik dersi akademik başarıları ve matematik dersine yönelik tutumlarına etkisini incelemektir. Araştırmada nicel desenlerden ön test son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılının ikinci yarısında İstanbul ili Başakşehir ilçesindeki bir devlet ilkökölünde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 31 deney, 31 kontrol grubu olmak üzere toplam 62 ilkököl üçüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmanın deney grubunda araştırmacı tarafından hazırlanan senaryo etkinlikleri ile dersler işlenmiştir. Kontrol grubunda ise dersler mevcut öğretim programına dayanarak işlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Genç, Öksüz ve Yüce (2022) tarafından geliştirilen 'Geometrik Cisimler ve Şekiller Başarı Testi (GCŞBT)' ve Geban, Ertepinar vd. (1994) tarafından geliştirilip Uygun (2008) tarafından ilköğretim matematik programına uyarlanmış 'Matematik Tutum Ölçeği' kullanılmıştır. Çalışmada senaryo temelli öğrenmeye dayalı öğretimin gerçekleştirildiği deney grubu ile mevcut programla öğretimin gerçekleştirildiği kontrol grubunda başarı testi ve tutum ölçeği ile edinilen verilerin karşılaştırılması için gruplar arası karşılaştırmalarda Tek Faktörlü ANCOVA, grup içi karşılaştırmalarda ilişkili örneklem t testi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda Senaryo Temelli Öğrenme yönteminin ilkököl üçüncü sınıf öğrencilerinin akademik başarılarını artırdığı ve matematiğe yönelik tutumlarında olumlu yönde artış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sebeple Senaryo Temelli Öğrenme yönteminin etkilerinin araştırıldığı, farklı sınıf seviyelerinde ve farklı konularda çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Senaryo, senaryo temelli öğretim, ilkököl matematik dersi.

* Bu çalışma ikinci yazarın danışmanlığındaki birinci yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ İLE ÖĞRENME STİLLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Türkan Nur METİN

Prof. Dr. Nilgün YENİCE

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Çalışmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeyleri ile öğrenme stilleri arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Bu bağlamda nicel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma yöntemi ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Aydın ili Efeler ilçesi merkezinde bulunan Gazipaşa Ortaokulu 5., 6., 7. ve 8. sınıf öğrencileri ile Umurlu Mahallesi'nde bulunan Şehit Rıfat Tunçbilek Ortaokulu 5., 6., 7. ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Veri toplama araçları olarak Kişisel Bilgi Formu, Dijital Okuryazarlık Ölçeği (Pala ve Başbüyük, 2020) ve İlkokul Öğrencileri İçin Öğrenme Stilleri Ölçeği (Otrar vd., 2012) kullanılmıştır. Araştırma sonuçları, ortaokul öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeyleri ile görsel ve dokunsal öğrenme stilleri arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki, işitsel ve kinestetik öğrenme stilleri arasında ise pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Bu araştırma, toplumun tüm üyeleri için dijital öğrenme ortamlarına erişimin artırılması, bunların kullanımı konusunda farkındalık yaratılması, ebeveynlerin konu hakkında eğitilmesi, eğitim ve öğretim programlarında dijital okuryazarlığa daha fazla önem verilmesi ve dijital ortamların bireysel öğrenme stillerine uygun hale getirilmesi yoluyla fen derslerinin başarısının artırılabilirliğini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital okuryazarlık, öğrenme stilleri, ortaokul öğrencileri.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN YENİLİKÇİ DÜŞÜNME DÜZEYLERİ İLE FEN ÖĞRENMEYE YÖNELİK ÖZ-YETERLİK İNANÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Yeliz Nilüfer TERZİ

Prof. Dr. Nilgün YENİCE
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı; ortaokul öğrencilerinin yenilikçi düşünme düzeyleri ile fen öğrenmeye yönelik öz-yeterlik inançları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırma, 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında Aydın ili Efeler ilçesinde bulunan farklı ortaokullarda öğrenim görmekte olan toplam 646 5., 6., 7. ve 8. sınıf öğrencisinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma örneklemini belirlerken okulların akademik başarıları, sosyo-ekonomik düzeyleri ve öğrenci nüfusu dikkate alınarak tabakalı amaçsal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Kişisel Bilgi Formu, Ortaokul Öğrencilerinin İnovatif (yenilikçi) Düşünme Ölçeği (Aras, 2020) ve Fen Öğrenmeye Yönelik Öz-yeterlik İnanç Ölçeği (Yaman, 2016) kullanılmıştır. Uygulama, öğrencilerin özellikleri dikkate alınarak ortalama 20-25 dakika sürmüştür. Uygulama verileri SPSS programı ile analiz edilmiştir. İkili karşılaştırmalar için Mann-Whitney U Testi, ikiden fazla gruba ait ortalamaları karşılaştırmak için Kruskal Wallis H-testi kullanılmıştır. Yenilikçi düşünme düzeyleri ve Fen öğrenmeye yönelik öz-yeterlik inançları arasındaki ilişkileri açıklamak için Spearman korelasyon analizi yapılmıştır. Analizler sonucunda, öğrencilerin genel anlamda yenilikçi düşünmeye yönelik görüşlerinin ve fen öğrenmeye yönelik öz-yeterlik inançlarının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca, yapılan korelasyon analizi sonucuna göre öğrencilerin yenilikçi düşünme düzeyleri ile fen öğrenmeye yönelik öz-yeterlik inançları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre, ortaokul öğrencilerinin yenilikçi düşünme düzeyleri arttıkça fen öğrenmeye yönelik öz-yeterlik inançlarının da arttığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Yenilikçi düşünme, fen öz-yeterlik inancı, ortaokul öğrencileri.

ÖĞRETMENLERİN BAKIŞ AÇISINA GÖRE OKUL MÜDÜRLERİNİN YÖNETİCİ VEYA LİDER OLMA DURUMLARININ İNCELENMESİ

Doç. Dr. Eşef Hakan TOYTOK
K.Maraş Sütçü İmam Üniversitesi

Dr. Özgür BOLAT
Uluslararası Fırat Üniversitesi

Şeyda ÇALIK
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Eğitim, anlam ve işlev olarak birçok katma değer yaratan bir kavramdır. Bugün eğitim denilince akla okullar gelmektedir. Okulların etkililiğini belirlemede ise en temel etkenlerden biri okul müdürleridir. Bu araştırmanın amacı okul müdürlerinin görevlerini yaparken yönetici mi yoksa lider mi özellik gösterdiğini belirlemektir. Bu bağlamda derinlemesine bilgi edinmesinin sağlanabilmesi için araştırmada nitel bir yol izlenmiştir. Yöntemsel olarak da nitel araştırmalarda kullanılan olgu bilim (Fenomenolojik) yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Kahramanmaraş ili merkez ilçelerinde (Onikişubat ve Dulkadiroğlu) görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından gerekli prosedürlere uygun olarak geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda araştırmaya katılan öğretmenlerin bakış açısına göre yöneticilik; disiplin sağlayan, kurallarla eğitimi sağlayan, idare eden olarak belirtilirken, liderlik; önderlik eden, hitabeti güçlü, etki kitlesini önemseyen olarak tanımlanmaktadır. Yönetici okul müdürü olmanın lider okul müdürü olmaya göre olumsuz sonuçlarının daha fazla olduğu sonuçlarda ortaya çıkarken bu olumsuz sonuçların yönetici okul müdürleri için güvensiz, monoton bir ortam oluşması, yaptırımların çok olması olduğu, lider okul müdürleri için ise kuralsızlık, makam kargaşası oluşmasının olumsuz sonuçlardan olduğu araştırma sonucunda ortaya konulmuştur. Araştırmaya katılan okul müdürleri ile sınırlı kalmak şartıyla okullarında liderden çok yönetici gibi davrandıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yönetici, lider, okul müdürü, öğretmen.

OKUL YÖNETİCİLERİNİN SEÇİLMESİNDE TARAFSIZLIĞIN SUİSTİMALI

Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU
Siirt Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet TURHAN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Özet

Millî Eğitim Bakanlığının insan kaynağı ele alındığında öğretmenler ilk etapta doğal olarak akla gelmekte ve ilgili çalışmalar çoğunlukla öğretmen niteliği ve performansı üzerine olmaktadır. Öte yandan sayıları bir milyonu aşan öğretmen kaynağının çağdaş anlayışa uygun biçimde değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve kendilerine rehberlik edilmesi bakanlığın mevcut imkân ve kapasitesi ile oldukça zor görülmektedir. Okul yöneticileri bu aşamada Millî Eğitim Bakanlığının gelişim ve dönüşüme öncülük edecek temel insana kaynağı olarak ön plana çıktığı ifade edilebilir. Okul yöneticilerinin eğitim öğretim faaliyetlerinin etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesinden birinci dereceden sorumlu olması, okul yöneticilerinin seçilmesi ve atanması süreçlerinin de her daim gündemde olan önemli bir çalışma alanı olarak öne çıkmasına neden olmuştur. Buna paralel biçimde okul yöneticilerinin seçilme süreçlerinde sıklıkla düzenlemelere gidilmiştir. 2018 yılından itibaren okul yöneticilerinin seçilmesinde mülakat ve sınav ile birlikte ek-1 ve ek-2 puanlama listeleri de kullanılmaktadır. Alanyazında bu değerlendirme biçimine ilişkin çokça çalışma yürütülmüş ve süreç birçok açıdan irdelenmeye çalışılmıştır. Genel bir değerlendirme ile bu puanlama listelerinin tarafsız ve öngörülebilir bir değerlendirme ölçütü olarak değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Diğer yandan ilgili puanlama listelerinde yer alan bazı kriterlerin zamanla birtakım kayırmacılık davranışlarına yol açtığı ve hedeflenen amaçtan sapılarak puan avcılığına yol açtığına ilişkin çeşitli değerlendirmeler de göze çarpmaktadır. Derleme niteliğindeki bu çalışmanın genel amacı olarak okul yöneticilerinin seçilme süreçlerinde performansa dayalı tarafsız değerlendirmenin teminatlarından olarak görülen ek-1 ve ek-2 belgelerinin tarafsızlığını tartışmaya açarak konuyu farklı bakış açılarından irdelemektir. Bununla birlikte okul yöneticilerinin seçilmesinde kullanılan bu listelerin temel işlevlerinden koparak puan avcılığının önünü açıp açmadığına ilişkin değerlendirmeler de sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul yöneticisi, personel seçimi, insan kaynakları yönetimi.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE DOĞAL AFETLER

Nurbanu ŞULEK
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Kibar AKTİN
Sinop Üniversitesi

Özet

Sosyal Bilgiler, disiplinler arası anlayışa sahip bir derstir. Bu disiplinlerden günlük yaşamımıza yansıyan ve insan hayatıyla direkt ilişkilendirebileceğimiz Coğrafya konularını anlamak ve aradaki etkileşimi ortaya koyabilmek önemli bir durumdur. Coğrafya konularına dahil olan ve bu araştırmanın temel kavramı olan doğal afetlerin de üzerinde durulması gerekmekte ve öğrenciye en doğru, verimli şekilde aktarılmalıdır. Bu çalışmada, 2018 Sosyal Bilgiler öğretim programı ve 2022-2023 yılında kullanılmak üzere hazırlanmış olan 4, 5, 6 ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitapları içerisindeki afet konularının yansımaları incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, Sosyal Bilgiler öğretim programı ve ders kitaplarında afet konularının yeteri kadar yer almadığı, etkinliklerin bilgiyi yinleme odaklı olup öğrenci merkezli ve uygulamalı olmaktan kaçındığı saptanmıştır. Dolaylı yoldan ilişkilendirilebilecek kazanım ve etkinlikler de dahil olmak üzere, doğal afet konusuna yeterli düzeyde yer verilmediği ve eksikliklerin olduğu görülmüştür. Program ve ders kitaplarının bu bağlamda düzenlenmesi gerektiği çıkarımına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, öğretim programı, ders kitabı, doğal afetler.

ARAŞTIRMA PROJESİ YARIŞMA SERGİSİNE HAZIRLANAN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN PROVA SUNUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf SÖZER
Batman Üniversitesi

Sinan ÖNEL
Mili Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu çalışmanın amacı, TÜBİTAK-2204 Ortaöğretim Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışma Sergisine hazırlanan öğrencilerin akademisyenlere yönelik gerçekleştirdikleri prova sunumlar yoluyla araştırma projesi yeterliliklerinin ve sunum becerilerinin değerlendirilmesidir. Çalışma nitel örnek olay incelemesi olarak desenlenmiştir. Çalışma grubunda öğrencilerin proje alanlarına uygun olarak eşleştirilmiş farklı alanlarda uzman 12 öğretim üyesi, 19 danışman öğretmen ve 19 lise öğrencisi yer almıştır. Çalışma kapsamında öğrenciler, alan uzmanı öğretim üyelerine sergi sunumlarının provasını yaparak destekleyici dönütler almışlardır. Bu doğrultuda, 35 adet prova sunumu gerçekleştirilmiş ve süreç sonunda akademisyenlerin, öğrencilerin araştırma projesi yeterlilikleri ve sunum becerilerine, öğretmen ve öğrencilerin ise gerçekleştirilen etkinliğin katkıları ve sürdürülebilirlik önerilerine ilişkin görüşlerine başvurulmuştur. Bu doğrultuda, akademisyen, öğretmen ve öğrenci açık uçlu soru formları hazırlanarak dağıtılmıştır. Toplanan veriler betimsel analize tabi tutularak şu bulgulara ulaşılmıştır: Akademisyen görüşlerine göre, projelerin yarışma alanları ile uyumlu olduğu, alana katkı sağlayabilecek problemlerin ele alındığı ancak literatür taramasının ihmal edildiği, yararlanılan araştırma yöntemine yeterince hakim olunmadığı, veri toplama süreci ve veri analizinin açıkça ifade edilmediği, bulguların sunumunda tablo, grafik, diyagram gibi araçların etkin bir biçimde kullanılmadığı, tartışma bölümünde dış tartışmalar yeterli olsa da iç tartışmalar ve çıkarımlar noktasında yetersizliklerin olduğu, çalışma sonuçlarına dayalı önerilerin zayıf kaldığı ve sürdürülebilirlik konusuna daha fazla özen gösterilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda, gerçekleştirilen faaliyetin sergi sürecine ilişkin stresle baş etme, eksikliklerin farkına vararak tamamlama ve sunum kalitesinde artış gibi katkılar sağladığı ileri sürülmüştür. Öğrenciler, bu etkinliğin proje içeriğinin/aşamalarının netleştirilmesini ve proje süreçlerine ilişkin farkındalık artışını desteklediğini, sorgulayıcı bir tutum kazandırdığını, özgün araştırma problemi üretme, bilgiyi işleme ve yorumlama becerilerini geliştirdiğini savunurken; öğretmenler, projenin odağının daha iyi anlaşılması, motivasyon artışı, olası jüri soruları hakkında bilinçlenme gibi katkılara değinmiştir. Araştırma projelerinde kapsamlı uzman desteğine duyulan ihtiyaç dikkate alındığında akademisyen-öğretmen-öğrenci iş birliğine daha yaygın, süregelen ve sistematik bir yapı kazandırılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilimsel etkinlik, araştırma projesi, proje geliştirme, proje sergisi, sunum becerisi.

ÜÇGEN EŞİTSİZLİĞİNE YAPILANDIRMACI BİR BAKIŞ: PİPET ETKİNLİĞİ

Dr. Burcu Nur BAŞTÜRK-ŞAHİN
İzmir Demokrasi Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin üçgen eşitsizliğini öğrenmesi için geliştirilmiş olan bir etkinliğin öğrencilerin öğrenmeleri üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırmada etkinliği uygulayan öğrencilerin belirtilen konuyu öğrenme durumlarının derinlemesine incelenmesi amaçlandığından nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmada daha önceden Altun (2018) tarafından yapılandırmacı öğrenmeye olanak tanıyacak şekilde tasarlanmış olan pipet etkinliği kullanılmıştır. Altun'un geliştirdiği etkinliğin sınıf içi uygulaması öncelikle öğretmen ile yapılan bir görüşme ile detaylıca planlanmış ve öğretmenin etkinliğin uygulanması ile ilgili görüşleri alınmıştır. Bu görüşme sonrasında, öğretmenin önerisi doğrultusunda öğrencilerin etkinliği gerçekleştirebilmesi için çalışma yaprağı hazırlanmıştır. Çalışma yaprakları öğrencilere dağıtılarak, etkinlik öğrenciler tarafından sınıf içinde uygulanmıştır. Ardından uygulamayı gerçekleştiren öğretmen ile etkinliğin uygulaması hakkında bir son görüşme yapılmıştır. Son görüşmede, öğretmen özellikle, öğrencilerin, üçgen oluşturamayacak durumlarda bile pipetleri üçgen haline getirme eğiliminde olduklarını belirtmiştir. Bu durumun, öğrencileri çalışma yaprağında istenenlere yönlendirmesi ile giderildiğini belirtmiştir. Bu çalışmada öğrencilerin etkinlik doğrultusunda hazırlanmış olan çalışma yapraklarına verdikleri cevaplar doküman analizine tabi tutularak incelenmiştir. Doküman analizinde her bir soru ayrı ayrı ele alınmış, sorulara verilmiş olan cevaplar içerik analizine tabi tutulmuştur. Sınıf içinde yapılan uygulamalara ışık tutmak için ayrıca öğretmen ile görüşmelere yer verilmiştir. Görüşmeler doküman analizinin sonuçlarını destekleyici ve doğrulayıcı olarak kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin çalışma yaprağında çoğunlukla üçgen eşitsizliğinin yalnızca bir yönünü gösterebildiği görülmüştür. Genellikle öğrencilerin üçgen eşitsizliğine dair, iki kenarın uzunlukları toplamının, üçüncü kenarın uzunluğundan büyük olması gerektiği sonucuna ulaşabilmişler, ancak üçüncü kenarın iki kenarın farkından uzun olması gerektiği sonucuna ulaşamamışlardır. Bu durumun etkinliğin özelliklerinden mi öğretmenin sınıf içi uygulamasından mı kaynaklandığına dair sınıf içi uygulamanın da gözlemlendiği bir çalışma yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etkinlik tasarımı ve uygulaması, üçgen eşitsizliği, yapılandırmacı yaklaşım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ AFET YÖNETİMİ ÇALIŞMALARININ 2023 KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ ÖZELİNDE İNCELENMESİ

Mehmet YURTSEVER
Millî Eğitim Bakanlığı

Özet

Ülkemizin jeolojik özellikleri nedeniyle ülke nüfusunun, sanayi merkezlerinin ve barajların büyük bölümü deprem riski altındadır. Ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş Depremi, deprem kuşağında olduğumuzu hatırlatmış ve olası bir afete hazırlık durumumuzun sorunlarını ortaya koymuştur. Depremden sadece evler değil, eğitim ve öğretimin sürdürüldüğü okul binaları da etkilenmiştir. Bu afet sonrasında ülkemizde eğitime bir süre ara vermek zorunda kalınmıştır. Eğitimin herhangi bir nedenle aksaması istenmeyen bir durum olduğundan deprem sonrası süreçte eğitim ve öğretimdeki aksaklıkların en kısa sürede giderilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı bir dizi önlem almıştır. Bu çalışmada 6 Şubat Depremi sonrasında afet ve kriz yönetimi süreçleri devam ederken Millî Eğitim Bakanlığının uygulamaları ve bu uygulamaların sonuçları ele alınmıştır. Bu araştırmanın amacı Kahramanmaraş Depremi özelinde afet ve risk yönetimi kapsamında Millî Eğitim Bakanlığının politika ve uygulamalarını analiz etmektir. Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden literatür taraması ile gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, eğitim, politika, kriz.

KİMYASAL DENGİ ÜNİTESİNİN WEB 2 ARAÇLARI İLE ÖĞRETİMİNİN ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİ

Rabia KORUCU

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Prof. Dr. Hilal AKTAMIŞ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada kimyasal denge ünitesinin öğretiminde web 2 araçlarının kullanımının, öğrencilerin konuyu öğrenme düzeylerindeki etkisinin araştırılması hedeflenmiştir. Bu çalışmanın, çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılının, 2. Döneminde Aydın Çine ilçesinde özel bir eğitim kurumunda okumakta olan 17 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenciler rastgele deney ve kontrol gruplarına ayrılmıştır. Bu sınıflardan biri, Web 2,0 araçları ile Öğrenci Merkezli Öğretim Yönteminin uygulandığı Deney Grubu (DG) (n=9), ikinci grup ise düz anlatım öğretim yönteminin uygulandığı Kontrol Grubu (KG) (n=8) olarak belirlenmiştir. Araştırma boyunca deney grubuna kontrol grubundan farklı olarak web 2 araçları ile öğretim yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kimyasal Denge Hazırbulunuşluk Testi (KDHT) ön test, Kimyasal Denge Başarı Testi (KDBT) son test olarak kullanılmıştır. Her iki grupta da öğretim araştırmacılarından biri tarafından 6 haftalık bir süreçte tamamlanmıştır. Veri analizinde son test olan KDBT puan ortalamaları incelendiğinde deney grubunun ortalamasının ($X=0,51$), kontrol grubunun ortalamasından ($X= 0,23$) yüksek olduğu görülmüştür. Tüm uygulama ve sonuçlara dayalı olarak kimyasal denge ünitesinin web2.0 araçları ile anlatımının öğrencilerin konuyu anlama ve konudaki problemleri çözme becerilerinde olumlu bir artış gösterdiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kimyasal denge, Web 2.0 araçları, problem çözme becerileri, öğrenme düzeyi

HİKAYE ETKİNLİKLERİNİN OKULÖNCESİ ÇOCUKLARININ KELİME DAĞARCIĞINA ETKİSİNİN BEYİN FIRTINASI TEKNİĞİ ARACILIĞIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ

Erdal YÜKSEL
Ege Üniversitesi

Doç. Dr. Nilay DEROBALI
Ege Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada hikâye okuma etkinliklerinin okul öncesi dönem çocuklarının kelime dağarcığına etkisinin alternatif bir beyin fırtınası tekniği uygulaması ile değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Sekiz deney ve sekiz kontrol grubu olmak üzere on altı okul öncesi dönem çocuğu örneklem olarak belirlenmiş ve planlanan hikâye etkinlikleri ile beraber alternatif beyin fırtınası uygulamaları hikâye etkinlikleri öncesinde ve sonrasında bir anasınıfı ortamında uygulanmıştır. Alternatif beyin fırtınası uygulamaları video olarak kaydedilmiş ve video kayıtları çözümlenerek daha önceden hazırlanmış kelime frekans tablolarına kaydedilmiştir. Frekans tablosuna kaydedilen veriler hikâye etkinlikleri öncesi ve sonrası uygulama aşamaları, kontrol ve deney grubu sonuçları karşılaştırılarak yorumlanmıştır. Bu doğrultuda elde edilen sonuçlar tasarlanan alternatif beyin fırtınası uygulamasının okul öncesi dönem çocuklarının kelime dağarcığını değerlendirmede bir araç olarak kullanılabilirliği konusunda ileride yapılacak çalışmalara fikir ve yön vermesi açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, hikâye etkinliği, beyin fırtınası, kelime dağarcığı.

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA GÜNCEL OLAYLARIN KULLANIM DURUMU

Melisa SEÇGİN
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Kibar AKTİN
Sinop Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı Sosyal Bilgiler ders kitaplarında güncel olayların kullanım durumunu araştırmak ve incelemektir. Bu amaçla araştırmanın verilerinin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden olan, yazılı materyallerin analizinde kullanılan doküman inceleme tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma verileri olarak 2022-2023 eğitim öğretim yılında kullanılan Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından kabul görülüp okutulan; 4, 5, 6, ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitapları betimsel analiz tekniği ile incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre 2022-2023 eğitim öğretim yıllarında okutulan ders kitaplarında güncel olayların kullanım durumu için sınıf içerisinde bazı öğrenme alanlarında güncel olaylara yer verilmediği tespit edilmiştir. Buna ilaveten ders kitaplarında güncel kaynakların kullanım süresini son beş yıl olarak ölçüt aldığımızda güncelliğini yitiren güncel olaylara rastlanmaktadır. Bu sebeple ders kitaplarının güncel olay kaynaklarının her yıl gözden geçirilip güncellenmesi gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, ders kitabı, güncel olaylar.

MATEMATİK EVİ PROJESİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ: ANAOKULU ÖRNEĞİ

Emine Filiz KARAHALİLOĞLU
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ALTIN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Erken çocukluk olarak adlandırılan okul öncesi eğitimi, çocukların birçok alanda gelişimi için kritik bir dönemdir. Bu dönemdeki çocukların gelişimi için çeşitli etkinlikler ve projeler yürütülmektedir. "Matematik Evi Projesi" de bunlardan biridir. Matematik Evi Projesi, geleneksel sınıf ortamının dışına çıkarak öğrencilere matematikle ilgili somut deneyimler sunmayı amaçlamaktadır. Bu proje, öğrencilerin matematikle olan ilişkilerini güçlendirerek matematik kavramlarını daha iyi anlamalarını ve matematiksel düşünme becerilerini geliştirmelerini hedeflemektedir. Bu projenin incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlarının alanyazına kazandırılması önemlidir. Bu yüzden, bu çalışmayla matematik evi projesinin öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Gerçekleştirilen çalışma, nitel boyutlu bir durum çalışmasıdır. Bu araştırmanın durumu tek bir okulda geçen bir durum olduğu için araştırma bütüncül tek durum deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın verileri, görüşme tekniğiyle Çanakkale ili Ayvacık ilçesinde bulunan bir devlet anaokulunda 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar döneminde görev yapan 12 okul öncesi öğretmeninden, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonunda; öğrencilerde olumlu akademik değişimler gözlemlendiği, matematik evi etkinlikleri sayesinde öğrencilerin matematikle ilgili özgüvenlerinin arttığı, matematiksel düşünme becerilerin geliştiği, matematik kavramlarını daha iyi anladıkları, gerçek dünya bağlantıları kurabildikleri, matematikle eğlenerek öğrenme deneyimi yaşadıkları ve öğrenciler kadar öğretmenler arasında da iş birliğinin arttığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca tanıtım faaliyetlerinin yetersizliği ve farklı kurumlar ve velilerden yeteri destek alınamaması da araştırma sonuçları arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Matematik evi projesi, öğretmen görüşleri.

TÜRKİYE’DE BİLİMSEL MUHAKEME BECERİSİ ODAĞINDA YAPILAN LİSANÜSTÜ TEZLERİN İÇERİK ANALİZİ

Arş. Gör. Dr. Feride ŞAHİN
Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Özet

21. yüzyıl becerileri arasında yer alan bilimsel muhakeme becerileri uzun zamandır fen eğitimi araştırmalarının odağındadır. Çünkü bilimsel muhakeme becerisi gelişmiş, karşılaştığı problemleri edindiği bilgileri kullanarak değerlendirip, bilimsel yöntemler kullanarak çözebilen, bilgi üretme sürecini anlayan bireylerin yetiştirilmesi ile hızla değişen dünyaya ayak uydurabilmek mümkün olacaktır. Bu sebeple bireylerin bilimsel muhakeme becerilerini geliştirebilmek kritik bir öneme sahiptir. Nitekim bu beceriyi pek çok yönden ele alan çok sayıda araştırma yapılmıştır. Ülkemizde bilimsel muhakeme ile ilgili yapılan araştırmaların içerik olarak betimlemenin bu beceriler ile ilgili çalışmak isteyen araştırmacıların çalışmalarına yön vereceği düşünülmektedir. Bu sebeple bu çalışmada Türkiye’de fen eğitimi alanında bilimsel muhakeme becerisi ile ilgili yapılmış tezlerin incelenmesi amaçlanmaktadır. 26 yüksek lisans veya doktora tezi doküman inceleme yöntemi kullanılarak amaçları, çalışma grupları, yöntemleri, bulguları ve sonuçları açısından içerik analizine tabi tutularak analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında 2006-2023 yılları arasında yürütülen tez çalışmalarında bilimsel muhakeme becerilerin bağımsız değişken olarak ele alındığı çalışmaların yanı sıra, bilimsel muhakeme becerilerini geliştirme odağında olan çalışmaların sayısının oldukça fazla olduğu tespit edilmiştir. Bilimsel muhakeme becerilerin bağımsız değişken olarak ele alındığı çalışmalarda ise çoğunlukla fen akademik başarısıyla olan ilişkisinin ele alındığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca yapılan çalışmaların çok büyük bir kısmının nicel araştırma yöntem desenleri kullanılarak tasarlanmış olduğu ve bu araştırmalarda öğrencilerin bilimsel muhakeme becerilerini belirlemek için çoğunlukla Lawson tarafından geliştirilen Bilimsel Muhakeme Becerileri Testi’nin kullanıldığı tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarında ise bilimsel muhakeme becerilerinin ele alınan bağımlı değişken ile olan ilişkisinin genelde pozitif yönde ve anlamlı olduğu; yapılandırmacı öğrenme yaklaşımını esas alan öğretim uygulamalarının da bu becerilerin gelişimine etkilerin olumlu olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilimsel muhakeme becerileri, fen eğitimi, 21. yy. becerileri.

TRANSFORMING STEM INSTRUCTION THROUGH SOCIOSCIENTIFIC ISSUES FOCUSED PROFESSIONAL DEVELOPMENT

Dr. Joseph Johnson
Mercyhurst University

Dr. Becky Mathers
Arcadia University

Dr. Lisa Marco-Bujosa
Villanova University

Abstract

This study reports the findings of a two-year intensive professional development (PD) program situated in the northeastern United States for secondary mathematics and science teachers to support them in transforming their STEM instruction to incorporate SocioScientific Issues (SSI). This PD focused on developing units of study that integrated student-centered, authentic learning experiences grounded in social justice issues. Findings indicate that after participation in the USTRIVE project, teachers displayed growth in their ability to incorporate components of the SSI/sTc rubric into their STEM curriculum. This is consistent with previous research that SSI-focused PD can increase teachers' knowledge of, and teaching practices toward SSI, resulting in more meaningful STEM learning experiences for students. As such, the USTRIVE PD model and framework may provide a useful guide for other SSI and social justice PD programs.

Keywords: SocioScientific issues, social justice, professional development, STEM education

OKUL YÖNETİCİLERİNİN OKUL TEMELLİ MESLEKİ GELİŞİM MODELİ'NE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Prof. Dr. Sadegül AKBABA ALTUN
Başkent Üniversitesi

İlayda KÖKLÜCAN
Başkent Üniversitesi

Özet

Okul Temelli Mesleki Gelişim (OTMG) Modeli, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)'nin 2010 yılında oluşturmuş olduğu yönetici ve öğretmenlere birtakım yeterliklerin kazandırılması için bireysel ve mesleki ihtiyaçların karşılanmasını amaçlayan bir modeldir. OTMG Modeli'nin temelinde bireysel ve mesleki gelişim vardır. MEB yayınladığı 2022 tarihli Millî Eğitim Bakanlığı Personeli Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği'nde Okul Temelli Mesleki Gelişim'in de yer aldığı üç ayrı yeni yaklaşımı hayata geçirmiştir. Bunlar Okul Temelli Mesleki Gelişim, Mesleki Gelişim Toplulukları ve Öğretmen Hareketlilik Programı'dır. Böylece Okul Temelli Mesleki Gelişim faaliyetleri öğretmenler için hizmet içi eğitim planı kapsamında yer alan önemli bir basamak olarak yakın zamanda karşımıza tekrar çıkmaktadır. Literatürde öğretmenlerin mesleki ve bireysel gelişiminin artırılmasının okul geliştirilmesinde, eğitimde başarılı değişim süreçlerinde ve öğrenci başarısı üzerinde olumlu etkilere sahip olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin mesleki ve bireysel gelişiminin önemli rolü göz önüne alındığında, mesleki ve bireysel gelişimini artırmayı amaçlayan OTMG Modeli gibi uygulamalar da önemli bir yere sahip olmaktadır. Bu uygulamanın okullardaki planlamasından ve yürütülmesinden sorumlu ilk kişiler okul yöneticileri olduğu için onların sürece dair görüş, öneri ve ihtiyaçlarının dikkate alınması önem arz etmektedir. Bu amaçla araştırma problemi "Okul yöneticilerinin Okul Temelli Mesleki Gelişim (OTMG) Modeli'ne ilişkin görüşleri nedir?" olarak belirlenmiştir. Nitel araştırma yöntemi kullanılan çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formuyla 18 okul yöneticisiyle derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veri çözümlemede içerik analizi kullanılmıştır. Sonuçlara göre, okul yöneticilerinin OTMG Modeli'ne genellikle olumlu yaklaşıtları ve uygulamanın yaygınlaştırılması gerektiğine dair görüşleri olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki gelişim, okul yöneticisi, öğretmen, nitel araştırma.

ÖĞRETMENLERİN OKUL MÜDÜRLERİNE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI: GEÇMİŞ, GÜNÜMÜZ VE İDEAL

Gülşah ŞEKER
Milli Eğitim Bakanlığı

Yüstra Bingöl TUNÇDEDE
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Muhammed Mehmet MAZLUM
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Özet

Okul alt sisteminin en önemli parçalarından birisi olan okul müdürleri, okulların amaçlarına ulaşmasında hayati bir önem taşımaktadır. Kuşkusuz müdürlerin, okul çalışanları tarafından zaman içerisinde nasıl algılandığının ortaya koyulması, mevcut durumu saptamanın yanı sıra onların gelişimine katkıda bulunma potansiyeli de taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin geçmişteki, günümüzdeki ve idealdeki "okul müdürü" algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Nitel yöntemlerle yürütülen araştırmanın çalışma grubunu, 10 yıl ve üzeri görev yapmış 23 öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcılardan 11'i ile odak grup görüşmesi, 12'si ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. Bulgulara göre insan kaynakları ve davranış yönetimi açısından müdürler; 10 yıl önce ve günümüzde daha çok olumsuz değerlendirilmiş; daha fazla adil, şeffaf, güven veren, çözüm odaklı ve barışçıl olmaları gerektiği ortaya konulmuştur. Okuldaki fiziksel ortamı yönetme ve düzenleme rolü açısından müdürler; 10 yıl önce ve günümüzde çoğunlukla olumsuz değerlendirilmiş; daha fazla ön görülü, bütüne hâkim, profesyonel ve estetik kaygılar taşımaları arzulanmıştır. Son olarak denetim rolü açısından müdürler; 10 yıl önce ve günümüzde daha çok olumsuz değerlendirilmiş; daha fazla yönlendirici, yol gösterici, farklılıkları gözetken yapıda olmaları gerektiği ifade edilmiştir. Bulgular arasında en çarpıcı olanı; müdürlere yönelik görece en fazla olumsuz metaforun 10 yıl önce ve özellikle de denetim rolü açısından belirtilmiş olmasıdır. Günümüzdeki metaforlarla karşılaştırıldığında bu rol açısından müdürlerin kayda değer bir gelişim gösterdikleri ortaya konulmuştur. Yine de öğretmenlere göre, gerek denetim rolü gerekse davranış yönetimi ve fiziksel ortamı düzenleme rolleri açısından müdürlerin kat etmesi gereken önemli bir mesafe bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul müdürü, metafor, geçmiş, günümüz, ideal algılar.

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN GÖZÜNDEN GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DENETİM UYGULAMALARI

Ertan ADANAŞ
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Muhammed Mehmet MAZLUM
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Özet

Eğitim, belirli bir sistemi içeren ve belirli vasıflara sahip insanları geliştirmeyi hedefleyen bir yapıdır. Denetim, bu yapının sağlıklı işlemesinin önündeki engelleri tespit edilerek giderilmesi için hayati öneme sahiptir. Nitel özellikteki bu çalışmanın amacı, ilkökul öğretmenlerinin görüşlerine göre denetmenlerin denetim uygulamalarını ortaya koymaktır. Araştırmanın çalışma grubunu, Van il merkezindeki dokuz farklı ilkökulda görev yapan 16 öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcılardan, en az 15 yıllık deneyime sahip olmaları ve en az iki kez denetim geçirmiş olmaları şartı aranmıştır. Veriler, betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Bulgulara göre öğretmenlerin denetim deneyimleri çoğu zaman olumsuz duyguları anımsatsa da okullarda denetim uygulamaları son derece gerekli görülmektedir. 10 yıl önceki denetim uygulamaları daha çok amaç dışı ve negatif duyguları çağrıştıran iken günümüzde denetime yönelik olumlu algıların daha yoğun olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin özellikle de 10 yıl önceki denetmen algıları, denetmenlerin toksik (zehirli) yapısına, şekilciliğine ve iletişim engellerine işaret etmekte iken günümüzde denetmenin çok daha yapıcı, motive edici, kaygıları azaltan ve güven veren bir anlayışta oldukları ortaya koyulmuştur. Görünüşe göre öğretmenler, denetim görevinin okul müdürleri tarafından yürütülmesini olumlu karşılamakta ve istemektedir. Bununla birlikte mevcut uygulamada okul müdürlerinin, denetim rollerini yerine getirmeye yönelik olarak kat etmeleri gereken mesafenin bulunduğunu söylemek mümkündür. Araştırmanın son bölümünde günümüz denetim yaklaşımının geliştirilmesi adına uygulayıcılara ve karar vericilere yönelik öneriler paylaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Denetim, denetmen, okul müdürü, ilkökul öğretmenleri.

ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE ELEŞTİREL PEDAGOJİ ÜZERİNE KAVRAMSAL BİR ÇÖZÜMLEME

Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU
Siirt Üniversitesi

Dr. Muhammed Mehmet MAZLUM
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Özet

Derleme niteliğindeki bu çalışmanın amacı, akademik çalışmalarda kimi zaman birbirini ikame ya da ima edecek şekilde kullanıldığı görülen eleştirel düşünme ve eleştirel pedagoji kavramlarına yönelik analitik bir bakış ortaya koymaktır. Genel olarak eleştirel düşünme bir konuya yönelik kanıtların gözden geçirilmesini ve mantık çerçevesinde ortaya koyulmasını içermektedir. Eleştirel düşünmenin ortaya koyduğu argümanlar bir "son söz" olmaktan ziyade tartışmaya açık görülmelidir. Eleştirel düşünen kişi, gerçeklik ile inancı ayırt edebilme yeteneğine sahiptir. Farklı bir başlangıç noktasına sahip olan eleştirel pedagoji ise kesin inanç iddialarını öncelikli olarak toplumun güç yapıları içinde etkisi olan inanç ve eylemler sistemlerinin bir parçası olarak görür. Eleştirel pedagojinin odağı, özellikle yeterince temsil edilmeyen grupların ezilmesine yol açan adaletsiz statükonun hangi eğitim bilgisinden ya da kültürel dinamiklerden oluştuğunu sorgulamaktır. Ortaya atılan iddiaların kanıtlayıcı temelini, mantığını, açıklığını veya tutarlılığını sorgulamak ve eksikliğini ortaya koymak, kendi koşulları içinde yeterli ve değerli bir eleştiri olarak önemlidir. Sosyal adalet, temsilcilik, güç ve ayrıcalık odaklı eleştirel pedagoji ise, bununla sınırlı kalmayıp, demokratik olmayan ve baskıcı sosyal ilişkilerin nasıl dönüştürüleceği ile ilgilenir. En genel haliyle; eleştirel düşünmenin iyileştirici ve dönüştürücü şekilde desteklenmesi, eleştirel pedagojiyle olan ilişkisini ortaya koymaktadır. Bir başka ifade ile eleştirel pedagojinin, eleştirel düşünme şeklinin uygulamaya dönük yüzü olduğunu söylemek mümkündür. Alternatif eğitimin ve alternatif okulların gelişimini konu edinen çalışmalarda sıklıkla sözü edilen bu iki kavramın benzeşen ve ayrışan yönlerinin analitik bir bakışla ortaya koyulmasının, okuyucular ve konuya ilgi duyan araştırmacılar açısından farkındalık yaratması arzulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel düşünme, eleştirel pedagoji, alternatif eğitim.

ÖĞRETMENLERİN ÖZ YETERLİK İNANÇLARI İLE MESLEKİ TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Muhammed Okan ÇİÇEK
Milli Eğitim Bakanlığı

Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU
Gazi Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin öz yeterlik inançları ile mesleki tükenmişlik düzeylerinin cinsiyet, kıdem, yaş, branş ve görev yapılan kademe değişkenliklerine göre incelemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada nicel yöntem kullanılmış, araştırmanın deseni olarak ilişkisel tarama belirlenmiştir. 439 öğretmenden oluşan örneklem grubu seçkisiz örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Öğretmen Öz Yeterlik İnancı Ölçeği" ve "Mesleki Tükenmişlik Ölçeği" kullanılmıştır. Veri analiz tekniği olarak veri dağılımının normal dağılım gösterdiği tespit edildikten sonra parametrik testler kullanılmıştır. Fark testleri için t-testi ve ANOVA; korelasyon analizi için ise Pearson korelasyonu kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda; öğretmenlerin öz yeterlik inancı ve mesleki tükenmişlik düzeyleri cinsiyet, yaş, kademe ve branş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Kıdem değişkenine göre öğretmenlerin öz yeterlik inancında farklılaşma belirlenirken; mesleki tükenmişlik düzeylerinde farklılaşmaya rastlanmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, öğretmen, öz yeterlik inancı, mesleki tükenmişlik

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SATRANÇ BİLGİ DÜZEYLERİ İLE GÖRSEL MATEMATİK OKURYAZARLIĞI VE PROBLEM ÇÖZME TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Ahu KÖKSAL ÖLMEZ
Millî Eğitim Bakanlığı

Prof.Dr. Muzaffer OKUR
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Özet

Eğitimin değişen, gelişen döngüsünde en önemli yeri matematiksel düşünme yeteneği yer almaktadır. Bu derste başarmak için öğrencinin bazı yeterliliğe sahip olması gerekir. Millî eğitim bakanlığı tarafından sıkça vurgulanan matematiksel okuryazarlık becerilerinin geliştirebilen, etkin şekilde kullanan, matematiksel kavramları anlayabilecek, problem çözme sürecinde akıl yürütmelerini ve düşüncelerini rahatlıkla ifade edebilecek, matematik öğrenmede deneyimleriyle matematiğe yönelik olumlu tutum geliştiren özgüvenli öğrenciler yetiştirmek amacındadır. Bu amaçlara ulaşmak için satranç oyununun etkisini araştırmak istedik. Özellikle problem çözme yeteneğinin gelişiminde satranç oyununun etkisini bulan pek çok araştırma literatürde bulunmaktaydı. Yeni nesil sorularda ihtiyaç duyulan görsel matematik okuryazarlığı özyeterlilik algılarındaki etkisini araştırmak amacındaydık. Araştırmamız satranç bilgi düzeyindeki artışın, öğrencinin problem çözme ve görsel matematik okuryazarlığı algılarında etkisini, değişimlerin sınıf ve cinsiyet faktörlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu araştırma ortaokul öğrencilerinin satranç bilgi düzeyi arttıkça problem çözmeye yönelik tutumları ve görsel matematik okuryazarlığı öz yeterlilik algı puanları arasındaki ilişkinin varlığını tespit etmektir. Korelasyon araştırma desenine göre yapılandırılan çalışma 2021-2022 eğitim öğretim yılında eğitim alan 182 lisanslı satranç sporcusuyla yapılmıştır. Araştırmaya 5.,6.,7.,8. Sınıflardan kız ve erkek öğrenciler katılmıştır. Millî Eğitim bakanlığınca tüm okullara gönderilen anketlerle veriler toplanmıştır. Çanakçının Matematik problemi çözme tutum ölçeği, Sadık'ın Satranç testi ve Duran'ın Görsel Matematik Okuryazarlığı algı testleri uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Satranç, problem çözme, eğitim, görsel matematik okuryazarlığı.

VISUALIZATION AND ICT AS POWERFUL MEDIATING TOOLS FOR STUDYING MOTION GEOMETRY

Alexios MASTROGIANNIS
Greek Ministry of Education

Paraskevi KATSIOPi
Greek Ministry of Education

Abstract

The purpose of this theoretical paper is to present relative activities, concerning Euclidean transformations. The effortless, unproblematic and learning profitable contact of large classes of Primary School students with the Euclidean transformations (axial symmetry or reflection, central symmetry, translation and rotation), is, nowadays, a high priority in schools. In the new Curricula of Greek Primary and Secondary Education, from the very first grade of Primary School, the Euclidean transformations cover a key trajectory in teaching and learning in subject of Mathematics. Euclidean geometric transformations map a set of points of a plane to another set of points, maintaining the distances of points, are namely isometries. In international literature, Euclidean transformations are referred as "Motion Geometry" and their overall study is favored, because of the ease of defining, in purely mathematical terms, the physical ways of movement of an object, by translation, reflection (axial symmetry) or rotation. This paper attempts to utilize the immersive visualization, the "magic", the excitement, and the "playfulness" of Dynamic Geometry Systems for studying Euclidean geometric transformations. Dynamic software is a very important teaching tool, because it is student-friendly. Additionally, it offers options for direct manipulation of all geometric objects, and it does not require programming knowledge as well. Through the upgrading of constructivist Dynamic Geometry Systems into a powerful cognitive and mediating tool, geometric shapes, as well as letters of the Greek and Latin alphabets, will be studied in terms of symmetry, rotation and translation. For example, the letter «Λ», when it is rotated by 90 degrees, is transformed into the symbol of inequality "<".

Keywords: Transformations, symmetry, rotation, digitality, visualization.

BİLİNÇLİ TÜKETİCİ KONUSUNA YÖNELİK BAŞARI TESTİ GELİŞTİRME ÇALIŞMASI*

Esra EĞRİKAYA
Sınav Koleji

Dr. Öğr. Üyesi Arzu TANIŞ ÖZÇELİK
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı ilkökul dördüncü sınıf öğrencilerinin "Bilinçli Tüketici" konusuna yönelik başarı düzeylerinin belirlenmesi için "Bilinçli Tüketici Başarı Testi (BTBT)"nin geliştirilmesi ve bu başarı testinin geçerlik ve güvenirlik çalışmalarının yapılmasıdır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma 2021-2022 eğitim öğretim yılının ikinci yarısında Muğla ili Milas ilçesindeki dört devlet ilkökulunda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Muğla'nın Milas ilçesindeki dört devlet ilkökulunda 2021-2022 eğitim-öğretim yılının bahar yarıyılında öğrenim görmekte olan 248 ilkökul beşinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Başarı testi geliştirilirken önce bilinçli tüketici konusunu içeren Fen Bilimleri, Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler derslerine ait toplamda 7 kazanım belirlenmiştir. Başarı testinde başlangıçta 32 madde yer almaktadır. Soruların yazılmasının ardından maddeler uzman görüşüne sunulmuştur. Sorular dört ölçme değerlendirme uzmanı, üç fen eğitimi uzmanı, bir dil uzmanı ve bir sınıf öğretmenine sunulmuştur. Uzmanların işaretlediği seçeneklerin sayısı toplamdaki uzman sayısına bölünüp maddeye ilişkin kapsam geçerliği bulunmuştur. Kapsam geçerliği oranı 0.80'in altında olan üç madde ölçekten çıkartılmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda 3,4 ve 5. maddelerin teste uygun olmadığı belirtilmiş ve maddeler yeniden düzenlenmiştir. Testin son hali verilmiştir. Testteki veriler analiz edildiğinde, madde gücü .20 ile .80 arasında ve madde ayırt edicilik indeksi .25 ve üzeri olan sorular testte kalmış bu değerlerin dışında kalan maddeler testten çıkarılmıştır. Çıkarılan maddeler sonrasında 32 madde olarak hazırlanan test 15 maddeye düşmüş ve test son halini almıştır. Testin 15 maddelik halindeki KR-20 değeri .74; ortalama madde ayırt edicilik indeksi .43; ortalama madde güçlük indeksi ise .53 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda geliştirilen başarı testinin geçerli ve güvenilir olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Bilinçli tüketici başarı testi, Fen bilimleri

* Bu çalışma ikinci yazarın danışmanlığındaki birinci yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLERİNİN 21. YÜZYIL BECERİLERİNE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI VE GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ÇİFTÇİ
Muş Alparslan Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amaçlarından biri, fen bilgisi öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin metaforik algılarını incelemektir. Bunun yanı sıra mevcut araştırmadaki bir diğer amaç, günümüzde öğretmenlerin öğrencilerinin hangi 21. yüzyıl becerilerini kazanmalarına daha fazla önem verdiklerine yönelik görüşlerini değerlendirmektir. Bu amaçla, araştırmaya katılma konusunda gönüllü olan ve Türkiye'nin farklı bölgelerinde (İç Anadolu, Marmara, Doğu Anadolu, Karadeniz ve Ege Bölgeleri) görev yapmakta olan 12 fen bilgisi öğretmeni ile çalışılmıştır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu araştırmada, veriler açık uçlu sorular aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Kodlayıcılar arası güvenilirliği sağlayabilmek amacıyla, veri analizi sürecinde iki farklı araştırmacı yer almıştır. Sonuç olarak, öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin 12 metafor ürettikleri tespit edilmiştir. Analiz sonucunda ortaya çıkan metaforlar şu şekildedir: "internet", "beyin", "anahtar", "mükemmeliyetçilik", "üst düzey sorumluluklar", "sanal dünya", "gözlemevi", "hayaller", "teknoloji", "balık için su gibi", "yenilik", "çağa uyum sağlamak" ve "teknolojiye açılan köprü". Ayrıca öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerine yönelik algılarının genellikle olumlu olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerini hem günlük hayatta hem de mesleki hayatta başarılı olabilmek için açılması gereken kapıların anahtarları olarak gördükleri sonucuna da ulaşılmıştır. Ancak bazı öğretmenler, günümüz sınıf şartlarından dolayı öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerini geliştirmeyi, gerçekleştirilmesi zor bir hayal olarak görmektedir. Bununla birlikte fen bilgisi öğretmenlerinin, öğrencilerinde daha çok problem çözme, yaratıcı düşünme, teknoloji okuryazarlığı ve dijital yetkinlik, eleştirel düşünme, iletişim ve iş birliği becerilerini geliştirmeye önem verdikleri belirlenmiştir. Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerileri ile ilgili algı ve görüşlerinin, mesleki gelişim programlarının hazırlanması sürecinde araştırmacılara ve öğretmen yetiştiren kurumlara katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fen bilgisi öğretmenleri, 21. yüzyıl becerileri, görüş, metaforik algı.

ÜCRETİ ÖĞRETMENLİK UYGULAMASININ YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Halil KARADAŞ
Mardin Artuklu Üniversitesi

Seyhan YILDIZ
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu çalışma, nicel araştırma desenlerinden betimsel tarama modeli kullanarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Mardin’de görev yapan okul öncesi, ilkököl, ortaokul ve lise öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada basit tesadüfi örneklem yöntemi kullanılmış ve Araştırmaya gönüllü olarak katılan 428 öğretmen araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın evrenini Mardin Artuklu MEB’e bağlı resmi, okul öncesi, ilkököl, ortaokul ve ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmenler ve birlikte çalıştıkları yöneticiler oluşturmaktadır. Çalışmada uygulanan ölçek ile Çalışmanın verileri SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmaya katılan katılımcılardan kadın sayısı erkek sayısından fazla; medeni durumları bakımından evli öğretmenlerin bekarlardan fazla olduğu görülmüştür. Eğitim durumu bakımında çalışmada katılımcıların çoğunun lisans mezunu olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların görev yaptıkları okullara ilişkin bulgular incelendiğinde çalışmaya en fazla katılımın ilkökölde, en az katılımın ise okul öncesinde olduğu görülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre ücretli öğretmenler, okul yöneticileri ve kadrolu öğretmenler tarafından geçici olarak görülmektedir. İstihdam şekilleri ve geçici olmalarından dolayı kadrolu öğretmenlerle zayıf bir iletişimleri mevcuttur. Ücretli öğretmenler kendilerine ikinci sınıf öğretmen muamelesi yapıldığını ve aşırı çalıştırıldıklarını iddia düşünmektedirler. Diğer bir sonuca göre ise ücretli öğretmenler öğrenciler tarafından ciddiye alınmamaktadır. Öğretmen olarak kabul edilmediklerini, yaptıkları işe değer verilmediğini ve kendilerine adil davranılmadığını iddia etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik, yönetici, öğretmen, ücretli öğretmenlik.

FEN EĞİTİMİNE MÜHENDİSLİK TASARIM SÜRECİ DÖNGÜSÜNÜN ENTEGRE EDİLMESİ

Doç. Dr. Nevin KOZCU ÇAKIR
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Suna KARLIDAĞ
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Yüksek Lisans Öğrencisi

Özet

Bu çalışmanın amacı, mühendislik tasarım sürecinin robotik kodlama, STEM ve bilimin doğası uygulamalarına uyarlanması, öğretmenlerin hizmet yılı ve cinsiyet değişkenleri açısından mühendislik öğretimine yönelik öz-yeterlilikleri ve robotik kodlamaya yönelik tutumları üzerindeki etkisini araştırmaktır. Çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden tek grulu, ön-son test zayıf deneysel desen kullanılmıştır. Örneklem seçiminde kasıtlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır ve örneklemini TÜBİTAK 2237-A Bilimsel eğitim etkinlikleri desteği programı kapsamında desteklenen projeye katılan, katılma şartlarına uyan Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev yapan 20 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Eğitimin öncesi ve sonrasında öğretmenlere mühendislik öğretimi öz-yeterlik ölçeği ve sınıf içi eğitsel robotik eğitim uygulamalarına dönük tutum ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen nicel veriler SPSS 23 programında cinsiyet değişkenine göre bağımsız gruplar t-testi ve hizmet yılı değişkenine göre ANOVA ile analiz edilmiştir. Cinsiyet ve hizmet yılı değişkenlerine göre, öğretmenlerin mühendislik öğretimi öz-yeterlilikleri ölçeğine verdikleri cevaplar ve sınıf içi eğitsel robotik eğitim uygulamalarına dönük tutum ölçeğine verdikleri cevaplar "bağımsız t-testi" ve "anova" ile analiz edildiğinde herhangi gruplar arasında bir farklılaşma tespit edilmemiştir. Sonuç olarak, cinsiyet ve hizmet yılı değişkenlerinin, mühendislik öğretimine yönelik öz-yeterlilikleri ve sınıf içi eğitsel robotik eğitim uygulamalarına dönük tutumları üzerinde herhangi gruplar arasında bir etkisi olmadığı fakat, genel ortalamalara bakıldığında eğitimden sonra öğretmenlerin son testteki ortalamalarının ön testteki ortalamalara göre yüksek olduğu, mühendislik tasarım sürecini ve robotik kodlamayı yeni öğrendiklerinden dolayı bütün gruplarda hizmet yılı ve cinsiyet değişkenleri etkin olmaksızın, ortalamalar üzerinde olumlu yönde bir gelişimin olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen eğitimi, mühendislik, robotik kodlama

ARAŞTIRMALAR IŞIĞINDA TÜRKİYE'DE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ KARİYER BASAMAKLARINA İLİŞKİN DURUM

Dr. Öğr. Üyesi Burcu ALTUN BİRGÜN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Öğretmenlik mesleği kariyer basamaklarına ilişkin uygulamalar 03.02.2022 tarihli ve 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu, 12.05.2022 tarihli ve 31833 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Aday Öğretmenlik ve Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yönetmeliği ve 13.05.2022 tarihli ve 49594775 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe giren Öğretmenlik Kariyer Basamakları Mesleki Gelişim Çalışmaları ve Eğitim Programına İlişkin Yönerge ile düzenlenmiştir. İlgili mevzuata göre mesleki ünvanlar adaylık döneminden sonra, öğretmen, uzman öğretmen ve baş öğretmen olarak belirlenmiştir. Yapılan düzenlemelerin etkililiği ve verimliliği var olan durumun belirlenmesi ve geliştirme önerilerinin sunulmasıyla yakından ilişkilidir. Bu araştırmanın amacı ilgili yasal düzenlemeler sonrası öğretmenlik kariyer basamaklarına ilişkin araştırmaların analizini yaparak var olan durumu ortaya koymaktır. Araştırma nicel araştırma desenlerinden betimsel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırma evrenini 2022 yılı itibarıyla öğretmenlik mesleği kariyer basamaklarını konu alan tez ve makaleler oluşturmaktadır. Araştırma evreni ulaşılabilir olduğundan örneklem alınmamıştır. Veri toplama sürecinde YÖK Tez, Google Akademik ve DergiPark veritabanları bu konuda yapılmış erişime açık tez ve makaleler için taranmış, ilgili Türkçe ve İngilizce araştırmalar çalışma kapsamına alınmıştır. Araştırmaların seçiminde anahtar kelime olarak öğretmenlik mesleği kariyer basamakları, öğretmenlik meslek kanunu, uzman öğretmenlik ve baş öğretmenlik kelimeleri ve bu kelimelerin İngilizce karşılıkları kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde ise betimsel bir yaklaşım benimsenmiş ve var olan durumu en kapsamlı şekilde ortaya koyabilmek için araştırmalar türüne, konularına, amaçlarına, yöntemlerine, bulgularına ve önerilerine göre değerlendirilmiştir. Bu araştırmanın bulgularının öğretmenlik mesleği kariyer basamakları konusunda var olan durumu bütüncül bir bakış açısıyla ortaya koyması ve bu doğrultuda araştırmacı ve uygulayıcılara öneriler sunması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, uzman öğretmen, baş öğretmen, kariyer basamakları, meslek kanunu.

ÖĞRETMEN GELİŞİMİNDE OKUL İÇİ DENETİM UYGULAMALARI

Prof. Dr. Pınar YENGİN SARP KAYA
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üy. Burcu ALTUN BİRGÜN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Denetim hem bir yönetim süreci hem de mesleki gelişimin temel bileşenlerinden biridir. Öğretmenin sınıf içi uygulamalarının ve öğrenci kazanımlarının niteliğini artırmaya dönük her türlü çaba öğretmen denetiminin bir parçasıdır ve okul bağlamı ile yakından ilişkilidir. Çağdaş denetim anlayışında klinik denetim, farklılaştırılmış denetim, meslektaş denetimi, mesleki öğrenme toplulukları, mentörlük, koçluk gibi uygulamalar öğretmeni ve öğretmen özerkliğini ön planda tutan uygulamalar olarak değerlendirilebilir. Bu uygulamaların etkili bir biçimde yürütülmesi için okul yöneticilerinin ya da denetim rolünü üstlenen ilgili paydaşın rehberliği gereklidir. Bu rehberliğin niteliği ise denetsel kuram ve uygulama becerisine dayalıdır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı okul yöneticilerinin ve diğer paydaşların öğretmen gelişimine dönük okul içi denetim uygulamalarını kılavuzlamak amacıyla; okul içi denetim ve denetim döngüsü, klinik denetim, farklılaştırılmış denetim, denetimde gözlem ve gözlem araçları konularını ortaya koymaktır. Denetim süreci durum saptama, değerlendirme ve düzeltme bileşenlerinin döngü halinde işlemesinden oluşmaktadır. Durum saptamada çeşitli ölçütlere göre performans ölçümü yapılır, değerlendirme aşamasında geliştirilmesi gereken yönler karşılaştırmalı olarak belirlenir ve düzeltme aşamasında ise rehberlik ve geliştirme uygulamaları işe koşulur. Bu döngü çeşitli denetim yaklaşımları ile yürütülür. Bu yaklaşımlardan biri klinik denetimdir. Öğretmen ve denetimi yürüten kişi arasındaki yüz yüze ve yakın ilişkiyi vurgulayan klinik denetim, öğretmenin kendi uygulamalarına dönük olarak farkındalığının artmasını ve bu doğrultuda gelişmesini hedefler. Klinik denetimin çeşitli görüşme ve gözlemi içeren aşamaları bulunmaktadır. Bir diğer denetim yaklaşımı ise her öğretmenin gereksiniminin farklı olduğu varsayımından hareketle yoğun gelişim, işbirlikli gelişim ve özyönetimli gelişim seçenekleri sunan farklılaştırılmış denetimdir. Denetim süreçlerinde özelliklerine ve gereksinime göre kullanılabilecek çeşitli gözlem araçları bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Denetim, klinik denetim, farklılaştırılmış denetim, öğretmen gelişimi.

SOSYAL ADALET LİDERLİĞİ ÇALIŞMALARININ HARİTASI: BİBLİYOMETRİK ANALİZ

Bahriye Yeşim DEMİR
Pamukkale Üniversitesi
Doktora Öğrencisi

Doç.Dr. Tamer SARI
Pamukkale Üniversitesi

Doç.Dr. Funda NAYIR
Pamukkale Üniversitesi

Özet

Eğitim, toplumsal refah ve gelişimin önemli paydaşlarından biri olarak kabul görmektedir. Ancak toplumların gelişmesindeki bu etki eğitimde kalite kavramıyla paralellik göstermektedir. Bu doğrultuda yapılan uluslararası sınavlara (PISA, TIMMS) eğitimde kalite göstergesini belirlemek için bir ölçme değerlendirme aracı olarak başvurulabilir. PISA 2018 Türkiye Ön Raporunda, okul türleri ve bölgeler arasındaki başarı farklarının devam ettiği belirtilmektedir. Bu durum, eğitimde fırsat eşitsizliğinin bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Okul müdürlerinin sosyal adalet liderliği davranışlarının, dezavantajlı gruptaki öğrencilerin nitelikli eğitim hizmetlerinden etkin bir şekilde yararlanabilmelerine yönelik okul-merkezli çabalardan biri olduğunu söylenebilir. Sosyal adalet liderliğini; ırk, sınıf, cinsiyet, engellilik, cinsel yönelim sebebiyle ötekileştirilenlerin karşısında yer alan ve bu tutumu liderlik uygulamalarının ve vizyonlarının merkezine koyan kişiler olarak tanımlamak mümkündür. Türkiye'deki alan yazın incelendiğinde, eğitimde sosyal adalet alanında; araştırma, politika, liderlik ve kurum boşluklarının olduğu görülmektedir. Bu çalışmada, mevcut boşluğun doldurulmasına katkı sağlanması ve sosyal adalet liderliğinin uluslararası alan yazında haritasının çıkarılması amaçlanmıştır. Bu sebeple, sosyal adalet liderliği temalı çalışmaların çıktılarını ve eğilimlerini incelemek amacı ile bibliometrik analiz yapılmıştır. Verileri görselleştirmek R dili "biblioshiny" yazılım paketi kullanılmıştır. Araştırma verilerine Web of Science (WoS) üzerinden erişilmiştir. Sosyal adalet liderliği temalı çalışmalara ulaşılmış ve 854 yayın veri seti olarak alınmıştır. WoS veri tabanında bulunan araştırmaların zaman aralığı 1996:2023'ün ilk yarısını kapsadığını, 854 yayının toplam 443 kaynakta yayınlandığı, yayınların çoğunluğunun makalelerden (f=609) oluştuğu, toplam yazar sayısının 1836 olduğu ancak sadece 276'sının tek yazarlı yayınlar olduğu görülmüştür. Alanda en üretken yazarların Arar, K. (f=13), Dematthews, DE. (f=11), Dematthews, D. ve Izquierdo, E. (f=8) olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal adalet liderliği, toplumsal gelişim, bibliometri

ÇOCUKLAR İÇİN ÜST BİLİŞSEL FARKINDALIK ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ

Dr. Rukiye AYDOĞAN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Çalışmada Sperling ve ark. (2002) tarafından geliştirilen, Karakelle ve Saraç (2007) tarafından Türkçe'ye uyarlama çalışması yapılan 'Çocuklar İçin Üst Bilişsel Farkındalık Ölçeği B Formu'nun lise öğrencilerindeki geçerlik ve güvenirliğinin test edilmesi amaçlanmıştır. 2022-2023 eğitim öğretim yılında Aydın ilindeki 8 farklı liseden 337 öğrencinin katılımı ile yapılan çalışmada SPSS ve Lisrel programları ile analizler gerçekleştirilmiştir. İç tutarlık Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı 0.866 ve madde-toplam korelasyon katsayıları 0.290-0.626 arasında tespit edilmiştir. Madde ayırt ediciliği için alt-üst %27'lik grupların puanları Mann Whitney U testi ile karşılaştırılmış, alınan toplam puanlar arasında ve her bir madde puanında anlamlı fark tespit edilmiştir (her biri için $p < 0.001$). Açıklayıcı faktör analizinde 18 maddelik ölçeğin 3 alt boyuttan oluştuğu ve faktör yüklerinin 0.425-0.800 arasında değiştiği; açıklanan varyansın birinci faktör için %31.7, ikinci faktör için %7.7, üçüncü faktör için %6.6 olmak üzere toplamda %46.13 olduğu saptanmıştır. Birinci faktörde çoğunlukla strateji kullanımı, ikinci faktörde öz farkındalık, üçüncü faktörde ise öğrenme yolları ile ilgili maddelerin toplandığı görülmüştür. Doğrulamalı faktör analizinde ki-kare/df değeri 2.14, RMSEA 0.058, RMR 0.045, SRMR 0.052, GFI 0.91, AGFI 0.89, CFI 0.90, NFI 0.84, NNFI 0.89 ve IFI 0.91 olarak bulunmuştur. Tüm geçerlik ve güvenirlik analizi sonucunda 'Çocuklar İçin Üst Bilişsel Farkındalık Ölçeği B Formu' nun 9., 10., 11. Ve 12. Sınıflarda öğrencilerde üst bilişsel farkındalıkları ölçmek amacıyla kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu bulunmuştur. Daha önceki yapılmış çalışmalarla uyumlu olarak bu çalışmada da ölçek çok alt boyutlu (3 alt boyutlu) tespit edilmesine rağmen, alt boyutların ayrı ayrı değerlendirilmesi yerine ölçek toplam puanının değerlendirilmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ölçek geliştirme, üst bilişsel farkındalık, geçerlik, güvenirlik, lise öğrencileri.

AİLE DOSTU OKUL POLİTİKALARI ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME ÇALIŞMASI: OKUL YÖNETİCİLERİ ÜZERİNDE BİR UYGULAMA*

Dr. Yusuf GİDİŞ
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Bilgen KIRAL
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, okul yöneticilerinin aile dostu okul politikaları oluşturma düzeylerini ortaya çıkarmak için bir ölçme aracı geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Tarama modelindeki bu çalışma iki farklı örnekleme yürütülmüştür. Araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik çalışması Aydın ili Efeler, Çine, Germencik, Incirliova, Köşk ve Nazilli ilçelerinde kamu okullarında çalışan 170 okul yöneticisiyle yapılmıştır. Ölçme aracının doğrulayıcı faktör analizi ise Manisa ili ve ilçelerinde kamu okullarında çalışan 332 okul yöneticisi ile gerçekleştirilmiştir. Geliştirilen ölçme aracının geçerlik çalışması için; madde havuzu oluşturulması, uzman görüşü alınması, ön uygulama yapılması, açımlayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi yapılması gibi çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Güvenirlik kapsamında ise Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı, madde ayırt ediciliği ve madde toplam korelasyonu incelenmiştir. Verilerin analizinde betimsel ve kanıtlamasal istatistik teknikleri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda geçerliği ve güvenirliliği kanıtlanmış Aile Dostu Okul Politikaları Ölçeği geliştirilmiştir. Ölçme aracı 12 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır. Birinci alt boyut olan esnek politikalarda üç, ikinci boyut olan destekleyici politikalarda dört ve üçüncü alt boyut olan izin politikalarında ise beş madde bulunmaktadır. Araştırmada geliştirilen ölçeğin geçerlik ve güvenirliliğine yönelik destekleyici çalışmalar yapılması artırılması gibi öneriler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aile dostu okul politikaları, ölçme aracı, okul yöneticisi

*Bu çalışma, Dr. Yusuf Gidiş'in Doç. Dr. Bilgen Kiral danışmanlığında yürüttüğü doktora tezinin ölçek geliştirme bölümünden üretilmiştir.

OKUL YÖNETİCİLERİNİN İŞKOLİKLİK EĞİLİMLERİ İLE AİLE DOSTU OKUL POLİTİKALARI ARASINDAKİ İLİŞKİ*

Dr. Yusuf GİDİŞ
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Bilgen KIRAL
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışma okul yöneticilerinin işkoliklik eğilimleri ile aile dostu okul politikaları arasındaki ilişkiyi saptamak amacıyla yapılmıştır. İlişkisel tarama modelindeki araştırmanın evrenini, 2021-2022 akademik yılında Manisa ilindeki devlet okullarında görev yapan okul yöneticileri oluşturmaktadır. Araştırmaya katılmaya gönüllü olan 332 okul yöneticisi çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmadaki veriler İşkoliklik Ölçeği ve Aile Dostu Okul Politikaları Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, t-testi, ANOVA, çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey testi ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin işkoliklik eğilim düzeylerinin orta seviyede olduğu, aile okul politikaları düzeyinin ise çok yüksek seviyede olduğu saptanmıştır. Okul yöneticilerinin işkoliklik düzeyleri cinsiyet, öğretmen sayısı ve okul kademesi değişkenlerine göre anlamlı şekilde farklılaşırken görev durumu, eğitim durumu ve mesleki kıdem değişkenlerine göre farklılaşmamaktadır. Okul yöneticilerinin aile dostu okul politikaları düzeyleri ise görev durumu, eğitim durumu, mesleki kıdem ve okul kademesi değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşırken cinsiyet ve öğretmen sayısı değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşmamaktadır. Okul yöneticilerinin işkoliklik eğilim düzeyleri ile aile dostu okul politikaları arasında anlamlı pozitif yönde düşük düzey ilişki bulunmaktadır. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak okul yöneticilerinin işkoliklik eğilimlerinin nedenlerini ortaya koyan ve azaltan çalışmaların yürütülmesi ayrıca okul yöneticilerinin lisansüstü eğitim süreçlerine katılımının desteklenmesi gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İşkoliklik, yönetici, aile, aile dostu okul politikaları.

*Bu çalışma, Dr. Yusuf Gidiş'in Doç. Dr. Bilgen Kiral danışmanlığında yürüttüğü doktora tezinde üretilmiştir.

FEN EĞİTİMİNDE ELEŞTİREL DÜŞÜNMEYE DAYALI ÖĞRETİMİN ÖĞRENCİLERİN FEN BAŞARISINA ETKİSİ: BİR META-ANALİZ ÇALIŞMASI

Maviye ATİLA

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
Yüksek Lisans Öğrencisi

Prof. Dr. Özlem KORAY
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Serhat GÖZÜTOK
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Özet

Bu araştırmada fen eğitiminde eleştirel düşünmeye dayalı öğretimin öğrencilerin fen başarısına etkisinin meta-analiz yöntemi ile incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, 2006-2022 yılları arasında Türkçe ve İngilizce dilinde yayınlanan, eleştirel düşünmeye dayalı öğretimin fen başarısına etkisini inceleyen deneysel ve yarı deneysel araştırmalar bu meta-analiz çalışması kapsamına alınmıştır. Bu araştırma kapsamındaki birincil kaynaklara YÖK Ulusal Tez Merkezi, ProQuest Dissertations & Theses Global, Web of Science, PsycINFO ve Google Akademik veri tabanları taranarak ulaşılmıştır. Alanyazın taraması sonucunda, 20 yüksek lisans tezi, 19 doktora tezi ve 36 makale olmak üzere toplam 75 çalışma meta-analize dahil edilmiştir. Araştırmaya dahil edilen çalışmalar Ennis'in eleştirel düşünme tipolojisine uygun olarak sınıflandırılmıştır. Analizler kapsamında etki büyüklüğü olarak standartlaştırılmış ortalamalar farkı değerleri hesaplanmıştır. Rastgele etkiler modeli ile yapılan analizlerden elde edilen sonuçlar eleştirel düşünmeye dayalı öğretimin öğrencilerin başarıları üzerinde pozitif etkisi olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Fen eğitimi, eleştirel düşünme, fen başarısı, meta-analiz.

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULLARINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİNİN VELİLERLE YAŞADIĞI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ*

Uz. Öğ. Müjdat KAVRUK
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Bilgen KIRAL
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, Aydın il merkezi ve ilçelerindeki, özel eğitim meslek okullarında görevli öğretmenlerin velilerle yaşadıkları sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri getirmek amacıyla yapılmıştır. Çalışma nitel araştırma olup; durum çalışması desenindedir. Çalışmada veri toplamak için görüşme tekniği tercih edilmiştir. Çalışmaya, 2022-2023 akademik yılında kartopu örnekleme yöntemi ile sekiz gönüllü öğretmen katılmıştır. Araştırma zihinsel engelli çocuklarla çalışan özel eğitim öğretmenlerinin öğretmen-veli ilişkileriyle ilgili yaşadıkları sorunlara odaklanmaktadır. Araştırmada, görüşme tekniği kullanılmış olup; görüşmelerde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda velilerin öğretmenleri bakıcı olarak görmesi, okulun bir bakım yeri olarak görülmesi, velilerin öğretmenlerden dersle ve okulla ilgili olmayan isteklerde bulunması, velilerin bazılarının öğrencilerin öz bakımlarıyla ilgilenmemesi, öğretmenlerin verdiği tavsiyelere veliler tarafından uyulmaması, öğrencilerin kendileri yapabilecek işlerin veliler tarafından yapılması sonucunda öğrencilerin kendine olan özgüvenlerinin olumsuz etkilenmesi, velilerle olan en küçük bir sorunda öğretmenlerin CIMER'e şikayet edilmesi ve velilerin okulda yapılan aile eğitimlerine katılmakta isteksiz olması gibi tespitlerde bulunulmuştur. Velilere yönelik iletişim, stres yönetimi gibi çeşitli eğitimlerin verilmesi gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özel eğitim, özel eğitim meslek okulu, özel gereksinimli birey, öğretmen, sorun.

* Bu çalışma Müjdat Kavruk'un Doç. Dr. Bilgen Kiral danışmanlığındaki tezsiz yüksek lisans projesinden üretilmiştir.

LEARNING LOSSES DUE TO COVID-19 PROCESS ACCORDING TO THE VIEWS OF PRIMARY TEACHERS

Inst.Dr. Hilal UĞRAŞ
Firat University

Abstract

This study aims to identify learning losses in primary school students during the period when face-to-face education was not available due to the COVID-19 pandemic. In this context, the study group consisted of 18 classroom teachers. The interview form prepared by the researcher based on expert opinions was used as a data collection tool. Data were collected through semi-structured interviews with teachers during the 2022-2023 academic year. The data obtained were described by content analysis method. The teachers who participated in the research stated that there were serious regressions especially when students who had just started reading returned to school. In addition, it was determined that the learning outcomes in writing and mathematical operations were not achieved and there were learning losses. Some classroom teachers reported significant socialization problems, especially in the first grades. It is thought that these findings will provide classroom teachers with a certain perspective and contribute to additional teaching practices for the compensation of learning losses during the pandemic process.

Keywords: Primary education, elementary education, primary school teachers, learning loss.

AN INVESTIGATION OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS' TECHNOSTRESS LEVELS

Inst.Dr. Hilal UĞRAŞ
Firat University

Abstract

The aim of this study is to examine the technostress levels of classroom teachers in terms of various variables. Within the scope of the research, the "Scale for Determining Teachers' Technostress Levels" was used to determine the technostress levels of teachers. Within the scope of the research, the "Scale for Determining Teachers' Technostress Levels" was used to determine the technostress levels of teachers. SPSS 22 package program was used to analyze the data obtained in the study. Since the data were normally distributed, they were analyzed using t-test and ANOVA. According to the findings obtained in the study, when technostress levels were examined according to gender variable, a significant difference was found in favor of male teachers. In addition, a significant difference was found between teachers working in villages and districts and teachers working in the province. In the variable of length of service, it was determined that there was a significant difference between teachers with 6-10 years of service and teachers with 16-20 years of service and teachers with 21 years of service and above.

Keywords: primary education, elementary education, primary school teachers, technostress,

AN INVESTIGATION OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS' COMPUTATIONAL THINKING SKILL LEVELS

Inst.Dr. Hilal UĞRAŞ
Firat University

Abstract

This study was conducted to examine the computational thinking skill levels of classroom teachers according to various variables. The sample of the study consisted of 168 classroom teachers. In order to collect the data within the scope of the research, "Personal Information Form" and "Computational Thinking Skill Scale" were applied to the teachers. SPSS 22 package program was used to analyze the data obtained in the study. Since the data showed normal distribution, they were analyzed with t-test and ANOVA tests. The findings of the study show that male classroom teachers have significantly higher computational thinking skills than female classroom teachers according to gender variable. In addition, it was determined that there was significance among the classroom teachers participating in the study according to the professional experience variable. It was determined that there was no significant difference between the computational thinking skill levels of classroom teachers according to the variables of education level and the region where they worked. Suggestions were made for classroom teachers to improve their computational thinking skills.

Keywords: Primary education, elementary education, primary school teachers, computational thinking skills

EĞİTİM ARAŞTIRMALARINDA ETİK TEMALı ULUSLARARASI YAYINLARIN İNCELENMESİ: BİBLİOMETRİK ANALİZ

Saadet KURU ÇETİN
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Zeynep EREN
Sinop Üniversitesi

Özet

Bir alanda bilimselliğin önemli göstergelerinden biri bilimsel araştırmaların niteliğidir. Eğitim çalışmalarında etik temalı yayınların incelenmesi bilimselleşme sürecinin gelişiminde katkı sağlayabilir. Bu çalışma da amaçlanan, eğitim çalışmalarında etik temalı uluslararası yayınları bibliyometrik yöntemle farklı parametreler kullanıp analiz etmek aynı zamanda araştırmacılara ve etik alan yazınına katkı yapmaktadır. Böylece Web of Science veri tabanında "ethical" anahtar kelimesi ile tarama yapılarak 2023 yılının ağustos ayına kadar olan 650 farklı kaynaktan yayınlanan 2010 yayına ulaşılmıştır. Veriler açık kaynak kodlu R Studio programı olan "biblioshiny for bibliometrix" uygulaması aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırma sonucuna göre eğitimde etik temalı çalışmalarda çoğunlukla davranış, yöneticiler, iş ahlakı ve örgütsel davranış konularının çalışıldığı görülmüştür. En çok atıf alan kaynaklar ile en çok yayınlanan kaynaklar arasında benzerliğin olmadığı görülmüştür. Lotka yasası bulgularına göre etik iklim temalı alan yazının yeterli olmadığı fakat 2021 ve 2022 yıllarında öneminin arttığı buradan hareketle son yıllara doğru gelişim gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelime: Etik, eğitim araştırmaları, bibliometrik analiz.

ADAY ÖĞRETMENLERE YÖNELİK TÜBİTAK PROJELERİNİN BİLGİ ÇAĞI BECERİLERİ KAPSAMINDA İNCELENMESİ

Dr. Aslı AĞIROĞLU BAKIR
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Özden ÖLMEZ CEYLAN
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Son dönemde eğitim alanında yapılan araştırmalar gelecekte bizi bekleyen durumların neler olabileceğine odaklanarak genç kuşakları bilgi çağına hazırlamaya yönelmiştir. Araştırmalar yakın gelecekte ortaya çıkacak birçok mesleğin bugünden tam olarak bilinemediğini ortaya koymaktadır. Bu durumda sadece mesleklerin temel becerilerine değil çağın gereklerine uygun becerilerin üzerine de odaklanma gereksinimi doğmaktadır. Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum) 2023 yılında yayımladığı Mesleklerin Geleceği Raporu'nda becerilere odaklanarak bilgi çağı insan gücünde olması gereken 26 temel beceriyi sıralamıştır. İlk sıralarda analitik düşünme, yaratıcı düşünme, esneklik gibi beceriler yer almaktadır. Geleceğin bireylerini bilgi çağının gereksinimlerine göre yetiştirecek öğretmenlerin de bu becerilere sahip olması gerektiği düşünülmektedir. Eğitim fakültelerinin programlarının yanı sıra yürütülen projelerin bu becerileri de geliştirmeye yönelik olarak tasarlanması gerektiği söylenebilir. Bu bağlamda araştırmada aday öğretmenlere yönelik ve tamamlanmış TÜBİTAK projeleri ele alınarak bu projelerin geleceğin meslekleri için gereksinim duyulan becerilere odaklanma durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma olarak tasarlanan çalışmada TÜBİTAK projelerinin TR Dizin içerisinde yayımlanan tam metinleri kullanılarak doküman incelemesi yapılmıştır. Sitede yayımlanan 21.892 adet projeden "aday öğretmenler"e yönelik olanlar belirlenen 26 projenin tam metinleri doküman incelemesine tabi tutulmuştur. Dokümanlar çalışmanın amacı gereği içerik analizi ve betimsel analiz ile incelenmiştir. Bu bağlamda projelerin amaç, yöntem, uygulama gibi aşamaları incelenmiş, alt tema ve temalar oluşturulmuştur. Aynı zamanda projeler içerisinde yer alan becerilerle Dünya Ekonomik Forumu (WEF)'nin 2023 yılında yayımladığı Mesleklerin Geleceği Raporu'nda yer alan 26 temel beceriyle ilişkilendirmeler yapılmıştır. Verilerin analizi devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, öğretim, aday öğretmen, beceri.

MATEMATİKSEL YARATICILIKTA CİNSİYET FARKLILIKLARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Nazmiye Nazlı ATEŞGÖZ
Anadolu Üniversitesi

Özet

Cinsiyet farklılıkları pek çok farklı alanda çalışılmaktadır. En çok çalışılan alanlardan biri yaratıcılıktır. Yaratıcı performansın alanlara göre değiştiği göz önünde bulundurulduğunda matematik gibi farklı disiplinlerdeki yaratıcılıkta cinsiyet faktörünün etkisinin araştırılması gerektiği söylenebilir. Bu çalışmada özel yetenekli öğrencilerin matematiksel yaratıcılık düzeylerinde cinsiyet farklılıkları araştırılmıştır. Nicel bir araştırma olan bu çalışmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcılarını Üstün Yetenekliler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde (ÜYEP) eğitim alan 289 özel yetenekli öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların 193'ü erkek, 96'sı kızdır. Araştırmada katılımcıların matematiksel yaratıcılıklarını ölçmek için Matematiksel Üretkenlik Testi (MÜT) kullanılmıştır. MÜT istatistik ve veri yorumu, ölçme, geometri, sayılar ve cebir alanları ile ilişkili beş açık uçlu maddeden oluşmaktan ve testten akıcılık, esneklik ve toplam yaratıcılık puanları elde edilmektedir. Çalışmada katılımcıların akıcılık, esneklik ve toplam yaratıcılık puanlarında cinsiyet farklılıklarını karşılaştırmak için bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Erkek öğrencilerin akıcılık puan ortalamalarının (22.09), kız öğrencilerin akıcılık puan ortalamalarından (23.38) düşük olduğu bulunmuştur. Ancak söz konusu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(226.506) = -0.988, p > 0.05$). Diğer taraftan erkek öğrencilerin esneklik puan ortalamalarının (10.15), kız öğrencilerin esneklik puan ortalamasıyla (10.86) oldukça yakın olduğu ve esneklik puan ortalamalarında cinsiyet farklılıklarının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür ($t(287) = -1.526, p > 0.05$). Kız ve erkek öğrencilerin yaratıcılık ortalamaları (14.55; 15.17) arasında da küçük bir fark olduğu ancak bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulgulanmıştır ($t(287) = -0.755, p > 0.05$). Sonuç olarak kız ve erkek öğrencilerin matematiksel yaratıcılık düzeylerinin benzer olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Matematiksel yaratıcılık, cinsiyet farklılıkları, akıcılık, esneklik, yaratıcılık.

YAPAY ZEKA UYGULAMALARININ EĞİTİMDE GELECEĞİ: ÇOK YÖNLÜ BİR ANALİZ

Bilim Uzmanı, Nurdan ÖDEMİŞ KELEŞ
Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Prof. Dr. Ferudun SEZGİN
Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, eğitim alanında kullanılmaya başlayan yapay zekâ uygulamalarının geleceğine ilişkin mevcut literatür ve dokümanlar üzerinden çok yönlü bir değerlendirme yapmaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi kapsamına alınan materyal, Google Scholar arama motoru kullanılarak "eğitimde yapay zekâ" ifadesi ile erişilen 2021-2023 tarihleri arasında yayınlanmış araştırmalardır. Taramada 146 sonuç bulunmuş, zaman kısıtı nedeniyle tezler analize dahil edilmezken; ölçek geliştirme araştırmaları; eğitimde yapay zekâ konulu araştırmaları yayın yılı, yöntem, tema vb. açılardan ele alan betimsel içerik çalışmaları ile bibliyometrik çalışmalar analiz dışı tutulmuştur. Yapılan sınırlandırmalar sonucunda eğitimde yapay zekanın kullanımına ilişkin açıklamalar içeren Türkiye kaynaklı 24 makale, üç kitap bölümü ve dört bildiri olmak üzere toplam 31 araştırma analiz kapsamına alınmıştır. Analiz sonucunda dokümanlarda eğitimde yapay zekanın kullanımına ilişkin 766 adet ifade olduğu belirlenmiştir. Elde edilen verilerden "avantaj ve fırsatlar", "tehdit ve zorluklar", "tartışma ve belirsizlikler", "ihtiyaç ve gereklilikler" ile "gelecek öngörüler" olmak üzere beş tema oluşmuştur. Eğitimde yapay zekanın kullanımı ve geleceğine ilişkin dokümanlarda en fazla avantaj ve fırsatlara yönelik ifadeler bulunmakta, yapay zekanın öğrenci ihtiyacına göre bireyselleştirilmiş öğrenme sunması büyük bir avantaj ve fırsat olarak görülmektedir. Yapay zekanın yaratacağı en büyük tehdit öğrenci-öğretmen arasındaki fiziksel ve duygusal etkileşim yoksunluğu; en büyük zorluk ise yapay zekaya erişimdeki eşitsizlikleri önlemek olarak belirtilmektedir. Ayrıca yapay zekanın öğretmenin yerini alıp alamayacağı en çok tartışılan konu olurken; yapay zekâyı kullanma becerisine sahip eğitim paydaşları yetiştirerek eğitime ve istihdam etmeye ihtiyaç bulunduğu vurgulanmakta; gelecekte yapay zekanın geleneksel eğitim-öğretim sürecinde ve paydaşların rollerinde büyük değişimler yaratacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, yapay zekâ uygulamaları, eğitimde yapay zekâ, eğitim yönetimi.

GELİŞİM ZİHNİYETİ ÜZERİNE YARI-DENEYSEL BİR ÇALIŞMA

Dr. Öğr. Üyesi Şefik KARTAL
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı gelişim zihniyeti ile ilgili olarak derste yapılan uygulamaların öğrencilerin zihniyet yapılarına etkisini araştırmaktır. Çalışmada ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen uygulanmıştır. Bir üniversitenin Eğitim Fakültesinde PDR programı 1. sınıfta iki farklı şubede eğitim gören öğrencilerden A şubesinde bulunanlar deney grubuna (34 öğrenci), B şubesinde bulunanlar ise kontrol grubuna (29 öğrenci) atanmıştır. Uygulama öncesi her iki gruba Dweck (2006) tarafından geliştirilen ve Altunel (2018) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan, 8 maddeli, 6'lı likert tipinde bir ölçek olan Zihniyet Ölçeği uygulanmıştır. Deney grubundaki öğrencilere 9 hafta süresince her hafta Eğitim Felsefesi dersi içerisinde gelişim zihniyeti ile ilgili çeşitli animasyon ve seminerlerden oluşan 5-10 dakikalık videolar izletilmiş ve bunlar üzerinde ortalama 10 dakika süren tartışmalar yapılmıştır. Kontrol grubundaki öğrencilerle gelişim zihniyeti ile ilgili herhangi bir uygulama yapılmamıştır. Her iki gruba da Zihniyet Ölçeği son test olarak uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler ve parametrik testler kullanılmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin ön test ($4,27 \pm 1,21$) ortalamaları ile son-test ($4,62 \pm 1,21$) ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı görülmüştür ($p > 0.05$). Kontrol grubu öğrencilerinin de ön test ($4,08 \pm 1,13$) ortalaması ile son test ($4,17 \pm 1,00$) ortalaması arasında anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir ($p > 0.05$). Yapılan çalışmada deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin uygulama öncesinde gelişim zihniyetine sahip oldukları ancak gelişim zihniyeti puanlarının yüksek olmadığı, son testte ise her iki grupta da gelişim zihniyeti puanlarının arttığı, deney grubunda ise istatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte daha fazla artış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer çalışmaların yapılmasının, geleceğin eğitimcileri olacak eğitim fakültesi öğrencilerinin gelişim zihniyetlerinin artması ve bu zihniyeti muhtemelen kendi öğrencilerine de kazandıracak olmaları nedeniyle değerli olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelişim zihniyeti, sabit zihniyet, PDR öğrencileri.

DİSKALKULİ İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Dr. Mehmet Selman KAYAN
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin eğitimle doğrudan ilişkili olduğu günümüz dünyasında, her bir bireye eğitim verebilmenin vazgeçilmez olmasının yanında her bireye ihtiyaç duyduğu eğitimi verebilmenin önemi daha fazla öne çıkmaktadır. Bireylerin ihtiyaçlarına yönelik olarak eğitim alabilme gerekliliği karşımıza özel eğitim kavramını çıkarmaktadır. Kişisel bir takım farklılıklarından dolayı özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerde bir birinden farklı öğrenme güçlükleri olabilmektedir. Bunlardan biri de özgül öğrenme güçlüğüdür. Okuma, yazma, dinleme, konuşma, düşünme veya aritmetik bozukluklar olarak görülebilen özgül öğrenme güçlüklerinden biriside aritmetik öğrenme güçlüğü olarak açıklanan diskalkulidir. Bu kavram bireylerde semboller, sayısal ifadeleri veya matematiksel işlemlerin çözümlemesini algılamada yaşanan sorunları ifade etmektedir. Diskalkuli ile ilgili Türkiye’de yapılmış lisansüstü tezlerin incelendiği bu çalışmada yöntem, örneklem, yayımlandığı anabilim dalı, çalışma grubu ve tezlerin yayımlanma durumu (izinli-izinsiz) incelenmiştir. Çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemi Yök Tez Merkezine kayıtlı altısı yüksek lisans, dördü doktora tezi olan on lisansüstü tez oluşturmaktadır. İncelenen tezlere yönelik verilerin kayıt altına alınabilmesi amacıyla araştırmacı tarafından veri toplama formu oluşturulmuştur. Elde edilen verilerin frekans ve yüzdeleri analiz edilmiştir. Elde edilen verilere göre diskalkuli kavramına yönelik olarak öğretmen görüşlerinin incelenmesinin ilk sırada (%40) yer aldığı görülmektedir ayrıca örneklem seçme tekniklerinden amaçsal örneklemin %70 ile ilk sırada tercih edildiği görülmüştür. İncelenen tezlerin tümünün (%100) izinli yani erişime açık olduğu, diskalkuli ile ilgili yapılan tezlerde matematik ana bilim dalının %50 lik bir oranla ilk sırada geldiği görülmektedir. Model ve desen olarak incelenen tezlerde eylem araştırmasının (%40) en fazla çalışıldığı, yöntem olarak ise nicel araştırma yönteminin (%60) büyük bir çoğunlukla kullanıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Diskalkuli, lisansüstü, tez inceleme

TÜRKİYE'DE OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI HAKKINDA BİR METASENTEZ ÇALIŞMASI: 2011'DEN GÜNÜMÜZE EĞİLİMLER

Dr. Serkan COŞTU
Kafkas Üniversitesi

Ajda ERDEM
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Okul dışı öğrenme, kapsam itibarıyla birden fazla alanı ilgilendiren multidisipliner bir alandır. Bu doğrultuda çalışma kapsamında okul dışı öğrenme ortamları ile ilgili yapılan makalelerin incelenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Başlıkta "Okul Dışı Öğrenme" anahtar kelimesi ile Dergipark ve Google Akademik veritabanında yapılan taramada 2011-2023 yılları arasında yapılmış 143 makale ve bildiriye ulaşılmıştır. Bu doğrultuda çalışma kapsamına alınan araştırmalar meta-sentez yöntemiyle incelenerek bundan sonraki araştırmalara ışık tutması amaçlanmaktadır. İlgili çalışmaları incelemek için "Okul Dışı Öğrenme Ortamları Makale/Bildiri Sınıflama Formu" adı verilen Google form kullanılmıştır. Çalışma kapsamında incelenen araştırmalar (üretildiği yıl, üniversite, enstitü ve anabilim dalının yanı sıra amaç, bulgu, sonuç ve önerileri ile araştırma yöntemi, veri toplama aracı, veri analizi vb.) farklı değişkenler bakımından araştırmacılar tarafından incelenmiştir. Buna göre incelenen çalışmaların daha çok Fen, Eğitim ve Sosyal Bilimler alanında yapıldığı ve bu çalışmalarda okul dışı öğrenme ortamı olarak daha çok kapalı mekanların (Müze, Bilim Merkezi vb.) ve eğitim ortamlarının (Üniversiteler, Halk Eğitim Merkezi vb.) tercih edildiği ortaya çıkmaktadır. Çalışmaların çoğunluğunun teorik ve yüksek bir oranla nitel gerçekleştirilmiş olduğu, daha çok öğrenci ve öğretmen görüşleri ile ilgili konuları ele aldığı görülmektedir. Veri toplama aracı olarak en çok likert anket, çoktan seçmeli sorular, yarı yapılandırılmış mülakat soruları ve katılımcı gözlemin kullanıldığı anlaşılmaktadır. Örneklem olarak 11-30 arasındaki kişi ile daha çok ortaokul öğrencileri ve öğretmenler ile bir haftadan kısa süreli olarak çalışıldığı ortaya çıkmaktadır. Veri analiz yöntemi olarak çoğunlukla frekans/yüzde tabloları, t testi ve içerik analizinin tercih edildiği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda yapılacak olan çalışmaların alandaki eksikleri ve yığılmaları göz önünde bulundurarak tasarımları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim araştırmaları, okul dışı öğrenme, informal öğrenme, non-formal öğrenme, metasentez.

EN GEÇERLİ PEDAGOJİK ALAN BİLGİSİ TESTİ HANGİSİ? KPSS, TEDS-M ve CPAB-CAB KARŞILAŞTIRMASI

Dr. Serkan COŞTU
Kafkas Üniversitesi

Özet

Pedagojik alan bilgisi (PAB) alan öğretmenlerinin sahip olması gereken bir bilgi, beceri veya uygulama türüdür. Yeni bir modele göre PAB: i) öğretmen ve öğrenci inanışları, ii) beceri, iii) uygulama, iv) öğrenci başarısı ve v) konu düzeyinde uzmanlaşmayı içeren ve özel bir konuyu, özel bir grup insana, özel bir amaçla, özel bir bağlamda, özel bir yöntemle öğretebilme bilgi ve becerisi olarak tanımlanmıştır. Ancak bu kavramı sadece bilgi boyutunda bile ölçmek çok güçtür. Özellikle büyük örneklemelerde ve çoktan seçmeli sorularla ölçümlerin çok zor olduğu görülmektedir. Bu tarzda geçerli ve güvenilir testlerin sayısı Türkiye’de ve dünyada çok azdır. Bu problem doğrultusunda bu çalışmada, ülkemizde uygulanan KPSS Alan Sınavı, yurt dışında uygulanan TEDS-M sınavı ve yüksek lisans tezi kapsamında Türkiye’de KPSS Alan Bilgisi Testine alternatif olarak geliştiren CPAB-CAB karşılaştırılmıştır. Bu sınavlarda elde edilen başarı ile öğretmen adaylarının akademik ortalamalarının karşılaştırılarak sınavların uyum geçerliliği ve uygulanabilirliği hakkında değerlendirmeler yapılmıştır. Bu amaçla Türkiye’nin kuzeyinde yer alan bir üniversitenin ortaöğretim matematik öğretmenliği bölümünde okuyan son sınıf öğretmen adaylarından oluşan 9 kişiyle bu çalışma yürütülmüştür. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, öğretmen adaylarının okuldaki başarılarının TEDS-M puanlarıyla uyumlu olduğu halde KPSS’ den aldıkları puanlar ve CPAB-CAB testinden aldıkları puanlarla uyumsuz olduğunu göstermiştir. Bu çalışmayla Türkiye’de öğretmen alımında TEDS-M sınavının daha geçerli ve uygulanabilir olacağı görüldüğünden bunun veya benzer şekilde geliştirilecek sınavların kullanılması önerilebilir. KPSS’nin soru içeriği açık uçlu ve karma açık uçlu tarzdaki soru biçimleriyle çeşitlendirilmeli, soru sayısı azaltılmalı veya sınav iki oturumda uygulanmalıdır. Diğer yandan, CPAB-CAB sınavı alan bilgisi soruları ekleyerek geliştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Eğitimi, Matematik Eğitimi, Pedagojik Alan Bilgisi, KPSS, TEDS-M, CPAB-CAB

INVESTIGATION OF WORD TYPES IN ORAL NARRATIVES OF PRESCHOOL CHILDREN

Dr. Selcen AYDOĞAN

Aydın Adnan Menderes University

Hatice ÇETİN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Merve KURÇ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Ülkü OKSAY

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Abstract

The discovery of vocabulary and lexical data in the preschool period is especially important for advancing the potential for long-term vocabulary growth. Language is a code that represents objects, events, relationships, and the way these codes can be expressed is words. In this context, this study examines the words used by preschool children in their oral speech in terms of noun, adjective, verb, pronoun and preposition types. In this study, the relational survey model, one of the quantitative research approaches, was used. The study group of the research is 5-6 age group (total=84) who attend public and private pre-school education in a province in the west of Türkiye. In the research, one of Mercer Mayer's wordless storybooks, "Frog, Where Are You?" was used to examine children's language sample measurements. Evaluations were made one-on-one in a quiet room at the children's school and each application lasted between 7-10 minutes. The children's narratives were recorded on a voice recorder and transcribed. In the analysis of the data, whether there is a statistical difference according to the types of words used by the children, gender, age and duration of participation in pre-school education was analyzed with the independent samples t-test. As a result of the study, there was a significant difference in favor of girls in using verbs in terms of gender variable. Also, girls used more sentences than boys. But boys were better at using names than girls. In order to improve the expressive languages of girls and boys, mothers can be given training on reading and communicating from infancy.

Keywords: pre-school, oral narratives, word types, gender.

PERSPECTIVES OF MOTHERS IN TURKIYE AND ENGLAND ON CHILDREN'S GAMES

Dr. Selcen AYDOĞAN
Aydin Adnan Menderes University

Doç. Dr. Ayşe Öztürk SAMUR
Aydin Adnan Menderes University

Abstract

The purpose of this study is to make an intercultural comparison in terms of play based on the perspectives of Turkish and British mothers who have 2-8 years old children. For this purpose, phenomenology, one of the qualitative research approaches, was used. In the research, semi-structured interview forms developed by the researchers. Interviews were conducted with 10 mothers from Türkiye and England. In the selection of the study group, criterion sampling method, which is one of the purposeful sampling methods, was used depending on the purpose of the study. Mothers were at least high school graduates. The data were analyzed by content analysis technique. When data obtained in the study analyzed, it was determined that Turkish mothers thought that they could not spend enough time playing games with their children, while British mothers thought that they had enough time to play with their children. While Turkish mothers stated that they only play games with their children at home and playgrounds, British mothers stated that they play games at home, playground, green parks, libraries, children's playgroups and long city trips. Turkish mothers play games when their children want and two or three times a week. But British mothers stated that they played games almost every day. In the research, it was seen that children used technological tools as play materials in both cultures.

Keywords: Play, child, early childhood, mother's perspective, intercultural.

ÖĞRETMENLERİN LİDERLİK ALGILARI

Gönül BOZAN
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu çalışmada öğretmenlerin liderlik algıları ve okul müdüründen bekledikleri liderlik davranışlarına ilişkin görüşlerini tespit etmek amaçlanmıştır. Tarama modelinde gerçekleştirilen bu araştırmanın katılımcıları 100 karışık branş öğretmeninden oluşmaktadır. Çalışma evrenini Adana ili Seyhan ilçesinde bulunan bir orta okulda görev yapmakta olan ve araştırmaya gönüllü olarak katılım sağlayan 100 öğretmen oluşturmuştur. Karışık olarak tüm branşlara ulaşılmış fakat branş değişkenleri yapılan istatistikte değişken olarak dikkate alınmamıştır. Veri toplama aracı olarak Akçakoca ve Bilgin (2016) tarafından geliştirilen "Okul Müdürlerinin Liderlik Stilleri ve Öğretmen Performansı" adlı ölçek kullanılmıştır ve elde edilen veriler SPSS paket programında analiz edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin liderlik algıları ve okul müdürlerinden bekledikleri liderlik davranışları ölçeğinde yer alan ifadelere verdikleri cevapların demografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi için t-testi ve tek yönlü ANOVA analizleri yapılmıştır. Matematik, İngilizce, Fen bilimleri, Türkçe, Sosyal bilgiler, Din kültürü, Beden eğitimi, Görsel sanatlar, Bilişim teknolojileri, Müzik, Teknoloji tasarımı, Rehberlik öğretmenlerinin yüksek hedeflerin konulması ve eğitimde yeni fikirlerin uygulanmasının performansa olumsuz etkisi olacak liderlik davranışları olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Araştırmada kadın katılımcı sayısı erkek katılımcı sayısından fazladır. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre bir farklılık bulunmamıştır. Öğretmenlerin medeni durumlarına göre farklılaşma sadece Öğretimsel Liderlik faktöründe görülmüştür. Bekar öğretmenler okul müdürlerinin öğretimsel liderliğini daha başarılı bulmaktadırlar. Öğretmenlerin liderlik algıları ve okul müdürlerinden bekledikleri liderlik davranışları ölçeği faktörlerinin hiçbirinde öğretmenlerin çalışma sürelerine ve yaşlarına göre bir farklılık bulunmamıştır. Okul müdürlerinin dönüşümcü liderlik sergilediğini düşünen öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul, müdür, öğretmen, lider, performans.

ÖRGÜTSEL STRESE NEDEN OLAN FAKTÖRLER

Çağla DİNÇ
Milli Eğitim Bakanlığı

Doç. Dr. Meltem YALIN UÇAR
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, Orta Okul Branş öğretmenlerinin örgütsel stres düzeyleri ile öğretmenlerin sosyal destek, iş yükü, beceri kullanımı ve karar verme becerileri ile örgütsel stres arasındaki ilişkiyi anlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Tarama modelinde gerçekleştirilen bu araştırmanın katılımcıları 122 karışık branş öğretmeninden oluşturmaktadır. Çalışma evrenini Adana ili Seyhan ilçesinde bulunan bir orta okulda görev yapmakta olan ve araştırmaya gönüllü olarak katılım sağlayan 122 öğretmen oluşturmıştır. Karışık olarak tüm branşlara ulaşılmış fakat Branş değişkenleri yapılan istatistikte değişken olarak dikkate alınmamıştır. Veri toplama aracı olarak Yıldırım, Taşmektepligil ve Üzüm, (2011) tarafından geliştirilen "Örgütsel Stres Ölçeği" kullanılmıştır ve elde edilen veriler SPSS paket programında analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmenlerin stres düzeyleri "orta" ve "ortanın üzerinde" çıkmıştır. Matematik İngilizce, Fen bilimleri, Türkçe, Sosyal bilgiler, Din kültürü, Beden eğitimi, Görsel sanatlar, Bilişim teknolojileri, Müzik, Teknoloji tasarımı, Rehberlik öğretmenlerinin iş ortamında iyi ilişkiler ve yüksek çaba gerektiren işler, çalışanların stres düzeylerini azaltabilirken, zaman yönetimi, talepler ve iş ortamı gibi konular öğretmenlerin stres seviyelerini artırmaktadır. Katılımcıların cinsiyetleri veya medeni durumları, örgütsel stres düzeylerinde anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Ancak, mesleki kıdeme göre, 1-5 yıl çalışanların beceri kullanımı stres düzeyi 6-10 yıl çalışanlarından daha yüksek olmuştur. Yaşa göre ise, 46-55 yaş arası çalışanların iş yükü ve beceri kullanımı stres düzeyi, diğer yaş gruplarına göre daha yüksek düzeyde elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul, öğretmen, stres, faktör.

YAPAY ZEKA UYGULAMALARI IŞIĞINDA İNGİLİZCE ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜREÇLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Lütfi SARAC

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Yapay zekâ, durdurulması zor bir hızda gelişmekte, değişmekte ve bu gelişim gün geçtikçe ivme kazanmaya devam etmektedir. Eğitim alanında, bilginin yönetilmesi ve öğrenme-öğretme süreçleri konusunda daha önemli roller oynamaya başlamıştır. Bu çalışmada, yapay zekâ uygulamalarının İngilizce öğrenme-öğretme süreçlerinde yeri ve önemi araştırılmıştır. Aşağıdaki sorular araştırma kapsamında yanıtlanmaya çalışılmıştır: 1-Yapay zekâ uygulamalarının İngilizce öğretme süreçlerinde öğretmenlere/öğrencilere sağladığı faydalar neler olabilir? 2- Özelde ise konuşma becerilerinin geliştirilmesinde yapay zekâ uygulamalarının nasıl bir rolü olabilir? Bu araştırmanın amacı, yapay zekâ uygulamalarının genel niteliklerini ortaya koyarak, bu niteliklerin İngilizce öğrenme- öğretme süreçlerinde hangi şekillerde fayda sağlayabileceğini analiz etmek ve yapay zekâ uygulamalarını inceleyerek, İngilizce öğrenme-öğretme uygulama ve süreçlerine öneri sunmaktır. Bu araştırma, nitel araştırma tekniklerinden, doküman incelemesi modeli ile yapılmıştır. Bu çalışmada, yapay zekâ ve İngilizce öğrenme-öğretme süreçleri ilişkisini ele alan makaleler, bloglar, global olarak güvenilirliği kabul gören İngilizce öğretiminde yetkili kurumların web siteleri, ilgili kitaplar ve raporlar kaynak dokümanlar olarak kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, yapay zekâ uygulamaları, bireylere, planlama, soru hazırlama, göreve yeni başlayan öğretmenleri bu konularda destekleme, sürekli değerlendirme, ileri seviyede araştırma olanağı, öğrenme asistanlığı alma, öğrenme arkadaşlığına sahip olma gibi çok değerli katkılar sunabilmektedir. Bu nedenle, mevcut eğitim sistemlerinin, yapay zekâ uygulamalarını eğitim programlarına nasıl, hangi şekillerde, ne düzeyde dahil edeceği önem taşımakta, yapay zekâ okur-yazarlığının geliştirilmesi gerekli görülmektedir. Sonuç olarak, yapay zekâ uygulamaları, tüm alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da büyük reformları beraberinde getirme olasılığı yüksek bir süreçtir. Bu uygulamalar, İngilizce öğrenme ve öğretme sürecine dahil edilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, İngiliz dili öğrenme-öğretme, konuşma becerileri.

SOSYAL-DUYGUSAL ÖĞRENME: 'DÜŞÜNÜYORUM, O HALDE VARIM' FELSEFESİNDEN 'HİSSEDİYORUM O HALDE ÖĞRENİYORUM' FELSEFESİNE DOĞRU

Öğr. Gör. Lütfi SARAÇ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Öğrenme-öğretme süreçlerinde sadece bilişsel düzeydeki kazanımlar değil, öğrencilere sosyal-duygusal becerilerin kazandırılması da önem taşımaktadır. Bu beceriler, aynı zamanda yaşam becerilerini de desteklemektedir. Sosyal duygusal öğrenme, duygusal zekâ çerçevesi kullanılarak araştırılmış nörolojik bir temele sahiptir. Bu nedenle, nörobilim ve sosyal-duygusal öğrenme süreçlerinin ilişkisini anlamak önemli görülmektedir. Bu çalışmada, SDÖ ile nörobilim ilişkisi ve bu ilişkinin öğrenme-öğretme faaliyetlerine yansımalarının önemi ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Aşağıdaki sorular araştırma kapsamında yanıtlanmaya çalışılmıştır: 1-SDÖ nedir/ne değildir? 2- SDÖ ve Nörobilim ilişkisi nasıldır? 3-SDÖ ve Nörobilim, Yaşam Becerileri kapsamında bireye katkı sunar mı? Bu araştırmanın amacı, SDÖ ve nörobilim ilişkisinin önemini ortaya koymak ve bu kapsamda eğitimcilere öneriler sunmaktır. Bu araştırma, nitel araştırma tekniklerinden, doküman incelemesi modeli ile yapılmıştır. Bu çalışmada, SDÖ ve nörobilim ilişkisini ele alan makaleler, ilgili kitaplar ve raporlar kaynak dokümanlar olarak kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, SDÖ becerileri, sınıf ortamında hem öğretmen hem de öğrenci rolündeki bireyler için hayati önem taşımakta, nörolojik yapımızda öğrenmeyi kolaylaştırıcı destekler sağlayabilmektedir. Bu nedenle, öğrenme-öğretme ortamlarında SDÖ becerilerinin işe koşulması, eğitim programlarına dahil edilmesi önemli görülmekte ve önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal-duygusal öğrenme, nörobilim, yaşam becerileri.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ OKUL YÖNETİCİLERİNE GÖRE ÖĞRETMEN DEVAMSIZLIĞI

Dr. Sevgi GÜRSES BİLGESÖY
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu araştırma Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde (MTAL) görev yapan öğretmenlerin devamsızlığına ilişkin okul yöneticilerin görüşlerini belirlemeye yönelik nitel bir çalışmadır. Araştırma 2022- 2023 eğitim öğretim yılında Ankara'da MTAL görev yapan 16 okul yöneticisiyle öğretmen devamsızlığının nedenlerini, eğitim öğretim süreçlerine etkisini ve öğretmen devamsızlıklarının önlenmesi için neler yapılabileceğini belirlemeye yönelik görüşmeler yapılmıştır. Amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik ve ölçüt örneklem kullanılmıştır. Araştırmada yöneticilerin görüşlerini belirlemek üzere araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler temalara göre gruplanarak içerik analizi yapılmıştır. Araştırmanın bulgularında katılımcılar sağlık ve hastalık durumlarına bağlı nedenlerin, ailevi nedenlerin, çalışma koşullarının, demografik özelliklerin (cinsiyet, yaş, kıdem, medeni durum), ulaşım, örgütsel bağlılık ve motivasyonun sırasıyla öğretmen devamsızlığının en önemli nedenler olduğunu düşünmektedirler. Öğretmen devamsızlığının sonuçlarına ilişkin katılımcılar öğrenme kayıplarının yaşandığını, akademik başarının düştüğünü, disiplin sorunlarının yaşandığını, iş yükü artışının olduğunu, kötü imaja neden olduğunu, verimliliğin düştüğünü ve öğretmen devamsızlığının eğitim, öğretim ve yönetim faaliyetlerini olumsuz yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Öğretmen devamsızlığını önlemek için alınabilecek önlemler kapsamında; öğretmen ve okul yönetimi arasında etkili iletişimin devamsızlığı azaltacağı ayrıca ders programlarının öğretmen ihtiyaçlarına göre düzenlenmesinin, çalışma ve ücret koşullarının iyileştirilmesinin devamsızlığı tamamen ortadan kaldırmaya bile büyük orada azaltacağı sonucuna ulaşılmıştır. Alan yazında devamsızlık konusunun daha çok öğrenci devamsızlığı bağlamında yaygın olarak çalışıldığı görülmüştür. Öğretmen devamsızlığı konusu eğitim ve yönetim süreçlerine doğrudan veya dolaylı olumsuz etki edebilmektedir. Öğretmen devamsızlığı konusunda literatürde sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. MTAL'de öğretmen devamsızlığı konusunda yapılan bu çalışmanın gerek alanyazındaki önemli bir boşluğu dolduracağı gerekse de süregelen bir problem durumu için çeşitli çözüm önerileri getirerek fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen devamsızlığı, okul yöneticisi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi.

ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ GELİŞİMİ BAĞLAMINDA OKUL YÖNETİCİLERİNİN TEKNOLOJİK LİDERLİK DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Metin IŞIK
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, okul müdürlerinin teknolojik liderlik davranışlarının öğretmenlerin mesleki gelişimine etkisini araştırmaktır. Günümüzde eğitimde teknolojinin kullanımında okul müdürlerinin teknolojik liderlik davranışları, öğretmenlerin mesleki gelişimi açısından önemlidir. Araştırmada, karma yöntem yakınsayan paralel desen (çesitleme) biçiminde nicel ve nitel veri toplama analizi süreçleri uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar döneminde, İstanbul Beylikdüzü, Büyükçekmece, Silivri, Avcılar ve Esenyurt ilçelerindeki farklı tür okullarda görevli 418 öğretmen oluşturmuştur. Nicel verilerin toplanması amacıyla Durnalı (2018) tarafınca geliştirilen "Okul Müdürü Teknolojik Liderlik Davranış Ölçeği (OMTLD-Ö)" ölçeği; nitel veriler için ise araştırmacı tarafından geliştirilen "Görüşme formu" kullanılmıştır. Araştırma sürecinde araştırmacı, öğretmenlerin gönüllülüğünü dikkate alarak nicel veri sürecine katılan öğretmenlerle görüşerek ölçme aracı hakkında bilgi vermiştir. Nicel verilerin analizinde; aritmetik ortalama gibi betimsel ve t-testi gibi sonuç, anlam ve çıkarım sağlayıcı istatistik teknikleri ile nitel verilerin analizinde MAXQDA programı kullanılmıştır. Araştırmada okul müdürlerinin teknolojik liderlik davranışlarının öğretmenlerin mesleki gelişimlerini etkilediği düşünülmektedir. Okul müdürlerinin teknolojik liderlik davranışlarına ilişkin erkek öğretmenlerin görüşleri kadın öğretmenlere göre daha olumlu olduğu; okul müdürüyle 6-10 yıl çalışan öğretmenlerin 0-5 yıl çalışan öğretmenlere göre daha olumlu sonucuna ulaşılmıştır. Okuldaki görev süresi 0-5 yıl olan öğretmenlerin okul müdürlerinin teknolojik liderlik davranışlarını okulda daha uzun süre çalışan öğretmenlere göre daha olumlu algıladıkları görülmektedir. Okul müdürlerinin teknolojik liderlik davranışları öğretmenlerin öğrenim düzeyi, yaş, kıdem ve branş değişkenlerine göre farklılık göstermemektedir. Nitel bulgulara katılımcılar, öğretmenlerin mesleki gelişiminde öğretmen ve müdürlerin etkilerinin ortak olduğunu düşünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknolojik liderlik, mesleki gelişme, eğitimde teknoloji, etkili öğrenme.

ÖĞRETMENLERİN İNFORMAL GRUPLARA KATILMA NEDENLERİ İLE YÖNETİCİLERİN İNFORMAL GRUPLARI YÖNETME TARZLARI*

Dr. Adem BEYHAN
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu çalışma, Ankara ili merkez ilçelerinde bulunan kamu ilkokullarında görevli öğretmen görüşlerine göre öğretmenlerin informal gruplara katılma nedenlerinin ve okul yöneticilerinin informal grupları yönetme tarzlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin yer aldığı "karma araştırma" modeli benimsenmiştir. Ancak bu çalışmada araştırmanın nicel bulguları paylaşılmıştır. Araştırmanın hedef evrenini, 13580 sınıf ve branş öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın örnekleminde 477 (384 kadın ve 93 erkek) öğretmen yer almıştır. Örneklem, tabakalı örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Buna göre ilçelerin her biri bir tabaka olarak kabul edilmiş ve her tabakayı temsil eden öğretmen sayısı, tabakaların büyüklüklerine göre hesaplanmıştır. Araştırmada, araştırmacı tarafından geliştirilmiş, "İnformel Gruplara Katılma Nedenleri Ölçeği" ve "İnformel Grupları Yönetme Tarzı Ölçeği" uygulanmıştır. Elde edilen veriler, SPSS programında çözümlenmiştir. Öğretmenlerin ölçeklere verdikleri yanıtların aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Katılımcıların informal gruplara katılma nedenlerinin ve yöneticilerin informal grupları yönetme tarzlarına ilişkin görüşlerinin çeşitli demografik değişkenlere göre incelenmesinde fark testleri ve ilişki testleri kullanılmıştır. Öğretmenler, en çok "kendini bir yere ait hissetmek", "arkadaş edinmek", "ilgi görmek", "dayanışma göstermek", "duygularını paylaşmak" ve "Başka insanlarla bilgi paylaşmak (haberleşmek)" için informal gruplara katılmaktadırlar. Öğretmen görüşlerine göre yöneticiler informal grupları yönetmede sırasıyla demokratik, ilgisiz ve otokratik yönetim tarzını benimsemektedirler. Araştırma sonuçlarına göre yöneticilerin demokratik yönetim tarzları ile kişisel nedenler alt boyutuna ilişkin öğretmen görüşleri arasında düşük düzeyde pozitif yönde; demokratik yönetim tarzları ile toplumsal nedenler alt boyutuna ilişkin öğretmen görüşleri arasında orta düzeyde pozitif yönde; ilgisiz yönetim tarzı ile toplumsal nedenler alt boyutuna ilişkin öğretmen görüşleri arasında düşük düzeyde negatif yönde ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnformal Gruplar, İnformal Gruplara Katılma Nedenleri, İnformal Grupları Yönetme Tarzları.

*Bu çalışma Prof. Dr. İlayet Aydın danışmanlığında tamamlanan doktora tezinin bir kısmından üretilmiştir.

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ORF YÖNTEMİ İLE İLGİLİ YAPILAN LİSANS ÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Dr. Mehmet Selman KAYAN
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Okul öncesi dönem, çocukların eğitim hayatlarına ilk adımı attıkları ve eğitim hayatlarına yönelik olarak eğitsel yöntem ve tekniklerle ilk kez tanıştıkları özel bir dönem olarak görülmektedir. Eğitim sistemlerinde çoklu zekâ kuramı çerçevesinde farklı zekâ türlerine yönelik olarak farklı teknikler denenmektedir. Bu tekniklerden biri de Alman besteci Carl Orff tarafından ortaya konmuş olan ORFF yöntemidir. Bu yöntem çocuğa öğretilmek istenen kazanımı şarkı söylemek, şiir okumak, dans etmek, alkışlamak, koşmak, dolaşmak, ip atlamak gibi çocukların yapmaktan keyif aldıkları olguları kullanarak vermeyi amaçlamıştır. Orff yaklaşımı çocuğun gelişimi için dil, hareket ve müzik kavramlarını bütün olarak kullanmıştır. Bu yaklaşımın amacı çocuğun kendini doğal ortamında hissedebilmesi ve oynayarak öğrenmesi olarak ifade edilebilir. Türkiye’de okul öncesi dönemde orff yöntemiyle ilgili lisansüstü tezlerin incelendiği bu çalışmada tezler yöntem, örneklem, yayımlandığı ana bilim dalı, çalışma grubu ve tezlerin yayımlanma durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemi YökTez Merkezine kayıtlı olan tezlerden 1 doktora 12 yüksek lisans olmak üzere 13 tez oluşturmaktadır. Verilerin toplanması için araştırmacı tarafından veri formu oluşturulmuştur. Verilerin frekans ve yüzdeleri analiz edilmiştir. Ulaşılan verilere göre orff yönteminin okul öncesi öğrencilerinin becerilerine etkisinin ilk sırada (%43) yer aldığı görülmektedir ayrıca örneklem seçme tekniklerinden amaçsal örneklem % 67 ile ilk sırada tercih edildiği görülmüştür. İncelenen tezlerin tümünün (%100) izinli yani erişime açık olduğu, orff ile ilgili yapılan tezlerde müzik eğitimi ana bilim dalının %32 lik bir oranla ilk sırada geldiği görülmektedir. Model ve desen olarak incelenen tezlerde deneysel modelin (% 53) en fazla çalışıldığı, yöntem olarak ise karma araştırma yönteminin (% 61.5) büyük bir çoğunlukla kullanıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: ORFF, lisansüstü, tez inceleme

OKUL YÖNETİCİLERİNİN OKULLARINDAKİ DEDİKODUYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Dr. Sevgi GÜRSES BİLGESÖY
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu araştırma okul yöneticilerinin okullarındaki dedikoduya ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan nitel bir çalışmadır. Araştırmada 2022- 2023 eğitim öğretim yılında Ankara'nın Mamak ilçesinde görev yapan 12 okul yöneticisiyle dedikodunun nedenleri, sonuçları ve önlenmesi için neler yapılabileceğini belirlemek için görüşmeler yapılmıştır. Amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Araştırmada yöneticilerin görüşlerini belirlemek üzere araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak, veriler temalara göre gruplanmış ve içerik analizi yapılmıştır. Araştırmanın bulgularında katılımcılar boş zaman fazlalığının, mesleki yetersizliklerin, başka kişilerin hayatlarıyla ilgilenmenin ve karşılaştırma yapmanın, kıskançlık ve çekememezlik gibi kişilik özelliklerinin, sosyal kabul ve dedikoduya çevresindekilerin pirim vermesi gibi nedenlerin en önemli nedenler olduğunu belirtmişlerdir. Dedikodunun sonuçlarına ilişkin katılımcılar sağlıklı iletişim kurulamamasını ve ilişkilere zarar vermesini, çalışanların motivasyonunu ve üretkenliğini düşürmesini, çatışma ve anlaşmazlıklara neden olmasını, güvenin sarsılmasını, gruplaşmalara neden olmasını, sinerjiyi azaltmasını olumsuz sonuçlar olarak belirtmişlerdir. Katılımcılar, deneyim ve tecrübelerin paylaşılmasına zemin hazırlamasını, sorunların fark edilmesini ve bilgiden haberdar olunmasını olumlu sonuçlar olarak değerlendirmişlerdir. Okullarda dedikoduyu önlemek için alınabilecek önlemler kapsamında; zamanında ve gerektirdiği kadar bilgilendirmeler yapmanın, yönetimde şeffaflık, açıklığın, kararlara katılım sağlamanın, iletişimi güçlendirmenin, boş vakitleri azaltmanın, hoşgörüyü artırmanın, eşit ve adil davranmanın dedikoduyu tamamen ortadan kaldırmasa bile büyük orada azaltacağı sonucuna ulaşılmıştır. Alan yazında dedikodu konusu ile ilgili sınırlı sayıda çalışmanın olduğu görülmüştür. İnfomal iletişimin büyük bir önem taşıdığı okullarda dedikodu gibi karma yapının okul yöneticileri tarafından iyi yönetilmesi gerekmektedir. Dedikodu konusuna okul yöneticileri bağlamında incelemenin alanyazındaki önemli bir boşluğu dolduracağı ve çeşitli çözüm önerileri getirerek eğitim, öğretim ve yönetim süreçlerine yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dedikodu, okul yöneticisi.

OKUL YÖNETİCİSİ VE ÖĞRETMENLERDEKİ MESLEK ETİĞİ ÜZERİNE KAVRAMSAL BİR İNCELEME

Uzman Öğretmen, Mustafa Kemal EROĞLU
Millî Eğitim Bakanlığı

Uzman Öğretmen, Mustafa ÇETİN
Millî Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu çalışmada etik kavramının tanımına bakmak, eğitim öğretimde etik ve meslek etiğinin tanımını, boyutlarını ve ilkelerini incelemek, okul yöneticiliği ve öğretmenlik meslek etiği konularını teorik olarak irdelemek ve okullardaki meslek etiği ilkelerinin bir resmini sunmak amaçlanmıştır. Bu amaçla tarihsel süreç içerisinde sürekli sorgulanan etik konusundaki yaklaşımlara bakılmış, meslek etiği ile ilgili güncel araştırmalar incelenmiş ve güncel bilgiler yeniden ele alınarak alana katkıda bulunmaya çalışılmıştır. "Etik", "meslek etiği", "etik kültür", "eğitim – öğretimde etik", "okul yöneticileri ve öğretmenlerde mesleki etik" konularında yazılmış olan makaleler, kitaplar ve tezler incelenmiş ve bu kavramlar hakkında derinlemesine veri toplanmaya çalışılmıştır. Etik kavramı her ne kadar soyutmuş gibi algılsa da günlük işlerin içerisinde oldukça sık olarak görülebilmektedir. Çünkü etik kavramının en temel unsuru insandır. Bireylerin sürekli olarak etkileşim içinde olduğu okullarda da etik dışı davranışların kesin çözümü, bireysel düzeyde etik kültürünün bu kurumlara aktarılmasıdır. Bu durum oldukça uzun bir süreç gerektirebilir. Bu sürece katkı sağlamak amacıyla bu çalışmada etiğin incelenmesi ve okullarda yönetici ve öğretmen meslek etiği ilkelerinin geliştirilmesine katkı sağlamak hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etik, meslek etiği, okul yöneticisi ve öğretmenlerdeki meslek etiği, okullarda etik kültür.

ÖZEL YETENEĞİN UZAKTAN DESTEKLE EĞİTİM MODELİ (ÖY-DEM)

Dr. Öğr. Üyesi Bilge BAL SEZEREL
Anadolu Üniversitesi

Özet

Bilişim çağının bir gerekliliği olarak on-line hizmetlerden yararlanmak eğitim alanı için de bir gerekliliktir. Bilişim teknolojilerinin hızla geliştiği bir çağda uzaktan eğitim uygulamaları hem öğretmenler hem de öğrenciler için alternatif bir eğitim fırsatı sunmaktadır. Özellikle de sosyo-ekonomik açıdan ya da eğitim fırsatlarına ulaşım açısından dezavantajlı grupta yer alan özel yetenekli çocuklar için ÖY-DEM (Özel Yeteneğin Uzaktan Destekle Eğitim Modeli) genel eğitime destek olarak kullanılması planlanan bir program modeli olarak görülmektedir. Buradan hareketle ÖY-DEM öğrencilerin örgün eğitimlerine destek olarak tasarlanan ve sistemli bir eğitim sağlayan uzaktan eğitim programıdır. Modelin hedef kitlesi ilköğretim ikinci kademedeki öğrencilerdir. Model; tanılama, öğretmen ve öğrenci bilişim teknolojileri eğitimi, aile eğitimi, müfredat, öğretim, değerlendirme olmak üzere 6 bileşenden oluşmaktadır. Genel eğitimin yanında destek eğitim olarak tasarlanan ÖY-DEM'in uygulama periyodu güz ve bahar dönemi olarak tasarlanmıştır. "Bilişim Teknolojileri" ve "Yazılım" dersinin 2013 yılından itibaren 5. ve 6. sınıfta zorunlu olması uzaktan eğitim uygulamasının 5. sınıfta başlaması ve ilköğretim ikinci kademe için gerekçe oluşturmuştur. Dolayısıyla ÖY-DEM'in 5. sınıftan başlayarak ilköğretim ikinci kademenin tamamında uygulamalarına devam etmesi hedeflenmektedir. Yukarıda sözü edilen modelin geliştirilmesine yönelik bu araştırma kuramsal temelli bir araştırmadır. Model doküman incelemesi yoluyla geliştirilmiştir. Anadolu Üniversitesi'nin uzaktan eğitim alt yapısının kullanılması hedeflenen modelin içeriğine yönelik detaylar kongrede paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Özel yetenek, eğitim programı modeli.

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN AKADEMİK BAŞARI SORUMLULUK ALGISININ ÖĞRENCİLERİN MATEMATİK DERSİNE ETKİN KATILIMLARINA ETKİSİ

Emine KEPEK
Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Öğr. Üyesi Furkan DEMİR
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Özet

Öğrenciler tarafından en çok akademik destek talep edilen dersin matematik olması, matematik öğretmenlerinin akademik başarı sorumluluğunun diğer branşlarda görev yapan meslektaşlarına göre daha yüksek olması gerektiğine işaret etmektedir. Öğrenci başarı ve başarısızlığı ile kendi edimi arasında yüksek ilgi kuran öğretmenler, öğretim açısından daha olumlu davranışlar sergileyebilmektedir. Bununla birlikte derse katılımın akademik başarı üzerinde olumlu yönde bir etkisinin olduğu bilinmektedir. Bu bağlam, öğretmenlerin akademik başarı sorumluluk algısının, derslerindeki etkin öğrenci katılımını etkileyebileceğini düşündürmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, farklı düzeylerde akademik sorumluluk algısına sahip matematik öğretmenlerinin öğrencilerinin matematik derslerine etkin katılımları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışmanın örnekleminde 10 matematik öğretmeni ve bu öğretmenlerin 256 öğrencisi yer almaktadır. Veriler araştırmaya katılan matematik öğretmenlerinden Akademik Başarı Sorumluluk Algısı ölçeği aracılığıyla, öğrencilerden Etkin Katılım Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Veri toplama işlemleri araştırmaya katılan matematik öğretmenleri tarafından, kendi sınıflarında gerçekleştirilmiştir. Veriler matematik öğretmenlerinin akademik başarı sorumluluk algısı puanlarının 920-1800 arasında olduğunu göstermiştir. Bu iki değer aritmetik ortalaması alınarak özerklik desteği puanı 1360'tan küçük (birinci grup) ve büyük (ikinci grup) olan öğretmenlerden iki grup oluşturulmuş ve farklı gruplarda yer alan öğretmenlerin öğrencilerine ait etkin katılım ölçeği puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığına bakılmıştır. Buna göre 161 öğrenci birinci, 95 öğrenci ikinci gruba yerleşmiştir. Her iki grupta da öğrenci puanları normal dağılıma sahiptir. Karşılaştırma için t testi kullanılmıştır. Sonuçlar akademik başarı sorumluluk algısı daha yüksek olan öğretmenlerin öğrencilerinin lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermiştir. Bu durumda matematik öğretmenlerinin akademik başarı sorumluluk algısının öğrencilerin matematik dersine etkin katılımları üzerinde olumlu yönde etkisinin olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Başarı sorumluluk algısı, etkin katılım.

CONVERSATIONS WITH EMI SCHOLARS: RESEARCH AGENDA FOR TURKISH EMI CONTEXT

Dr. Mehmet BİRGÜN
Kütahya Health Sciences University

Abstract

English Medium Instruction (EMI) has emerged as an important area of research recently, but there are several issues about EMI that have not been studied and need critical attention. In the light of the perspectives of EMI scholars in Turkey, it is clear that there is a lack of comprehensive analytical work that identifies the orientation of topics on EMI. Therefore, this study aims to propose a future EMI research agenda by providing an in-depth understanding of EMI scholars' research interests in Turkish higher education through a qualitative case study. Interviews were conducted with 8 volunteer EMI scholars working in private and public EMI institutions, who were selected through purposive sampling technique. Participants in different regions in Turkey presented their views on the future research agenda of EMI. Data were analyzed through content analysis via NVivo 12. Based on the interviews with these researcher scholars, this article presents crucial topics on the EMI research agenda that need to be focused. Those strands of EMI will likely shed light on the future research studies on EMI.

Keywords: English Medium Instruction, professional development, research agenda, EMI scholars

USE OF SOCIAL MEDIA FOR PRODUCTIVE SKILLS IN ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE (EFL)

Dr. Yusuf POLAT
Deva Schools, MEB

Dr. Mehmet BİRGÜN
Kütahya Health Sciences University

Abstract

Speaking and writing are skills that are considered important in foreign language teaching but are quite difficult to master. For this reason, various methods and techniques are incorporated in teaching speaking and writing skills. This research investigates the integration of social media (YouTube and Blogger) for enhancing productive skills in English as a Foreign Language (EFL) by uncovering student perceptions about using Youtube and Blogger for EFL practice. Students were given a choice between traditional workbook tasks and creating blog posts or YouTube videos throughout the semester. Case study, one of the qualitative research methods, was used in the study. In this context, purposive sampling method was adopted to form the study group consisting of 32 students studying in a private high school in the fall semester of 2021-2022, which was under the heavy influence of COVID-19 pandemic. During the 12-week study period, students were first trained on preparing digital content on YouTube and Blogger, and then they prepared their own digital content throughout the semester. The data were collected by administering a semi-structured questionnaire on Google Forms. Descriptive statistics and content analysis method was used to analyze the data. The study examines and uncovers a generally positive reception. However, variations in responses highlight the need for a nuanced understanding of its effectiveness. This research contributes to discussions on modernizing language education by revealing both the potential benefits and complexities of utilizing social media platforms for language skill development.

Keywords: Writing, speaking, English as a Foreign Language, productive skills, social media

YÖNETİMDE SANAT VE ESTETİĞE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Eşef Hakan TOYTOK
K.Maraş Sütçü İmam Üniversitesi

Fatma ÇELİK
Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Hayat manzumesi içerisinde geçmişten günümüze yönetim ve yöneticilik faaliyetleri her daim olagelmıştır. 19. yüzyılın sonlarından itibaren bir bilim dalı haline gelen yönetim ve yöneticilik, bir bilim olduğu kadar aynı zamanda yetenek, deneyim, tecrübe ve bilgi birikimine dayanan bir sanattır. Yönetim ve yöneticilik faaliyetleri yerine getirilirken, bunun yalnızca bir iş, bir görev başarısı veya yapılan işlerin sadece kârlılık, verimlilik, etkinlik, performans gibi kriterlerle değerlendirmesi bir yönüyle eksik bir anlayış ve bakış açısı olacaktır. Bununla beraber yönetim ve yöneticilik olgusunun en önemli unsurunun insan ve insana dair olması yönüyle, yapılan iş ve eylemin sanat, estetik ve güzellik tarafıyla da değerlendirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada, özel manada insanın kendisini yönetmesinden başlayan, genel olarak toplumun/toplumların ve dünyanın yönetilmesine kadarki süreçteki iş, eylem ve faaliyetlerin sanat ve estetik bakış açısıyla yönetime dâhil edilmesinin sağlayacağı fayda ve katkılar, okul yöneticisi ve öğretmenlerin görüşleri dâhilinde sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, sanat, estetik, yönetimde sanat, yönetimde estetik

'ANLIYORUM AMA KONUŞAMIYORUM' İNGİLİZCE KONUŞMA SÜRECİNDE YAŞANAN SORUNLAR ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA

Lütfi SARAÇ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Özet

Hızlı bir değişim ve gelişimin yaşandığı dünyada, bireyler arası etkili bir iletişim sürecinin kurulması hayati görülmektedir. Bunun en öncelikli ayaklarından bir tanesi de şu an dünyada en popüler dil ve bilim dili olan kabul gören İngilizce'de etkili iletişim becerileri gelmektedir. Dil, 4 temel beceriden oluşmaktadır. Okuma, konuşma, yazma ve konuşma becerileri arasında, 'konuşma becerisi', dil öğretiminde temel hedeflerdendir. Bu nedenle de İngilizce konuşma becerilerinde yaşanan sorunların ortaya konması önem taşımaktadır. Bu çalışmada, İngilizce konuşma dersi süreçlerinde yaşanan sorunlar ortaya konmaya çalışılmış ve şu sorular yanıtlanmaya çalışılmıştır: 1-İngilizce konuşma derslerinde yaşanan sorunlara ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir? 2- İngilizce konuşma derslerinde yaşanan sorunlara ilişkin öğretim görevlisi görüşleri nelerdir? Bu araştırmanın amacı, İngilizce konuşma dersleri sürecinde sorunları ortaya koymak, süreci daha etkin kılacak öneriler getirmektir. Bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden 'durum çalışması' olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 10 öğrenci ve 3 öğretim elemanından oluşmaktadır. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yoluyla seçilmiştir. Araştırmada veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formları hazırlanarak görüşmeler yoluyla, öğrencilerden alınan düşünce yazıları yoluyla, öğretim programı dokümanları ve gözlem notları yoluyla toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, İngilizce konuşma becerilerinin geliştirilmesine yönelik hedefler, içerik ve ölçme değerlendirme kapsamında İngilizce konuşma dersi öğretim programının yeterli olduğu ancak eğitim durumları kapsamında sınıf içi pratikler, kullanılan yöntem teknikler konularında eksiklikler olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle, İngilizce konuşma becerilerine yönelik metodolojik yetkinlik ya da tazelemenin kazandırılması için öğretim elemanlarına hizmet içi eğitim önerilmektedir. Sonuç olarak, İngilizce konuşma becerilerinin kazandırılması sürecinde yönetsel unsurlar önemlidir.

Anahtar Kelimeler: İngilizce öğrenme, öğretme, dil becerileri, konuşma becerileri.

VIEWS OF MOTHERS ABOUT CHILDREN'S BOOKS: TURKIYE AND ENGLAND SAMPLES

Assoc. Prof. Ayşe ÖZTÜRK SAMUR
Aydın Adnan Menderes University

Dr. Selcen AYDOĞAN
Aydın Adnan Menderes University

Abstract

In this study, mothers' views about children's books in Türkiye and England were investigated. The design of the study is a phenomenology from qualitative research approaches, was conducted as it describes the views of mothers from different cultures about children books. A 'semi-structured interview form' was used to ask the views of mothers regarding children's book. Participants of the study consist of 10 mothers in Turkey and in England with children aged 0-8 years. They were chosen using purposeful criterion sampling method. Criterion was determined as having a child between 0-8 years old and being at least a high school graduate. The data were analyzed by content analysis technique. Turkish mothers stated that they usually buy first hand books and read books sent from kindergarten at home. On the other hand, British mothers, stated that they buy second-hand books, go to libraries regularly, buy books from libraries and kindergartens, preschools. In addition, British mothers said that they participated in game and book groups such as the rhyme time in the libraries with their children. Another difference is that English mothers start reading to their babies earlier than Turkish mothers. Giving mothers free books and providing education on reading methods with their children can improve mothers' beliefs about the importance of reading.

Keywords: Child books, beliefs of mothers, early childhood, cross cultural comparison.

ÖĞRETMENLERİN AKADEMİK İYİMŞERLİK TUTUMLARI: BİR Q METODOLOJİ ÇALIŞMASI

Dr. Öğr. Üyesi Tuba AKPOLAT
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Özet

Öğretmenlerin öğrenci performansını nasıl etkilediğini anlamak için öğretme-öğrenme hakkındaki inançları ve davranışlarını anlamak önemlidir. Öğretmen akademik iyimşerliği, öğretmenlerin öğretme-öğrenme sürecinde kendilerine, öğrencilerine ve velilerine güvenleri ile öğrencilerin potansiyellerini aşmalarını sağlayacak okul kültürüne ilişkin inançlarından oluşan bir kişilik özelliği olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, bu çalışmada başarı durumu birbirinden farklı okullarda görev yapan öğretmenlerin akademik iyimşerlik eğilimlerinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırma bir karma yöntem deseni olan Q metodoloji deseni kullanılarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, başarı durumu düşük, orta ve yüksek ortaokullarda çalışan 12 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda, öğretmenlerin akademik iyimşerlik algılarının, düşük ve orta başarıya sahip okullarda çalışan öğretmenler için ortak bir eğilim sergilediği görülmüştür. Düşük ve orta başarıya sahip okullarda çalışan öğretmenlerin akademik iyimşerlik algıları, öz yeterlikleri üzerinde eğilim göstermektedir. Bununla birlikte yüksek başarıya sahip okullarda çalışan öğretmenlerin, akademik iyimşerlik algılarının öğrenci ve veliye güven ile akademik vurgu üzerine eğilim gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akademik iyimşerlik, öz yeterlik, güven, akademik vurgu, q metot.

ÖĞRETMENLERİN FARKLI ÖVGÜ TÜRLERİNİ BELİRLEMEDE YAŞIN VE ÖZGÜVENİN ETKİSİ: DENEYSEL BİR ÇALIŞMA

Dr. Özgür BOLAT
Uluslararası Fındal Üniversitesi

Özet

Övgü sınıfta çokça kullanılan bir sınıf yönetimi ve motivasyon aracıdır. Ancak öğretmenler her öğrenciyi farklı şekilde övmektedir. Bu araştırmada öğretmenlerin özgüveni düşük ve özgüveni yüksek olan öğrencileri farklı şekilde övüp övmediğini araştırmaktır. Araştırma senaryo-temelli denek-içi deneysel desen kullanmıştır. 142 katılımcıdan çok güzel resim yapan 6 yaşındaki iki öğrenciyi övmesi istenmiştir. Övgüler yazılı olarak alınmıştır. Benzer bir araştırma yazar tarafında 13 yaşındaki öğrenciler ile için yapılmıştır (Bolat, 2023). Bu araştırmada senaryoda 6 yaşındaki öğrenciler tasvir edilmiştir. İki senaryo sadece tek açıdan farklılaşmıştır: Birinci senaryodaki yüksek özgüvenli, ikinci senaryoda ise düşük özgüvenli bir öğrenci tanımlanmıştır. Katılımcıların övgüleri ilk olarak iki puanlayıcı tarafından kodlanmıştır. Övgü üç açıdan kodlanmıştır: övgünün türü, derecesi ve cesaretlendirme. Övgü türlerini kodlamak için daha önceden belirlenen dört övgü türü kullanılmıştır: kişi-odaklı (örneğin, çok yeteneklisin), süreç odaklı (örneğin, güzel yazmışsın), ürün odaklı (örneğin, güzel yazı) ve genel (örneğin, aferin). Övgünün derecesini kodlamak için daha önceden belirlenen üç övgü derecesi kullanılmıştır: abartısız (örneğin, güzel), abartılı (örneğin, çok güzel) ve aşırı abartılı (örneğin, inanılmaz güzel). Cesaret cümleleri de için iki kod kullanılmıştır: cesaretlendiren cümleler (örneğin, çalışırsan çok iyi ressam olursun) ve cesaret olmayan cümleler. Nitel verilerin farklılaşp farklılaşmadığını keşfetmek için McNemar analizi yapılmıştır. Ayrıca övgü cümlelerinde kullanılan kelimeler sayılmıştır. Farklılığı karşılaştırmak için T-test yapılmıştır. Yüksek özgüvenli öğrenciyi övmek için katılımcılar ortalama 6.34 (SD = 3.80) kelime kullanırken, düşük özgüvenli öğrenciyi övmek için katılımcılar ortalama 8.42 (SD = 5.37) kelime kullanırken, Bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t(141) = -6,42, p < 0.01$). İki puanlayıcı arasındaki uyum (Cohen's $\kappa = .89$) yüksek çıkmıştır. Katılımcılar yüksek özgüvenli öğrenciyi övmek için daha çok "kişi-odaklı övgü" kullanmıştır. Bu fark anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 6.08, df = 1, p < .001$). Katılımcılar düşük özgüvenli öğrenciyi övmek için daha çok "abartılı" ve daha çok "aşırı abartılı" övgü kullanmıştır. Bu farklar anlamlı bulunmuştur. Değerler sırasıyla ($\chi^2 = 40.0, df = 1, p < .001$) ve ($\chi^2 = 12.0, df = 1, p < .001$). Katılımcılar yüksek özgüvenli öğrenciyi övmek için daha çok "abartısız" övgü kullanmıştır. Bu farklar anlamlı çıkmıştır ($\chi^2 = 40.0, df = 1, p < .001$) ve ($\chi^2 = 7.26, df = 1, p < .007$). Ayrıca katılımcılar düşük özgüvenli öğrenciyi övmek için daha çok "cesaret" cümleleri kullanmıştır ve bu fark anlamlıdır ($\chi^2 = 7.05, df = 1, p < .008$). Bu bulgular göstermektedir ki öğretmenler etkili sınıf yönetimi ve motivasyonu artırmak için özgüveni düşük öğrenciyi cesaretlendirmek isterken, daha çok kişi odaklı, abartılı ve cesaretlendirme cümleleri kullanmaktadır ama aslında araştırmalar göstermektedir ki bu tür övgüler motivasyonlarını düşürebilmektedirler. Öğretmenler doğru övgü kullanmaları için etkili eğitim programları tasarlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf yönetimi, övgü, özgüven, deneysel yöntem.

ÖĞRETMENLERİN WEB 2.0 ARAÇLARINI KULLANARAK DİJİTAL ÖĞRETİM MATERYALİ GELİŞTİRME ÖZ-YETERLİLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Aylin ER

Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Elif AKDEMİR

Ankara Müzik ve Görsel Sanatlar Üniversitesi

Özet

Çalışmada ilkököl, ortaokul ve lise öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarını kullanarak dijital öğretim materyali geliştirme öz-yeterliliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle de akademik açıdan öğretmenlerin web 2.0 araçlarını kullanarak öğretim materyali oluşturma öz-yeterliliğinin tespit edilmesi de öğretmenlerin kendilerini geliştirmeleri ve öğretim materyalleri hazırlama konusunda daha da bilinçlenmelerini sağlayacaktır. Buradan hareketle çalışma gerek literatüre gerek öğretmen ve öğretmen adaylarına bu açıdan katkıda bulunacaktır. Ayrıca çalışma sonucunda verilecek öneriler doğrultusunda araştırmanın alanyazın ve eğitim alanında nitelikli bir kaynak olabilmesi açısından araştırmanın önemli olduğu düşünülmektedir. Çalışma ilk olarak nicel verilerin toplandığı, daha sonrasında ise nicel verileri açıklayabilmek için nitel verinin toplandığı açıklayıcı ardışık karma desen modeli ile yapılmıştır. Çalışmanın örneklem grubunu ise Ereğli ilçesi içindeki öğretmenlerden seçilen 415 katılımcı oluşturmaktadır. Çalışmada nicel veriler SPSS programı ile nitel veriler ise içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda öğretmenlerin dijital öğretim materyali geliştirme öz-yeterliliklerinin cinsiyet, öğrenim durumu, branş, yaş, mesleki kıdem, ortalama sınıf mevcudu ve okutulan kademe ve türe göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Web 2.0 araçları, dijital öğretim materyali, öz-yeterlilik

EBEVEYN ÖZERLİK DESTEK VE EBEVEYN PSİKOLOJİK KONTROL ÖLÇEKLERİNİN TÜRK KÜLTÜRÜNE UYARLAMASI: GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMALARI

Dr. Ergün KARA

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Dr. Özgür BOLAT

Uluslararası Fırat Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada ebeveyn Özerklik Destek Ölçeği (ebeveyn formu) ve Ebeveyn Psikolojik Kontrol Ölçeğinin (ebeveyn formu) geçerlik ve güvenirlikleri test edilmiştir. Araştırmanın birinci aşamasında ölçeklerin faktör yapıları Türkiye örnekleminde araştırılmıştır. İkinci aşamada ise ölçeklerin faktörleri test edilmiştir. Araştırmada Mageau, vd. (2015) geliştirdiği "Parental Autonomy Support Scale" (P-PASS) ve Barber vd. (2012) geliştirdiği "Psychological Control" ölçekleri kullanılmıştır. Geçerlik çalışmaları için Bolat (2023) tarafından geliştirilen Ebeveyn Ödül ve Tutum Davranış Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde Cronbach alfa, Pearson momentler çarpımı bağıntı katsayısı, faktör analizi ve t-testi istatistik teknikleri kullanılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği kapsamında açımlayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizleri yürütülmüş, diğer ölçeklerle ilişkilere bakılmış ve madde ayırt ediciliği için madde-toplam puan korelasyonları incelenmiştir. Güvenirlikleri sınamak amacıyla ise iç tutarlılık katsayısı ve 4 hafta arayla test- tekrar test güvenirliği yöntemleri kullanılmıştır. Yapılan faktör analizlerde Ebeveyn Özerklik Destek Ölçeği ve Ebeveyn Psikolojik Kontrol ölçeğinin Türkiye örnekleminde de orijinaleri ile aynı faktör yapısına sahip olduğu ortaya konulmuştur. Bulgular, literatürle uyumlu olarak hem ebeveyn özerlik destek ölçeği hem de ebeveyn psikolojik kontrol ölçeğinin yüksek düzeyde güvenilir ve geçerli olduğunu göstermiştir. Dolayısıyla, Türkçe bu ölçeklerin anne babaların çocuklarının özerkliklerini destekleme ve psikolojik kontrollerini ölçmek üzere kullanılabilecek nitelikte geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracıdır.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn özerklik destek ölçeği, ebeveyn psikolojik kontrol ölçeği.

USABILITY OF NEUROSKY IN SYNCH WITH EEGID APP DURING THE IMPLEMENTATION OF ONLINE STEM ACTIVITIES: A NOVEL IDEA AS MEASUREMENT INSTRUMENT IN EDUCATION

Dr. Çağla BULUT ATEŞ

Özet

Recently, changes and correlations of various research topics and brain waves during learning process have been of interest in the field of education. This leads to emergence of a novel field, educational neuroscience, which investigates the effect/relationship of educational practices based on brain activities in order to contribute to improve teaching and learning process through providing information via Brain Computer Interface (BCI) solutions. There are several devices and interfaces such as Emotiv, Muse; and NeuroView, Brain Wave Visualizer, respectively. The selection was made based upon Neurosky's capability to apply Fast Fourier Transform (FFT) and eegID's versatility. Therefore, in this study, Neurosky Mindwave device to measure brain waves in synchronized with EEGID application as datalogger by connecting to the headset via Bluetooth was chosen as set of data collection tool during the implementation of online STEM activities. This paper also represents experiences from the use of the device during data collection period for engineering design process of the activities along with its advantages and disadvantages in terms of usability for educational practices.

Key words: Brain waves, data collection tool, online STEM activities, Neurosky, EEGID.

AKADEMİK ERTELEME, GENEL ERTELEME VE SABIR ARASINDAKİ İLİŞKİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. İsa BAHAT
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Özet

Öğrencilerin sosyal, akademik ve yaşam başarısı sadece zekâ seviyeleri veya öğrenme yetenekleriyle değil aynı zamanda çeşitli bilişsel ve davranışsal faktörlerle de şekillenmektedir. Öğrenci başarısını etkileyen bu faktörlerden üçü genel erteleme, akademik erteleme ve sabır davranışlarıdır. Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin genel erteleme, akademik erteleme ve sabır davranışının nasıl bir ilişki içinde olduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmada Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen Akademik Erteleme Ölçeği (AEÖ) ve Genel Erteleme Ölçeği (GEÖ) ile Çeliköz ve Gül (2018) tarafından geliştirilen Üniversite Öğrencileri Sabır Eğilim Ölçeği (ÜÖSEÖ) ile araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Elde edilen verilere SPSS 27.0 paket programı kullanılarak öncelikle normallik analizi uygulanmış, devamında t-Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) analizler yapılmıştır. Araştırma da üniversite öğrencilerinin genel erteleme, akademik erteleme ve sabır davranışları arasındaki ilişkinin belirlenmesi için ilişkisel (korelasyonel) desen; sabır değişkeninin, genel erteleme ve akademik erteleme üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla çoklu regresyon analizi kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin genel erteleme davranışları ile akademik erteleme davranışları arasında orta düzeyde ($r=0.616$) anlamlı ve güçlü; sabır davranışları ile genel erteleme ve akademik erteleme davranışları arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Çoklu doğrusal regresyon analizi sonucunda, sabır davranışını yordamada akademik erteleme davranışının ($\beta = -227$) genel erteleme davranışından ($\beta = -155$) daha belirgin bir etkisi olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada katılımcıların cinsiyeti, öğretim gördükleri üniversite, ailenin gelir düzeyi ve öğrenim gördükleri alana göre genel erteleme, akademik erteleme ve sabır davranışlarında anlamlı farklılık; yaş ve sınıf düzeyine göre benzerlik gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Genel erteleme, akademik erteleme, sabır, yükseköğretim.